

VANDAAG:

Frontale opmars

van Russische schaatsters! Berichten van deze streek waarden de afgelopen weken regelmatig uit de Sovjet-Unie naar ons over. Het zal daarom morgen en zondag in Heerenvoeren op de Europese kampioenschappen een spannende strijd worden. Insiders voorspellen een furieuze tweedekamp tussen Nederland en Rusland.

pagina 15

Voerendaalse holbewoner

Een binnenbrandje in het huis van een 83-jarige, alleenwonende Voerendaal, bracht aan het licht dat de man in een onbeschrijflijke toestand van vervuiling en wanorde. „Het is een leemte in de wet“, aldus Voerendaalse burgemeester, „dat men in dergelijke gevallen niet eerder kan ingrijpen“.

pagina 23

De raad van Ulestraten staat voor een zeer moeilijke beslissing. Hij moet zich namelijk uitspreken over het al of niet uitbreiden van het vliegveld Zuid-Limburg en dat is een zaak, die het belang van het eigen dorp te boven gaat.

pagina 31

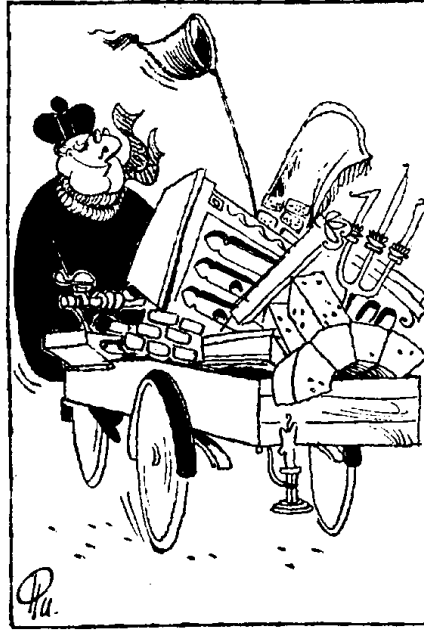
Huurschuld een Limburgse ziekte?

pagina 33

Voor al het nieuws uit de provincie zie de PAGINA'S 23, 25 en 27

Journal en strips	PAGINA 2
Binnen- en buitenland	PAGINA 3
Wereld in ontwikkeling	PAGINA 7
Sport in eigen streek	PAGINA 14
Densport	PAGINA 19
Nieuws uit de dorpen	PAGINA 35
Radio en televisie	PAGINA 37

Kerken staan op verkeerde plaats

Buurt zwijgt over ernstige mishandeling

Bevreesd voor represailles

MAASTRICHT, 31 jan. — Niemand heeft iets gezien en nergens is het gebeurd. Desondanks ligt de Maastrichtse visvrouw S. W.-P. al bijna drie weken in het Maastrichtse ziekenhuis St. Annadal, waarin zij meer dood dan levend zou

dagavond 11 januari per GGD-ambulance arriveerde. De vrouw was, zoals dat heet, vakkundig „in elkaar getrappt“. Tegen een kennis van het slachtoffer zou de behandelend arts in het ziekenhuis hebben verklaard, dat hij zelden een vrouw had gezien die van binnen zo toegankelijk was. Daarmee doelde hij waarschijnlijk op de invendige letels, die de vrouw had opgelopen, toen een nog onbekende jongeman haar die zondagavond zwaar had mishandeld. De vrouw had teveel gedronken. Ze kreeg ruzie en verkocht de jongeman een opoffering. Daarmee was het hek van de dam.

„Het enige dat ik weet is dat ik een vuistslag in mijn gezicht kreeg“, zegt de

vrouw nu. Ze sloeg tegen de grond en bleef liggen. Haar aanvallende sprong op haar toe en begon uit alle macht op haar gezicht en buik te trappen. Half krullend bereikte de vrouw een café verderop. Daar belde men een taxi voor haar. In het ziekenhuisbed begaven haar krachten het. Bijna veertien dagen lang was ze in een bewusteloze schemerstand. Zover reageerden haar hersenen en lichaam op de verwondingen dat men haar ondanks bewusteloosheid dagenlang in een dwangbuis moest houden. Na drie weken begint zij nu eindelijk er wat bovenop te komen.

„In mijn café is niets gebeurd. Ik heb geen ruzie gezien en ik weet niets van een mishandelde vrouw“, houdt de kas-

telein van het café pertinent vol. „Als zo iets in mijn zaak zou gebeuren, zou ik immers onmiddellijk ingrijpen“, heeft hij verklaard tegenover de politie, die pas twee weken later een onderzoek instelde. „Wij kunnen al moeilijk een onderzoek instellen naar iets waarvan wij niet weten dat het gebeurd is“, aldus de politie. De vrouw heeft nog geen aangifte wegens mishandeling gedaan. Haar man evenmin. Die ligt al enkele weken met een beenbreuk in het ziekenhuis. De omgeving van Hoogbrugstraat en Rechtstraat in Wyck-Maastricht, waar de vrouw een bekende verschijning is, heeft ook niets aan de politie laten weten. „Ik kan er best inkomen dat in heel de omgeving niemand iets gezien of ge-

hoord heeft“, zegt de kastelein van een volkscafé aan de Rechtstraat. „Dat die caféhouder in zijn zaak niets onregelmatigs zou hebben bespeurd, kan ik me indenken. Als hij één mond opendoet, loopt hij goede kans zelf van hetzelfde recept te krijgen en dat zijn café kort en klein wordt geslagen“. Het politieonderzoek is vastgelopen. Het slachtoffer zelf heeft gezegd, dat ze liever geen trammetant meer heeft. Het is haar zo wel genoeg geweest. De zaak gaat daarom de doofpot in, wegens gebrek aan aanklacht, daders en getuigen. Een ziekenfonds draait voor de ziekenhuiskosten op. In een gesloten viswinkelje ligt koopwaar te vergaan. Op de rijweg ervoor staat al drie weken een cenzame, lege bakfiets geparkeerd.

Wernher von Braun, die pas is benoemd tot directeur van de planning bij NASA, heeft bij gelegenheid van zijn nieuwste „baan“ een baard en snor laten vallen. Voorlopig lijkt hij alleen nog maar sterk op een astronaut die na een verblijf van veertien dagen in de ruimte ongeschoren op aarde teruggekeerd is.

(ADVERTENTIE)

... Voor de Romeo die zijn Julia wil behagen..

Hotel-Restaurant
KASTEEL WITTEM
TEL. 04450-208

Bouwwerkers vrij van dienstplicht

(Van onze parlementaire redactie)

DEN HAAG, 31 jan. — Bouwwerkers die dit jaar moeten opkomen voor hun dienstplicht, zullen daarvan worden vrijgesteld. Dat heeft de ministerraad vrijdag op voorstel van minister Schut (Bouwnijverheid) in principe besloten. De vrijstelling geldt voor de nieuwe lichte die dit jaar opkomt, maar de kans bestaat dat ook een aantal al dienende bouwvakkers vervoegd zal mogen afzwaaien.

Lijk van vermoorde prostituee op weg in Eifel gevonden

(Van onze verslaggever)

AKEN, 31 jan. — Op een eenzame weg in de Eifel tussen Aken en Monschau hebben drie onderzoekers van de kaderschool in Aken in de nacht van donderdag op vrijdag tijdens een oefenrit in de buurt van Lammersdorf het lijk van een vrouw gevonden. De Akense moordbrigade, die vrijwel onmiddellijk na de melding in Lammersdorf arriveerde constateerde dat het lijk waarschijnlijk uit een rijdende auto gegooid was.

Vermoedelijk is de moord in Aken gepleegd of in een afgelegen huis in de omgeving van de vindplaats. De dader heeft zich waarschijnlijk van het lijk willen ontdoen en geen andere mogelijkheid gezien dan een nachtelijke rit over de Eifelweg. Volgens de moordbrigade is het slachtoffer de 32-jarige prostituee Sigrid Steinke uit Oost-Berlijn. De vrouw woonde al geruime tijd in Aken.

(ADVERTENTIE)

Traiteur Latten

Verzorging aan huis van al uw

feestdiners,
trouwpertijen,
recepties en
koude buffetten

MUNSTERGELEEN

telefoon 04490-5841

Dolle Mina in de visie

pagina 23

Aanklacht tegen Luns afgewezen door Hoge Raad

(Van onze parlementaire redactie)

DEN HAAG 31 jan. — Mr. G. E. Langemeijer, procureur-generaal bij de Hoge Raad, wil de klacht van dr. Tom de Booy tegen minister Luns van Buitenlandse Zaken niet in behandeling nemen. Dr. De Booy beschuldigde in zijn aanklacht mr. Luns ervan niet die gegevens over Biafra en de Nederlandse oliemaatschappijen in Nigeria te hebben gegeven die hij in het Kamerdebat over Biafra op 22 december vorig jaar had kunnen geven. Volgens artikel 164, waarop de geoloog zich beriep, is een minister verplicht op vragen uit de Kamer alles te antwoorden wat hij weet, tenzij het staatsbelang zich ertegen verzet.

In zijn afwijzende brief zegt mr. Langemeijer dat vervolging van zulke misdrijven „gesteld dat hiervan sprake zou zijn“ alleen kan plaatsvinden op aanklacht van de koningin of vijf Kamerleden.

„Vanaf 12 december heb ik geprobeerd de koningin en de Tweede Kamer gehoor te vinden voor mijn bezwaren tegen het beleid van minister Luns. Nu gaat men met allerlei juridische spitsvondigheden het zo manipuleren dat er van klagen geen sprake kan zijn, terwijl de koningin en Kamerleden hun kans hebben gehad. Ik denk er over audiëntie aan te vragen bij de koningin en het ridderschap in de orde van Oranje Nassau terug te geven, aldus dr. De Booy, die uit het hele land veel reactie op zijn klacht heeft gekregen.

Sovjet-Unie wil beperkte agenda voor Europese topconferentie

SCHIPHOL, 31 jan. — „Rusland blijft grote bezwaren tonen tegenover de westerse agenda-voorstellen voor de Europese topconferentie“, aldus jhr. mr. J. A. de Ranitz, directeur-generaal politieke zaken van het ministerie van Buitenlandse Zaken bij zijn terugkomst uit Moskou. Hij meende dat in het overleg tussen oost en west over een mogelijke topconferentie met betrekking tot de Europese veiligheid, geen tastbare vooruitgang is gemaakt.

(ADVERTENTIE)

ATTENTIE

Met ingang van 1 februari a.s. zullen al onze kantoren geopend zijn van

8.30 tot 17.30 uur

Wilt U hiermede rekening houden?

Directie
LIMBURGS DAGBLAD

Gij, die dit leest,
ga zo snel mogelijk naar de

gigantische opruiming

met kortingen NOG NOOIT in Nederland vertoond.
Ga, ga uw geweldig voordeel halen in de

zee van meubelen en woningtextiel van

Th. Stikkelbroek

Rumpenerstraat 112 en 116, Brunssum

telef. 04449-52426

Desgewenst kredietdienst.

Mogelijk nieuw gesprek over cao kleinmetaal

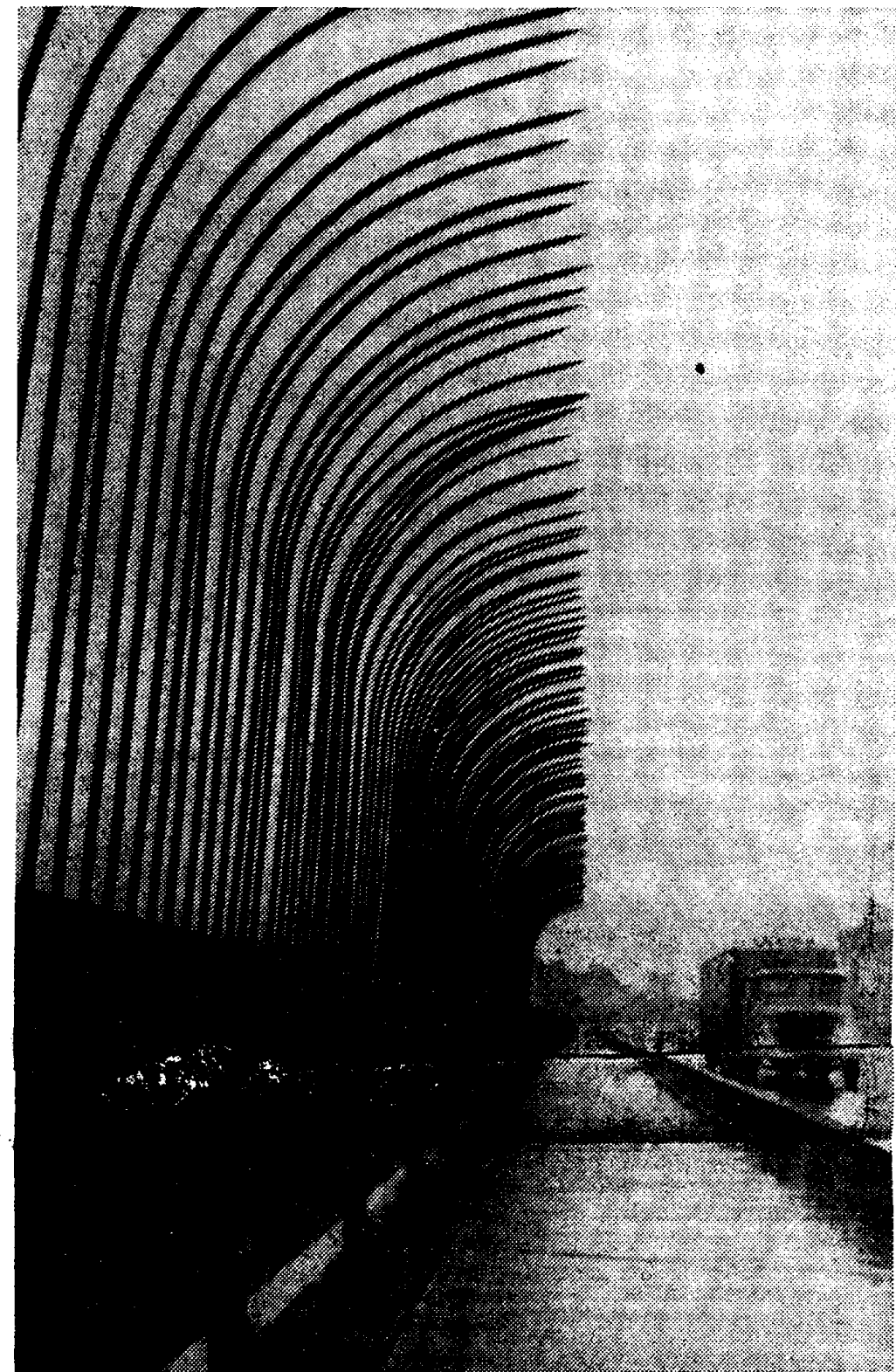
(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 31 jan. — De kans bestaat dat de onderhandelingen over een nieuwe cao voor de metaalnijverheid weer op gang komen. De werkgevers in de kleinmetaal hebben tijdens het kort geding van het Hoorse bedrijf Lomefa tegen de metaalvakbonden, dat gisteren diende voor de president van de Haagse rechtbank laten doorschermen dat zij mogelijk geen bezwaar zouden hebben tegen betaling van het 'vakbondstientje' wanneer dat bestemd is voor scholings- en vormingsactiviteiten.

Osservatore doet felle aanval op Noordwijkerhout

VATIKAANSTAD, 31 jan. (AP). — Er is een eind gekomen aan de hoop van sommige geestelijken dat uit de voorzichtige houding van het Vaticaan van de laatste weken misschien een bereidheid viel te concluderen om aandacht aan de Nederlandse aanbevelingen tot opheffing van het celibaat te schenken.

De conservatieve Vatikaanse kardinaal, de Fransman mgr. Jean Danielou heeft in een artikel in de Osservatore Romano een felle aanval gedaan op de Nederlandse bisschoppen. Hij noemt de celibaatskwestie slechts een breekkijzer om het gezag van de paus aan te tasten, te chanteren en uiteindelijk kapot te maken. De leden van het conilie van Noordwijkerhout worden door de Fransman „kleine pressiegroepjes en leermeesters van het valse“ genoemd.

Op de balustrade van een brug in de buurt van Wuppertal is een hoog hek gebouwd nadat in vrij korte tijd zeventien mensen zelfmoord hadden gepleegd door van de brug te springen. Over zelfmoord en zelfmoordpoging een reportage op pagina 11.

Aantal gevallen van pokken in West-Sauerland

(Van onze correspondent)

BONN, 31 jan. — In het Westduitse Sauerland wordt gevreesd voor verdere uitbreiding van de pokken. Een dag nadat leerling-verpleegster Barbara Bernitz (17) aan de ziekte overleed, werd gisteren ook buiten de besmettingshaard Meschede een geval van pokken vastgesteld. Er zijn nog meerdere gevallen bekend en in quarantaine genomen.

De pokken zijn het land binnengebracht door een 21-jarige electricien die eind vorig jaar terugkeerde van een zwervings tocht door Oost-Europa en Azië. Ondanks het registreren van een aantal nieuwe gevallen hopen de Duitse artsen dat het grootste gevaar inmiddels is geweken.

(ADVERTENTIE)

VENCKEN - BEEK OCCASION-CENTRUM

Koop een gekeurde auto met „V“-garantie.

Ruime voorraad van DIVERSE MERKEN

personenauto's, bestelwagens, busjes, o.a. van V.W., Opel, Ford, Fiat, Simca en Daf.

PRINS MAURITSLAAN 171 (Rijksweg), BEEK. Tel. 04402-2882

Iedere dag geopend tot 19.00 uur. 's Zaterdags en 's zondags van 11 tot 16 uur.

Vorwärts-Feijenoord rechtstreeks op tv

(Van onze correspondent)

HILVERSUM, 31 jan. — De NOS is van plan de wedstrijd op woensdag 4 maart tussen Vorwärts Berlin-Feijenoord om de Europa Cup 1 rechtstreeks uit te zenden. Het is een wedstrijd, die laat in de middag wordt gespeeld. De reportage zal van circa 4 uur tot omstreeks kwart voor 6 duren. De NOS overweegt om de wedstrijd 's avonds in zijn geheel te herhalen, of een flinke samenvatting te geven.

Kolom Links

mensen

● In een kantoor aan de Kastanjelaan in Arnhem heeft het personeel een 33-jarige inbreker uit Apeldoorn in zijn slaap betrapt. De man lag onder een bureau. De politie werd gealarmeerd om hem te wekken.

● Prins Charles is door de Amerikaanse Modestichting uitgeroepen tot de best geklede man. De keuze is gemaakt door ontwerpers die, mogen we veronderstellen, niet alleen gekleed hebben naar de prijs van de kledij. Hoe vindt u bijvoorbeeld dit pakje van de prins van Wales? Staat het hem niet elegant? (foto)

dieren

● De dierenbescherming gaat het verdwijnen van huisdieren aanpakken. Voor ongeveer een tientje kan elke hond- of kattebezitter zijn dier een cijferkombi in een oorschelp laten tatoeëren.

● Mevrouw vindt dat je bij elke auto een bijpassende hond moet hebben. Of is het: bij elke hond een bijpassende auto? In elk geval is de combinatie van deze twee niet gek. Maar met deze honden kun je je natuurlijk niet te vaak vertonen, want dan is de aardigheid er vanaf (foto).

dingen

● Een grootscheepse smokkel van oude Franse één franc-stukken van Frankrijk naar Amerika verontrust de politie van New York. Voor deze lichtmetalen muntstukjes, die in Nederland 0,8 procent waard zijn wordt in New York vijf en een halve gulden betaald. ● De douane treft in Hamburg 180 kilo hasjes) een 3 kilo opium in beslag genomen. De buit, waarvan de waarde op een miljoen Mark wordt geschat, bevond zich in de kofferruimte van een auto. ● Een particulier vliegtuig heeft vlak voor de landing op het vliegveld van Vernouillet, ongeveer 60 kilometer ten oosten van Parijs, een personenauto geschept. Het toestel viel te pletter en de auto sloeg over de kop.

uitspraak

● „Elke man heeft vijf vrouwen nodig: een filmster, een huishoudster, een kokkin, een die goed kan luisteren en een toegewijde verpleegster. Maar aangezien elke vrouw vijf mannen nodig heeft: een intelligente, ontwikkelde kameraar, een voorkomend atleet, een financieel genie, een dichter en een klusjesman. Kunnen wij maar beter van meet af aan een beetje redelijk blijven“ (Alain Delon).

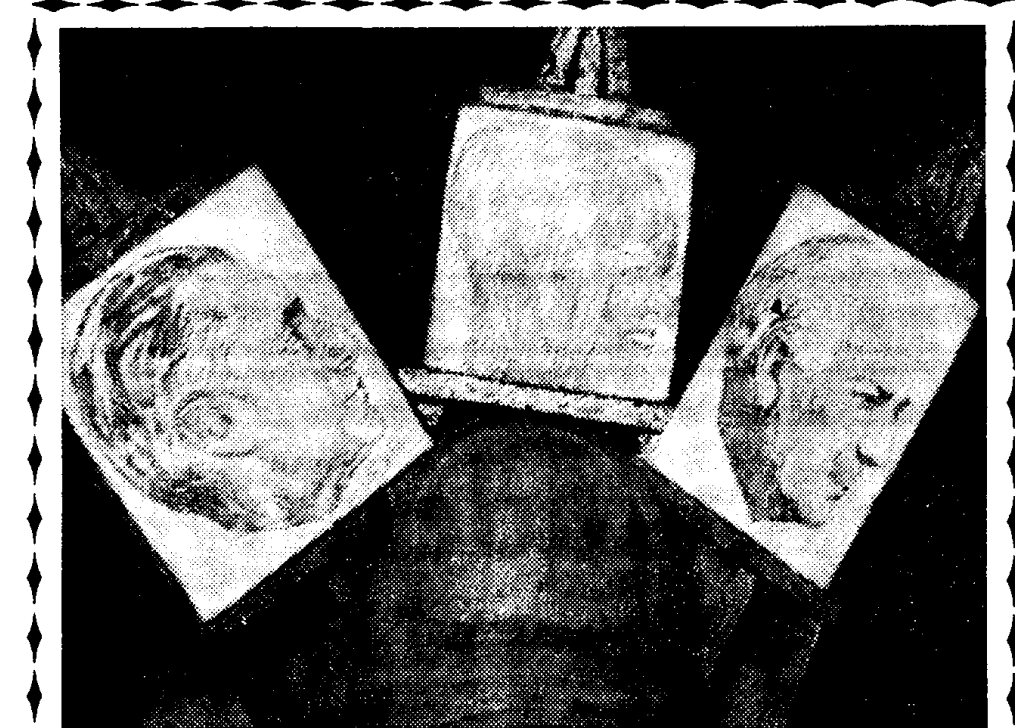
foto vandaag

● Als je denkt dat je met je brilmoniteur een beetje achterop raakt kun je het ook zo doen. Tenminste in carnavalstijd. Of vind je paalen daarvoor te duur?

gehOOOrd

● Genk: ford majeure
● Libbi: tank you for the memory

Schilder Roger Curtis heeft al meer dan 2500 miniatuur-schilderijen gemaakt met een penseel, gemaakt van eigen haar. Dit zijn de drie laatste: links premier Jacques Chaban-Delmas, midden Brigitte Bardot en rechts Achille Peretti, president van de Franse Nationale Assemblee. De schilderijen zijn niet groter dan 19 millimeter in het vierkant; zoals men ziet iets groter dan de duim van Roger. Je hoeft het maar te verzinnen.

oud middeltje

Mummie, een oud geneesmiddel dat zijn naam dankt aan het geloof dat het verkregen was uit lijken in Egyptische pyramides, zal spoedig in Rusland verkocht worden als middel tegen alle kwalen. Sovjetgeleerden hebben ontdekt dat de weelderige substantie die er als teer uitziet niet van mummies afkomstig is, maar uit rotspleten komt in het Zeavslangebergte in Midden-Azië. De donkerbruine nars heeft, volgens Tass, geholpen het gebroken been te helen van Valery Brumel, de houder van het wereldrecord hoogspringen. Brumel had in 1965 zijn been gebroken bij een motorongeluk. Intussen heeft hij de training kunnen hervatten. Volgens Tass had het Sovjet-tijdschrift „Chemie en Leven“ geschreven: „Het is moeilijk te zeggen wat het lot van de atleet geweest zou zijn zonder mummie, een machtig middel om de helling van benen te stimuleren“. Volgens Tass worden met mummie beentractures twee keer zo snel geheeld als bij de gewone behandeling. Bovendien, aldus Tass, wijkt de pijn sneller. Het middel wordt verder aanbevolen tegen zenuwkwalen, bloedvergifting en maagzweren en zou als anti-biotica krachtiger werken dan penicilline. Volgens het Sovjet-tijdschrift Zdorovje hebben tot de 18e eeuw West-europese drogisten een wonderpoeder verkocht dat gemaakt werd door vermalen van gebalsemd lichaam. Volgens Tass zal het wondermiddel spoedig in de Sovjetapotheken te verkrijgen zijn.

slaaf

Een Nigeriaanse man en vrouw en twee bewoners van Dahomey zijn in Lagos tot gevangenisstraffen veroordeeld omdat zij een achtjarig kind als slaaf hadden verkocht. Het kind was in december door zijn moeder voor 700 Nigeriaanse ponden verkocht aan een politiemans. De moeder kreeg hiervoor drie jaar gevangenisstraf, evenals de politiemans en een man uit Dahomey die bij de transactie betrokken was geweest. Een andere man uit Dahomey werd voor zijn aandeel tot twee jaar veroordeeld. Een landgenoot van hem werd wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken.

uit het hart gesproken

In een vraaggesprek met het Italiaanse damesblad „Bellezza“ heeft Eileen Blaiberg verteld dat het hart dat in haar echtgenoot door dr. Christiaan Barnard werd geplant lang niet zo goed gewerkt heeft als destijds de verhalen suggereerden. Van de 595 dagen dat hij met een getransplanteerd hart heeft geleefd heeft de tandarts er 248 in het Grootte Schuurziekenhuis gelegen waar hij tegen de dood vocht, aldus Mrs. Blaiberg. En van de dagen dat hij thuis geweest is, heeft hij er 95 in bed doorgebracht. „Hij kon opstaan dank zij de pillen — 32 tot 100 per dag — die hij nam“. Uitbreuksel uit het vraaggesprek dat in het nieuwe nummer van Bellezza zal verschijnen zijn beschikbaar gesteld aan het Italiaanse persbureau Ansa. Mrs. Blaiberg vertelt dat haar man een dubbel leven moest leiden. „Officieel maakte hij het goed, hij had een opmerkelijk goede eetlust. Hij speelde rugby en stak vol leven. De waarheid was echter anders. Van negen uur 's morgens tot 5 uur 's middags was acht uur ellende voor mijn man in welke tijd hij slechts uit bed kwam om zich te scheren, te douchen

en aan te kleden.“ Waarom leidde Blaiberg een dubbel leven dat bij zoveel andere hartpatiënten hoop wekte?, zo werd Mrs. Blaiberg bij het interview gevraagd. Volgens Bellezza

had zij daarop geantwoord dat Blaiberg geroken had dat en geld te verdienen was voor iemand die met een getransplanteerd hart nog in leven is. Het was zijn wraak op het leven. Hij gaf interviews weg en liet zich fotograferen — voor geld. Hij schreef boeken en artikelen voor tijdschriften en gaf zijn vrouw de raad hetzelfde te doen. Hij had Mrs. Blaiberg verteld: „Als ik er niet ben, zal je het nodig hebben.“

letters

Met ingang van 15 maart wordt in de Verenigde Staten een nieuwe klassering voor films van kracht. De nieuwe categorieën zijn: g — alle leeftijden; gp — alle leeftijden, maar liefst vergezeld van ouders; r — personen onder 17 jaar worden alleen toegelaten indien vergezeld van ouders en x — verboden voor personen onder 17 jaar.

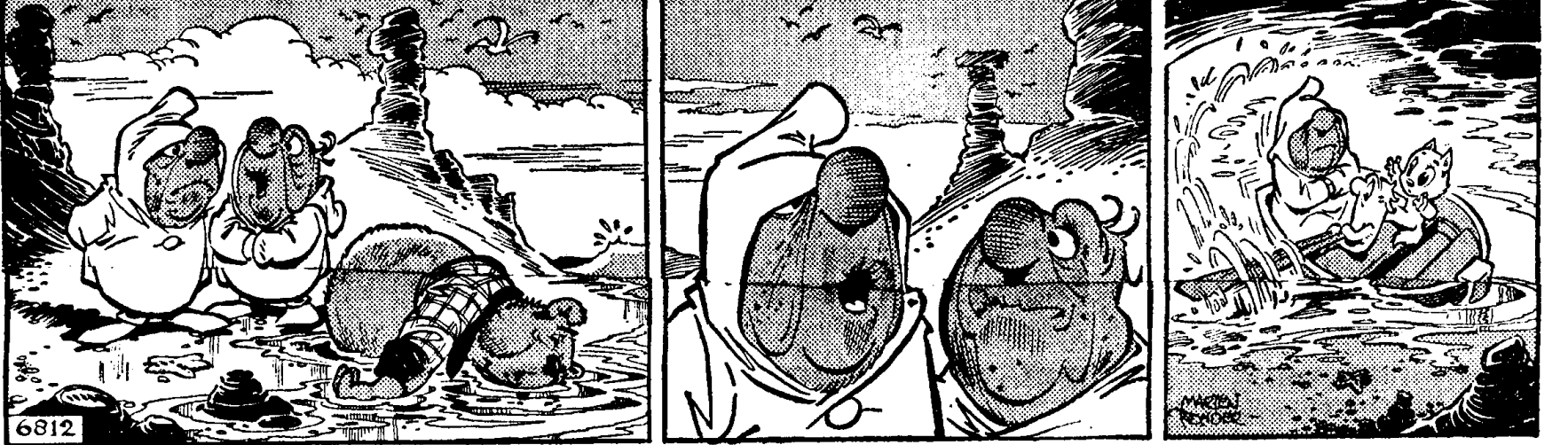
carnaval 1970

Een carnavalsbal in München en een man die in een krant een paginagrote foto bekijkt met de kop: Das ist der Alltag von Biafra. Een beetje een gezocht plaatje, deze foto, inderdaad, maar de lust om te eten moet deze carnavalsvierder toch wel vergaan.

uit de school geklapt

Juffrouw
U moet 't Josje maar niet kwalijk nemen dat hij zaterdag niet naar school is gekomen daar wij naar een feest moesten in Eindhoven
Mevr. S.

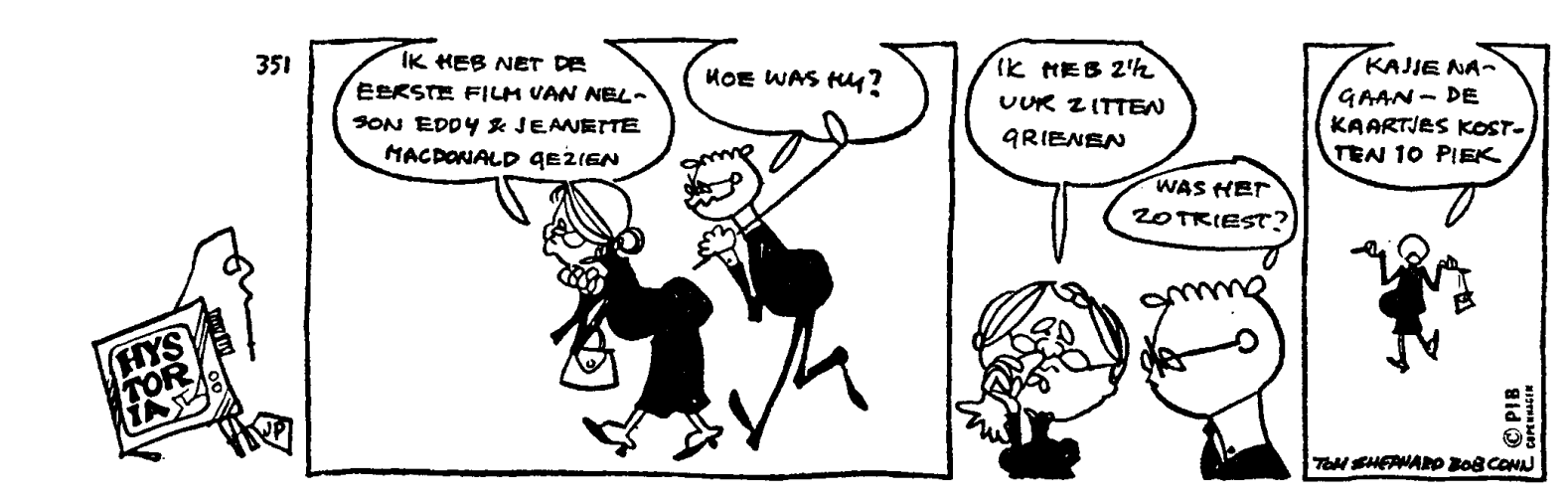
TOM POES en de MOB-BEWEGING

Heer Bommel spoelde aan op een afgelegen stukje strand waar hij geheel versuft in met gorgelend ademhalend op de vloedlijn bleef liggen. Zijn landing was echter niet geheel onopgemerkt gebleven. Twee Starringers, die juist passeerden, zagen hem naderrollen en hielden voorzichtig de pas in. „Een vreemde, die stiljes aan land probeert te komen“, stelde de eerste vast. „Dat is niet netjes. Daar houden wij niet van.“

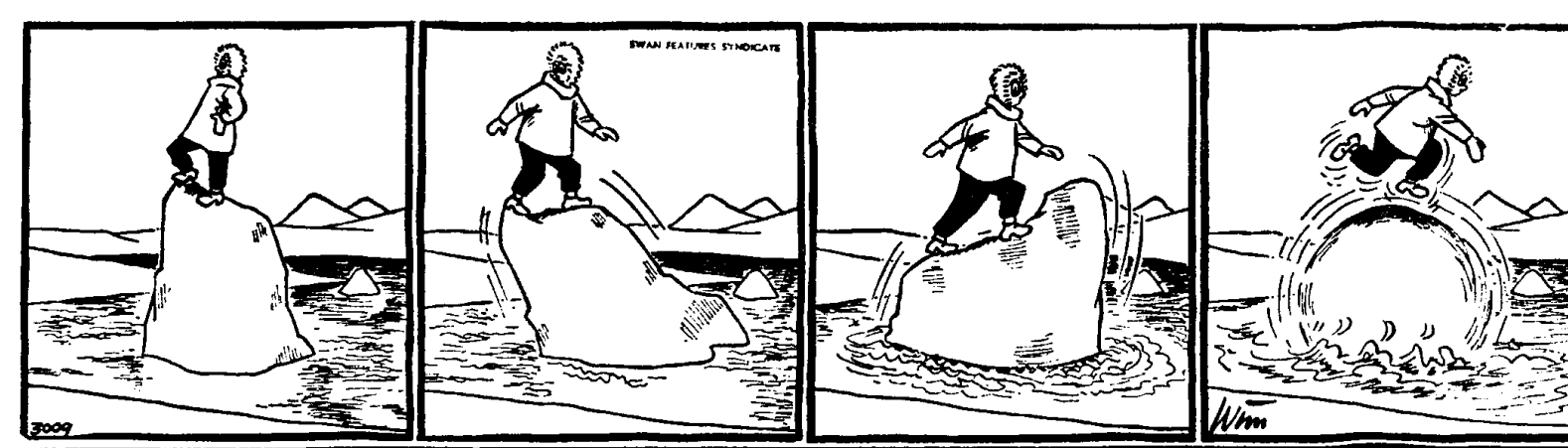
„Het is niet rustig“, gaf de tweede toe. „Men kan geen orde handhaven, wanneer iedereen op zo'n slordige manier het land binnendringt.“ „De vraag is“, hernam de eerste, „is het een mob? In dat geval kunnen we hem beter laten liggen. Maar aan de andere kant is het natuurlijk mogelijk, dat hij geen mob is — en dan zou hij misschien geholpen moeten worden.“ „Een héél verstandige, genuanceerde gedachte, waarde Lam!“ prees de

tweede, die Pal heette. „Ik stel voor hem een kans te geven. Een nauwkeurig, rustig onderzoek is hier op zijn plaats.“ „Een nauwkeurig onderzoek“, beaamde Lam. „Het is zeer afmattend, maar ik zie onze plicht. Voorzichtig, waarde Pal. Vooral kalm blijven!“ De beide heren gingen aan het werk, en toen niet lang daarna de sloep op net zelve plekje aan land gedreven werd, was de omtrek geheel verlaten.

SIMPELMAN

door Wim van Wieringen

Huon, de neveling

Ilse's erfdeel

ARMAN EN ILVA

FRED BASSET

De charmante koffiepote

Bestuur vraagt begrip voor artsendiensten

(Van onze verslaggever)

Canadese Rode Kruis

Wereldpers vormt belemmering voor hulpverlening door Nigerianen

TORONTO, 31 jan. (Rtr.). — Generaal-majoor Arthur Winch, die in opdracht van het Canadese Rode Kruis 'n reis van twee weken door Nigeria heeft gemaakt, heeft in Toronto verklaard dat het hulpwerk van de Nigeriaanse regering in het voormalige Biafra belemmerd wordt door de overdreven verslagen in de wereldpers over verkrachting, plundering en verhogering.

„Ik heb wel mensen gezien, die honger hadden, maar geen mensen die op het punt stonden van honger om te komen”, aldus de generaal. „Ik geloof niet dat er in het voormalige Biafra velen zijn die in onmiddellijk gevaar verkeren”. Er hadden zich weliswaar gevallen van plundering en verkrachting voorgedaan, maar niet zoveel als men de wereld had willen doen geloven.

Man misbruikte kinderen voor drug-verkoop

NEW YORK, 31 jan. (Rtr.). — Twee dagen nadat de Newyorkse politie drie kinderen aanhield die „blijverdienden” door verkoop van heroïne, heeft zij de man gearresteerd die ervan verdacht wordt de kinderen op pad te hebben gestuurd. Het is de 39-jarige Victor Santiago, vader van vier kinderen, die door officier van justitie David Epstein wordt vergeleken met Fagin (de figuur uit Charles Dickens boek „Oliver Twist” die een bende kinderen gebruikte om voor hem uit stelen te gaan).

Epstein wilde op vrijlating van Santiago een borgtocht van 50.000 dollar gesteld zien, maar rechter Gagliano noemde dit onvoldoende en verhoogde het bedrag tot 100.000 dollar. Rechter Gagliano zei Santiago, zo hij schuldig wordt bevonden, „geen rustig ogenblik in zijn verdere leven te gunnen”.

De zaak kwam aan het rollen toen de politie drie schoolkinderen van respectievelijk 11, 13 en 15 jaar arresteerde die dagelijks op Coney Island zo'n 90 doosjes heroïne verkochten voor 10 dollar per stuk. Deze „blijverdiens” na schooltijd leverde hun 50 dollar per dag op.

Bij de inval in Santiago's woning vond de politie een hoeveelheid heroïne en marihuana en de middelen om narcotica te vervaardigen. De verdachte kwam 20 jaar geleden illegaal de Verenigde Staten binnen.

WEEROVERZICHT

Koude oostenwind

Een depressie is vrijdag zuidelijk van ons voorbij getrokken. Daardoor viel er aanvankelijk regen en later ook wat sneeuw bij een voortdurende oostenwind. Tussendeels is de luchtdruk weer wat gaan stijgen en de oostenwind heeft de dag en tevens iets koudere lucht aan. In het oosten van het land voor het vrijdagavond plaatselijk al 4 graden, in de morgenuren is ook in Limburg lichte vorst te verwachten. Er komen wat meer zonnige periodes voor met in de middag wat lichte dult maar de aanvoer van koude lucht blijft begin februari nog voortduren. In Rusland vriest het overdag meer dan 20 graden, in Oost-Duitsland ruim 15 graden. Een nieuwe depressie met zachte lucht zal eerst na zondag een aanval gaan ondernemen.

De Bilt:

HET WEER IN EUROPA

	weer	Max. temp.	neerslag
Amsterdam	zwaar bew.	0	0
De Bilt	licht bew.	1	0
Deelen	licht bew.	0	0
Eelde	onbewolkt	-0	0
Eindhoven	geh. bew.	1	5
Den Helder	geh. bew.	-0	0
luchth R'dam	geh. bew.	2	0,2
Twente	licht bew.	-0	0
Vlissingen	geh. bew.	1	1
Z.-Limburg	regen	1	3
Aberdeen	hagelbui	3	0,2
Athene	zwaar bew.	15	0
Barcelona	licht bew.	17	0
Belgrado	licht bew.	4	0
Berlijn	geh. bew.	6	0,3
Bordeaux	regenbui	11	12
Brussel	motregen	2	2
Frankfort	sneeuw	-0	2
Geneve	regen	5	7
Grenoble	regen	7	0
Helzinki	geh. bew.	9	0,1
Innsbruck	zwaar bew.	4	0
Kopenhagen	half bew.	-3	0
Lissabon	zwaar bew.	16	0
Locarno	geh. bew.	3	0
Londen	geh. bew.	4	2
Luxemburg	mist	1	6
Madrid	licht bew.	13	0
Malaga	licht bew.	21	0
Mallorca	licht bew.	19	0
München	zwaar bew.	-1	0
Nice	zwaar bew.	12	0,2
Oslo	zwaar bew.	-8	0
Parijs	geh. bew.	10	0
Rome	regen	12	10
Stockholm	sneeuw	-6	0,1
Wenen	geh. bew.	-1	0
Zürich	regen	1	3

Ukkel:

Matige tot vrij krachtige noordoostelijke wind. Vrij veel bewolking maar minder neerslag als gisteren. Maximumpertemperaturen van nul tot 3 graden.

Omgeving Aken:

Nog af en toe sneeuwval, later ook opklaringen. Maximumpertemperaturen nauwelijks boven het vriespunt. Zwakke tot matige wind uit oost.

Verdere vooruitzichten tot zondagavond: geleidelijk daling van de temperaturen. Matige nachtvorst en af en toe sneeuwval. Overwegend veel bewolking.

Prins Carlos Hugo drinkt burgemeester mr. De Graaf van Nijmegen toe nadat in de burgemeesterskamer prins Carlos Xavier Bernardo ingeschreven was in het Nijmeegse bevolkingsregister

Verolme aan personeel: Moelijkheden niet aan ons zelf te wijten

ROTTERDAM, 31 jan. — De heer C. Verolme heeft in een mededeling aan zijn personeel gisteren onder meer gezegd: „dat de huidige moeilijkheden niet aan ons zelf te wijten zijn, maar een gevolg zijn geweest van de algemene situatie in de scheepsbouw”.

De heer Verolme betreft het persoonlijk ten zeerste dat hij, teneinde de ingestelde commissie in staat te stellen geheel vrij haar onderzoek te verrichten, zichzelf moest terugtrekken. Hij meent echter dat hij in de allereerste plaats de belangen van zijn werknemers boven zijn persoonlijk belang moet stellen.

Tenslotte verzocht hij zijn opvolger, de heer B. Scheffer, „volle medewerking en vertrouwen te geven in het belang van het concern”.

Inspraak voor gelovigen bij keus bisschop

(Van onze correspondent)

ROTTERDAM, 31 jan. — De katholieken in het bisdom Rotterdam zullen actief deelnemen aan de benoeming van een opvolger van bisschop mgr. M. A. Jansen, die na ruim 13 jaar met emeritaat gaat.

Ongeveer 290.000 krantjes zullen het volgende weekende worden verspreid in de kerken van de 14 dekenaten die het bisdom telt. In deze krantjes staat een vragenlijst die alle aanwezigen boven de 15 jaar ter plaatse moeten invullen.

Op deze wijze hoopt de diocesane pastorale raad in contact te komen met de wensen van de massa. De gelovigen zullen laken, kwaliteiten en eigenschappen kenbaar maken, zodat er een „type” zal ontstaan. Het advies wordt voorgelegd aan de diocesane pastorale raad, die enkele namen zal noemen. Dan volgt de voordracht. Daarnaast worden de vragenlijsten voorgelegd aan 170 groepen in het bisdom.

Promotie voor politiemannen na gifproces

(Van een onzer verslaggevers)

DEN BOSCH, 31 jan. — Voor de groep rijkspolitie van Schijndel is met het proces tegen Riet H. niet alleen een uniek omvangrijk onderzoek ten einde; het betekent ook afscheid nemen van de drie politiemannen die het meest met dit onderzoek zijn bezig geweest.

Groepscommandant adjudant Scheen van Schijndel gaat naar zijn geboortestad Amsterdam terug en maakt dan meteen een reuzepromotie. In de hoofdstad krijgt hij de functie van vakofficier van de rang van kapitein. Een sprong vanuit de lagere politierangen naar het officierenkorps is bij de rijkspolitie een zeldzaamheid. Wachmeester School is overgeplaatst naar de districtsrecherche van de rijkspolitie in Den Bosch. Zijn collega Somers wordt opper-wachmeester-postcommandant in Lopik.

Demonstraties op Binnenhof Grosheide reageert niet op protest van kwekelingen

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 31 jan. — Drie afgevaardigden van actiegroepen van pedagogische academies hebben gistermiddag staatssecretaris Grosheide van onderwijs en wetenschappen te kennen gegeven, dat zij zijn weigering om de alternatieve pedagogische academie in Beverwijk te legaliseren, veroordeelden.

De staatssecretaris liet daarop weten, niet naar buiten op het Binnenhof te zullen komen, waar 400 studenten bijeen waren, om zijn reactie op het protest te geven. Het protest had namelijk de vorm van een verklaring en niet die van een verzoekschrift.

Ongeveer 150 van de 700 leerlingen van het Utrechts gemeentelijk atheneum zijn gistermorgen hun school, die op last van de rector wegens vrees voor een ongekende bezetting gesloten was, via een raam binnengedrongen. Enkele actievoerders hamerden op de deur van de gymzaal, waar de schoolleiding, leraren en afgevaardigden van de school over de eisen van de scholieren (die o.m. verlof willen hebben om met mooi weer tijdens de pauzes binnen te blijven) vergaderden. Om 9.15 uur mochten alle meisjes en jongens binnenkomen. Gebleken is dat de leraren op het moment dat zij binnenkwamen, juist het verzoek in stemming wilden brengen over het binnenblijven tijdens de pauze. Nadat conrector drs. M. J. Koster demonstratief de zaal had verlaten, besloten de jongeren om 09.45 uur naar de raads-kelder te gaan om daar te discussiëren over het onderwijs. De rector besloot daarna de vergadering te sluiten; het merendeel der docenten bleef in het atheneum, enkele gingen mee naar de raads-kelder.

Hier werden als eisen geformuleerd openbaarheid van de lerarenvergadering en het instellen van een orgaan waarin alle gedeeltes zijn vertegenwoordigd en dat de grondlijnen van het beleid zal bepalen, waaraan de schoolleiding zich zal moeten houden.

signalement

lenemienemutte blijft de baas

Het spijt ons erg, maar nu de nieuwe regeling omtrent het afschaffen van het mondeling examen op havo, mavo en two bekend is geworden, lijkt het er toch wel veel op, dat staatssecretaris Grosheide meer gezicht heeft naar een middel om het knellende probleem van de gecombineerde nood om te heffen dan naar een wezenlijke vernieuwing van het onderwijs. De vervanging van het mondeling eindexamen door een schriftelijk examen, dat de staatsexamen stellen. Zij dwingen de leraren ondanks al hun goede bedoelingen tot autoritair lesgeven, waarbij de zelfstandigheid van de leerling en zijn wens om mee te mogen beslissen onderdrukt moeten worden. Grosheides schoolonderzoek zou inderdaad de mogelijkheid kunnen bieden de opstelling van die normen wat soepeler te maken en aan te passen aan de gewenste zelfstandigheid van de leerling als... het gehandhaafde schriftelijke examen dat niet verhindert.

Het schriftelijk eindexamen is niet alleen gehandhaafd, het is zelfs uitgebreid. In beginsel komt nu — in tegenstelling tot vroeger — elk vak voor een schriftelijk examen in aanmerking. De opgaven worden van rijkswege verstrekt en de uitkomsten worden centraal beoordeeld. Ze zijn evenwaardig aan de uitkomsten van het schoolonderzoek. Uitdrukkelijk stelt de staatssecretaris, dat dit schriftelijk examen een goede gelegenheid biedt om te controleren of de uitkomsten van het schoolonderzoek wel objectief zijn beoordeeld. Tussen haakjes: wel een compliment aan de integriteit van de leraren. Dit betekent dus, dat de school bij haar schoolonderzoek de normen moet handhaven, die voor het schriftelijk examen gelden. Het eindexamen blijft dezelfde terreur uitoefenen, die het tot dusver steeds heeft uitoefend.

Wij zien niet in, waarom nu de grote stap naar een volwaardige onderwijsvernieuwing niet meteen is gedaan door ook het schriftelijk eindexamen in het schoolonderzoek op te nemen. Aflerwing van

Vrijwillige fusiecode binnenkort een feit

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 31 jan. — De vrijwillige fusiecode, waarover de sociaal-economische raad gisteren een eensluidend advies heeft uitgebracht, zal op korte termijn worden ingevoerd. Eerst zal de visie van minister Polak (Justitie) worden afgewacht, daarna zal de SER een apart besluit nemen tot invoering van de gedragsregels, die de belangen van werknemers en aandeelhouders bij fusies moeten beschermen en een commissie voor fusie-aangelegenheden instellen.

Drs. S. C. Bakkenist (Verbond van Nederlandse Ondernemingen) zei tijdens de openbare vergadering van de SER dat in de kring van de werkgevers de vrijwillige fusiecode met instemming is begroet. De vakbeweging is met deze regeling op vrijwillige basis akkoord gegaan op voorwaarde dat het beraad over de mogelijkheden van een wettelijke regeling wordt voortgezet, zo bleek uit de beschouwing van mr. Hugenholtz (NVV). De werknemersorganisaties geven de voorkeur aan een wettelijke code, maar de studie daarvoor zal zeker nog enige jaren duren.

Met het advies over de gedragsregels bij fusies zijn o.m. inschakeling van een vennootschapsrecht afgesloten. Hoofdpunten van de vrijwillige regeling bij fusies zijn o.m. inschakeling van de vakbeweging bij fusiebesprekingen op een zodanig tijdstip dat de werknemersorganisaties nog invloed kunnen uitoefenen op een besluit om te fusioneren, om het paal en perk stellen aan „overvallen” op ondernemingen doordat het niet langer mogelijk zal zijn zonder voorkennis van het bestuur van een N.V. een „overhoeds” bod uit te brengen.

Nixon pleit voor uitbreiding van Safeguard-gordel

NEW YORK, 31 jan. (Rtr.). — President Nixon heeft besloten het „Safeguard” (waarsborg) anti-raket raketstelsel uit te breiden en zal in zijn begroting, die hij maandag bij het congres indient, om meer geld daartoe vragen. zo meldde de „New York Times” gisteren. „In verband met zijn bezorgdheid over een eventuele Russische reactie heeft Nixon het ontwerp”, aldus dit blad, „echter op het laatste moment aan een nieuwe studie door het Pentagon laten onderwerpen”.

Volgens de New York Times bevat de begroting een post van 1,5 miljard dollar waarvan 600 miljoen dollar bestemd zou zijn voor uitbreiding van de verdedigingsgordels rond twee bases voor intercontinentale ballistische kernraketten tot meer plaatsen. Het ministerie van Defensie en het leger zouden de bouw van nieuwe raketverdedigingsgordels hebben aanbevolen in de staten Missouri en Washington en de aanloop van de en het treffen van voorbereidende maatregelen bij de federale hoofdstad Washington (district Columbia), zuid New-England en in het gebied Michigan (Ohio).

Le Duc Tho: Geen concessies aan Verenigde Staten

PARIS, 31 jan. (AFP). — „Als de heer NARXON vrede en ernstige onderhandelingen wil, zijn wij daartoe bereid, maar als hij met geweld druk op ons wil oefenen, zullen wij aanhoudend weerkeren. Op dat punt zullen wij nooit concessies doen. Aan hem de keuze”. Dit zei Le Duc Tho, bijzondere adviseur van de Noordvietnamese onderhandelingsdelegatie in Parijs en lid van het Politieke Bureau van de Noordvietnamese „Lao Dong” (arbeiders) partij, bij zijn aankomst in Parijs.

Officieel komt Tho het 19de congres van de Franse Communistische Partij bijwonen, maar vaak zendt Hanoi hem bij kritieke stadia in onderhandelingen. Zo leidde Tho ook het gehele overleg voor de stopzetting van de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam.

de stijl van de universiteit te kunnen geven, dan zouden onze athenea en gymnasia deze mogelijkheid — bijvoorbeeld in de laatste leerjaren — evenzeer moeten aanpakken. Het is niet de overgang van middelbaar onderwijs naar universiteit onderwijs wat logischer te doen zijn. Maar voor alles om de school zelf gelegenheid te geven haar onderwijs af te stemmen op mensen, die de maatschappij als menselijke nogoden en mobiele politie-eenheden in de straten te patrouilleren en meebeslissen.

Staatssecretaris Grosheide heeft voorlopig die kans voorbij laten gaan. De echte vernieuwing in het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs kan zich nog niet inzetten. Het ijzeren eindexamen blijft regeren. Misschien tot ongenoegen van de leraren, die menen dat bij hen alle verantwoordelijkheid voor het leerproces ligt, dat leerlingen niet tot zelfstandigheid in staat zijn, slechts onder dwang willen werken en dus geen recht hebben op meebeslissen. lenemienemutte blijft de baas. Er zal wel eerst weer een Beverwijk moeten komen voor de ogen goed opgaan.

TERZIJD FILMEN

Beste Uncle Sam, ik spreek er jou maar voor aan, hoeze ik je als de figuur met de getesik en het stieren-en-strepenpak enigszins uit de mode bent geraakt. Het zou niet aardig zijn om voor alle eigenaardige dingen die er in de Verenigde Staten gebeuren Nixon die sik onder de armen hebben te hangen. Ik weet zeker dat hij, zelfs bij het belachelijk lage salaris dat hij krijgt, nooit zou proberen er een dollarcentsje bij te verdienen op de manier die bij sommige van zijn landgenoten gebruikelijk blijkt te zijn. Dat onderond de filmregisseur Ed. W. Wierberg die met zijn filmoloog uit Zweden naar Chicago was overgekomen om opnamen te maken voor zijn nieuwe film „Joe Hill”. Herinner je je Joe Hill, Uncle Sam? Je moet hem gekend hebben, maar ik geef toe dat Chicago in die vroegtijdige jaren overvloed werd met interessante persoonlijkheden, en het is mogelijk dat hij is weggegaan in 't vergeetboek van je geheugen. Joe Hill was een Zweedse emigrant die als een soort protestzanger optrad in de tijd toen er nog geen protestzangers waren, en die niet dit voortdijg optreden aan zijn voortdijg einde kwam.

Om de film zo waarheidsgetrouw mogelijk te maken had Ed Wierberg de oorspronkelijke plaatsen opgezocht waar het leven van Joe zich had afgespeeld, en hij had ze nog gevonden ook. Wat dat betreft steken de Amerikaanse steden gunstig af tegen de Nederlandse, want vergelijk bij ons eens een willekeurige straat met zijn eigen ansichtkaart van vijftig jaar geleden: tien tegen een dat de benedenverdiepingen altemaal zijn ingericht met ingeruimd met winkels, zodat de overnederende bovenvervels alleen door glas gedragen schijnen te worden. Slechts een historische film over een gevechtsoorlog kan hier gebruik maken van de authentieke locaties. Steden als New York en Chicago doen vandaag daarentegen nog even overdruets aan als ze in 1920 modern waren.

Aan de straten lap het dus niet, maar toen Ed op de eerste locatie verscheen om te gaan opnamen, stond zijn hele beeldraket volgeparkerd met auto's die er bij zijn verkenningstocht niet waren geweest. Daar de eigenaars in de buurt bieren rondhangen, was het niet moeilijk ze aan te spreken en ze uit te leggen dat hier een film werd gemaakt waarin hooguit een enkele Ford of een Chevrolet Sedan model 1921 mocht voorkomen. „Dat weten we”, zeiden de eigenaars. „Wilt u dan zo vriendelijk zijn uw auto een eindje verderop te zetten”, vroeg Ed, en het koor van automobilisten antwoorde: „Wat betaalt dat?”. Omdat Ed niet over een budget beschikte dat opgevassen was tegen deze vorm van wat met een Zweeds woord chantage heet, zit hij weer in Zweden, en overweegt van Joe Hill een Amerikaanse emigrant te maken die in Stockholm protestant uitroep.

Tot zover, Uncle Sam, zal het je misschien allemaal een zorg zijn. Maar het is interessant voor je te weten dat ik ook naar Chicago ben geweest om te filmen. Ik heb onderhandeld met tientallen automobilisten die hun auto voor mijn camera parkerden. Bij de gesprekken die ik met ze voerde bleek duidelijk dat men in Chicago het eisen van betaling om iemand niet in zijn werk te belemmeren een fatsoenlijke bron van inkomsten beschouwt.

Deze gesprekken zijn met de verborgen camera opgenomen, en de film die daaruit is gemonteerd hield ik je aan, beste Sam, oude Uncle, voor de schappelijke prijs van 1 miljoen dollar. Een koopje als je bedenkt, wat de Russen ervoor zullen geven. Dit document „inhu-main” ze wordt aangeboden onder de titel „Leven onder het kapitalisme”, of om het wat spannender te maken: „Al Capone leeft”.

KEES STIP

Vreemdeling uit Amerika werd oorzaak van nieuw stadium

Commune zal Boudewijn de 'kick' geven

Wanneer de laatste tonen van het instrumentale samenspel van de drie mensen door de lage-fel-rood-beschilderde ruimte klinkt wordt het stil. De drie jongens, die achter een laag tafeltje op de grond zitten, beginnen oog voor hun omgeving te krijgen. De een na de ander verlaat het vertrek. Boudewijn de Groot (24) alleen achtergebleven, zijn gezicht half achter het lange haar verbergend, kijkt verbaasd op. Licht en wijst op het kleine, naar binnen toe te openen raampje: „Wat een hitte. Stralen we nu zoveel lichamelijke of geestelijke energie af?” Later, wanneer er buiten in de sneeuw een paar foto's worden gemaakt, wijst hij naar de bomen, achter de boerderij: „Kijk, als je goed oplet, zie je een groene glans over de bomen liggen. We gaan een goede tijd tegemoet. Het voorjaar en de zomer. Dan is het prachtig om buiten te wonen”. Boudewijn de Groot — na de spookachtige presentatie van zijn laatste lp „Nacht en Ontij” vorig jaar februari lijkt hij in de vergetelheid geraakt te zijn — heeft zich sedert korte tijd teruggetrokken op het vlakke Drentse plateland. In alle stilte is hij bezig aan de voorbereidingen van een nieuwe pop-groep.

Ik heb met niemand van vroeger nog contacten

(Van een medewerkster)

De groep, een naam heeft men nog niet, heeft ex-Q 65 drummer Jay Baar (21) als drummer aangetrokken. „Ik speelde altijd bekende nummers bij Q. Hier spelen we eigengemaakte muziek.” Een 26-jarige Amerikaan, een „vreemde” (bekende) muzikant in de popwereld, die anoniem wenst te blijven, die drie jaar door Europa van popgroep tot popgroep trok, schrijver van teksten en muziek, heeft zich min of meer over de muzikale begeleiding ontfemd. Van de boerderij, ver van Amsterdam en het „Juxe leven” van een succesvol popartiest, dient de deel als studio-ruimte en woonverblijf. Neeltje (26) en Eveline (23), die gezamenlijk het „huishouden” bestieren, completeren de popgroep commune.

Nieuw stadium

Na een jaar van verwarring, moeilijkheden, vage gedachten en twifelen, heeft ex-popzanger Boudewijn de Groot, besloten een nieuwe weg in te slaan. Zijn eigen weg, met zijn eigen mensen en zijn eigen muziek. Met zijn laatste lp, een te dure productie, voor het weinige dat de platenverkoop opbracht, bereikte hij het grote publiek niet. „Een goede reden om een periode af te sluiten”, zegt Boudewijn, voor het raam van het kleine, rood geschilderde, opkamerje naar buiten kijkend.

Een periode van vijf jaar, waarin een luxueus bestaan, dat zijn schijnwereld van succesvol popartiest moest compenseren, hebben hun sporen nagelaten. Zijn vertrouwen in mensen, in „vrienden van vroeger” is hij kwijt. Het praten valt niet makkelijk. Het zoeken naar woorden, wars van alle clichétaal, valt evenmin mee.

„Ik heb zelf weggegaan. Ik heb met niemand van vroeger contact. Alleen als iemand me hier op komt zoeken, zie ik mensen terug.” Boudewijn de Groot wil zich helemaal aan zijn muzikale ontwikkeling wijden.

„Ik heb de laatste jaren steeds mijn eigen dingen op zij gezet. Ineens gaat het dan niet meer. Je wordt door jezelf voor het blok gezet. Weet je, als je over andere mensen nadenkt, komen je gedachten vanzelf terecht op je eigen persoon. Je analyseert je eigen manier van handelen en zo. Soms denk je, dat je jezelf helemaal kent. Je hebt het „gemaakt”. Dan word je plotseling confronteerd met een ander, die het ook helemaal heeft „gemaakt”. Bovendien met groepen, waarvan je zelf de platen hebt afgedraaid. Je ziet dan in dat je met „Nacht en Ontij” een fout hebt gemaakt.”

Hij heeft het grote publiek, dat in hem nog de jongen met de gitaar ziet (Een meisje van 16, Meneer de Presi-

dent, Mijn Testament) met zijn „verleden” begraven. Hetgeen niet betekent dat hij geen waarde aan „publieke belanestelling” hecht.

„Ik ben in mijn persoonlijke houding ten opzichte van mijn publiek niet veranderd. Alleen ik sta nu als deel van een totale groep tegenover hen. Minder egoïstisch dus.”

De groep heeft dringend een basgitarist nodig. „We zoeken iemand, die niet alleen uiterlijk, maar vooral mentaal en muzikaal bij ons past. Nu merk je pas, hoe weinig werkelijk goede basgitaristen de Nederlandse popwereld kent.”

Van een optreden of een nieuwe lp is voorlopig geen sprake. Evenmin wordt er veel gerepeteerd. „We zitten hier net, bovendien, die basgitarist. Zonder basgitaar kunnen we, twee sologitaristen en een drumstel, het ritme niet in balans brengen.”

„Je moet het heel simpel zien. We zitten hier bij elkaar omdat het zo moet. Omdat we, via de muziek met elkaar te maken hebben, ontstaat er vanzelf een menselijke relatie. We zijn allemaal met hetzelfde bezig. We willen goede muziek maken, een goede groep vormen. Hoe beter we elkaar leren kennen, hoe meer dit onze muzikale ontwikkeling ten goede zal komen.”

Muziek, althans „de melodie”, vertegenwoordigt voor Boudewijn een essentiële universeel communicatiemiddel. „Er blijft altijd, in elke taal, iets van een melodie hangen. Ik geloof ook in een totale ontwikkeling van de popmuziek als een compleet systeem”, zegt hij en vertelt dat hij erg veel steun heeft aan „de jongen”, de anonieme Amerikaan. „Hij helpt me in mijn muzikale ontwikkeling. Hij stimuleert me, door me zijn muzikale talenten te leren. Ik, op mijn beurt, hoop hem op dezelfde manier te helpen.”

Kosmos

„Toen ik hem leerde kennen, was ik erg in de war. Hij is er de indirecte oorzaak van dat ik nu hier zit”. Met diens komst zijn de problemen van Boudewijn de Groot niet opgelost. „Er zijn een heleboel privé-zaken waar ik nog steeds niet uit ben. Maar ik leef erg bewust en relaxed. Ik wil gewoon muziek maken, dat kan hier. De natuur, de hele omgeving, werkt creatief. Je staat dicht bij de kosmos. Je voelt je er direct bij betrokken. Ik ben energiek en wil gewoon werken. Maar eerst een basgitarist!”

De gedachte aan de nabije toekomst breekt het gesprek op het financiële probleem. „Je moet geld verdienen om in je onderhoud te kunnen voorzien. Dat is een extra last, die je wordt opgelegd van hogerhand. Nu gaat het nog, we kunnen ons redden. We leven erg simpel. Maar als er niets bij komt, raakt het geld op. In deze formatie kunnen we niet spelen.”

„Op den duur, het kan over twee maanden, over een half jaar zijn, willen we toch optreden. We moeten dan een echte groep vormen. Een homogene groep.”

Lachend suggereert hij: „Je zou eigen lijf lemand moeten hebben, een gulle geest, die een kick vindt om een pop-groep financieel te steunen. Als hobby. Alexander Orlof bijvoorbeeld. In ruil plakken we dan reclame-winkels van zijn sigarettenmerk op onze instrumenten.”

Hij geeft zich over aan zijn fantasie. „Stel je voor, de modernste elektrische apparatuur, een verbouwde boerderij, een met gekleurde lichten beschenen pop-studio-pop-groep-commune midden in het land”. Dan, eerstzwaaijzaam luisterend, wanneer iemand het idee oppert dat men eigenlijk subsidie moet kunnen aanvragen, zegt Boudewijn, zijn Orlof-plan niet loslatend: „Het zou een enorme stimulans zijn als je je geen zorgen om de poen hoeft te maken”. Hij geeft daarmee te kennen de financiële gang van zaken duidelijk te zien.

High

Voorlopig gaat zijn belangstelling voornamelijk uit naar de muziek. Wat hij met zijn muziek wil en welke betekenis de overige leden van de groep er aan hechten, weet hij niet precies.

„Vergeet niet, dat we bezig zijn ons te installeren. We kennen elkaar nauwelijks. De muziek die we nu maken is technisch niet goed. De melodie wel. We weten, dat horen we van elkaar, dat we „high”-muziek maken”. Hij vindt het daarom logisch „dat je dan met elkaar persoonlijk contact moet hebben. Via de muziek kom je dichterbij elkaar te staan. Je bent alle drie met hetzelfde bezig”.

De Amerikaan, die het gesprek redelijk kan volgen, haakt op zijn woorden in en zegt: „Als je als groep onderling goed met elkaar kunt opschieten, hetzelfde niveau hebt bereikt — mentaal, muzikaal en menselijk — dan begrijp je wat het is als „groep” op te treden. De meeste groepen die nu hoge commerciële ogen gooien, begrijpen niet, dat de werkelijke pop-muziek een uiting is van een totaal groepsbeeld, tijdsbeeld”. „Daarom moeten alle muzikale talenten zich aaneen sluiten. De groep wer-

kelijk goede pop-artiesten moet groter worden. De popbeweging — het grootste commerciële gebeuren in de jaren zestig — moet invloed krijgen op, bijvoorbeeld, de platen business. Goedkopere platen, meer festivals, meer concerten”.

Boudewijn knikt instemmend: „Muziek is er voor de mensen. Ze horen het allemaal. Wat er door onze muziek bij hen verandert, weten we niet. Dat kan ieder voor zich het beste uitmaken. Het spelen zelf is voor mij belangrijk”. „Waar ik speel, in een studio, in een zaal, op het podium, het doet er niet toe. De sfeer van het moment zelf, is belangrijk. Nu zit ik hier, maar ik zou met groot plezier op hetzelfde ogenblik in een lege zaal willen spelen”.

Minister Klompé heeft laatste woord Berging van koopvaarder uit 1749 aan zuidkust van Engeland dure grap

Het lijkt zo gemakkelijk, de gezonden koopvaarder „Amsterdam” te bergen. De Oostindië-vaarder die in 1749 op de kust van Hasting in Zuidoost-Engeland aan de grond liep. Een paar weken geleden was de „Amsterdam” weer te zien en togen honderden naar het strand bij Hasting om naar het schip te kijken en te zoeken naar twee eeuwen oude flessen wijn, pijpen, kandelaars, musketkogels of tabaksdozen die de zee af en toe prijs geeft. Want de Engelse wet staat toe dat iedereen mag houden wat hij van vergaene schepen vindt.

Deskundigen van het scheepvaart-museum uit Amsterdam en bergings-experts hebben de afgelopen weken en maanden verschillende malen een bezoek gebracht aan de Amsterdam en samen met Peter Marsden (specialist in het uitgraven van scheepswrakken) en werkzaam bij het museum van de City van Londen, vastgesteld dat wil men de „Amsterdam” bergen, dit alleen kan gebeuren wanneer men een dam om het wrak heen legt om het water tegen te houden.

In maart wanneer de eb het laagst is, zal een team van vijf archeologen een onderzoek naar een eventuele berging doen. Met twee krachtige pompen wil men dan tot op de bodem van het wrak zien te komen — zeven en een halve meter onder het dek dat gelijk met het strand ligt.

Volgens Marsden is de bodem nog intact en dit zou het bergen een stuk vergemakkelijken.

Een jacht naar schatten is het uitgraven van de „Amsterdam” beslist niet. Uit de VOC-boeken weet men dat het schip zeventenwintig kistjes met zilveren staven en zo'n driehonderdduizend gulden voor Indië vervoerde, toen het op 8 januari vanuit Texel wegzilde, nadat kapitein Willem Klomp reeds op 15 en 21 november 1748 had geprobeerd de lange reis naar Batavia te beginnen, maar evenveel maal met averij terug moest keren naar de rede van Texel.

De kistjes met zilver en het geld werd door bemanning, die bijna in zijn geheel kon worden gered, geborgen. Slechts één kistje met vijftig staven werd door strandjutter Anthony Watson opgebroken. Dertig staven konden worden achterhaald de overige twintig verdwenen spoorloos, al vermoedde men dat ze naar Vlissingen gesmokkeld waren.

Bij de eerste onderzoeken nu ongeveer een jaar geleden heeft men zo'n zestig flessen wijn en wat flessen gin gevonden. Peters Marsden probeerde wat van de twee eeuwen oude wijn. „Het ziet er nog wel uit als wijn”, zegt hij, „maar het smaakt verschrikkelijk.” Naast flessen drank, werden kandelaars, kanten, houten katten en zelfs lint gevonden en verschillende per-

BOUDEWIJN DE GROOT

RADICAAL MANIFEST VAN SERVAN-SCHREIBER

(Van onze correspondent)

PARIJS, 31 Jan. — De bekende Journalist en directeur van het weekblad L'Express die drie maanden geleden, nogal onverwacht, tot secretaris-generaal van de radicale partij werd gekozen, heeft donderdag in die laatste kwaliteit op de dag af volgens zijn belofte, een manifestatie gelanceerd dat als richtlijn voor een „totale vernieuwing van de politieke formatie” moet dienen.

Wanneer het manifest volgende maand door een speciaal congres aanvaard wordt, is Jean-Jacques Servan-Schreiber die de laatste jaren als directeur van L'Express een van de machtigste courantsiers van Frankrijk is geworden, van plan de journalistiek definitief te aanwelen te zeggen om in de politiek te stappen. Ook in de politiek zijn zijn ambities niet gering. Als men zijn vrienden mag geloven, heeft de 45-jarige Servan-Schreiber die, als een van de scherpste geesten van zijn generatie wordt beschouwd, al het oog op het presidentschap van de republiek laten vallen.

In zijn manifest van bijna 200 pagina's presenteert de journalist-politicus een blauwdruk voor een nieuwe maatschappij die op een synthese van het niet-Marxistische socialisme en van het humanistische liberalisme gegrondvest is. In dezelfde geest zijn van verschillende zijden en ook van de kant van de huidige gaullistische premier Chaban Delmas de laatste tijd al meerdere toekomstbeelden ontworpen.

Een van de verdienste van Servan-Schreiber is ongetwijfeld, dat hij niet aarzelt in een aantal technische en ook politieke details af te dalen die men doorgaans iets in de schaduw pleegt te laten. Zo wil hij dat het erfrecht voor alle industriële of commerciële ondernemingen wordt afgeschaft. Om kapitaalvlucht of internationale speculaties in de toekomst te voorkomen stelt hij voor een fiscale „Interpol” in het leven te roepen.

De zwakke kant van zijn werkstuk, schuilt in de onbeantwoorde vraag hoe en met wie hij deze theoretische staatkundige constructie in daden denkt om te zetten. Zijn politiek programma is op meerdere punten progressiever dan de officiële socialistische partij momenteel voor haar rekening durft te nemen. Maar omdat de socialisten voor het moment lonken naar de communisten die Servan-Schreiber nogal voor het hoofd stoot, blijven als eventuele huwelijkspartners voor de herboren radicale „partij” alleen de diverse verspreide centrumgroepen over, die zich niet met de gaullisten hebben geïdentificeerd maar die evenmin iets van het progressieve, „revolutionaire socialisme” willen weten.

Voor Servan-Schreiber zijn deze vragen naar politieke tactiek of strategie echter zorgen voor morgen zoniet voor overmorgen. Hij ziet het momenteel als zijn voornaamste taak een aantal denkbeelden te lanceren waardoor de linkse oppositie zich eindelijk van haar verantwoordelijkheden en mogelijkheden bewust kan worden. Of Servan-Schreiber voor dat doel een constructieve bijdrage geleverd heeft, zal in de komende weken uit de discussies in het geïsoleerde wereldje van Frankrijks binnenlandse politiek wel blijken.

Geen dure schatten aan boord

Groot-Brittannië vertegenwoordigd zijn. De archeologen hopen met het opgraven van het schip een volledig beeld te krijgen van het leven aan boord van koopvaarders uit de jaren rond 1700 en een inzicht in de manier waarop de lading voor zo'n jarenlange reis werd gestuwd.

PROBLEMEN

Komt men tot de overtuiging dat het schip te bergen is, dan zijn alle problemen nog (lang) niet opgelost. Wie de eigenaar is van het schip is namelijk juridisch bijzonder gecompliceerd. Licht het buiten de Engelse territoriale wateren, dan heeft de Nederlandse staat het recht, het schip terug te kopen van de bergers. Licht het binnen de Engelse wateren, dan wordt het moeilijker. Voor ons land treedt de directie van de domeinen in de rechten van de vroegere Verenigde Oostindische Compagnie.

Maar zelfs wanneer men tot een vergelijk komt en het schip aan ons land laat, dan zijn de moeilijkheden niet van de baan. De kosten van berging zullen zeker een paar miljoen gulden bedragen en of zo'n bedrag voor de „Amsterdam” zal worden uitgetrokken, daarover heeft minister Marga Klompé het laatste woord.

Blik op het wrakstuk van het Nederlandse koopvaardij-schip Amsterdam, dat sinds het midden van de achttiende eeuw bij Hastings onder het zand — en water — ligt begraven.

In enige artikelen zal het Limburgs Dagblad uitvoerig aandacht besteden aan de zee. De constructie van een onderwaterlaboratoria, booreilanden op het Continentale Plat, de vervuiling van de zo belangrijke zee en de produktie van voedingsmiddelen uit wat de zee voortbrengt zijn facetten die welhaast zeker zullen beslissen over het leven van de mens in de toekomst. Het zal nodig zijn tijdig de onuitputtelijk geachte reserves van die zee te ondorkennen en te reserveren.

De wereldzeeën zijn dichterbij dan de maan. Zonder de grote betekenis van de ruimtevaart te onderschatten begint de erkenning hiervan al gemeengoed te worden. Dat is het gevolg van onderzoeken van wetenschapsmensen uit alle landen. De oceanologie is als wetenschap nauwelijks ouder dan de ruimtevaart, maar ze kan nu reeds veelvoudiger dan de ruimtevaart gebruikt worden als wapen tegen de honger op deze planeet. Behalve de voedingsstoffen en de bodemschatten, die nu reeds uit de zeeën gehaald worden en die volgens deskundigen een "reservebank" voor het jaar 3000 vormen, hopen oceanologen in de nabije toekomst op de continentale plateaus (waarmee de 10% van de zeebodem bedoeld zijn die als vastelandssokkel voor de continenten tot op 300 meter liggen), maar ook op nog grotere diepten onderwaterwoningbouw voor mensen te kunnen realiseren.

Wanneer de continentale plateaus ontsloten kunnen worden — bij de tegenwoordige stand van de techniek is dat nog slechts een kwestie van tijd — dan kan de wereldproductie van eiwitten, aardolie en mineralen ongehoord sterk stijgen. Geologen menen dat zich voor de kusten miljarden tonnen aardolie en biljoenen kubieke meter aardgas bevinden, misschien zelfs meer dan de reserves die tot nu toe in de wereld buiten de oostblok-landen ontdekt zijn. Naast deze bodemschatten zal het continentale plat in de toekomst ook voedingsmiddelen opleveren. Reeds in 1965 zal de cultuur in deze gebieden meer proteïne leveren dan de visvangst in de hele wereld.

De nieuwsgierigheid van de wetenschap en de wil honger en armoede in de wereld te overwinnen zijn de krachten die de ontsluiting van „het zevende continent" bepalen.

Mijnbouw

In de eerstkomende tien jaar zal de mijnbouw buiten de kust tot diepten van 1200 tot 1800 meter beneden de waterspiegel worden uitgebouwd. Proefboringen midden op de oceaan hebben bij een zeediepte van 5480 meter boordiepten bereikt die duizend meter en meer beneden de zeebodem liggen. Ook wil men in de zeventigerjaren proberen het boorplatform van het wateroppervlak te verplaatsen naar de zeebodem, waar men minder afhankelijk is van het weer en kortere boorstangen nodig heeft. Een systeem dat op een diepte van 1800 meter kan worden geïnstalleerd, wordt reeds ontwikkeld. Bij de uitbuiting van de oceaanschatten zal de winning van voedsel voorop staan. Tegenwoordig komt 15 pct. van het totaal verbruik van dierlijk eiwit uit de zeeën, in enkele Zuidoostatische landen bedraagt dit aandeel zelfs 50 tot 60 pct. Volgens cijfers van de Verenigde Naties zal de bevolking van de aarde tegen het einde van deze eeuw ongeveer het dubbele, rond 6 miljard mensen omvatten. De opbrengst van dierlijk

Er wachten de mens nog veel spectaculaire verrassingen

DE ZEE ONZE WERELD VAN HET JAAR 3000

eiwit op het vasteland zal daarmee geen gelijke tred kunnen houden. Daarom moet het kapitaal aan eiwitten in de zeeën zo snel mogelijk ter beschikking komen, vooral ook omdat het hier gaat om reserves van biologisch bijzonder hoogwaardige kwaliteit. Het optimale gebruik van alle voedselreserves van de zee maakt een sterke uitbouw van de visserij nodig, in die zin dat tot nu toe niet beviste zeeën ontsloten worden en dat de jacht op niet bekende of nauwelijks gewaardeerde diepzeevissen geopend wordt. De grootste reserves zijn te vinden in de tropische en zuidelijke zeeën. Daar leven zeker nog veertig verschillende vissoorten, die Europa in het geheel niet kent.

In het zee water zijn tot nu toe zestig elementen gevonden, waarvan chloor, natrium, magnesium, zwavel, calcium, kalium, broom en koolstof de grootste concentratie bezitten. Uit economisch oogpunt worden tot nu toe alleen keukenzout, magnesium en broom uit het zee water gewonnen. Om op dit gebied tot een commerciële exploitatie te komen moeten nieuwe onderzoeksmethoden ontwikkeld worden.

Wedloop

In veel landen is het basisonderzoek op dit punt reeds in volle gang. De techniek dringt; de onderwaterwedloop tussen de verschillende

landen schijnt de zelfde dramatische vormen aan te nemen als de race naar de maan. Wetenschappelijke, economische maar ook militaire belangen bepalen het tempo. Wie financiert denkt ook aan winst.

Ook op het meest spectaculaire gebied, de onderwaterwoning, zijn geweldige projecten in voorbereiding. Men denke slechts aan de proefvaart van het in de Sovjet-Unie geconstrueerde onderwaterhuis „Bentos-300". Het cilindervormige duikluikchaam wordt over het water naar zijn bestemming gesleept waar het dan zelfstandig kan onder- en weer opduiken, of op een bepaalde diepte kan blijven hangen. Het kan zich ook langzaam over de zeebodem be-

wegen. Dit onderwaterhuis is 20 meter lang, 5 meter breed en 11 meter hoog. Het aantal bemanningsleden wordt streng geheim gehouden. Aangenomen wordt dat de „Bentos-300" veertien dagen onder water kan blijven. De Sovjet-geleerde N. K. Katinko verklaarde onlangs: „Woonplaatsen onder water zullen in afzienbare tijd gebouwd worden om aardoliepompen in de Noordelijke IJszee te kunnen bedienen, want daar bevindt zich de grootste aardolie reserve ter wereld. De boringen kunnen gedurende de poolzomer beginnen. Voor de zee dan weer dichtvriest laten we de onginningsinstallatie zakken. Dan wordt de olie opgepompt en in grote tanks op de zeebodem opgeslagen of

via een pijplijn naar het vasteland gebracht. Hiertoe moeten duikstations en onderwaterhuizen gebouwd worden, waar de manschappen die voor dit werk geschoold zijn kunnen verblijven".

Vervuild

Deze mededeling heeft vooral geleerd in de V.S. verrast, die nu tot de conclusie moeten komen dat de Russen, hoewel op dit terrein later begonnen, hen hebben ingehaald. Sommige Amerikanen vrezen zelfs dat de „geschoolde manschappen" van de Sovjets geen technici maar soldaten zijn en dat de onderwaterhuizen militaire steunpunten zullen blijken.

Het zijn of niet-zijn van de mensheid van morgen hangt af van het feit of wetenschap en industrie in staat zijn het dreigende gebrek aan water te voorkomen en de bevolking van de aarde te redden van de dood door dorst. Ook nu nog geloven velen dat water er eenvoudig is en dat men het maar uit de volheid hoeft te scheppen. Feit is echter dat de hoeveelheid neerslag, de basis voor onze waterhuishouding, sinds duizenden jaren gelijk is gebleven. Het verbruik steeg echter met de bevolkingstoename. Bovendien moet er mee gerekend worden dat de verhoging van de levensstandaard ook het waterverbruik per persoon nog sterk heeft doen stijgen. Door de bevolkingsopengingen in verstedelijkte gebieden en de toenemende verontreiniging van het water, onder andere door de industrie, is de natuur niet meer in staat zelf voor voldoende zuiver zoetwater te zorgen. De noodzakelijke zuiveringsinstallaties kosten grote sommen geld. Ook drastische verhogingen van de waterprijs zouden vraag en aanbod niet meer in evenwicht kunnen brengen. Op aarde is weliswaar voldoende water aanwezig, maar het grootste deel er van is voor mens en economie onbruikbaar vanwege het hoge zoutgehalte. De ontzilting van het zee water moet daarom zo spoedig mogelijk worden aangepakt. Maar ook de zee is reeds vervuild. In de mate waarin de industriële ontwikkeling in alle landen voortgaat wordt het opruimen van afval een steeds groter probleem. Het gevaar dat de zeeën, evenals de binnenwateren, door industrieel vuil verontreinigd worden bestaat niet pas sinds gisteren. Als gevolg daarvan wordt alle leven in de zee bedreigd, loopt de gezondheid van de mensen gevaar, wordt de visserij bemoeilijkt, lijdt het zee water verlies aan kwaliteit en verminderen de mogelijkheden voor het gebruik van het zee water en voor de recreatie langs de kusten. Vooral de radio-actieve besmetting van de zee is een probleem dat in de toekomst grote aandacht moet krijgen, omdat tegelijk met het toenemend gebruik van de kern-energie de neiging groter wordt radio-actief afval in zee te deponeren. Bijzondere preventieve maatregelen zijn nodig om te verhinderen dat de radio-activiteit het leven in de zeeën zo beïnvloedt, dat de mensheid, die voedsel uit de zeeën eet, er door wordt aangetast.

Techniek

Laten we ons geen illusies maken: het onderzoek van de zeeën is slechts mogelijk wanneer de nodige technische middelen ter beschikking staan. Technische procedes, apparatuur en vaartuigen voor oceanografisch onderzoek worden in de verschillende takken van wetenschap ontworpen. Daarbij speelt vooral de meettechniek een bijzondere rol. Haar procedes moeten zowel een uiterste precisie garanderen als ook aangepast zijn aan de moeilijke omstandigheden die heersen aan boord van onderzoeksschepen op zee. De meetinstrumenten moeten verder op grote diepten ongevoelig zijn voor hoge druk van buiten af en bestand tegen het zee water. Moderne dragers van meetinstrumenten zijn de boeien, die langlopende taken kunnen overnemen. De gegevens van deze boeien worden radioografisch, deels via satellieten, overgebracht naar centrales op het vasteland. Een voorbeeld hiervan is het Amerikaanse onderzoeksschip „Glomar Challenger" dat een booruitrusting bezit die tot 6000 meter diepte kan gaan; het schip hoeft niet verankerd te worden, maar wordt op zijn plaats gehouden door een systeem dat langs radiografische weg de positie van het schip bepaalt. De resultaten van het oceanografisch onderzoek krijgen nu reeds praktische betekenis. Zij zijn reeds toe te spitsen op problemen die spelen bij de visserij en bij het winnen van mineralen uit de zeebodem. Het wordt zodoende een onmisbaar deel van de wetenschappelijke inspanningen van een moderne industriestaat tot nut van de wetenschap. Er wachten ons nog veel spectaculaire verrassingen die, al lijken het nu nog utopisch, morgen reeds werkelijkheid kunnen zijn.

GARNAAL PLAST VOOR DE WETENSCHAP

N U plast hij', merkt drs D. H. Spaargaren, bioloog en een van de zeventien academici van het Nederlands instituut voor onderzoek der zee, doodsnerf. Hij wijst op de registratiemaat die driftig een korte gekronkelde curve op een lang gekrekt vel trekt. De proefgarnaal doet het goed. Regelmatig urineert hij in zijn kleine glazen reageerbuis. Hij trekt zich van niemand iets aan.

„Wie water naar binnen krijgt zal dit op een of andere manier ook weer moeten lozen", zegt de jonge bioloog. „Met deze opstelling voor continue geleidsbaarheidsmeting en registratie maken wij dankbaar gebruik van deze gewoonte. De urine van de garnaal bevat een bepaald zoutgehalte. Door dit nauwkeurig te bestuderen kunnen we meer over dit dier te weten komen". Wij zijn bijvoorbeeld naarstig naar een antwoord aan het zoeken op de vraag hoe een garnaal het presteert om het zoutgehalte in zijn bloed constant te houden in water van verschillend zoutgehalte. Als we dat weten kunnen we de trekgewoonten beter volgen. En hiermee is de garnaalenvisserij natuurlijk erg gebaat". Drs. Spaargaren dekt de reageerbuis weer af. De garnaal, die anders misschien in een krollet zou zijn verkerd, kan nu weer geheel ongestoord met zijn plasjes de wetenschap goede diensten bewijzen. Dit proces speelt zich af in een van de vijftien laboratoria die het NIOZ, sinds eind vorig jaar gevestigd in 't Horntje op Texel rijk is. Het NIOZ is al vrij oud, want het werd in

1840 opgericht", zegt prof. dr H. Postma, chemicus en sinds enkele jaren directeur van het instituut.

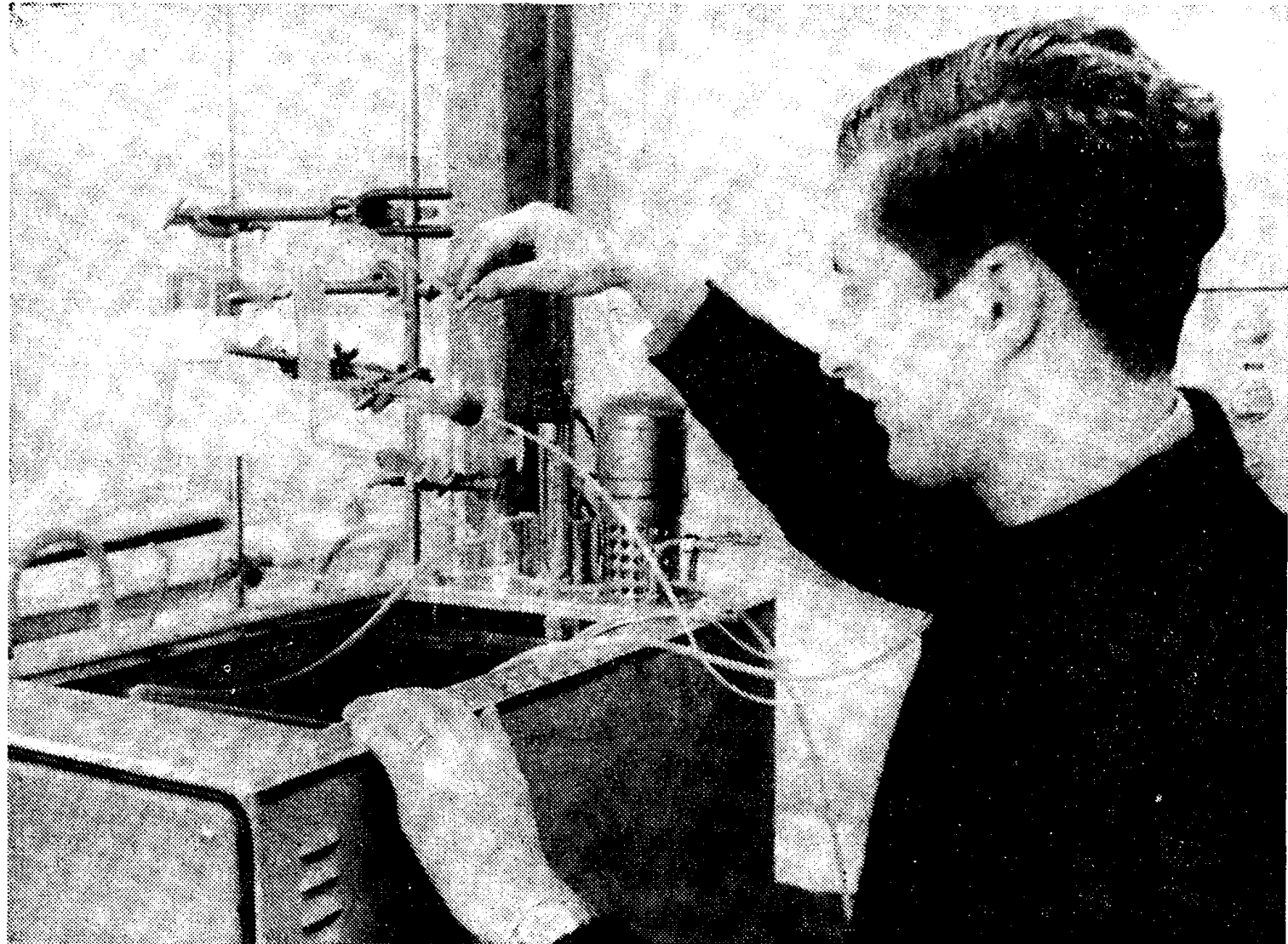
OUDE

„Het werk dat wij hier doen is zuiver wetenschappelijk en heeft betrekking op oceanografisch onderzoek. Naast onze researchtaak heeft het instituut ook een onderwijsstaak. Enkele maanden per jaar houden wij namelijk cursussen voor studenten die zich hebben toegelegd op het onderzoek der zee.

„Wij verrichten in eerste instantie geen research voor de industrie. Maar toch worden wij door onze onderzoeken p zee steeds weer met de industrieën geconfronteerd. In de water- en bodemonderzoek, worden wij dikwijls met de neus op de verontreiniging van het zee water gedrukt. Men zal met die zee dan ook enorm moeten gaan oppassen", benadrukt prof. Postma.

„Er is een tijd geweest dat we alle afvalstoffen zonder meer in zee konden lozen. Sommige stoffen die onze moderne industrieën nu in zee lozen zijn echter zo giftig dat we eigenlijk dingen doen waarvan we de consequenties helemaal nog niet kunnen overzien. Vooral het vuil in suspensie, dus niet in oplossing is een van de gevaarlijkste boosdoeners."

„Ook het water van de Rijn en de Schelde, waarin veel afval wordt geloosd is voor de zee nadelig. Dit water verspreidt zich namelijk over een strook van ongeveer 50 kilometer langs de gehele Nederlandse kust en komt ook in de Waddenzee terecht. Vooral de zwaardere stoffen zakken in de onderlagen van deze strook en hechten zich vast aan levende en dode organismen, die een

belangrijke schakel vormen in de zee voedselketen. De directe invloed hiervan hebben we enige tijd geleden nog kunnen zien toen op de Waddenzee grote aantallen meeuwen zijn uitgeroeid. In het algemeen heeft deze vervuiling voor zo-

ver we op dit ogenblik kunnen na gaan voor de vissen nog geen nadelige invloed". Prof. Postma: Ik zou willen pleiten voor een goede internationale wetgeving voor het lozen van afvalstoffen op zee. De industrieën zouden

eigenlijk voor elke lozing een vergoeding moeten hebben. Bij het uitgeven hiervan zou dan moeten worden onderzocht in hoeverre de stoffen nu en ook in de verre toekomst een gevaar voor de zee opleveren. De industrie moet wennen aan het

idee: wie vuil veroorzaakt moet het ook opruimen en dan niet op de goedkoopste manier".

Voor alle onderzoeken die het NIOZ verricht heeft het instituut de beschikking over een groot hoofdzakelijk gebouw dat op een rustig gedeelte van het eiland vlak bij de zee is opgetrokken. Daar werken 75 personeelsleden, van wie 17 academici. Verder heeft men de beschikking over een soort kotter, die wordt gebruikt om water en bodemonsters te nemen. Het NIOZ is van plan haar staf in de komende jaren uit te breiden tot 30 academici, die dan de beschikking krijgen over een groot schip voor internationale oceanografie en een kleiner platbodemvaartuig — beide in aanbouw — voor onderzoek op de Waddenzee.

Bovendien wordt er op het ogenblik een nieuw gebouw opgetrokken waarin tientallen proefaquaria kunnen worden ondergebracht. Er bestaan plannen voor de bouw van een tweede aquarium. Het NIOZ houdt zich echter niet alleen bezig met het onderzoek van de Noordzee en de Waddenzee. Regelmatig nemen academici van het instituut deel aan internationale projecten.

Het afgelopen jaar zijn enkele medewerkers betrokken geweest bij het onderzoek in het Caraïbische gebied. Daar heeft men de slobvorming van de Amazone bestudeerd, van belang voor de kustvorming van Suriname.

Als het nieuwe onderzoeksschip over enkele jaren van stapel loopt zal het NIOZ weliswaar als een klein maar toch belangrijk radertje gaan meedraaien

in het internationale oceanografisch onderzoek. Het onderzoek van de wereldzeeën waaraan wij een groot deel van ons bestaan hebben te danken.

(ADVERTENTIE)

help malawi

DOET U OOK MEE AAN DE KARNAVALSAKTIE VOOR MALAWI?

(ADVERTENTIE)

HET BESTE OP HET GEBIED VAN

WONINGTEXTIEL

bij

BOUMANS

WILLEMSTRAAT 21

HEERLEN

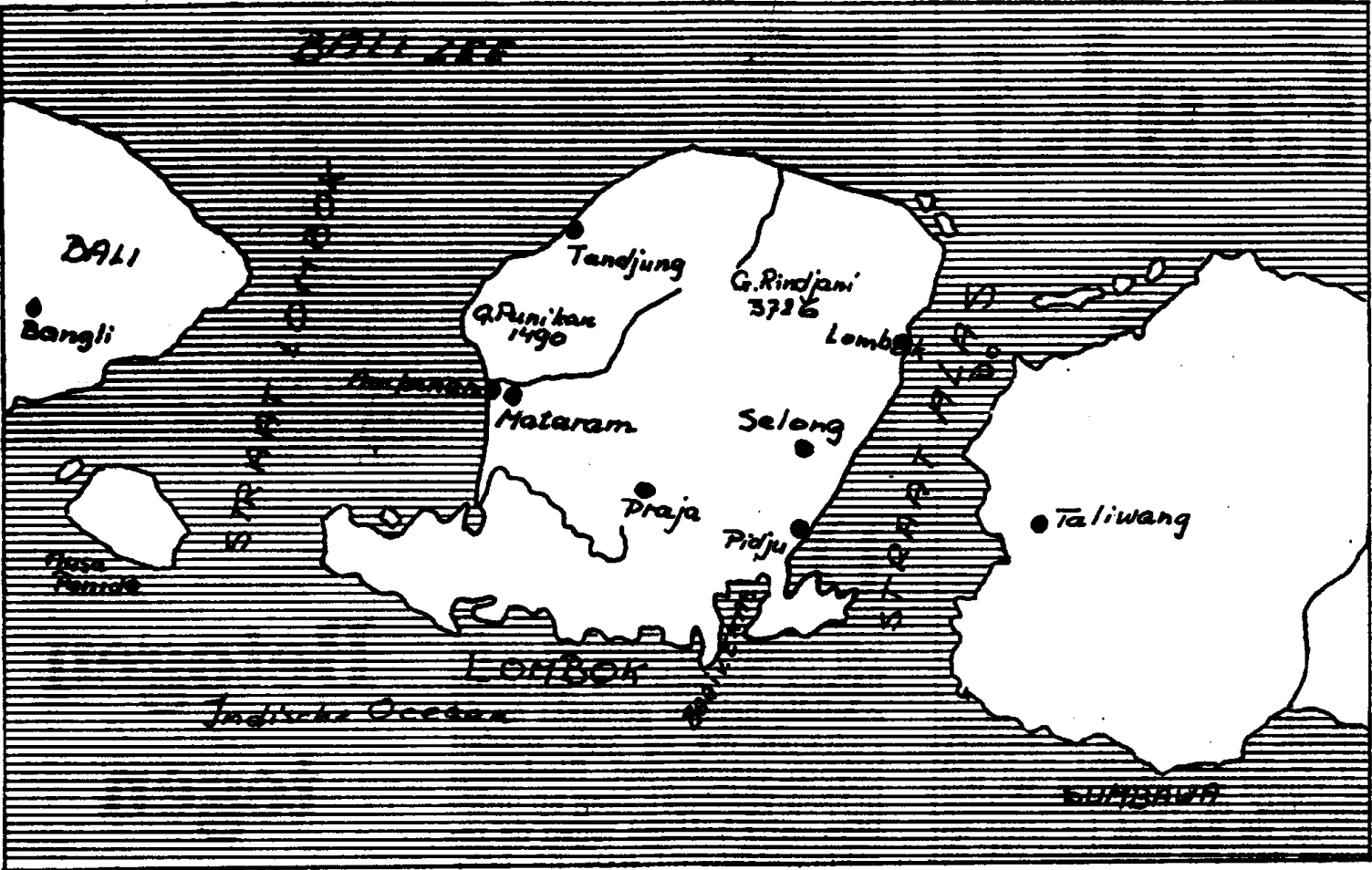

MARTELINGEN

AMPENAN, (eiland Lombok, Indonesië, januari. (AP). — Slechts tien minuten vliegen van het legendarische eiland Bali, waar weldoervoede toeristen dartelen langs de kusten, zijn duizenden mannen, vrouwen en kinderen langzaam aan het verhongeren. Duizenden zijn de laatste paar jaar gestorven en verwacht wordt, dat nog duizenden meer hetzelfde lot zullen ondergaan. Dit is Lombok, het vergeten eiland, door de zon gedroogd tot een dikke, verschrikkelijke korst geplaatst door ziekten, droogten en horden ratten, die in één nacht hele velden kostbare rijst verslinden. Eeuwenoud bijgeloof en blind vertrouwen in Allah maken de eenvoudige mohammedaanse bevolking van de centrale woestenij weerloos tegen de ravages van de natuurkrachten.

Volk weigert dorre grond te verlaten

„Wij kunnen niet van hier vertrekken,” zei de grijszede Hadji Oemar, een van de godsdienstige leiders op het eiland. „Onze voorouders hebben zo geleefd. Zij zijn hier begraven. Als god wil dat wij sterven dan zullen wij sterven. Hier op onze landerijen.” Lombok ligt aan de overzijde van een smalle zeestraat tegenover het weelderige, groene en vruchtbare Bali. Slechts weinig bezoekers gaan naar Lombok.

Het treurspel speelt zich af in het „midden-gewest”. Hier zijn ongeveer 20.000 mannen, vrouwen en kinderen

gestorven van honger en ziekten, de meesten tijdens een hongersnood in 1966, honderden in 1967 en velen dit jaar. Vele sterfgevallen worden niet eens geregistreerd.

De komende vijf maanden zullen nogmaals honderden sterven, als de regering niet spoedig rijst, het voornaamste voedsel van Indonesië aanvoert. Aan de rijksoogst van dit jaar ontbrak een hoeveelheid van 33.000 ton. Tot dusverre heeft de door problemen geplaatste regering in Djakarta weinig belangstelling voor het droevige lot van de eilandbewoners getoond. Volgens ambtenaren op Lombok heeft zij slechts vijf ton rijst voor de hongerigen gestuurd en zij hebben op zijn minst 15.000 ton nodig alleen al om in leven te blijven.

Rattenplag

Droogte heeft de kielgrond veranderd in rotzande klompen, die geen houvast kan breken en waarop niets groeit. Er schijnt een bron te zijn — „Bodemloos” noemen de eilandbewo-

ners haar — die niet is opgedroogd en waar mannen van kilometers ver water komen halen.

Een rattenplag heeft rijstvelden met een totale oppervlakte van honderden hectare vernield. Volgens de bijgelovige dorpsbewoners zijn de ratten in massa's uit de hemel gevallen en worden zij aangevoerd door een reusachtige witte rat, „zo groot als een hond”. De eilandbewoners hebben duizenden van de kwaadigder gedood, maar wat zij ook deden, zij konden geen einde maken aan de plaag. Zij vertellen, dat zij in de nacht bleekkwamen om heimelijk te overleggen op welke velden zij zouden oogsten, maar de ratten, waar het eenvoudige volk bovengnatuurlijke aanwezigheid aan toeschrijft, waren er altijd het eerst. Toen kwamen de sprinkhanen, die tot het laatste toe verslonden wat de ratten hadden overgelaten en daarna werd de rijst ziek en rotte weg. En al die tijd werd de grond droger.

Thans, na maanden zonder regen, le- ven de boeren van planten, wortels en insecten. Dat is alles wat er nog te eten is. Zij kunnen zich niet veroorloven rijst te kopen. In het dorp Seng-

kol zitten de vrouwen lusteloos voor haar lemen huizen te weven. Naakte kinderen spelen in het roestbruine stof. De mannen hakken met houwele en geslepen ijzeren staven tevergeefs op de harde grond van huuwackers. Een paar uur rijden over kilometers stoffige wegen vol gaten verkopen Chinese handelaars, schijnbaar onbewust van het lijden, hun rijst, die zij in de stad Tjakranegara verleidelijk hebben uitgesteld in zakken.

Tegenstelling

De bittere ironie is, dat, terwijl dit land verschrompelt en sterft — zijn bevolking onwrikbaar geworteld in haar onvruchtbare grond — de noordelijke en westelijke gedeelten van het eiland rijst genoeg hebben, — niet overvloedig, maar voldoende om de honger te weren. Maar de mensen van de centrale vlakten bedelen niet en die van het noorden en westen bieden niets aan.

De zaak waar het om gaat is water. Het noorden en westen worden daarvan uit de heuvels. De mensen in de vlakten zijn overgeleverd aan de genade van het weer en bidden om regen. De bevolking is armzalig. Wat is overgebleven van een vele jaren geleden door de Nederlanders aangelegd irrigatiesysteem is vervallen en onbruikbaar.

Maar de grootste vijand van de bewoners van de vlakten is misschien hun blind vertrouwen in „de wil van Allah”, gepaard aan hun erbarmelijke onwetendheid, hun hardnekkig verzet tegen verandering en de liefde voor hun kinderen. Ondanks vele jaren van

hongersnood en de voortdurende onzekerheid om aan voedsel te komen voor hun grote gezinnen, geloven zij vast wat hun mohammedaanse geestelijke leider voorhoudt, namelijk: „Kinderen brengen geluk en de zegen van Allah”.

In het verdroogde dorp Truai zei een broodmagere boer: „Ik heb zes kinderen. Ik zou er meer willen hebben, dan zouden ze met me op het land kunnen werken”. Zijn buren, omgeven door strak liggend kroost, beaamden dat het zo zou moeten zijn.

Sommige functionarissen hebben geprobeerd deze slagboom van onwetendheid te doorbreken en de imams ervan te overtuigen, dat zij er verkeerdt aan doen te preken dat de mensen op de grond van hun voorvaders moeten blijven. Berustend zeggen zij, dat de vooruitgang even langzaam vordert als een slak.

Allah wil het

Een van die functionarissen, luitenant-kolonel Joesoef Soeleiman, chef van de voorlichtingsdienst van de gouverneur in de hoofdstad Mataram, zei: „Onze grootste vijand is de onwetendheid”. Hij stelde de vraag: „Hoe kunnen wij deze mensen ervan overtuigen, dat zij hun geld niet moeten uitgeven aan godsdienstige feesten, als hun godsdienstige leiders hun voorhouden, dat God hen zal helpen als zij maar vroom zijn? Hoe kan men hen voorhouden dat zij alleen maar zichzelf tot ellende veroordelen voor rest van hun leven en dat van hun kinderen eveneens?”

De regent van Centraal Lombok, Sri Gede, een van de meer progressieve

functionarissen op het eiland, riep uit: „Het is alsof je met je hoofd tegen een heel dikke muur loopt. Ik en mijn voorgangers hebben geprobeerd deze mensen ertoe te brengen uit de droge streken weg te trekken, maar zij zijn hier vastgeworteld. Ik geloof niet dat ze ooit zullen weggaan. Bovendien geloof ik, dat er gewoon niet genoeg rijst is voor allen”.

De regering van het eiland, een microcosmos van wat mankeert aan het opgeblazen, onderbetaalde en over het algemeen onbekwame bestuur van Indonesië, heeft halfslachtige pogingen gedaan om de arme boeren uit de centrale woestenijen naar vruchtbare streken in het noorden en westen over te brengen, maar slechts ongeveer 400, voor het grootste gedeelte jonge mannen hebben de grond van hun voorouders verlaten.

Achterlijkheid

De regering van het eiland heeft werkelijk geprobeerd te helpen door haar magere rijstvoorraad beneden kostprijs te verkopen, maar de boeren konden zelfs die prijs niet betalen „en wij kunnen eenvoudig 120.000 mensen geen rijst geven voor niets”, riep Soeleiman uit. „Wij zouden failliet gaan”.

Zo geïsoleerd en naar het schijnt onverschillig voor hun lot zijn de mensen op deze onvruchtbare woeste gronden, dat zij nauwelijks enige hulp schijnen te verwachten van Mataram, laat staan van het 1120 km verre Djakarta. Toen de hongersnood van 1966 hen trof, gebruikte Djakarta rijst uit het vruchtbare westen om de (te) vele miljoenen op Java te voeden. Lombok weerspiegelt alles, wat in de

ze archipel verkeerd is gegaan, de indolentie, de corruptie, de onverschilligheid, de zelfmeiëding, het geloof wat men graag wil, het verlaten en het onwrikbaar vasthouden aan de oude methoden.

De mensen van de centrale vlakten zijn lusteloos en hebben doffe ogen. De mannen staren niet ziende naar hun akkers. De weinigen, die proberen ze te bewerken geven het langzaam aan op.

Maar zij weigeren weg te gaan. Zij weigeren hun buffel te verkopen om van het geld rijst te kopen. Zonder de buffels kunnen zij het land niet bewerken voor het volgende seizoen zonder de buffel geniet een man geen achtung. Zij willen liever honger lijden en bidden.

Ziekten eisen hun tol, speciaal onder de kinderen. In het gehele centrale gewest bevindt zich slechts één medisch centrum, bemand door twee doktoren. Vaccin is zo goed als onbekend en zelfs als het voorhanden was valt te betwijfelen of de boeren zich zouden laten vaccineren. Weenigen van hen nemen ooit een bad; hun krotwoningen zijn onhygiënisch.

Aan een van de „heilige mannen”, Hadji Oemar, vroeg ik, waarom hij zijn mensen niet naar een beter land voerde. Hij antwoordde alsof hij een kind geruststelde: „Als wij moeten sterven, zullen wij hier sterven. Het is de wil van Allah”

Hoe het product Nixon als succesnummer op de markt werd getoverd

(Van onze correspondent)

WASHINGTON, januari. — Bekijk de omslag van „The selling of the president 1968”. Hij toont de typische reclamefoto van een geopend pakje sigaretten met vier die er traspigewijs uitsteken. Men verwacht er een slagziet bij, zo iets als: „een sigaret voor mannen”. In plaats daarvan ziet men het gezicht van Richard Nixon die op het omhulsel van het pakje sigaretten staat afgebeeld alsof hij een warme glimlach tracht te produceren. De foto is bekend van het verkiezingsaffiche dat in Nixons presidentsidie campagne werd gebruikt. Maar wat doet Nixon op het omhulsel van een pakje sigaretten?

Joe McGinniss, een jonge journalist die er geen geheim van maakt dat zijn voorkeur uitgaat naar de democratische partij, beantwoordt die vraag in zijn boek „The selling of the president 1968” dat nu al ruim elf weken op de bestsellerlijsten in Amerika voorkomt. Het is een boek dat tot verhitte gesprekken op de televisie heeft geleid, waar McGinniss' reportage op neerkomt is dat de Amerikaanse kiezers niet Nixon de man hebben gekozen, maar Nixon de image, een zorgvuldig door televisie-experts uitgetinkte project van een Nixon zoals hij zou moeten zijn. McGinniss documenteert deze waarneming met talloze uit de mond opgetekende citaten van Nixons reclame- en televisie-experts en met uitvoerig gecopieerde memoranda die deze deskundigen aan elkaar en aan Nixon schreven over het onderwerp: Hoe maakt de republikeinse kandidaat voor het presidentschap zich geliefd bij de Amerikaanse kiezers?

HET IS ONVOLLEDIG

Geen wonder dat Nixons adviseurs zich pittig in de kuif gepikt voelen. Herbert Klein, Nixons voormalige perschef die nu de weidse titel heeft gekregen van „Manager voor communicatie”, zei onlangs in een snibbige opmerking over McGinniss: „Zijn boek is onvolledig. Je moet hem vergelijken met een korporaal die even in de staf-kamer van de generaal is geweest, en nu meent hij dat hij weet hoe de oorlog wordt gevoerd”. Afgezien van deze interesse aan het militaire vlak gebreke vergelijking, blijft het opmerkelijk dat geen van de talrijke door McGinniss geciteerde experts hun weergegeven opmerkingen heeft ontkend.

De dag voordat Richard Nixon tijdens de verkiezings-campagne in Philadelphia een van zijn zogeheten „open” televisie-vraagstukken zou houden, zei een van zijn „communicatie-experts” die belast was met de voorbereidingen voor het programma: „Laten we er niet omheen draaien: een massa mensen vinden Nixon doodelijk saai. Ze vinden hem een vervelende zeur. Koppin voor iedereen. Ze beschouwen hem als het jongetje dat altijd keurig zijn schooltas bij zich heeft. Iemand die 42 jaar oud was toen hij geboren werd. Andere jongens kregen een voetbal voor kerstmis, maar Nixon kreeg een akketaas en hij vond het nog prettiger ook. Het soort jongetje dat altijd zijn huiswerk deed en niemand de kans gaf om te spelen. Zet diezelfde man nu op de televisie en je zit meteen in de problemen. Hij niet er een beetje gek uit. Hij ziet eruit alsof iemand hem een nacht lang in een kast heeft opgesloten, om er de volgende morgen met een gekruisde houthuut uit te springen, rond te rennen en te zeggen: Ik wil president worden. Dit is een beeld dat sommigen van hem hebben. En dat is de reden waarom deze programma's belangrijk zijn. Ze doen de mensen deze dingen vergeten”.

Dat was, in wezen, de ongeschreven opdracht van deze experts. Om de kiezers te doen vergeten welk beeld zij zich in de afgelopen jaren van Nixon hadden gevormd. De experts die afkomstig waren van o.a. bekende reclame-bureaus in New York en van wie te een aantal later hun weg vond naar een of meer belangrijke posities in de regering, waren niet alleen kien op de beliching en make-up die Nixon het voordeligst zouden doen uitkomen, maar ook op de

indruk die hij moest wekken. Voor het eerder genoemde zogenaamde „open” vraaggesprek in Philadelphia werd bijvoorbeeld naarstig gezocht naar een neger, niet meer dan een figuur die door zijn aanwezigheid bij de ondervragers zou moeten bevestigen dat Nixon ook het lot van de zwarte bevolking ter harte ging. McGinniss tekende toen het volgende gesprek op tussen twee adviseurs:

NEGER GEZOCHT

„Ik weet er een in Philadelphia”, zeide man uit deze stad. „Hij is het dynamische type, en hij is zwart”.

„Wat bedoel je, zwart?”

„Ik bedoel, hij is donker. Het zal op de televisie duidelijk zijn dat hij geen blanke is”.

„Je bedoelt dat we hem geen bord hoeven om te hangen waarop staat: Dit is onze neger?”

„Biedt niet”.

„Uitstekend. Bel hem op”.

Bij een andere gelegenheid, tegen het eind van de verkiezingscampagne, zou Nixon tijdens een spectaculaire marathon-uitzending van de televisie telefonische vragen beantwoorden van luisteraars. Honderdvijftigwintig meisjes betraden de studio die de telefoons zouden bedienen. Frank Shakespeare, nu nog steeds een van Nixons belangrijkste raadgevers in televisie-zaken, bedekte zijn ogen. „Dit is verschrikkelijk”, riep hij, „dit is vreselijk. Waar zijn de zwarte gezichten? Waar zijn de zwarte gezichten?”

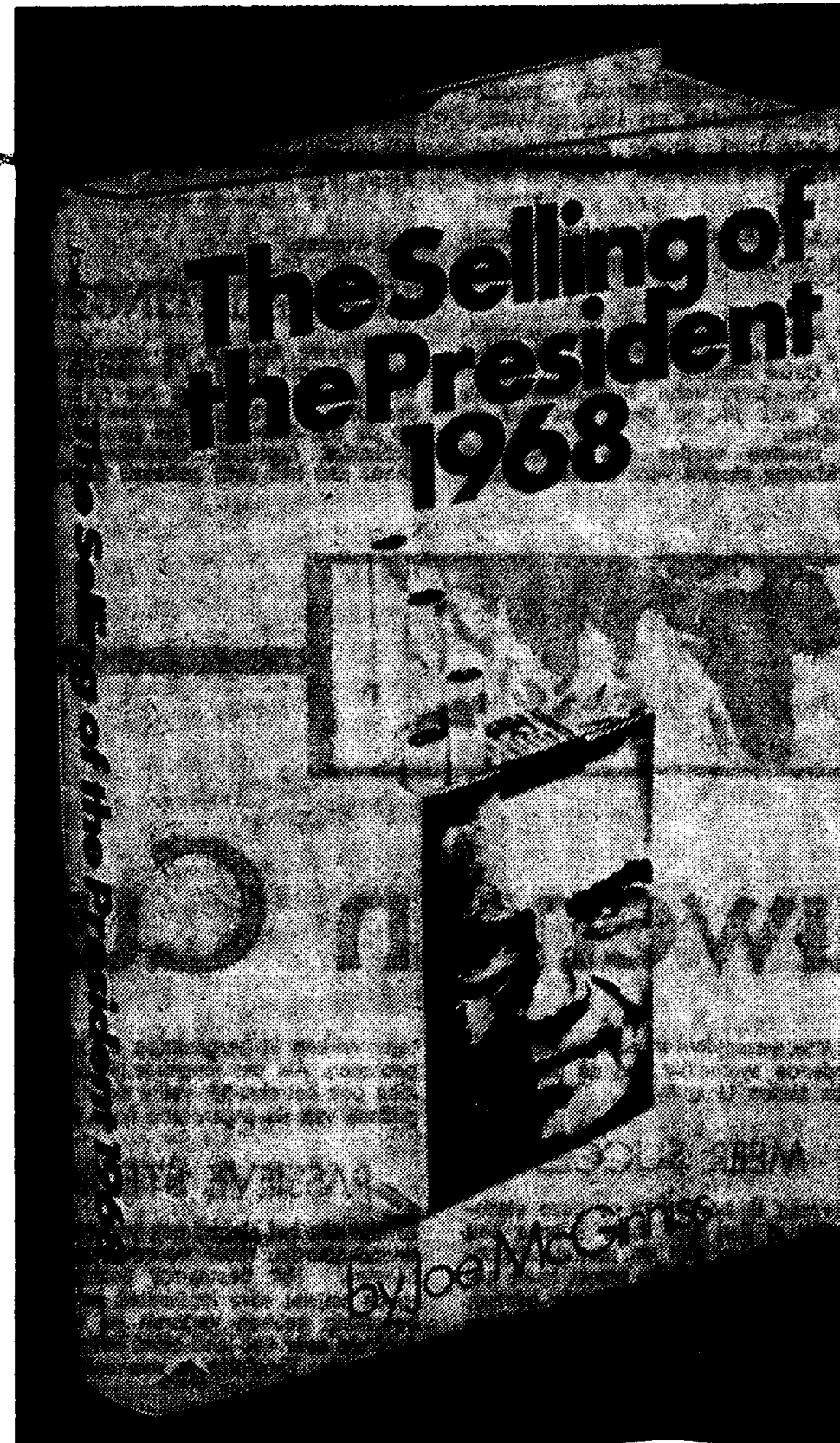
Het probleem was dat twintig neger-meisjes zich hadden aangeboden, maar zich unaniem hadden teruggetrokken. Het enige donkergekleurde meisje van de 125 werd vervolgens prominent op de voorste rij van de telefonistes geïnstalleerd. McGinniss is vaak een wrede waarnemer. Hij beschrijft het pijnlijke ogenblik waarop mevrouw Nixon, gewend om met het publiek te applaudiseren tijdens een toespraak van haar man, tijdens deze marathon-uitzending ook weer meeklapte — om tot de ontdekking te komen dat het publiek applaudiseerde voor iets dat zij zelf had gezegd. Hij beschrijft hoe Nixon in een studio in New York als de volsteerde reclame-akteur in korte tijd een aantal politieke „boodschappen” laat opnemen die tijdens de campagne zullen worden uitgezonden, en hoe deze anonsces worden aangepast aan de plaats waar ze zullen worden uitgezonden, ook al blijkt ze elkaar te overlappen en te spreken. Tussen de opnamen door zegt Nixon: „Het gaat uiteindelijk om orde en rust, en die verdorde groepen van negers en Portoricanen daar. Het kan me niets schelen of ze blank of wat dan ook zijn, maar wanneer ze leraren molesteren, geverdomme, dan hebben ze geen recht om een school te leiden. Dat is waar het omgaat. Oké, nu maken we dat reclame-tje van vijf minuten”.

PSEUDO-GEBEURTENIS

Critici van McGinniss' boek hebben erop gewezen dat zijn reportage uiteindelijk niet zocht over de mentaliteit van de public relations en reclame-mannen die deze programma's voorbereiden, dan over Nixon zelf. Zij hebben er ook op gewezen dat McGinniss niet zo goed een even indringend boek had kunnen schrijven over wat zich in Hubert Humphrey's campagne achter de schermen afspeelde (maar Humphrey's reclame-jongens waren slimmer: Zij gaven McGinniss geen toestemming om in hun potten te kijken). Dat kan zo zijn, maar de vraag blijft of de elektronische kandidaat, dus de politieke kandidaat die zich bedient van een kunstmatig geschapen televisie-image, een reële bedreiging is voor de politiek zoals men die tot nog toe heeft gekend.

In Amerika zijn presidentsidie kandidaten al sinds 1952 per televisie aan de man gebracht, toen Dwight Eisenhower zijn intree deed in de nationale politiek. Het gevaar van misleiding schuilt misschien minder in de image, dan in de bereidheid van de televisiekijker om te geloven wat hij ziet. McGinniss schrijft: „Amerikanen hebben het medium van de televisie nooit helemaal vertoerd. Het mystieke element dat steeds minder zou moeten worden, wordt steeds sterker. Wij maken baroemheden niet alleen van de mensen die gebeurtenissen veroorzaken, maar van de mannen die de berichten daarover hartop voorlezen”. McGinniss, kortom heeft het hier over de fictieve televisie-persoonlijkheid. Of, zoals Daniel Boorstin in zijn boek „The Image” het zegt, over „de menselijke pseudo-gebeurtenis”, met opzet gefabriceerd om onze overdreven verwachtingen over menselijke grootheid te stillen”.

Met andere woorden, de nieuwslazer op de televisie is in de ogen van de televisie-kijkers een even grote persoonlijkheid als zij die het nieuws maken en vergaren. Dit is vooral in Amerika op te merken, waar de kwaliteit van de nieuwsdiensten van de belangrijkste netwerken vaak worden afgemeten aan de hand van hen die dat nieuws brengen. Nieuwslezers als Walter Cronkite, Chet Huntley en David Brinkley, zijn in de ogen van de apotheker in Jackson, Mississippi, mensen even belangrijk als Willy Brandt (als deze apotheker al ooit van zijn bestaan heeft gehoord).

ZE ZULLEN LUISTEREN

Het Nixon-fiasco in 1960, toen hij tegenover John Kennedy stond, wordt door de kenners zonder meer toegeschreven aan de televisie-debatten waarin Kennedy zich liet zien als iemand die zich op zijn gemak voelde. Terwijl Nixon de indruk maakte van een in het nauw gedrevene. Richard Nixon heeft, vermoedelijk met die ervaring in zijn verleden, in zijn laatste campagne geweigerd met Humphrey te debatteren, of zelfs maar met hem in hetzelfde televisiebeeld te verschijnen. Als er reden tot ongerustheid is over de manier waarop de televisie de indruk die mensen maken, kan manipuleren, dan zou men wellicht eerder ongerust moeten zijn over het recht van een politieke kandidaat om de kiezers een directe confrontatie te onthouden met zijn opponent. Want het is op zulke ogenblikken dat de grootste kans besaat om redelijke vergelijkingen te treffen, en beide pretendenten van hun opsmuk of make-up te ontdoen.

McGinniss eindigt zijn boek met een opmerking van Richard Nixon: „Ik heb het advies van de public relations experts in de wind geslagen, die zeggen dat ik mezelf uitsluitend op de televisie zou moeten bestuderen. Het is mogelijk dat het Amerikaanse volk mijn gezicht niet mag, maar ze zullen luisteren naar wat ik te zeggen heb”.

De pertinente onjuistheid van deze uitspraak daar gelaten, is het duidelijk dat Nixon deze uitspraak nooit gedaan zou kunnen hebben, als hij het had aangedurfd om met Hubert Humphrey in debat te treden. Want dan had hij een kant van zichzelf moeten laten zien die niet vastgelegd had kunnen worden in een gedrags-recept van zijn televisie-, public relations-, en communicatie-experts. Dan had hij zichzelf moeten zijn. En dat was waar zijn „televisie-image”, zoals uitgedacht door zijn adviseurs, niet in voorzag.

Op initiatief van Raad van Europa actie voor de natuur

(Van onze correspondent)

STRAATSBURG, 31 januari. — Op initiatief van de Raad van Europa wordt in Straatsburg van 9 tot 12 februari een Europese conferentie gehouden voor behoud van de natuur. Dit kan worden gezien als het startschot voor het „Europese natuurbeschermingsjaar” van de raad. Behalve de 18 landen die lid zijn van deze organisatie, zullen ook Finland, Portugal, Spanje, Canada en de Verenigde Staten vertegenwoordigd zijn.

Onder de deelnemers aan de conferentie zijn vertegenwoordigers van regeringen en parlementen, autoriteiten op het gebied van het natuurbescherming, wetenschapsmensen, industriëlen en deskundigen op toeristisch gebied. Ongeveer 60 internationale organisaties zullen afgevaardigden of waarnemers sturen. In totaal zal ongeveer 850 mensen in Straatsburg ondergebracht worden.

De bedoeling van de conferentie is bij te dragen tot een beleid dat gericht is op het behoud van de natuurlijke omgeving, van open lands, door industrialisatie en overbevolking steeds meer het kind van de rekening dreigt te worden. Daarbij zal in dit gezelschap dan uiteraard de nadruk worden gelegd op de noodzaak van Europese samenwerking. De bijeenkomst beoogt eveneens de publieke opinie wakker te schudden en de steun van iedere individuele Europeaan te verwerven voor de noodzakelijke actie.

De vier thema's van de conferentie zijn de gevolgen voor het milieu van:

1. stedelijke samenklontering,
2. industrie,
3. land- en bosbouw,
4. de behoefte aan recreatiemogelijkheden.

Over elk van de onderwerpen zal aan de hand van een rapport een discussie worden gevoerd en de resultaten van de conferentie zullen op de laatste dag worden samengevat in een Europese verklaring van de natuurbehoud, die algemeen beleidslijn zal moeten worden gegeven voor een samenhangend beleid, dat is afgestemd op de voorziene economische en sociale ontwikkelingen. Een van de vier rapporteurs, mr. R. J. van Europa, is een Nederlander. Hij zal het effect van de verstedelijking op de handel. Daarover kunnen Nederlanders, en vooral de inwoners van de randstad Holland maar al te zeer meespreken.

Hoewel men van deze nogal massale conferentie zeker geen wonderen mag verwachten, behoort het niet bij voorbaat te worden gevreesd dat zij als enig resultaat reukende moes woorden en dure rapporten zal opleveren. Het is wel vaker gebleken dat een intergouvernementale organisatie als de Raad van Europa een nuttige functie kan vervullen in de oplossing van politieke problemen. In laatste instantie zal het echter afhangen van de bereidheid van de regeringen of 1970 een keerpunt zal worden in de ontwikkeling van het natuurbescherming. En die regeringen zullen alleen door een actieve publieke opinie tot daden worden geprikkeld.

Op de Noordzee verrijzen de studio's. Enkele dagen geleden koos de Zwitserse piratenschuit Mebo 2 domicilie op amper 10 kilometer afstand van Veronica en voor wie gisteravond op het nieuwe zendstation sprak met de hippe heertjes Meister (32) en Bollier (33) bestond er geen twijfel meer: het al veel besproken zendstation van Radio-Nordsee Internationaal gaat in wijde kring zijn hit-werk bedrijven.

Radio-Nordsee piraat, die alles wil overstemmen

Daarover wil het in doorgaans fleurige dracht immer zij aan zij voor de Europese publiciteitsmedia paraderende Zwitserse duo geen enkel misverstand laten bestaan. „We hebben”, zo laat Edwin Bollier weten, „al gehoord dat de eerste uitzendingen op de kortegolf in Zwitserland, Italië en Oostenrijk zeer goed ontvangen zijn. En dat terwijl de belangrijkste zender nog niet eens werkt. Dat is die we op 186 meter op de middengolf gaan inzetten. Het vermogen van die zender is 105 kilowatt. Nederland, maar ook Polen, Spanje en Finland zullen dan onze programma's kunnen ontvangen. Einde deze week gaan we ermee beginnen. Die zender heeft een enorme kracht. We gaan alles overstemmen”.

Wie de afgelopen dagen Radio-Nordsee al op de kortegolf heeft mogen beluisteren, zal het niet ontgaan zijn dat het hier nog om proefuitzendingen handelt. In de Walstudio (Zürich) ingeblikte programma's worden de dienstdoende disc-jockey's niet moe deze wetenschap over te brengen. „De grote moeilijkheid is”, zegt Bollier, „dat we alles op zee moeten testen. Daarom hebben we voor de proefuitzendingen een periode van veertien dagen genomen. We vragen de luisteraars ook naar Zürich te schrijven hoe ze ons ontvangen. Die gegevens gaan in een computer, zodat we onze adverteerders exact op de hoogte kunnen brengen van de mogelijkheden die ze bij ons hebben.” Meister en Bollier zouden gaarne zien dat de adverteerders in de komende veertien dagen veel duidelijk wordt over de commerciële deugde-

lijkheid van een contract met de RNI. „We hebben”, licht Meister toe, „in ons project 4,5 miljoen gulden geïnvesteerd. Het meeste is eigen geld. Het andere gedeelte is al door de adverteerders toegezegd. Als de anderen voldoende meelopen, hebben we iets minder dan drie jaar nodig om economisch helemaal goed te zitten”.

SCHUIMBLUSSER

De ontvangst op de met een 46 meter hoge zendmast uitgeruste Mebo 2 was allerhartelijkst. Toen een aantal Duitse journalisten bij de voormalige — toen Silvertta geheten — Nederlandse kustvaarder aanlegde, was dat even anders. Ka-

Sterke zender met uitstekende ontvangst van Finland tot Italië

pitein De Bruin van het bevoorradingschip Mebo 1 vertelde daar op de mistige Noordzee onderweg naar het studioschip iets meer over: „De radio van de Mebo 2 zei al: als een van jullie aan boord komt krijgt hij een schuimblusser op zijn neus. Die mensen hadden het veel te druk. Ik geloof niet dat het iemand gelukt is.” De Bruin, die Meister en Bollier als „net twee vlinders” omschrijft, ontving op de late maandagavond gelukkig minder agressieve boodschappen. De veertien op de Mebo gestationeerde werknemers stonden vrolijk wuivend, veelal in Zwitsers

dialect onbestemde groeten uitwisselend aan de reling, toen de 1 langszij kwam. „U merkt wel”, zei Meister, „hoe vriendelijk en gezellig de sfeer is.” „Waarom ook niet”, vond Bollier, „iedereen is doordrongen van het succes. Binnenkort wordt onze totale staf, die voornamelijk in Zürich gestationeerd blijft, uitgebreid tot 50 man. De groei zit er nu al in”. Beide vrienden stonden even peinzend voor zich uit te staren. „Is het niet geweldig” zo overwoog Meister, „we komen uit het hoogland, ineens zit je hier met een internationale radio op zee”. Bollier: „We zijn al tien jaar samen. We kennen elkaar van de school in Zürich. Tien jaar geleden begonnen we met het verkopen van radio's. We hebben nu een enorme groothandel. Nog geen anderhalf jaar geleden kwamen we op de gedachte om een Europese popzender te beginnen.” Meister: „Of we geïnspireerd zijn door het succes van Veronica? Helemaal niet. Wij willen veel groter worden.”

GEEN POLITIEK

In de RNI-prospectus wordt gesproken over „een programma voor de jonge Europeanen. Muziek van vandaag en niet van eergisteren: pop, beat, soul, hot, cool, hits. Een nieuwe, heel andere muziek”. Het vriendelijke tweetal wil daarop best een aanvulling verstrekken. Bollier: „Muziek die is afgestemd op mensen tussen 15 en 35. De nieuwe muziek”. Meister: „De moderne amusementsmuziek. Alles wat de jeugd interesseert. Maar politiek brengen we niet”. Is naar hun ervaring de jeugd dan niet in politieke vraagstukken geïnteresseerd? Meister: „Er zijn genoeg anderen die dat brengen. Bollier: „Er zijn grenzen. We zijn een commerciële zender”. Meister: „Zo is het. En bovendien, wij interesseren ons er niet voor”. Veel muziek dus, die 90 procent van

het Europese luchtruim in te nemen. Enige voorkeur bij de in alle voorbij publicaties zonder uitzondering als hip omschreven eigenaars zelf? Beide prille dertigers denken even diep na. „Ach”, zo stelt Bollier de Nederlanders onder zijn gehoor dan gerust, „Shocking blue bevat mij persoonlijk zeer goed”. Meister: „En dan is er natuurlijk ook nog de Tee set”. Bollier: „En dan nog een Engelse groep”.

BEGINFOUTJE

Een wandeling benedendeks biedt uitzicht op talrijke uiterst luxueus uitgevoerde vertrekken. De in zachtroze tinten gedompelde gang mondt tenslotte uit in de twee zeer modern ingericht studio's. Vanuit een van deze appartementen vol gloednieuwe en spijkerdure apparatuur, metershoge luidsprekerboxen, en honderden platen en banden verricht de RNI voor de derde avond zijn piratenarbeid. Ingebouwd tussen de luisterlijke bureaus prijkt hier met wilde hardos en rode coltrui Horst Rainer, de eerste van de zes discjockeys die zijn plaats op de Mebo heeft gevonden. Ook hij is overtuigd van het succes dat de RNI in Europa oogsten zal. „Maar”, zo moet hij toch zijn trots op de omvangrijke zenderkasten wijzende broodheren meedelen, „de bandjes die uit Zürich zijn gekomen zijn technisch slecht”. „Als dat waar is, hoort het alleen bij de beginfoutjes”, zegt Meister. Bollier verkondigt iets meer van het rotsvaste vertrouwen dat de RNI-leiders in hun project hebben. „Alle grote moeilijkheden zijn al overwonnen. De problemen die er zijn en die er komen zullen niet zo groot zijn dat ze niet op te lossen zijn”. Na middernacht op de kade in Scheveningen prutst Meister tevergeefs naar het zakradiotoestel dat hem dezer dagen niet verlaat. Radio-Nordsee is niet meer te ontvangen. Ook dat hoort bij een proefperiode.

neelvormen en dat ik de ruimte zal krijgen om te experimenteren. Mijn nieuwe administratieve en organisatorische taak trekt me erg aan, vooral waar dit het stimuleren in anderen van creatieve activiteit betreft. Ik heb hiermee speciaal op het oog de Nederlandse schrijvers, die ik hoop te kunnen aanspooren om voor de televisie te werken. Het sociale drama en het proteststuk zullen daarbij, evenals in Engeland, ongetwijfeld de nodige belangstelling krijgen, hoewel ik de literaire ivoren toren-kant ook niet helemaal zal verwaarlozen. Al maakt men terecht veel ophef van de BBC, toch kan terecht worden gezegd dat de Nederlandse producties vaak pictoraal en wat ensenering betreft de Britse overtreffen. Ik ga dan ook niet perse proberen de Engelse dingen te imiteren en zal me er zeker verre van houden er zwakke kopieën van te geven”.

Geestdriftig

Fortuin lijkt door de vernieuwing van zijn beroeps- en levenstaak aangestoken met nieuwe geestdrift en energie. Hij popelt dan ook van verlangen om eens het verlangen naar rust om ergens bij een kabbelend beekje te gaan zitten dromen en schrijven. Maar ik ben altijd uiterst actief geweest, gebonden aan scherpe tijdslimieten. Dan lever ik altijd m'n beste prestaties. Ik ben erg dankbaar voor deze nieuwe mij aangeboden taak. Ik zal proberen stukken te brengen die alle groepen bevredigen, maar er natuurlijk naar streven minderheden aan hun trekken te laten komen. Ik ben blij dat de VARA geïnteresseerd is in nieuwe to-

Herman Fortuin (BBC) popelt om in Hilversum te beginnen

door Arnold Lissauer

Herman Fortuin, bijna 30 jaar verbonden aan de BBC, is tot hoofd van de afdeling drama van de VARA-tv benoemd, welke functie hij op 1 mei van dit jaar zal aanvaarden. „Ja, het is een hele stap, vooral als je zo lang in Londen hebt gezeten. Maar het is toch wel erg fijn om op je 58ste nog aan iets geheel nieuws te beginnen.” We spraken met de heer Fortuin in de rommelig-romantische Garrick Club in het centrum van de toneelbuurt, vol Victoriaanse atmosfeer, oud kleurig meubilair en de hoge wanden bedekt met tientallen beschilderde panfletten van beroemde acteurs en actrices. De advocatenzoon en journalist Fortuin, in Rotterdam geboren, voor de oorlog verbonden aan het weekblad „De Groene”, stak 15 mei 1940 naar Engeland over en al spoedig hoorde men zijn stem in de uitzendingen van de Nederlandse sectie van de BBC. „Eerst werkte ik mee als free lance met mijn wekelijkse „vrijbuitersgeichten” — het eerste ging over de „nieuwe orde” — en als Hendrik de Prater”.

De Europeaan

„In 1942 kwam ik als programma-assistent en regisseur in vaste dienst van de sectie en deed er onder andere features. Daaraan was echter al vrij spoedig geen behoefte meer, want in bezet gebied wilde men voor alles hard nieuws en commentaar. In 1944 stapte ik over naar het Engelse over-

zeese programma, waar ik tien jaar aan meewerkte.” „Ik kwam toen bij de drama-afdeling in Broadcastinghouse, eerst enkele maanden op proef. Men was ingenomen met mijn werk en ik heb me met veel enthousiasme aan mijn taak als radioregisseur gewijd.” — Was het een nadeel om buitenlander te zijn? „Misschien wel, omdat ik niet zo goed thuis was in Shakespeare als een geboren Engelsman. Het voordeel was wel, dat ik fris en objectief tegenover de Engelse literatuur stond en dat ik de continentale werken goed kende. Men beschouwde mij dan ook al gauw als „de Europeaan” onder de BBC-medewerkers. Ik deed Tsjechov, Brecht, Coteau, en naast de klassieke ook de moderne avant-garde.”

Toneelland

„Ik heb me altijd sterk tot de televisie aangetrokken gevoeld en trad daarvoor sinds 1962 in Nederland en West-Duitsland als regisseur op. Voor de VARA deed ik onder andere Coteau, O'Casey, Cooper en Heijermans („De opgaande zon”) en voor de KRO Ibsen. Ik heb de sfeer in Hilversum altijd heel erg prettig gevonden en ik hoop, voorzover nodig, iets van de grote amicaliteit die er bij de BBC heerst, naar Nederland over te brengen.” „Ik krijg bij de VARA een heel andere functie dan mijn tegenwoordige. Ik zal er geen regisseur of producer zijn, maar de verantwoordelijkheid dragen voor de keuze van stukken. Ik besef dat dit een heel moeilijke taak is. Als het echter niet moeilijk was, zou ik

het niet hebben gedaan. Ik beschouw het als een uitdaging.” „Mijn BBC-achtergrond heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen dat ik deze baan kreeg. Ik ben me ervan bewust, dat de zaken voor wat het toneeltalent in Nederland betreft natuurlijk enigszins anders liggen dan in Engeland, waar men minder aan gezelschappen is gebonden. Er is daar altijd een enorme reserve werkloze, of beter gezegd tijdelijk nonactieve, acteurs, waaruit je kunt putten. Daarbij is zelfs de tiende keus vaak nog voortreffelijk”. „Maar laten we niet vergeten — goede acteurs zijn er overal. In Engeland met zijn 50 miljoen inwoners en bovendien een echt toneelland, is er natuurlijk van alles méér. Van belang acht ik daarom het plan dat men in Nederland heeft om een groep acteurs permanent voor de omroep vrij te maken.” „Het is natuurlijk niet gemakkelijk om na zoveel jaren de banden met Engeland te verbreken. Maar het overvloedige Londen benauwt me soms en m'n Engelse vrouw Norma Shelley — verbonden aan het luisteronderzoek van de BBC — houdt er veel van Holland”. „Ik ben in mijn hart altijd journalist gebleven en je hebt natuurlijk wel eens het verlangen naar rust om ergens bij een kabbelend beekje te gaan zitten dromen en schrijven. Maar ik ben altijd uiterst actief geweest, gebonden aan scherpe tijdslimieten. Dan lever ik altijd m'n beste prestaties. Ik ben erg dankbaar voor deze nieuwe mij aangeboden taak. Ik zal proberen stukken te brengen die alle groepen bevredigen, maar er natuurlijk naar streven minderheden aan hun trekken te laten komen. Ik ben blij dat de VARA geïnteresseerd is in nieuwe to-

MONA LISA VAN ATOOM-TIJDPERK

De hele wereld kent haar, maar toch wordt ze de meest mysterieuze vrouw van deze eeuw genoemd. Fotomodel Veruschka, de Mona Lisa van het atoom-tijdperk, heeft met haar halflange, goudblonde haren vaker de voorpagina's van kranten en tijdschriften gehaald dan De Gaulle, Jacky Onassis of Nixon. „Dat het niet zo is opgevallen, komt”, aldus haar echtgenoot, Rubartelli, „alleen maar omdat zij op ieder moment van de dag er anders uitziet”.

Dat is dan ook de reden waarom de favoriete covergirl van Vogue, die eigenlijk gravin Von Lehndorf heet, zelfs haar felste concurrenten Jean Shrimton en Twicky met glans heeft overleefd. In het meest schilderachtige straatje van Rome, nog geen twee minuten van de beroemde Spaanse Trap, woont ze al jaren met Rubartelli samen. De Italiaanse modefotograaf, die haar ontdekte en die nu ook haar eerste speelfilm heeft gemaakt. Als ze uitgedost als een Barbarella in een gifgroen broekpak en een witte maxicafe wel iets over haar carrière wil vertellen, zegt ze: „Ik ben beroemd geworden door zijn camera”. Veruschka, die kleurrijke modeportages en miljoenen make up, kousen, linge-

Expositie van Nederlandse clandestiene uitgaven uit jaren '40-'45

„In Engeland weet niemand iets van de verzetsliteratuur en de clandestiene uitgaven die in Nederland tijdens de bezetting onder het Duitse naziregime in de jaren '40-'45 zijn verschenen en verspreid.”

Zo luidde de inleiding van een gesprek met miss A. Simoni (MA), wetenschappelijk assistente aan het British Museum die in het voorjaar van 1969 ons land bezocht met de opdracht materiaal te verzamelen voor een tentoonstelling van Nederlandse clandestiene uitgaven en verzetsliteratuur, die in het voorjaar van 1970 in het British Museum te Londen zal worden georganiseerd. Miss Simoni spreekt uitstekend Nederlands en dat maakte de ontmoeting met mensen bij de pers betreffende instellingen en bij particuliere verzamelaars gemakkelijk. Zij reisde naar het bureau voor oorlogsdocumentatie te Amsterdam en kreeg een uitgebreide lijst van adressen. De uitgeverij „De Bezige Bij” was een machtige bron, deze verschaft haar veel materiaal. Ook het letterkundig museum in Den Haag bewees haar goede diensten. In Arnhem had ik een langdurig onderhoud met haar, dat resulteerde in een collectie duplicaten uit mijn verzamelingen en exemplaren van eigen clandestiene uitgaven. Miss Simoni was verbaasd over de verscheidenheid en de omvangrijkheid van illegale publicaties die onder het oog van de vijand uit onze vaderlandse persen zijn gerold en langs allerlei ondergrondse wegen verspreid.

Er is, naar men aanneemt, in geen enkel bezet land tijdens de oorlog 40-'45 zoveel en zo intens gewerkt aan de vervaardiging en verspreiding van clandestiene uitgaven als in Nederland. De keurig gedrukte folder die het British Museum voor het expositie-seizoen 1970 uitgaaf, introduceert deze tentoonstelling die van 6 maart tot 26 mei wordt gehouden aldus:

„Vrijheid van meningsuiting heeft een lange traditie in Nederland. Pogingen deze vrijheid te onderdrukken gedurende de Duitse bezetting mislukten. De tentoonstelling is gewijd aan deze episode in de geschiedenis van de drukunst, toen Nederlandse schrijvers, illustrators, drukkers en uitgevers ondergrondse gingen, de regeringsbepalingen trotseerden, het hoofd boden aan dreigend materiaalgebrek en daarbij eigen leven op het spel zetten.” Een keur uit de museumcollectie van illegale uitgaven en clandestien verspreide boeken zullen te zien zijn. Toelichting zal worden gegeven bij voorbeelden van uiterst verzorgde drukken en van typografische experimenten, speciaal die van de omgekomen Groningse graficus Workman. De herleving van het verzetslied (Geuzenlied) als een literair genre, zal worden toegelicht en een speciale afdeling van de tentoonstelling zal zijn gewijd aan de rijmprint, een bekende veel toegepaste vorm van clandestiene drukken. Het gebruik van schuilnamen, gefingeerde data, misleidende titels en mededelingen in colophones zullen de risico's duidelijk maken die de makers van deze boeken hebben geholpen. Tot zover de vertaling van de Engelse inleiding tot deze tentoonstelling, die (hoe bestaat het) juist haar deuren opent als wij dit jaar onze kwart eeuw herwonnen vrijheid herdenken.

de boutique-shows in Florence en toen ik er Franco Rubartelli ontmoette, was mijn New Yorkse impresario mij voor goed kwijt”.

Veruschka, die met haar smalle handen, haar expressieve gezicht en haar fascinerende blauwe ogen het verhaal vertelt, loopt, zelfs als ze alleen maar opstaat om een sigaret te pakken, als een panter door de kamer heen. Als Franco, die niet binnenkomt, het ziet, zegt hij geamuseerd: „Veruschka kan overal acteren. Ik heb haar ge-

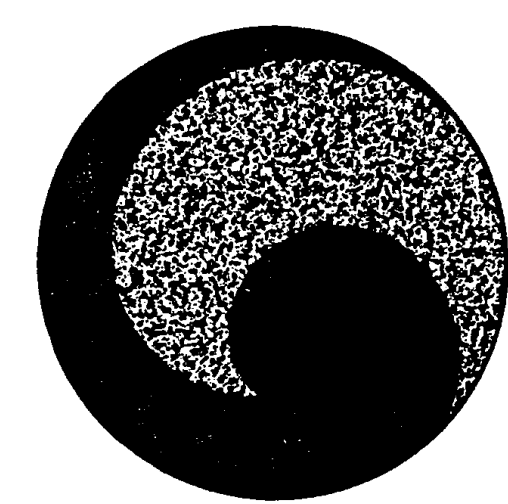

reclamestudio al voor de camera's stond. „Ik was zo slecht op school, dat mijn familie mij ten einde raad naar het buitenland stuurde. Zo kwam ik min of meer zwerfend in New York terecht. Door heel veel moeite kon ik een baantje als fotomodel krijgen, maar erg veel succes had ik als gravin Vera von Lehndorf niet. Ik ging weer terug naar Europa. En toen ik na een paar maanden opeens op de artiestennaam Veruschka kwam, besloot ik nog een kans te wagen. Het klinkt bijna ongelooflijk, maar als Veruschka solliciteerde ik bij hetzelfde bureau, zei dat ik niets met ene Vera von Lehndorf had te maken, werd door mijn vroegere directeur niet eens herkend en was in een ommekeer de ster van New York. Kort daarop werd ik door mijn bureau uitgestuurd naar

filmld zoals ik de vrouw over 250 jaar voorstel. Als een voor mannen bijna ongraspbare fee, die over stalen straten langs kristallen huizen en over diamanten bruggen zweeft in een wereld, waar geen zorgen en geen ziekten meer zullen bestaan”. Hoe mooi het leven met Veruschka is, kunt u waarschijnlijk nog dit jaar in de Nederlandse bioscopen gaan zien, wanneer Rubartelli's film „Stop Veruschka” in circulatie komt.

Diner in een zakje

De verhouding tussen de tijd die nodig is om een maaltijd te bereiden en de tijd die de mens gewoonlijk nodig heeft om het resultaat van die inspanning te nuttigen heb ik altijd al een beetje onjuist gevonden. Blijkbaar werd die mening ook gedeeld door de N.V. Chocolate- en Cacaofabriek Kwatta die tijdens een „Cook in” in het Amsterdamse Hilton bewees dat het ook anders kan. Blijkbaar is Nederland geen fanatiek chocolade etende natie meer want deze fabriek heeft zich nu gestort op een nieuw procedé voor kant-en-klaar-maaltijden. En om het gelijk maar goed te doen koos men een viertal exotische gerechten, waar de huisvrouw zich normalerwijze maar zelden aan zal wagen. De Kwatta-Cerola instant-menus bieden keuze uit een spaghetti bolognese, chicken curry, paella en jambalaya. Het nieuwtje is afkomstig uit Engeland.

Voor die gelegenheid stond een onafzienbare rij pannetjes met kokend water klaar om de pers en andere geïnteresseerden tot een proefneming over te halen. En het bleek inderdaad een vrij eenvoudige zaak om in 15 minuten een aardig gerecht op tafel te brengen. Men opent de kartonnen doos, neemt de twee zakjes, het ene met rijst of spaghetti en het andere met de saus, eruit, legt ze een kwartier in kokend water en dan is het technische gedeelte achter de rug.

De zakjes worden geopend, en de maaltijden kunnen opgediend worden. De inhoud is voldoende voor twee personen! Dit laatste mits men niet te doen heeft met een stuk uitgehongerde jongelui in de groeileeftijd. Vermeld moet nog worden dat de beroemde zeezeiler Sir Alec Rose tijdens zijn tocht over de wereldzeeën deze „gemakkelijke” hapjes bij zich had. Ze zijn compact, licht en in een mum van tijd klaar.

Tot nog toe kon vlees alleen maar in gesteriliseerde, gedroogde of in bevroren toestand worden bewaard. De methode van Cerebos, waarover men verder niets loslaat, is een speciale toepassing van pasteurisatie, die de mogelijkheid geeft om zonder aparte voorzieningen vlees en saus in voorraad te houden. Men is niet al te royaal omsprongen met vlees en vis wat eigenlijk voor een prijs die tussen f 2,95 en f 3,45 varieert wel verwacht mag worden.

En voor de chocolade-liefhebbers, de bekende repen blijven in de handel.

TIEN JAAR GELEDEN
EERSTE OVULATIEREMMER

Mgr. Bekkers gaf Organon de zegen op de zegen op produktie van anti-conceptiepil

Deze maand, precies tien jaar nadat 's werelds eerste anti-conceptiepil in de Amerikaanse apotheken verkrijgbaar werd zijn de vooruitzichten op de ontwikkeling van een nieuwe mini-pil en andere preparaten, die vrijwel geen onplezierige bijwerkingen meer hebben, beter dan ooit. In de laboratoria van de grootste farmaceutische concerns wordt op het ogenblik koortsachtig gewerkt om de wonderbaarlijke vinding van dr Gregory Pincus — de vader van de pil — zo te perfectioneren dat er binnen niet al te lange tijd ook voor de meest overgevoelige vrouwen bruikbare anti-conceptietabletten zullen zijn. Tegelijkertijd bestuderen vooraanstaande medici de samenstel-

ling van een anti-babypil voor mannen.

De 18 miljoen vrouwen, die in de wereld op het ogenblik anticonceptietabletten ofwel ovulatieremmers, als het meest effectieve voorbehoedemiddel gebruiken, zullen het zich nauwelijks meer voor kunnen stellen, dat het pas 20 jaar geleden is, dat de vorig jaar overleden dr. Gregory Pincus op het idee kwam om een anti-conceptiepil te ontwikkelen.

Het gebeurde, toen hij op een winteravond in 1950 na afloop van een voorlichtingsbijeenkomst van een vrouwenorganisatie in New York naar huis reed. Tijdens de gebruikelijke „discussie na de pauze” was men tot de conclusie gekomen, dat er geen enkel absoluut betrouwbaar voorbehoedemiddel was. De dames nodigden de bioloog dr. Pincus uit om te proberen een methode te vinden, die effectiever zou zijn dan het gebruik van een condoom.

Ingreep

Uit de verenigingskas kon men met moeite 10.000 dollar voor het onderzoek missen. Nog voor hij thuis kwam, stond het voor hem al vast dat een ingreep in het hormonale stelsel van de vrouw de enige oplossing was, maar vanuit die gedachte werd de avond duurde het nog precies 10 jaar eer de eerste pil in een apotheek verkocht werd.

Dr. Pincus, die onder meer door toediening van het progesteronhormoon wilde voorkomen, dat er zich in de eierstok van een vrouw een eitje zou kunnen ontwikkelen kon voordelig aan deze stof komen, omdat de exentrieke Amerikaanse hoogleraar professor Russell Marker er kort tevoren in was geslaagd om deze substantie uit een extract van Mexicaanse planten te vervaardigen. Prof. Marker, die door zijn vondst zonder meer multi-miljonair zou kunnen zijn, is overigens op een mysterieuze manier spoorloos verdwenen. Sinds hij een paar jaar geleden van zijn hormoonfabriek in Mexico wat vroeger naar huis ging, heeft niemand hem ooit meer gezien.

Prof. Marker en dr. Pincus zijn door hun uiterst sobere persoonlijke leven nooit zo beroemd geworden als bijvoorbeeld de Zuid-Afrikaanse hartchirurg dr. Barnard, maar hun vinding heeft zonder twijfel meer invloed op de westerse samenleving gehad, dan welke succesvolle hart-transplantatie dan ook.

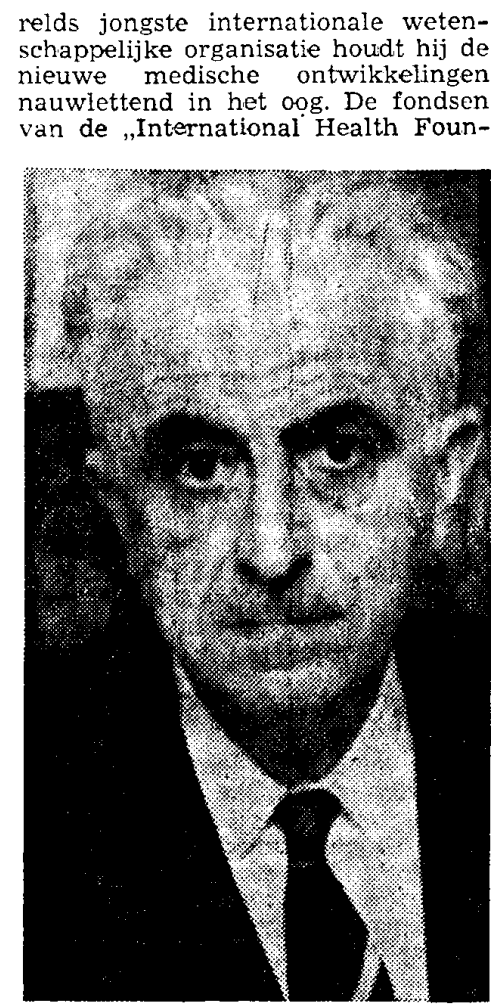
Zegen

Er is wel heel wat veranderd sinds in Nederland enkele katholieke functionarissen van Organon in 1961 aan bisschop Bekkers ietwat beschroomd kwamen vragen of het vervaardigen van een anti-conceptiepil eigenlijk wel moreel verantwoord zou zijn. Bisschop Bekkers, die vond, dat men van de ontwikkeling van de wetenschap ook de goede kanten moest zien, gaf zijn zegen en pas daarna nam in Oss de produktie van de eerste Nederlandse pil grotere vormen aan. Op het ogenblik wordt de pil in ons land door ruim 365.000 vrouwen gebruikt. Verantwoordelijk medicus vanaf het eerste uur was de 38-jarige in Utrecht afgeslachte arts Pieter van Keep, sinds kort directeur-generaal van de door de AKZO-groep opgerichte „International Health Foundation” in Genève.

Pieter van Keep, een graag van het goede leven profiterende Brabander, slaagde er steeds in de pil tegen alle aantijgingen in te verdedigen met de simpele redenering dat er wellicht 3 van de 100.000 vrouwen die de pil innemen aan trombose overlijden, maar dat er toch nog altijd 12 van de 100.000 zwangere vrouwen tijdens de bevalling sterven. Als directeur-generaal van 's we-

Dr. Pieter van Keep: Zoeken naar nieuwe wegen

Dr. GREGORY PINCUS
dation” worden op het ogenblik benut voor een vergelijkend onderzoek naar de houding tegenover de seksualiteit in Engeland, Frankrijk, België, West-Duitsland en Italië.

Toekomst

Gevraagd naar zijn visie op de ontwikkeling van de anti-conceptiepil in de toekomst, zegt de door gebrek aan een Zwitserse werkvergunning voorlopig nog wekelijks tussen Oss en Genève heen en weer reizende arts, dat hij niet gelooft in het ideale middel X in het jaar 2000. Volgens mij, aldus pildeskundige Van Keep, zal men over zo'n uitge-

breide serie mogelijkheden gaan beschikken dat er voor iedereen een goede en effectieve methode met de minste bijwerking te vinden zal zijn. De onplezierige bijwerkingen van de pil, die men tot dusver nooit helemaal heeft kunnen beteugelen, zal men in de toekomst, zo verwacht hij, tot een vrijwel te verwaarlozen farmacologisch effect kunnen beperken. Men is al een eind op weg met de iets minder goed tegen de zwangerschap beschermende minipil „Luteal”, die niet in de werking van de eierstokken ingrijpt, maar alleen de baarmoederopening ondoordringbaar voor mannelijke zaadcellen maakt. Deze nieuwe minitabellen, die in Frankrijk en Engeland al verkrijgbaar zijn en die men waarschijnlijk binnenkort ook in de Nederlandse apotheken op doktersrecept zal gaan verkopen, kunnen wellicht een ideale oplossing zijn voor veel vrouwen, die de traditionele pil niet zo goed verdragen.

De Lutealpil biedt een betere bescherming tegen ongewenste zwangerschap dan het condoom, maar is minder effectief dan de traditionele pil. De iets minder betrouwbare condoom zal in de toekomst, zo verwacht Pieter van Keep, in combinatie met abortus eveneens een „veilige” methode kunnen zijn. Volgens hem is het bepaald geen boude veronderstelling dat abortus binnen een paar jaar gemeengoed zal zijn, omdat ethische, morele en culturele bezwaren steeds minder een rol zullen gaan spelen, ook al ziet hij die ontwikkeling persoonlijk met enige zorg tegemoet.

Voor de man

Omdat er zeker nog vele jaren overheen zullen gaan eer de eerste betrouwbare pil voor mannen in de apotheken verkrijgbaar wordt, is het nu, zo menen medici, van essentieel belang dat een man zijn vrouw, die door het slikken van een ovulatieremmende pil een soort schijnzwangerschap doormaakt, daarin moreel begeleidt. De emancipatie van de vrouw brengt volgens arts Van Keep met zich mee dat zij

niet alleen meer de verantwoordelijkheid voor anti-conceptie wil dragen. De houding van de man kan daarom in veel gevallen doorslaggevend voor de acceptatie van de pil voor vrouwen zijn.

De pil voor mannen, die in Amerika al in een experimenteel stadium toegepaste Win 18446, brengt het aantal zaadcellen van normaal 100 miljoen per ml beneden de bevruchtingsgrens van 20 miljoen per ml. De pil, die dagelijks moet worden ingenomen en pas drie maanden na het slikken van het eerste tablet effectief wordt, is echter onverenigbaar met alcohol en daardoor eigenlijk alleen maar geschikt in landen als India waar sommige bevolkingsgroepen uit religieuze overwegingen geen alcohol gebruiken. Bovendien, zo bleek uit een onderzoek onder gevangenen in Amerika, kunnen veel mannen de vermindering van hun vruchtbaarheid psychisch moeilijk verwerken. Ook het feit dat mannen, die een soortgelijk preparaat gebruiken, veel oogwit krijgen, waardoor al uit de verte te zien is dat zij voor vrouwen „onschadelijk” zijn, geldt als een nadeel.

Maar verreweg het grootste bezwaar ziet anti-conceptie-expert Van Keep in de theoretische mogelijkheid dat mannen gedurende de nog niet helemaal effectieve aanloopperiode van drie maanden met angstige, maar nog niet onvruchtbare zaadcellen een gehandicapt kind kunnen verwekken.

Afwisselend

Door al deze punten is het volgens hem zonder meer duidelijk dat de wereld het in het begin van de jaren zeventig zonder pil voor mannen zal moeten doen, maar aan het feit dat er een tablet zonder al te veel bijwerkingen zal komen, twijfelt volgens hem niemand meer. In de laboratoria van 's werelds grootste farmaceutische concerns zoekt men naar nieuwe wegen, die uiteindelijk een naar zijn mening ideale anti-conceptiemethode mogelijk moeten maken, namelijk dat man en vrouw afwisselend de pil gebruiken.

Voor en over vrouwen

SPRAY

Een doe-het-zelf permanent uit de spuitbus is een van de kosmetische nieuwtjes die we in de jaren zeventig mogen verwachten. Weekblad Woman vernam deze voorspelling van een Brits expert op het gebied van schoonheidsmiddelen, die er meteen bij zei dat we nog maar aan het begin van de „aerosol-revolutie” staan. Spuitbussen met allerlei verzorgingspreparaten staan op het programma. Binnen niet al te lange tijd zullen reinigingslotions, vochthoudende crèmes en gekleurde make-up in spuitbussen op de toilettafel staan. Badzout wordt antiek omdat het over tien jaar veel eenvoudiger zal zijn om de vochtige badkamerlucht te parfumeren met een speciale spray waarvan de geur zich aan de huid en haar van de baadster hecht. En een deskundige op het gebied van haarverven ziet ons nog vóór het jaar 2000 pillen slikken die het haar spierwit maken, waarna het met een spuitbus in elke gewenste tint kan worden geverfd. Met als topkleuren groen en blauw.

ZIGEUNER

Na alle rinkelende kettingen, bonte bloesjes en zwerige rokken die ontleend zijn aan wat men „zigeunerklleding” noemt, komt er dit voorjaar ook nog een „zigeuner make-up” bij. Dat betekent: een mat-beige gezicht, dat vervolgens opgehelderd wordt door vleugjes van zo'n speciale make-up die een parelmoer effect aan de huid geeft. De wenkbrauwen worden vooral aan de uiteinden geëpiëld en dummeltjes aangezet. Op de ogen kunnen we ons weer uitleven: lange wimpers met zwarte macara, groen- en witte oogschaduw. De lippen krijgen weinig make-up met een glanzende lipstick in de kleuren lichtbeige, framboosroze of lichtoranje. En met de vele haarstukken en valse krulletjes die tegenwoordig te koop zijn is de overdradige en ietwat warrige haardracht bij dit alles misschien ook nog wel te kopiëren. De ideeën zijn van Jeanne Gatineau.

Doe iets meer met eieren

LOTHARINGSE EIEN

Zoals alle gerechten uit Lotharingen is dit een „schotel” waar je wat aan „hebt”. Heel geschikt op een huiverige dag voor de lunch. Het beste serveert u dit gerecht in eenper-soons vuurvaste schaaljes, maar u kunt dit natuurlijk ook in één grote vuurvaste schaal bereiden. Boboter alleen de bodem van een vuurvaste schaal en leg er per persoon twee plakjes jonge kaas in. Bak twee plakjes ontbijtspek in de koekenpan heel even en leg ze op de kaas. Breek boven elke plak spek een ei en giet er een lepel koffieroom op. Daarop een klontje boter. Zet de schotel of schaaljes in een voorverwarmede hete oven en laat het geheel gaar bakken.

OMELET MONACO

Als u weer eens diepvries-spinazie eet, neem dan de hoeveelheid wat ruim en zorg dat u restjes overhoudt, vier eetlepels is voldoende. Snijd vier gekookte aardappelen in kleine dobbelsteentjes en bak deze snel aan alle zijden goudbruin. Meng er een tingsnipperd uitje door en laat dat even meebakken. Klop 8 eieren los en voeg er 3 eetlepels melk aan toe. Laat wat boter heet worden in een koekenpan en giet de helft van de eieren er bij. Roer op het laatste moment de spinazie door aardappelen en uien, laat ook de spinazie even heet worden en schep de helft van het mengsel op de omelet. Sla de omelet dubbel als de onderzijde voldoende stevig is geworden. Strooi er zout en peper over. Bak nu een soortgelijke omelet van het restant eieren en spinaziemengsel.

Wintergroente vlot van de hand

En de tuinder: hij ruikt voort. Dage-lijks voert hij op de vellingen in ruime mate wintergroenten aan die even vlot van de hand gaan. Ondanks de vlug veranderende klimatologische omstandigheden blijft de kwaliteit van de meeste groenten uitstekend. Alleen de prei heeft te leiden gehad van de sterk wisselende thermometerstanden. De aanvoer van deze groente-varianten was in de laatste dagen zeer groot. Mede daardoor beleefde de prei een tamelijk scherpe prijsdaling.

Jaovjekool, boerekoel en rode kool blijven prijzig, terwijl meer vraag is gekomen naar witte kool (natuurlijk een hogere prijszetting). De prijzen voor witlof zijn verder teruggegaan en doen niet meer „bar-winter” aan. Er komt weer meer veldsla van de velling terwijl de dalende prijzen-dens bij deze groente blijft aanhouden.

Krijg geen haze-hartje

Haarboetiek ANTOINE
Modepruiken / 89,—
Mini-haartukjes / 25,—
(echt haar). Gratis passen!
SAROLEASTRAAT 25 - HEERLEN
Ook 's avonds na telefonische afspraak tel. 15886.

Het is geen grapje dat de moderne mens een hazehart kan krijgen. Reeds eerder hadden wij beweerd dat een kleiner worden en door vet omgeven hart een kortere levensduur heeft. Bij onderzoeken door de Oekraïense professor Igor Murarov in Kiev, is dit inderdaad gebleken. Twee groepen ratten werden met elkaar vergeleken. De ene groep kon zich vrij bewegen op een treadmill en de andere groep had bijna geen bewegingsmogelijkheid. Ze leefden dan ook slechts 82 dagen. Daartegenover leefden de dieren van de groep die veel beweging had, gemiddeld 529 dagen.

Gelukkig is de invloed van de huidige bewegingsarmoede op de levensduur van de mens niet zo groot als bij deze dieren,

maar hij is duidelijk genoeg. In Finland heeft men de levensduur van mannen die tot op hoge leeftijd skieën, vergeleken met die van personen die weinig beweging hadden. Men kwam er achter dat de levensduur van de lichamelijke actieve ongeveer zeven jaar langer was dan die van de lichamelijke niet actieve groep.

Het is goed te weten dat iedere 1,5 kilo te veel aan gewicht de levensduur van een mens met ongeveer één jaar kan verkorten. Er is dus, wanneer u te zwaarlijvig wordt of bent, voldoende aanleiding iets meer te bewegen dan u thans waarschijnlijk doet. De beroemde Australische hardloper Ron Clarke, heeft bij volledige rust een hartslag van 36—38 per minuut. Dat is

ongeveer de helft van die van het hart van de zich normaal bewegende mens. De hartslag van de mens die bijna niet meer beweegt is 2,5 maal zo snel. Zo ver als Ron Clarke brengen het natuurlijk maar weinig mensen in de wereld. Daar is ook bijna niemand voor in de gelegenheid. Maar iedereen kan zich wel de moeite getroosten deze lessen dagelijks te volgen zonder dat het gezins- of zakenleven in het gedrang komt. Vandaag de lessen voor de vierde week.

Deze lessen zijn te vinden in een uitgave van uitgeverij Helmond in samenwerking met de Nederlandse Sport Federatie en de Nederlandse Hart Stichting, verkrijgbaar via de boekhandel. Verkoopprijs f 7,90.

Recht op zitten met gestrekte benen - de handen tot vuisten gebald naast het hoofd. Handen achtmaal naar voren stoten en de vingers wijd spreiden. Afgewisseld met achttmaal buigen en strekken van één van de voeten, waarbij de hielen op de grond blijven. Alle leeftijdsgroepen: 20 à 40 maal herhalen.

Handen in de nek, ellebogen zijwaarts. Viermaal naar achteren veren van de ellebogen - afgewisseld met viermaal schouderrollen met omlaag hangende armen-achterwaarts inzetten. Schouders ontspannen houden - recht op zitten. Alle leeftijdsgroepen: 20 à 40 maal herhalen.

Si getta sotto il treno perché non può lavorare

STAMPA SECA 1-6-64
Un marziano disoccupato si è messo a correre sotto il treno di un'azienda di Roma. Il treno, che era in marcia, ha investito il marziano e lo ha schiacciato. Il marziano è morto. La stampa secca ha pubblicato questa notizia. Il marziano era un disoccupato. Si era messo a correre sotto il treno perché non poteva lavorare.

In nevenstaand artikel betoogt prof. dr. N. Speijer dat gedetailleerde berichten over zelfmoord voor degenen die met plannen rondlopen de „trigger“ kunnen betekenen. Daarom wordt in Nederland publicatie meestal achterwege gelaten. In Italië niet: getuigt het hierbij afgedrukte knipsel uit het dagblad Stampa Sera (een van de bijna dagelijkse voorbeelden) van 3 juni vorig jaar. Erin wordt omstandig uiteen gezet hoe een werkloze losarbeider 's morgens om vijf uur zijn hoofd op de buitenste rail van het spoor legt bij het naderen van een trein. Er staat zelfs bij dat zijn lichaam buiten de rails lag, want dat was zelf niet verminkt.

De Romeinse correspondent van een Nederlandse krant die een speciale studie heeft gemaakt van de zelfmoord in de Italiaanse pers zegt, dat de kranten dagelijks bewijzen leveren dat gedetailleerde beschrijvingen van zelfmoorden inspirerend werken op anderen die met plannen rondlopen. Iedere nieuwe methode vindt de dagen erna diverse navolgers. Volgens deze correspondent beroept de Italiaanse pers zich op de heilige plicht al het nieuws te publiceren, ondanks het feit dat een „zelfmoordstop“ die de pers enige tijd geleiden een tijdlang in acht nam op verzoek van de Italiaanse regering, duidelijk tot een vermindering van het aantal gevallen leidde. Overigens is Italië een van de landen met het laagste zelfmoordcijfer van de wereld, maar dat ligt dan niet aan de pers...

Vuilmisman maakt plaats voor nieuw soort riool

De in aanbouw zijnde Stockholmse satellietstad Sundbyberg wordt bij wijze van proef voorzien van een afzonderlijk rioleringsstelsel voor huisvuil. Iedere bewoner goot zijn afval in een stortkoker en er hoeft verder niemand meer naar om te zien. Het systeem is een Engelse vinding; niet eens zo'n technisch wonder. Het huisvuil valt via de stortkoker, die in iedere woning een opening heeft, naar beneden en komt terecht in de rioolbuis. En door de geweldige luchterplaatting wordt het weggeblazen naar het eindpunt.

Als een veertje

Dat eindpunt is een automatisch werkende verbrandingsoven, die zo is geconstrueerd, dat het ons moderne huisvuil (ook de plasticen) grondig kan verkleinen. En die bovendien de capaciteit heeft ook een elektriciteitscentrale aan te drijven, die de woonwijk van stroom kan voorzien. In dit „verbrandingshuis“ staan de turbines opgesteld, die voor de pneumatische kracht zorgen. Hun capaciteit kan worden afgesteld op een vulltransport over 2½ km (of, bij iets meer vermogen over vier kilometer). Wanneer de installatie dus in het hart van de woonwijk wordt opgesteld, kan een gebied van vijf tot acht kilometer in doorsnee worden bediend.

Een elektronisch systeem zorgt ervoor dat niet tegelijkertijd alle inwonerhuizen in een stortkoker kunnen worden geopend. Dan zou er namelijk teveel luchtdruk verloren gaan. De kracht van de luchtdruk is onvoorstelbaar groot. Bij de ontwikkeling van het systeem heeft men proeven genomen met het in de rioolbuis werpen van zeer zware voorwerpen. Een zware auto-accu, die door een stortkoker in het riool verdween, werd daar als een veertje doorheen geblesd. Twee van die turbines zijn voortdurend in bedrijf. De derde wordt automatisch ingeschakeld, wanneer een zodanig zwaar voorwerp in de buis is gekomen, dat méér kracht is vereist.

Antiek

Natuurlijk zou het aanleggen van een dergelijk rioleringsstelsel in een steden enorm kostbaar zijn. Bij de bouw van nieuwe woonwijken of satellietsteden kan het echter gelijk gebouwen met de aanleg van het normale rioolstelsel. Geen zinnig mens zal geloven, dat er over vijftig jaar nog vuilmisauto's door onze straten rijden en mannen zware emmers in die auto's moeten leegstorten. Dat kan eenvoudig niet. Het is nu al best mogelijk. Laat staan in het jaar 2000. Eerder is het mogelijk, dat in dat jaar het vuilmisrioel alweer antique is!

Bijdragen:

Sante Brun, Cork, Josje Hagers, Wil Lebens, Leens Macaré en Hans van Rooy.

(ADVERTENTIE)

AFWASHANDEN, RUWE HANDEN, WINTERHANDEN?

Als zelfs het beste afwasmiddel uw handen niet meer voldoende beschermt, dan moet u eens San Balm handcreme proberen. Laten we u niet gaan vermoelen met de samenstelling, u een zorg, als 't maar helpt. En dat doet 't!

U hebt al een tube voor f1,70 bij uw drogist of apotheker.

san balm handcreme maakt uw handen weer gaaf en zacht.

Zelfmoord en zelfmoordpoging zijn zulke verschillende verschijnselen, dat het goed mogelijk is het een te beschrijven zonder het ander meer dan zijdelings in de bespreking te betrekken. De zelfmoordpoging is veel meer dan de zelfmoord een typerend verschijnsel van onze maatschappij, en als zodanig een typisch onderwerp voor deze rubriek.

Om het vooraf duidelijk te stellen: met een zelfmoordpoging bedoelen wij in feite

een poging tot leven, met een zelfmoord juist een daad, die doelbewust op de eigen dood is gericht.

Wij zijn er ons van bewust dat onderstaand artikel slechts zeer summier het zeer complexe probleem van de zelfmoordpoging behandelt. In de komende tijd zullen wij, iedere keer als er aanleiding toe bestaat, aandacht aan het probleem besteden; mede in verband met het grote onderzoek van

de commissie Speijer-Kruijt-Trimbos naar de psychosociologische toestand in ons land in verband met de zelfmoord en de zelfmoordpoging.

Literatuur over dit onderwerp: Het zelfmoordvraagstuk, prof. dr. N. Speijer, Uitg. Van Loghum Slaterus Arnhem; Zelfmoord en poging tot zelfmoord, prof. Erwin Stengel, Uitg. Paul Brand Bussum; Zelfmoord, dr. C. S. Kruijt.

Iemand die rondloopt met het plan een zelfmoordpoging te doen, is dat een patiënt?

Heeft zelfmoordenaar recht op leven?

DE geslaagde zelfmoord is op geen stukken na zo'n groot probleem als de zelfmoordpoging. Alleen al de exacte cijfers wijzen in die richting: ongeveer duizend Nederlanders plegen per jaar zelfmoord, het aantal pogingen is ongeveer vijftien maal zo groot; waarschijnlijk loopt een nog veel groter aantal mensen voortdurend of zeer dikwijls met de gedachte rond, er een eind aan te maken. Een ander feit dat de zaak nog meer relif geeft: het aantal zelfmoorden is relatief constant, het aantal zelfmoordpogingen neemt toe.

Wat is het verschil tussen een zelfmoord en een zelfmoordpoging? De eerste is duidelijk: het slachtoffer is doorgaans dood; op het eerste gezicht zou men kunnen zeggen dat iemand die een zelfmoordpoging doet en in leven blijft, een mislukte poging heeft gedaan. Maar dat is niet waar. Zelf-

PROF. DR. N. SPEIJER

moordenaars en zelfmoordpogers horen tot zeer verschillende groepen, bij de laatste groep zijn de motieven, de omstandigheden, de gebruikte middelen anders en dikwijls tegenovergesteld aan die bij de eerste groep, en vooral duidelijk is: de zelfmoordpogers wil in leven blijven. Prof. dr. N. Speijer, samen met prof. dr. J. Bastiaans hoofd van de psychiatrische Jellgsmakliniek in Oegstgeest en lid van de commissie die een onderzoek naar zelfmoord in Nederland voorbereidt wil zulke een zelfmoordpoging dan ook eigenlijk liever noemen: poging om te blijven leven.

Parallel

— Is de poging tot zelfmoord een verschijnsel dat bij onze maatschappij hoort? Prof. Speijer: „Persoonlijk geloof ik van wel. Het toenemend aantal zelfmoordpogingen en de toenemende agressie lopen parallel. Alleebij wijzen ze op een versterking van het agressiemechanisme; de groep die geen aandacht ziet zijn agressie op een normale manier „naar buiten af te voeren“. In de kranten worden een heleboel dingen over drugs, zelfmoord, agressie, sectariërs, over provo's, Duitse lopers, opstandige studenten, maar ze horen vaak onder die een noemer: agressie-regulatie.

Je moet iemand die een drug neemt, of een poging tot zelfmoord doet, niet veroordelen; hij doet dat in een poging de aandacht op zich te vestigen. Dat zal hij zelf ontkennen, misschien

maar als je geen hulp nodig hebt, dan doe je zoets niet. Nu kunt u natuurlijk wel zeggen: iemand die een poging tot zelfmoord doet schaaft alleen zichzelf, niet zo goed als een druggebruiker of een zware roker; als we bij de alcoholisten komen wordt het al moeilijker: die kunnen wel degelijk gevaarlijk worden zoals dagelijks in de kranten te lezen valt. Ze zijn even zo goed symptomen van een morkewaardig en verontrustend verschijnsel in onze maatschappij, waarmee ook het toenemend aantal auto-ongelukken ongetwijfeld verband houdt. 'n Aantal ongelukken zijn rechtstreeks zelfmoordpogingen of verkapt agressieve daden. En ik meen dat als wij niet tijdig iets hieraan kunnen doen, het steeds groter vormen aan zal nemen.“

Publiceren

Het is opmerkelijk dat de zelfmoord een van de laatste taboes is in onze samenleving. Men praat niet graag over zelfmoord, zeker niet over concrete gevallen en al helemaal niet met het potentieel slachtoffer zelf. Toen op 19 november vorig jaar een man in de Haagse politiecel door ophanging een einde aan zijn leven maakte, meende de Haagse politie dat dit bericht niet voor publicatie in aanmerking kwam, niet omdat de publicatie voor mensen die met plannen rondlopen om zelfmoord te plegen (of een poging te doen) de druppel zou kunnen zijn die de emmer doet over lopen maar, en daar staat het taboe levensgroot voor ons: „Zij motiveert deze zienswijze onder andere met de wenselijkheid de gevoelens van de verwanten te ontzien.“ (ANP)

— Is er inderdaad iets in te brengen

tegen het publiceren van en over zelfmoord? Prof. Speijer: „Ik ben tegen het publiceren in details van een bepaald zelfmoordgeval. Inderdaad is het mogelijk dat daardoor iemand anders de „trigger“ krijgt om op dezelfde manier zelfmoord te plegen. Ik ben een enorme voorstander van het publiceren over het vraagstuk als zodanig, omdat ik vind dat de krant tot taak heeft taboes en vooral die, welke hulp aan medemenschen tegenhouden, te helpen opruimen. Hoe meer er geschreven wordt over de zelfmoord als probleem, hoe liever het mij is.“

— Iemand die met een plan een zelfmoordpoging te doen rond loopt, is dat een patiënt? Prof. Speijer: „Ik vind het woord patiënt in dit geval niet goed passen. Laat ik het anders zeggen: iedereen — u ook en ik ook — speelt in zijn leven wel eens met de gedachte: ik moet er maar een eind aan maken; maar iemand die voortdurend met zo'n plan rondloopt, die misschien de slaapmiddelen al in huis heeft, verkeert in een psychische grenssituatie en heeft hulp nodig. Die hulp heeft hij niet van een dokter te krijgen, maar van een geestelijke, of een goede vriend. Zo iemand is niet ziek, ik zou niet graag iedere grenssituatie van een normaal mens een ziekte-toestand noemen.“

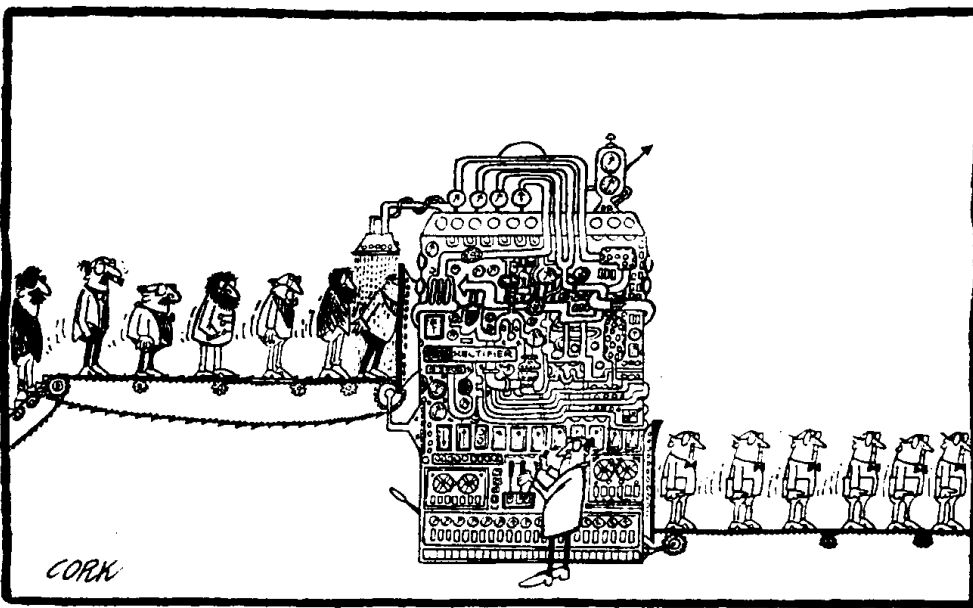
Hoe merk je dat iemand in je omgeving een serieus plan heeft een zelfmoordpoging te doen; maakt hij dat duidelijk kenbaar? Prof. Speijer: „Duidelijk — dat kun je niet zeggen. Volgens gegevens waarover we beschikken kun je wel zeggen dat 65 procent van de mensen die een poging doen dit op de een of andere manier tevoren hebben meegedeeld. Je kunt ook rustig zeggen dat iedereen — op een enkele uitzondering na — signalen uitzendt. Maar signalen worden nu

eenmaal soms niet gehoord, zelfs niet als iemand er met zoveel woorden over spreekt. Helaas moeten we constateren dat we zo langs elkaar af leven en zo grof besnaard zijn dat onze attentie pas gewekt wordt in een zeer ernstig stadium. En dan is er dat taboe; zelfs artsen schromen iemand te vragen: denkt u er wel eens aan een eind aan uw leven te maken. Terwijl degene die voortdurend met het plan rondloopt juist graag zou zien dat zijn omgeving hem vraagt: zeg, wat is er, je wilt er toch geen eind aan maken? Als ze daadwerkelijk tot hun poging overgaan doen ze dat op het moment dat ze vaststellen: ik heb brieven geschreven, ik heb opgebeld, ik heb alles gedaan om er de aandacht op te vestigen, dit is de laatste poging, nu hoop ik dat jullie de ogen eindelijk eens opengaan en me gaan helpen. Het feit dat herhalingen tot vier à vijf keer — ik ken gevallen van zestien keer — voorkomen, wijst wellicht ook al uit, hoe slecht wij de signalen verstaan.“

Andere groep

— Kunt u beschrijven hoe dat in zijn werk gaat — op welk moment besluit iemand zijn zelfmoordplan te realiseren?

Prof. Speijer: „Dat is zeer gecompliceerd. Er zijn drie dingen. Ten eerste:

de persoonlijkheidsstructuur. De mensen die een zelfmoordpoging doen horen, als gezegd, tot een totaal andere groep dan degenen die daadwerkelijk zelfmoord plegen, slechts één tot vijf procent van degenen die een poging doen, beland uiteindelijk in de groep die daadwerkelijk dood wil. Dat is een buitengewoon merkwaardig verschijnsel dat samenhangt met de persoonlijkheidsstructuur.

Ten tweede is er een bepaalde milieusituatie, en ter derde is er een bepaalde „trigger“ nodig en daar komt dan nog als complicerende factor bij, dat door milieufactoren de situatie kan verslechteren of verbeteren. Wanneer iemand die rondloopt met de gedachte om zelfmoord te plegen op een gegeven ogenblik de kans heeft zijn agressie op een andere manier naar buiten af te voeren, dan kan dat tot gevolg hebben dat zijn persoonlijkheidsstructuur zo verandert, dat hij geen zelfmoord pleegt. Krijgt hij in die situatie een extra frustratie, dan kan hij juist over de drempel heen komen. Ik herinner me het geval van een man die eigenlijk dood had moeten zijn, maar door de medische wetenschap gered werd. Hij had vlak voor hij het deed iemand, een kennis, opgebeld, hij wilde praten. Die kennis zei toen: „Ja hoor eens, ik heb nu even geen tijd; dat was op dat ogenblik de frustratie waardoor hij tot zijn daad kwam, waartoe hij anders niet zou zijn gekomen. Het kan mis heel simpels zijn. Zelfmoord wordt, volgens de statistieken, bevorderd door gescheiden zijn of weduwnaar (weduwe). Hoe ouder men is (boven de 55) hoe meer de neiging zichzelf daadwerkelijk om het leven te brengen toeneemt, vooral als men man is. Zelfmoordpogingen komen verhoudingsgewijs meer voor bij vrouwen, gehuwden, mensen die kinderen hebben, tussen 20 en 35 jaar oud zijn. Ook katholieke zijn doet zelfmoordpogingen meer voorkomen dan echte zelfmoordenaars.“

Er zijn ook verschillen in het toegepaste middel: in het algemeen passen zelfmoordenaars „harde“ middelen toe (schietwapens etc) en zelfmoordpogers „zachte“ (slaapmiddelen). De Britse professor Erwin Stengel heeft ook geconstateerd dat zelfmoordpogers tevoren regelingen treffen zodat het vrijwel zeker is dat ze ontdoet worden voor ze aan het toegepaste middel overlijden, dit in tegenstelling tot degenen die echt zelfmoord plegen. Vooral dit feit illustreert prof. Speijer's opmerking dat een poging tot zelfmoord eigenlijk een „poging tot leven“ is.

Het is, zegt prof. Speijer, ook niet juist de vraag te stellen: heeft iemand het recht om zelfmoord te plegen, of het recht marihuana te roken, sectariër te worden. Al die uitingen wijzen erop dat er iets fundamenteel mis is in onze maatschappij, en de vraag moet dan ook luiden: heeft zo iemand het recht om te leven?

Prof. Speijer: „Je moet de mensen in deze maatschappij het leven zo maken, dat hij geen zelfmoord hoeft te plegen, geen marihuana hoeft te roken. En als die voorwaarden niet worden geschapen blijft er maar één ding over: waar nodig helpen“.

Tsjechoslowakije een avontuur voor de toerist

Een vakantiebezoek aan Tsjechoslowakije is een zaak voor de meer avontuurlijk aangelegde vakantieganger. Onder dat avontuurlijk moet niet worden verstaan de nieuwsgierigheid bevredigen die opgewekt wordt door de politieke ontwikkeling in dit Oostblokland, maar het betreden van minder platgetreden paden. Een bepaalde groep toeristen wil wel eens een gebied bezoeken dat een grote rijkdom aan landschappen en natuurschoon bezit, en een veelheid aan fraaie bouwwerken zonder dat drommen toeristen een goed gezicht op die gebouwen en landschappen groten-deels teniet doen. Anderen willen wel eens zwerven, niet steeds elke stap die ze doen „planen“, en niet altijd hotelletjes bespreken omdat men anders buiten komt te staan. Vakantie betekent ontspanning en ingespannen een tijdscheema aanhouden om de besproken logies tijdig te bereiken, kan frukend werken. Voor deze mensen is Tsjechoslowakije een van de mogelijkheden. De taal heeft geen parten te spelen. In dit land kan men overwegen met Duits terecht te komen, al is het wel een noodzaak erop te wijzen dat men Nederlander is. De politieke ervaring met Duitsland heeft de Tsjechoslowaken nog altijd scherp anti-Duits gehouden. Maar een Nederlander is van harte welkom. Er zijn natuurlijk ook situaties waarin u werkelijk niet met een andere taal dan Tsjechisch terecht kunt, maar handige boekjes geven u dan de noodzakelijke sleutelwoorden. De ANWB heeft nu weer een van haar schitterende reiswijzers gewijd aan dit land en daarin ook een lijst met veelgebruikte woorden opgenomen. Maar afgezien van dat lijstje is het boekje zo waardevol omdat het informatie geeft over een land dat bijzonder rijk is aan schoonheid: zowel landschappelijk als aan gebouwen. De reizwijzer is onmisbaar voor hen die een avontuurlijke vakantie wensen. Een uitgave die voorziet in een bij hen bestaande behoefte.

Dr. G. A. Kohnstamm betreurt uitlating

In deze rubriek van zaterdag 24 januari j.l. heeft dr. Kohnstamm, lector in de ontwikkelingspsychologie, enkele opmerkingen gemaakt over zijn collega's die hij achteraf betreurt.

In het artikel werd verwezen naar wat anderen doen om kleuters uit het milieu der minst-geschoolden beter voor te bereiden op de lagere school. Uit het artikel zou men kunnen lezen dat het werk van het Pedagogisch Centrum te Enschede, en van dr. Grandia (Rotterdam) en drs. Van Gestel (Haarlem) niet oorspronkelijk zou zijn.

Dr. Kohnstamm vraagt ons nadrukkelijk om bij de lezers deze mening weg te nemen: hij heeft juist veel waardering voor wat de genoemde personen en instanties verrichten.

Hij betreurt slechts dat ieder, door in de kontakten met de pers alleen over eigen werk te spreken, de indruk wekt de enige te zijn die op dit terrein bezig is.

'Dolle Mina' eist haar recht op

„Dolle Mina“ eist haar rechten op. Weg met de blanke slavinnen, weg met de bezitsvorming. Er moet volledige vrijheid tussen vrouwen en mannen komen. „Dolle Mina“ heeft de strijdbijl ter hand genomen. Leve de emancipatie. Nederland is plotseling in de ban van „Dolle Mina“. Afgelopen weekeinde deed de actiegroep voor de gelijkwaardigheid van de geslachten voor het eerst van zich spreken. Vijftien jonge vrouwen en drie dito mannen togen,

gewapend met kalk, op het oorlogspad. Doel was het in kasteel Nijenrode te Breukelen gevestigde Nederlands Opleidings Instituut voor het Buitenland (NOIB), waar die dag werd gediscussieerd over de democratisering van het instituut. Voor „Dolle Mina“ was dit een fraaie gelegenheid om haar ongenoegen te uiten over het niet toelaten van vrouwelijke studenten op dit instituut.

Voor het beeld van de proto-Dolle Mina verbranden haar hedendaagse volgelingen het keurslijf, dat hen knelt in de symbolische verschijningsvorm van een corset.

Zaterdag was „Dolle Mina“ in Amsterdam actief. Bij het stadhuis werd ten overstaan van kerseverse bruidsparen Vondel op een luidruchtige wijze geciteerd: „Waar werd oprechter trouw dan tussen man en vrouw ter wereld ooit gevonden. Twee zielen gloeiend aangebond en hecht verbonden, in lief en leed“.

Er volgde een even luid klinkend „maar“, bedoeld voor de bruiden: „Wie wast de luiers, wie stofzuigt, wie maakt de bedden op, wie lapte de ramen, wie maakt de wc's schoon, wie strijkt, wie doet de goedschappen, wie haalt het haardotje uit de gootsteen? U mevrouw? Bent u ook een blanke slavine en wilt u dat blijven?“

De actiegroep deed in Amsterdam zaterdag op nog een wijze van zich spreken. „Dolle Mina“ acht het onder meer onredelijk dat er wel openbare toiletten voor mannen maar niet voor vrouwen zijn. Dit tweoegen werd derhalve gedemonstreerd door een aantal urinoirs met een roze lijn symbolisch te sluiten. En donderdagavond wisten Dolle Mina's te verhinderen dat in Utrecht een Miss-Cinemanifestatie werd gekozen. Na de ontvoering van een jury-lid werd met de kandidaat-missen een discussie aangegaan. „Is dit hier een veemarkt?“ vroeg de actiegroep hen.

Visitekaartje

Met deze ludieke acties heeft „Dolle Mina“ sterk de aandacht getrokken. Hoe is de actiegroep ontstaan en wie zitten erin? Mevrouw Olga Groenendaal (30 jaar, moeder van twee kinderen) uit Utrecht geeft het antwoord. Zij is van de groep de enige niet-Amsterdams. Bij haar uitzetting wordt zij terzijde gestaan door Alex Korzec (21) uit Amsterdam, werkstudent en vriend van initiatiefneemster Rita Hendriks (een kleuterleidster). De actiegroep bestaat op het ogenblik uit dertig

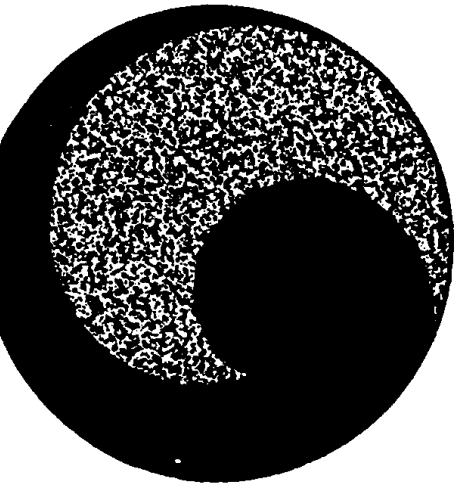
personen, voornamelijk vrouwen (in de huishouding werkend, een baan vervullend of studierend). Half december vorig jaar is „Dolle Mina“ ontstaan. De naam is ontleend aan de strijder voor emancipatie uit de vorige eeuw Wilhelmina Drucker, bijgenaamd „Dolle Mina“. Een kernachtig visitekaartje dus. Olga Groenendaal: „Via-via hoorde ik over de plannen en zo ben ik bij de actiegroep terechtgekomen. Onze opzet is wijziging van de publieke opinie omtrent de rolverdeling van man en vrouw binnen en buiten het huwelijk. De acties van „Dolle Mina“ zijn erop gericht de mensen af te gesorteerd. Met de paplepel wordt je ingegoten dat vrouwen gevoeliger zijn en dat de mannen hard moeten zijn. Een James Bond-syndroom noemen we dat.“

Absurd

„Dolle Mina“ wil acties voor gratis erotische, gelijke geldelijke waardering van man en vrouw, afschaffing van de dubbele seksuele moraal, legale gratis abortus en, zoals gezegd, openbare wc's voor dames en herziening van de rollen van man en vrouw. Belangrijke wens van „Dolle Mina“ is ook de afschaffing van gesepareerde scholen. Olga Groenendaal: „Jongensscholen en meisjesinternaten zijn volkomen uit de tijd. Elk opleidingsinstituut moet toegankelijk zijn voor zowel jongens als meisjes. Daarom zijn we naar Nijenrode gegaan, waar meisjes niet worden toegelaten. Een absurde situatie.“

Alex Korzec springt bij: „Weet je wat de jongens in Breukelen zeiden: wij willen vrouwen, geen manwijven. We vroegen hun: als een vrouw intelligent is, worden jullie zeker impotent. Ja, zeiden ze ook nog. Toen kwam de kalk en werden we eruit getrapt, ofschoon er een groepje was dat wel sympathiek tegen ons deed. In Nijenrode heerst de opvatting, dat vrouwen onbelangrijk zijn. Het zijn carrièremakers, die een vrouw zuiver en alleen voor de representatie hebben.“

Olga over de dubbele seksuele moraal: „Bij een bepaald soort mensen wordt altijd vergeleidelijk gesproken over de man, die wel eens een andere vrouw versiert. Dat is stoer. De man moet dat mogen. Kom bij die mannen echter niet aan met de eis dat dan ook zijn vrouw wel eens met een ander op pad mag. Dat is een onmogelijkheid. Bedoeld soort mannen wil een maagd vrouwen en als de vrouw eenmaal eeuwige trouw heeft beloofd, behoort ze hem

Drs. H. Tromp („t Is 'n fabeltje, dat alleen de andere partij de schuld heeft")

Menige massamoordenaar werd als held gedecoreerd

„Oorlogen zonder oorlogsmisdaden bestaan niet. Elke oorlog, elke gevechtssituatie is een buitengewone omstandigheid die tot buitengewoon gedrag leidt. In die omstandigheden zijn oorlogsmisdaden geen excessen, maar regel, „normaal". Wie aan een oorlog begint moet weten

Drs. Hylke Tromp is sinds juli 1964 als wetenschappelijk medewerker verbonden aan het polemologisch instituut van de Rijksuniversiteit in Groningen. Publicaties van zijn hand verschenen onder andere in G-3, Streven, Oost-West en de Militaire Spectator. Van 1962 tot 1963 was hij in officiersrang verbonden aan het bureau voorlichting, vorming en psychologische oorlogsvoering van het hoofdkwartier van de koninklijke landmacht. Van 1963 tot 1964 was hij medewerker aan het katholieke militaire vormingscentrum Waalheувel.

dat hij daardoor willens en wetens mensen in buitengewone situaties brengt, de basis legt voor het plegen van oorlogsmisdaden".

Drs. Hylke Tromp (34), wetenschappelijk medewerker van het polemologisch instituut in Groningen wil af van het fabeltje dat „alleen de andere partij" oorlogsmisdaden kan begaan, dat „onze jongens", „onze bondgenoten" zich „over het algemeen" netjes gedragen. Twijfelaars zelfs mensen die met bewijzen van het tegendeel komen aan zetten, wordt verweten

„met vuil te gooien", „het eigen nest te bevullen". Vaak worden deze mensen gemakshalve uitgemaakt voor „warhoofdige pacifisten", „communisten" of zelfs „landverraders".

Normen

„Je kunt mensen er toe brengen met dezelfde overgave een massamoord te plegen als een marteldood te sterven. Het gaat er maar om wat voor normen en gedragsregels hen zijn bijgebracht. Het bedrijven van misdaden kan in een oorlog een dwingende norm zijn. Later wordt zo'n gedrag als misdaad bestempeld. Dat is meten met twee maten. Luitenant Calley moet terecht staan omdat het „incident" in My Lai „toevallig" aan het licht kwam. Maar menige massamoordenaar is evenwel gedecoreerd, zo niet heilig verklaard". „De Geuzen schijnen in de Tachtigjarige Oorlog in Den Briel een twaalfstal monniken te hebben opgehangen. De kerk heeft die paters heilig verklaard. Maar Geuzen is bepaald geen scheidswoord zoals SS'ers. Geuzen waren helden, staat in de geschiedenisboeken. En nu nog zijn Geuzen op z'n minst ruig volk waarvoor je begrip moet hebben". „De geschiedschrijving zou volgens drs. Tromp dan ook moeten worden herzien, zodat een minder geïdealiseerd beeld ontstaat

— Generaal Westmoreland, oud-opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten in Vietnam, zou hebben gezegd dat een militair niet gehouden is een bevel van een meerdere op te volgen als dit het doden van een burger betekent. Gehoorzaamt hij, dan zal hij daarvoor voor de krijgsraad ter verantwoording worden geroepen. Tromp: „Hij kan wel zo veel zeggen. Probeer maar eens een bevel niet op te volgen in een oorlogssituatie..."

Van meerdere

— Volgens de advocaat van kapitein Medina had zijn cliënt de opdracht van zijn directe chef, luitenant-kolonel Barker (onlangs bij een vliegtuigongeluk omgekomen) om My Lai met de grond gelijk te maken, wel ongewoon gevonden, maar geaccepteerd omdat ze van een meerdere kwam. Kapitein Medina gaf die opdracht op zijn beurt door aan luitenant Calley. Tromp: „Dat is het probleem van de hiërarchische structuur, de getrapte onverantwoordelijkheid. En dan kan Westmoreland makkelijk zeggen dat je geen burgers mag doodschieten. Maar beter is te zeggen dat je mensen niet in dermate buitengewone situaties moet brengen, waar het plegen van misdaden onvermijdelijk is. De advocaat van Calley heeft gezegd: Nie-

mand is schuldig voor het tegendeel is bewezen. Dat is een norm, die in de burgermaatschappij opgaat, maar die in My Lai bepaald niet is toegepast. Daar werd iedereen neergeslacht zonder dat was onderzocht of iedereen „schuldig" was".

Agressie

Niet luitenant Calley zou wegens oorlogsmisdrijven terecht moeten staan, maar — even volgens de hiërarchische structuur door de generaal — Nixon en zijn zogenaamde „zwijgende meerderheid"? Tromp: „Een oorlogsverklaring betekent het stilzwijgend accepteren van oorlogsmisdaden. Zij die een oorlog verkleden en of politiek „verkopen" zijn verantwoordelijk voor misdaden die uit die door hen geschapen situatie voortvloeien". En: „Er wordt wel eens gesteld dat oorlog wordt veroorzaakt door agressie. Dat zou ik niet willen onderschrijven. Wel dat oorlog agressie opwekt. In de oorlog worden mensen dingen aangedaan, die wraak- en haatgevoelens oproepen, terwijl ook angst, het bedreigd zijn, het gedrag bepalen. Toen die Amerikanen bij My Lai aankwamen, waren ze razend. Hen waren „dingen" aangedaan, die hen razend hadden gemaakt. Je hoeft die soldaten dan maar te zeggen: „Zij waren het" en ze knallen. Ze maaien alles overhoop. Kinderen, grijsaards, dieren. Hun woede ontlaadt zich. Dat zie je ook bij lynchpartijen die heeft maar een willekeurige vent aan te wijzen, te zeggen: „Hij heeft het gedaan! En de woedende massa scheurt hem aan stukken".

Geweten

— Amerikaanse militairen, die in Vietnam hebben gevochten, gingen pas over door hen bedreven oorlogsmisdaden praten, toen ze al weer geruime tijd in de burgermaatschappij waren opgenomen. Tromp: „In die buitengewone omstandigheid, die een oorlog is, was het ook bij lynchpartijen de bedoeling om een „rechtvaardige" actie. Pas toen ze weer werden geconfronteerd met de normen van de burgermaatschappij, waar moord een van de zwaarste misdrijven is, gingen ze denken. Mijn God, wat heb ik gedaan. Was het V.S. van dat verklaart waarom aan het eind van de Atjeh-oorlog het aantal krankzinnigen en geestelijk gestoorde zo uitzonderlijk was toegenomen. Atjeh heeft aan die oorlog een uitermate moderne psychiatrische inrichting overgehouden. Het aantal Amerikanen, dat na terugkomst uit Vietnam aan

anomie lijdt, is schrikbarend groot. Anomie is het gevoel geen normen meer te hebben. Dat komt de samenleving in de VS op den duur ontwrichten".

— Als een chirurg iemand onder het mes heeft, is de patiënt object geworden, ont-menselijk. Er zijn chirurgen,

"Calley moet voor rechter komen, omdat "My Lai" zo maar toevallig aan het licht is gekomen"

die bij een operatie geen spier trekken, maar als ze naar een instructiefilm kijken waarop dezelfde operatie wordt uitgevoerd, vallen ze bij het zien van al dat bloed flauw. Reageert een soldaat ook ongeveer zo, namelijk dat mensen, die hij „onder handen" heeft object zijn geworden?

Onvermijdelijk

Tromp: „Dat is een voorwaarde voor oorlog voeren. Daarom is het makkelijk een dorp plat te branden en een vrouw op tien pas afstand naar te knallen. Het is op dat moment geen dorp meer, geen vrouw. Het zijn inderdaad op dat moment objecten". De Zwitserse socioloog dr. Rolf R. Bigler heeft gezegd dat de soldaat vecht voor zijn eigen kleine groep, voor zijn kameraden. Ook als hij politiek is geïnctrineerd. Hij vecht voor zijn gesneeuwde kameraad. Excessen zijn dan onvermijdelijk. Tromp: „De overtuiging dat communisme slecht is en daarom moet worden bestreden, heeft in het gevecht tegen communistische tegenstanders

niet zo veel betekenis. Maar een tegenovergestelde mening of zelfs twijfel aan de juistheid van dit vooroordeel kan wel degelijk het gedrag en de gevechtsmotivatie beïnvloeden. Gedrag en overtuiging zijn dan namelijk niet met elkaar te rijmen. Dat zal op de lange duur onoverkomelijke problemen opleveren. Of het gedrag wordt veranderd (passiviteit in het gevecht, zelfs overlopen naar de vijand) of de overtuiging wordt aangetast. Een Amerikaanse soldaat, die twijfelt aan de Vietnam-politiek van zijn land, kan in het gevecht tegen de Vietcong op twee manieren reageren: 1) die verdorpe rotoorlog moet ophouden en 2) die communisten zijn tóch rotzakken. Veel Zuidvietnamese soldaten lopen over. Gezegd wordt één op de tien. Dat zijn waanzinnige aantallen. Bij die overlopers bestaat een fundamentele twijfel aan de motivering (aan het waarom van hun strijd). Het heeft ook met hun cultuurpatroon te maken. Ze vechten immers tegen landgenoten. En in hun hart sympathiseren vele Zuidvietnamezen met de Vietcong. Amerikaanse soldaten hebben daar minder last van. Ze zijn beter geselecteerd dan hun Zuidvietnamese „wapenbroeders", zijn minder betrokken bij het conflict en hebben een ander — Een helikopterpiloot, die bij My Lai zestien kinderen heeft gered, heeft daarvoor een Amerikaanse onderscheiding gekregen. Hoe is zijn gedrag te verklaren?

Vraagteken

Tromp: „Het is volkomen absurd, maar in een oorlog gebeuren ook zulke dingen. In My Lai hadden de Amerikanen maar een gewonde. De man had zich door z'n voet geschoten. Het kan zijn dat hij twijfelde aan de Vietnampolitiek van zijn land en dat hij zich daarom aan de strijd onttrok. Het zou interessant zijn na te gaan wat zijn beweegredenen waren". — Zelfverwonding in oorlogstijd is een misdrijf. Zo'n man kan voor de krijgsraad worden gebracht. Tromp: „Inderdaad. Zo'n man komt makkelijk voor de krijgsraad dan een soldaat die oorlogsmisdrijven heeft gepleegd". — De Amsterdamse jurist Rueter zegt dat bij de berechting van oorlogsmisdaden de militaire rechtspleging zich aan de kant van het militaire apparaat opstelt. Zou het daarom geen aanbeveling verdienen in die rechtspleging ook burgerlijke rechters te betrekken? Tromp: „Het zou misschien preventief kunnen werken". — Robert Kempner, de aanklager in het proces van Neurenberg, heeft gepleit voor de oprichting van een inter-

Bombardementen op burgerbevolking vroeger en nu: een niet bestraft oorlogsmisdad.

nationaal tribunaal ter berechting van alle oorlogsmisdaden, of ze nu door Amerikanen of de Vietcong werden bedreven. Tromp: „Dat zou een stap in de goede richting zijn. Ik ben het dan ook eens met Oe Thant, secretaris-generaal van de VN, wanneer deze stelt dat de bestaande conventies ter bescherming van de mensenrechten verouderd zijn". „Het bombarderen van steden en dorpen is eveneens een oorlogsmisdad. Maar de piloot, die met zijn bommen een dorp uitmoordt, staat niet terecht. Wel luitenant Calley, omdat het face to face gebeurde, omdat hij de „vijand" zag. Dat spreekt aan. Maar het bombarderen, het clean en kill doen, wordt geaccepteerd". — Ziet u een verschil tussen het bombarderen van Rotterdam en Dresden?

Tromp: „Ik zie geen wezenlijk verschil. Het was in beide gevallen de bedoeling om de vijand te vernietigen. Het was een bepaald gedrag af te dwingen: capitulatie. Het was niet toevallig dat de Duitsers in Neurenberg niet werden veroordeeld voor het bombarderen van steden. Anders zouden de geallieerden ook „schuldig" zijn. Het bombarderen van steden en dorpen is sinds Neurenberg gesanctioneerd". — De Amerikanen gebruiken in Vietnam geen gifgas, „slechts" traan- en braakgas.

— Volgens dr. Alje Vennema, die als hoofd van de Canadese medische dienst vijftien jaar in Vietnam werkte, heeft dit gas in de meeste gevallen wel degelijk een dodelijke uitwerking. De Amerikanen proberen met dat gas de Vietcong uit hun schuiltunnels te verdrijven. In die tunnels werkt het als longgift. De helft van de Vietnamezen heeft tuberculose en is ondervoed. Ze krijgen er longoedeem van en dat is dodelijk. Nixon heeft weliswaar het gebruik van chemische en biologische wapens in Vietnam verboden, maar dit gas valt niet onder dat verbod". — De democratisering van het leger. Tromp: „Door de vertechnisering de democratisering het zichzelf. Door de specialisaties is de macht meer verdeeld.

Een radarbediener weet op zijn gebied veel meer dan zijn commandant. Die commandant kan niet zo maar tegen hem zeggen: zo en zo moet het. Die onderlinge afhankelijkheid is de grote aantasting van zijn autoriteit".

Taken leger

— Hoe ziet u toekomstige legers? Tromp: „Ze zullen twee belangrijke taken moeten hebben. In de eerste plaats het pacificerend optreden (in de goede betekenis van het woord dan) tussen partijen die elkaar in een vlaag van verstandverbijstering naar de keel zijn gevoegen. En in de tweede plaats de civiele functies, zoals hulp van de genie in India (het slaan van waterputten) en in Tunesië (watersnood). Voor zulke legers zou je heel wat gemakkelijker beroepskrachten kunnen werven dan voor de huidige". Maar Tromp geeft wel toe dat de VN onvoldoende volgroei zijn om dergelijke „toekomstige" effectief te kunnen laten optreden. Daarom kan er volgens hem (nog) niets gedaan worden aan „conflicten" zoals in Nigeria, Jemen, Koerdistan, Ethiopië. „Elk jaar zijn er twintig van dergelijke conflicten". Bij de Russische inval in Tsjecho-Slowakije vielen relatief gezien weinig doden. Dat was voor een groot deel te danken aan het geweldloze verzet dat de zo verraderlijk door de „bondgenoten" overvallen Tsjechen boden. Maar toen de Russen de duimschroeven aantzetten, werd het verzet feller. Jan Palach was een van de eersten die zich uit protest tegen de bezetting in brand stak. Het creëren van een sfeer waarin mensen zichzelf verbranden, zou ook tot de oorlogsmisdaden kunnen worden gerekend. Misschien leren we eens begrijpen dat oorlog niet een zaak is van ferme jongens, stoere knaepen, die de heldendood sterven voor het lieve vaderland. Misschien zullen we eens beseffen dat zelfs het zegenen van wapens nog geen overleefde zaak is en dat het nog wel even zal duren voordat soldaten met bloemetjes zullen schieten...

Oud zeer van goudschat moeilijkheid

FRANCO LONKT NAAR LANDEN OOSTBLOK

(Van onze correspondent)

MADRID. — „Wij hebben 'n belangrijke vooruitgang bereikt in de onderhandelingen met de Europese Economische Gemeenschap. Maar Europa is een breder begrip dan hetgeen de verdeling, waaraan wij sinds de laatste wereldoorlog gewoon zijn, doet denken.

Onze contacten met de naties van het oosten te vermeerderen. Wij onderhouden reeds consulaire- en handelsbetrekkingen met Roemenië, Polen en Hongarije, landen waarmee wij in de loop der geschiedenis altijd goede betrekkingen hebben onderhouden en aan wier isolatie wij niet kunnen bijdragen".

Dit korte paragraafje ging bijna verloren in de twintig minuten lange rede van generaal Franco die onder het mom van een nieuwjaarsboodschap een soort politieke blecht van het nieuwe kabinet betekende. Niettemin waren het historische woorden in de mond van dezelfde generalissimo die dertig jaren tevoren een burgeroorlog tegen een rode republiek had gevoerd onder de naam van „Kruistocht tegen het communisme" en die sindsdien van het militante anti-communisme het credo van zijn regime had gemaakt. Het was ongetwijfeld de eerste maal dat generaal Franco in zijn traditionele rede op de drempel van het nieuwe jaar prizsche woorden over de communistische landen uitsprak. In Madrid wordt een historisch tijdperk besloten en probeert men hoopvol nieuwe deuren naar het oosten te openen. Deze baanbrekende diplomatie, die echter in de Spaanse berichtiging angstvallig werd geklemd om een frontale botsing met de oude heilige huisjes te vermijden, begon in 1967 met de uitwisseling van consuls-generaal tussen Madrid en Boekarest, hoofdstad van het weinig orthodoxe Roemenië. Maar eind 1969 volgden twee soortgelijke overeenkomsten met staten die wel degelijk aan de orthodoxe leiband van Madrid lopen en zelfs meededen aan de aanval op Tsjecho-Slowakije: Polen in september en Hongarije in december. Men verwacht in de komende maanden diplomatieke betrekkingen op consular niveau met Praag en Sofia, terwijl de Roemeense vertegenwoordiging in Madrid mischien nog dit jaar tot de rang van ambassade verheven zal worden. Op de achtergrond, maar reeds in zicht, staan overeenkomsten met Joegoslavië en de Sovjet-Unie.

De spectaculaire klap op deze diplomatieke vuurprij was het gesprek van enkele uren dat Spanjes nieuwe minister van Buitenlandse Zaken, don Gre-

gorio Lopez Bravo, op 26 december voerde met de vice-minister van Buitenlandse Zaken Covatjev van de Sovjet-Unie, tijdens een onvoorzien tusschenafval in Moskou op weg naar de Filipijnen. We enige dagen voordien had senior Lopez Bravo in Madrid verklaard: „Men kan niet half Europa negeren. Ik geloof dat de landen van de Comecon onze uitvoer goede uitbreidingsmogelijkheden bieden".

Eenvoudiger

Spanje heeft goede redenen om de betrekkingen met de landen achter het ijzeren gordijn te normaliseren. Men zoekt naar exportmarkten en het is voor Madrid ongetwijfeld eenvoudiger te onderhandelen met de autoritaire en streng gecentraliseerde communisten, dan met de Westeuropese en hun ingewikkelde ruggespraak en ongedulde compromissen. Hoewel de weinig is vergeleken bij de handel met de EEG (2,5 procent tegenover 35 procent van het geheel) stijgt het volume van het wederzijdse verkeer de laatste jaren toch sterk en bedraagt dit nu rond de 120 miljoen dollar per jaar.

Een ander interessanter feit is dat de Russische interventie nu niet meer in Gibraltar, maar in Spanse havens (voornamelijk Tenerife) bunkert, hetgeen bij 600 schepen per seizoen ook goed opbrengt. En een grappig, maar daarom niet minder veelzeggend detail de prominente chirurg Martinez Bordiu onlangs de meest vooraanstaande deskundige van Moskou uitnodigde om in Madrid gezamenlijk een ruilhart-operatie op een proedier uit te voeren.

Maar ook op politiek gebied kan Madrid van een en ander voordeel trekken. Emilio Romero, de hoofdredacteur parlementair en vertrouweling

Just over deze onderhandelingen verklaarde de Spaanse minister begin december: „Als het Spaans-Amerikaanse verbond niet wordt vernieuwd, dan zal men dit kunnen uitleggen als een stap op de weg naar de neutralisering van Spanje, hetgeen ongetwijfeld het politieke evenwicht in Zuid-Europa en rond de Middellandse Zee zal ontwrichten". Eind december sprak deze minister over het evenwicht in de Middellandse Zee met de diplomatie van Moskou. Men kan veilig aannemen dat een goed verstaander in Washington meteen half woord voldoende heeft.

Geen wonder dat Emilio Romero zijn onderhandelingen beëindigde met de opmerking dat een succes zal zijn minister Lopez Bravo in Moskou Spanjes troe- en voor de onderhandelingen met „andere landen" zal versterken.

Oud zeer

Natuurlijk is het herstel van normale betrekkingen tussen Spanje en de Sovjet-Unie ook weer niet op slag kinderspel geworden en zal men nog heel wat moeilijkheden uit de weg moeten ruimen. Een „oud zeer" was dat generaal Franco's schoonzoon, en dat door Emilio Romero zelf op de eerste plaats werd genoemd, is de kwestie van het Spaanse goud. Deze geschiedenis is als volgt. Op 13 september 1936 ontving Juan Negrin, minister van Financien van de rode republiek, het volgende decreet van de president: „De ongewone toestand waarin het land verkeert tengevolge van de militaire opstand, maakt het

raadzaam dat de regering, die voorzorgsmaatregelen neemt die zij nodig acht om de reserves van de Bank van Spanje in veiligheid te brengen. De aard van deze maatregel en de reden waarom men hiertoe overgaat eisen dat dit decreet geheim blijft. Op grond van deze overwegingen, in overeenstemming van de ministerraad en op voorstel van de minister van Financien, geef ik de volgende geheime opdracht. De minister van Financien wordt bevoegd om het bevel te geven dat het goud, zilver en nieuwe biljetten die zich op dat moment in de Bank van Spanje bevinden, overgebracht worden naar de plaats die hij het veiligst acht. De regering zal te zijner tijd het parlement over dit decreet inlichten".

Terwijl Franco oprukte naar Madrid, gaf Negrin reeds de volgende ochtend het bevel om te beginnen met het vervoer van de staatskas naar de militaire havens van Cartagena. Zwaar bewapende konvooien waren daar mee bezig tot 10 oktober. Op 10 januari 1937 verlieten drie Russische schepen de Spaanse haven: de torpedobootjagers „Kine" en „Nevek" en het vrachtschip „Worgole". Zij vervoerden vier kassiers van de Bank van Spanje en 550 miljoen gram goud. Niemand, behalve de kapitein van een der jagers, wist waar het kleine konvooi naar toe kruiste en pas toen derzij agenten van de Russische geheime militaire dienst begonnen waren met het lossen van het goud hoorden de Spaanse kassiers dat zij zich in Odessa bevonden. Vijf dagen later kwamen zij per trein aan in Moskou, waar zij in de kille kluisen van de Sovjet-Russische Staatsbank negentig dagen en nachten doorbrachten met het tellen van duizenden goudsta-v.n.

Met het aftellen van de laatste paar goud tekenden zij ook hun eigen doodvonnis: de operatie moest geheim blijven en nooit keerden zij naar Spanje terug. Men verhaalt dat er na de aankomst van het Spaanse goud een briljant feest plaatsvond in het Kremlin, waar Stalin onder algemene hilariteit de volgende toast uitbracht: „Zowaar als de Spanjaarden nooit hun eigen oren kunnen zien, zo zien zij ook dit goud niet meer terug!" En voor éénmaal heeft de historie de rode tsaar gelijk gegeven.

Kwitantie

Het enige dat Madrid tot nu toe van haar schat teruggezien heeft is een

GENERAAL FRANCO ... oosten lokt ...

kwitantie gedateerd februari 1937 waarbij de Russische Staatsbank erkent het goud in deposito te hebben ontvangen. Deze kwitantie werd op 15 november 1956 door een beroemde Juan Negrin op zijn sterfbed overhandigd aan de Spaanse ambassadeur in Parijs. Maar daarmee had men nog geen gram goud terug, want de navraag die via derden in Moskou plaatsvond ontving als enig antwoord de mondelinge verklaring: „Deze Spaanse staatsgelden zijn al lang door de republikeinse regering opgegaan als betaling voor de diensten die wij haar tijdens de burgeroorlog hebben verleend". De juiste omvang en waarde van die „dienst" zijn echter nooit met documenten gestaafd.

Dit zal zeker een van de eerste punten zijn op de agenda van toekomstige onderhandelingen tussen Moskou en Madrid. Per slot van rekening is de schat die Juan Negrin naar Moskou „in veiligheid" liet brengen, door de huidige goudkoers rond de 55 miljard peseta's ofwel 2.750.000.000 gulden waard.

Cor in Beverwijk knutselt aan een nieuw vliegtuig

„De PH-COR was voor mij eigenlijk een groot examen voor de bouw van een nieuw en beter vliegtuig. Ik hoop nu maar dat de Rijksluchtvaartdienst dit ook zo ziet en me voor dit examen heeft laten slagen. Tenslotte is te bewezen dat mijn vliegtuig kan vliegen. Inmiddels ben ik met het ontwerp voor een nieuw vliegtuig bezig".

Cor Dijkman Dulkas (31) uit Beverwijk, ontwerper en bouw van het primitieve knutselvliegtuigje, dat op 13 september vorig jaar zoveel opschudding veroorzaakte toen sportvlieger Jac. van Ham uit Assendelft hiermee vanaf het strand in Bergen naar de luchthaven Rotterdam vloog, staat in zijn zelf gebouwde enorme schuur in de achtertuin van zijn (alweer) zelf gebouwde kleine bungalow in Beverwijk. Naast hem het gedemoneerde vliegtuigje dat door de Rijksluchtvaartdienst op alle punten zonder meer is afgekeurd en nu af en toe alleen nog maar fungeert als trekkiespel op tentoonstellingen. Aan de wanden tientallen tekeningen, schetsen en kleine vliegtuigmodellen.

„Dit wordt mijn nieuwe vliegtuig", zegt Cor en hij haalt een uit ijzerdraad vervaardigd model van een vliegtuigruim van de muur. Het is een tweepersons kist.

„Aanvankelijk wilde ik deze nieuwe machine bouwen naar de tekeningen van de PH-COR, omdat dit vliegtuigje tenslotte heeft gevlogen. Ik ben er dan ook met dit ontwerp naar de Rijksluchtvaartdienst gestapt. Het is inderdaad berekeningen bleek onvoldoende waren. Er zat dus niets anders op dan met een geheel nieuw ontwerp te beginnen".

Voorschriften

Cor laat een Amerikaans boek zien, getiteld „Federal aviation regulations", uitgegeven door de Federal Aviation Agency. „Hierin staan exact alle voorschriften voor de bouw van een vliegtuig. Ik heb het in bruikleen van de Rijksluchtvaartdienst".

Cor is vast van plan zich precies aan de duizenden voorschriften die dit boek bevatten, te houden. „Ik zal niets aan het toeval overlaten. Als het ontwerp aan het eind van dit jaar klaar is, laat ik het opnieuw door de Rijksluchtvaartdienst beoordelen. Zij moeten dan maar zeggen of ik mijn vliegtuig mag bouwen. Ik geloof niet dat ze me zullen tegenwerken, maar al zou-

den ze dat doen, ik blijf net zo lang doorgaan tot mijn ontwerp wel wordt goedgekeurd".

Invliegen

Sportvlieger Van Ham, die met de PH-COR het afgelopen jaar de geslaagde vlucht maakte (hij moet overigens nog steeds voor de Raad voor de Luchtvaart verschijnen) komt de enthousiasme amateur-vliegtuigbouwer nog steeds regelmatig opzoeken. Cor Dijkman Dulkas: „Als mijn nieuwe kist klaar is, zal hij hem weer voor me invliegen".

Cor Dijkman Dulkas aan het werk op zijn zelfgebouwde tekenafel. Langzaam maar zeker krijgt zijn ontwerp van het nieuwe vliegtuig gestalte.

De strijd bij de amateurs

Sanderbout staat bij SC Irene voor moeilijke opgave

HEERLEN, 31 januari — De amateurs zijn onderhand bijna vergeten wat voetbal is. Maar zolang men het metier niet verleerd is, is er geen vuilte aan de lucht. Toch wordt het onderhand tijd weer aan de slag te gaan. Wil men tenminste niet in het hartje van de zomer de pot betalen voor het feit dat men nu — zij het vaak noodgedwongen — koude en natheid heeft kunnen ontlopen. Dit weekeinde staan de returnwedstrijden op het programma. In zekere zin dus ook letterlijk een nieuw begin. Tussen nu en die eerste wedstrijden is er inmiddels het een en ander gebeurd. Een feit blijft echter dat de ploegen uit het Sittardse er gekleurd op staan en ongetwijfeld niets nalaten om hun prachtige posities verder uit te bouwen. Vooral Sanderbout's optreden in de hoogste klasse heeft alom bewondering gewekt. De andere nieuweling Eijsden daarentegen is er tot nu toe niet in geslaagd haar plaats in het voetbalwaaier te maken. Het tegendeel te bewijzen is de moeilijke opgave welke voor de Eijsdenaren in de nog resterende ontmoetingen is weggelegd.

„NU OF NOOIT” heet het parool in Eijsden. Hoewel de ploeg van de grenskant op eigen terrein nog geen volledige triomf wist te vieren heeft men zich geducht voorbereid om aan de negatieve resultaten in eigen home een einde te maken. Het bezoekende Almania weet derhalve wat haar te wachten staat. Gezien de positie van beide clubs op de ranglijst lijken de kansen van de Eijsdenaren niet erg rooskleurig. Al weet men nooit tot welke kraachtploeg een ontzettende ploeg in staat is. Wat inhoudt dat de Broeksittardaren op een meer dan warme ontvangst kunnen rekenen...

LEIDER SANDERBOUT staat al evenmin voor een gemakkelijke opgave. Men zal bepaald ouderwets uit de slof moeten schieten wil men door Spel Irene niet op een onaangename verrassing getracteerd worden. De ploeg van trainer Verob heeft na een miserabele start beduiden aan kracht gewonnen en wil niets liever dan revanche nemen voor de in Sittard geleden nederlaag. Toch hebben de mannen van trainer-speler Ad van der Weij — mis goed voorbereid — het eigen hand deze moeilijke klip met succes te omzeilen.

IN Peij-Echt betwisten Rios en Voeren daal elkaar de volle winst. Gezien het onstellige gebrek aan schotvaardigheid waaraan beide aanvalslijnen tot nog toe mank liepen lijkt het onwaarschijnlijk dat de balans naar een van beide zijden zal doorslaan. Een doelpuntloos gelijk-

Competitie Limburgse schaakbond

Brunssum met Weert aan de leiding

BRUNSSUM, 31 jan. — Weert dat trots de leiding heeft in de overgangsklasse B moest in Brunssum het hoofd buigen. Dapper hebben de Weertse spelers de overwinning gevochten. Want overwinnen betekende het afdelingskampioenschap. Brunssum had de langste adem en veroverde de meeste punten. Weert en Brunssum hebben samen de leiding in hun klasse, met ieder 6 punten. Uitslagen: T. v. Stiphout-S. Stuyts 1½-½, A. Joosten-J. Sawicki 0-1, J. Debets-R. Kivits 1½-½, R.v.d. Plasse-P. Willems 1-0, D. Colijn-G. Schaffhausen 1-1, J.v.d. Rijt-A. Patelski 1-1, P. Polkeitt-F. Duijvoort 1-1, J.v.Bemmelen-H. Hagedoorn 0-1.

OVERGANGSKLASSE Schaesberg 1-MSV Maastricht 4½-3½. Schaesberg dat samen met Brunssum 1 de leiding heeft, wist ditmaal MSV onder de duim te houden. Vooral de partij Mr. J. Arnold-A. Vinken stond in de belangstelling. Vinken wist een fraaie zege boeken. Uitslagen: Mr. J. Arnold-A. Vinken 0-1, L. Zanders-J. Jaegers 1½-½, J. Esser-W. Wijns 1-0, F. Okrogelnik-Mr. J. Rathenau 1-0, H. v.d. Tol-L. Nicolaes ½-½, H. Triepels-F. Stumpers ½-½, E. Gerritsen-P. Stumpers 1-0, P. Smits-E. Houtappel 0-1.

BRUNSSUM 1-MAX EUWE 5-3 De schaakvereniging Brunssum doet het dit jaar bijzonder goed zij komt met drie achtallen in de LSB uit. Al deze teams leverden zeer goede prestaties en hebben de leiding in hun afdelingen. Deze keer behaalde het eerste team een ruime zege tegen Treebeek. Max-Euwe heeft aan de eerste bord een goede resultaat. Maar hun staart blijkt te zwak.

Uitslagen: H. Meddeler-P. Göbbels 0-1, A. Notten-F. Wiertz 1½-½, J. Riemersma-E. Maas 1-0, G. Huizjers-H. Dam 1-0, G. Dreier-L. v. Dingen 0-1, P. Maessen 1-0, P. Penners-W. Willers 1-0, J. Vaassen-G. Siebers 1-0, Brunssum 1-Max Euwe 5-3, Schaesberg 1-MSV 1 4½-3½. STAND: 1. Brunssum 7 pnt uit 4, 2. Schaesberg 7 pnt uit 4, 3. Gess 1 pnt uit 4, 4. MSV 1 pnt uit 5, 5. Venlo 2 pnt uit 4, 6. Max-Euwe 2 pnt uit 4, 7. DJC 1 pnt uit 5.

len een moeilijke voetbalmiddag te be-reiden. Temeer daar men de nederlaag in Vlijen bepaald nog niet vergeten is. Via een overwinning gaat men de ba-lans weer in evenwicht brengen.

HEERLEN SPORT heeft — volgens insiders althans — een betere ploeg dan de plaats op de standenlijst zou doen vermoeden. De realiteit is echter dat de Heerlenaren momenteel nog in de hoek zitten waar de klappen vallen. En alleen op eigen kracht kunnen de Heerlenaren daarin verandering bren-gen. Mocht men daarbij nog steeds ge-obedeerd zijn door de immense, steer-loze betonkuip waarin men tot nu toe speelt, dan bij deze een vrijblijvende tip: uitwijken naar een der bijvelden... Wellicht levert dit tegen Geleen zelfs iets gemakkelijker de volle winst op.

HEER GEEFT IN DE TWEEDE KLAS-SE B een reprise van het eerste treffen in Venlo waar men met 4-1 een glas-heldere overwinning behaalde. De uit-slag valt deze reis echter beslist niet zo hoog uit.

Gezien de positie op de ranglijst kan RVU zich tegen Panningen echt geen slipper permitteren. Toch gaat men een moeilijke wedstrijd tegenoot. Vooral omdat de Rothermiers in uitwedstrijden doorgaans geen al te best figuur slaan. Het wordt overigens de hoogste tijd dat daarin verandering komt. Wil men tenminste niet binnenkort met de stukken zinnen te kijken. Een pun-tentverdeling is het minste wat men aan dit duel moet kunnen overhouden.

In een Maastichtse onderonsje bekam-pen Spel. WVV en Rapid elkaar in derby-steer. Het eerste treffen tussen beide rivalen eindigde in een deltelij-ke 3-0 victorie voor de Rapidformatie. Inmiddels hebben de Witvrouwen-veldenaren evenwel beduidend aan kracht gewonnen en staan te popelen om de rekening te vereffenen. Rapid gaat dit aan den lijve ondervinden...

Sport - Plaatselijke sport

Schinnen

— De wandelsportvereniging Crescendo heeft van de Limburgse Wandelsport Bond toestemming gekregen op 28 juni in Schinnen weer een wandeltocht te houden.

Born

— Mocht het voetbalprogramma zondag worden afgelast, dan gaat de veldloop van de VV Born voor de A en B junioren door. Deze sportmanifestatie moest de vorige week wegens de weersomstandigheden worden afgelast. Op zondag 1 februari vindt voorts de derby Obicht 1-Born 1 plaats. Deze ontmoet-ing begint om 14.30 uur.

Schinveld

— De jeugd van S.V. Olympia zal de wekelijkse training hervatten en wel op woensdagen van 6-7 uur voor de B- en C-spelers en eveneens op woensdagen van 7-8 uur voor de A-spelers. Er bestaan nieuwe plannen om de veelbelo-vende Schinveldse voetbaljeugd in de toekomst beter aan hun trekken te laten komen. De trining van de senioren van Olympia blijft voorlopig alleen gehand-haafd op donderdagavond van 7-8.30 uur op het sportveld onder leiding van trainer Cramers.

— Indien zondag 't wedstrijdprogramma zal worden afgelast zullen in het Burge-meester Adamssportpark de vriend-schappelijke oefenwedstrijden plaatsvin-den, om 12.30 uur: Schinveld 3-V.C.T. comb., om 2.30 uur: Schinveld 1-V.C.T.

1. Beide wedstrijden gelden als return-ontmoetingen voor de enkele weken geleden gespeelde wedstrijden in Hoens-broek, die toen beide met minitum ver-schil door V.C.T. gewonnen werden.

Schaesberg

— De dameskegelclub de Hippies hield op de automatische kegelbaan van het Sterperkruis het koningskegelen dat een spannend verloop had. Oorspronkelijk was er een felle strijd tussen Ria Vogel-sang en Marie-José Rosenboom. Later spitste de strijd zich toe tussen Marie-José Rosenboom en Marijke Wetzeler. Men sloecht één hout verschild wist mevrouw Rosenboom de koningsnietel in de wacht te slepen.

Ook de heren van de Hippie leden kegeloden om de koningsnietel die gewon-nen werd door Huub Rosenboom zodat de Hippies een prinselijk paar hebben n.l. de heer en mevrouw Rosenboom. Loo-burgemeester Rutten reikte 's avonds tijdens de feestavond de prijzen uit.

Handbalsters DVO gaan feest vieren

SITTARD, 30 jan. — Op 20 mei viert de dameshandbalvereniging DVO te Overhoven-Sittard haar twintigjarig bestaanfeest. De jubilerende vereniging begon in 1950 met slechts vijf-tien leden. In de loop der jaren is dit aantal gestegen tot 120. DVO neemt met zeven teams deel aan de competitie: Twee seniorenteams, een junioren team, twee aspiranten- en twee pupillen-elftallen. Het eerste team van de vereniging heeft dit jaar weer een redelijke kans op het kampioenschap in de overgangsklasse. Het zou niet de eerste keer in de twintig jaar van het bestaan zijn dat de kampioensvlag geheven kan worden. Twee leden vierten hun vierde lustrum bij de vereniging: de dames Donners-Kleinjans en Alberts-Thi-sen. Zij zijn vanaf de oprichting lid.

Om het vierde lustrum feestelijk te vieren is een huldigingscomité in het leven geroepen onder voorzitterschap van de heer J. Courage. Dr. T. Schellen heeft het beschermheer-schap van dit comité op zich gene-men. Een week lang zal er in Over-hoven-Sittard feest gevierd worden. Gedacht wordt onder andere aan een groot dameshandbaltoernooi.

twee punten bijkregen, niets veranderd. Swift R won royaal, Niloc en Walcheren moesten echter tot de bodem van hun capaciteiten-reservoir gaan. Men staat er nu als volgt voor: Niloc 10-18, Swift 10-16, Walcheren 10-15, Hellas 10-12.

Heerlen degradeert

Nu de VHC-dames gewonnen hebben en Heerlen weer verloren heeft, zullen de Heerlense meisjes moeten degraderen. Geen ramp overigens, want bij invoer-ing van de nieuwe competitie-indeling zal dit lot beschoren zijn aan veel ande-re teams die er veel beter voor staan. Sittardia deed het tegen Beatrix zeker niet onverdienstelijk maar diende toch het onderspit te delven. V. en L. won en Athene eveneens. Voor de komende wedstrijd zitten er voor V. en L. niet veel kansen in want gastvrouw Athene is beslist sterker. De Beatrix-positie loopt tegen WLC/DES geen risico. Sit-tardia kan VHC gemakkelijk de baas en ook op eigen veld is Heerlen kansloos tegen EHV.

In de herenwedstrijd Blauw Wit-Tongel-ve vielen doelpunten bij de vleet. De Neerbekenen scoorden het vaakst. Natuurlijk verloor Posterholt van Swift.

De Panamese middengewicht Humberto Trotman gaf artier Sammy Luftspring een directe rechtse. Enkele minuten later werd hij geschorst door de voorzitter van de boksbond van Ontario, Merv McKenzie. Deze niet geplande ruzie had plaats in het Royal York sportpaleis van Toronto.

Hevok ontmoet landskampioen AMVT Bekkerveld naar sterk Haag '68

(Van onze volleybaldedewerker)

HEERLEN, 31 jan. — Voor de Limburg-se eredivisieploegen wordt het vandaag een interessante dag. Vooral voor de dames van Bekkerveld vormt de ontmoeting met Haag '68 een krachtmeting, waarna men reeds weke-lang heeft uitgekeken. Jammer genoeg zit men juist voor dit treffen met een blessure van een der basis-speelsters. Marie Maas-v-d-Bolt heeft in de wed-strijd bij DVC een gedeeltelijk ge-scheurde armspier opgelopen en daar deze haar vooral de laatste week dank parten speelt, is zij in behandeling ge-gaan van een fysio-therapeut.

Het is echter niet zeker dat zij in staat is tegen Haag '68 mee te spelen. Boven-dien sukkelde José Gielen met een griep, waardoor coach Ger Spijkers een andere wisselspeelster zal moeten meenemen.

Desondanks bekijkt men de wedstrijd met een gematigd optimisme: de thuis-wedstrijd tegen de huidige landskampio-ne eindigde in een eclatante 3-0 overwinning en dat geeft het Heerlense team het nodige zelfvertrouwen.

De heer Wiek jr., sekretaris van Haag '68, wijt de nederlaag in Heerlen aan de slechte start, die de Haagse dames dit seizoen hadden, mede door het in het huwelijk treden van enkele speelsters. Men is ervan overtuigd dat men in de huidige vorm de grote nederlaag zal weten uit te wissen. De belangstelling voor dit treffen is groot; men verwacht meer dan duizend toeschouwers.

We vragen ons echter af, indien de Haagse ploeg werkelijk zo gebrand is op de overwinning, waarom trainer 't Hart en zijn echtgenote (tevens speelster van het basis-team) nog steeds niet terug zijn van een wintersportvakantie. Sekre-taris H. Wiek kon ons zelfs niet mede-delen of genoemde trainer tijdig terug zou zijn.

Dat wijst niet bepaald op een serieuze voorbereiding op deze wedstrijd, en men krijgt de indruk, dat men zich heeft neergelegd bij het overgeven van de landstitel. Wint Bekkerveld, dan is er voor de Heerlense dames verder geen vuilte meer aan de lucht. Een nederlaag zou betekenen, dat men de rest van de com-petitie zonder verliespunten moet uitspe-len en dat kan mogelijk een mentale belasting betekenen.

Sterk

In de sporthal De Varenbeuk speelt Hevok om 18.00 uur tegen landskampio-en AMVT uit Amsterdam. De Amster-dammers zijn in de laatste voorberei-dingsrijd voor de Europa-cup-ontmoetin-gen, die op 8 februari a.s. beginnen met de wedstrijd tegen Dynamo Tirana, de kampioen van Albanië. Velen zullen on-getwijfeld de beelden hebben gezien van de finale van het Energie-cup toer-nooi, waarin AMVT met 3-2 zegesvierde over de Europa-cuphouder CSKA Sofia.

Momenteel steken de hoofdstedelingen met kop en schouders boven de andere teams uit en dat zullen ze ook tegen Hevok duidelijk etaleren. Met hun geva-rierte aanvallspel zullen ze ongetwij-feld heel wat opvoetjes krijgen van het Heerlense publiek.

Valuas uit Venlo moet Blokkeer in Den Haag verslaan, wil men nog beslag leg-gen op de derde plaats. Het stoppen van Frank Constande vormt daarbij de be-langrijkste opgave voor Jacques Ewalds c.s.

De dames van Rapid kunnen met een overwinning op Boemering alle onze-kerheid wegnemen omtrent het handha-ven van de Eredivisie-plaats. (17.30 uur aan de Eenhoornsingel).

De wedstrijd Petrus & Paulus - Concor-dia (16.30 uur) moet eindigen in een ruime zege voor de Schaesbergers. Ook Rapid gaat normaliter snelle winst boe-ken op Sarto, dat vertwijfelde pogingen doet om uit de gevarenzone te komen. Bij de dames kan Hevok met een over-winning op Shot de basis leggen voor een afscheid uit de bedreigde hoek. (17.00 uur).

Kerkrade struikelde

Kerkrade, favoriet-bij-uitstek voor de titel in de districts 2e klasse, had zijn hoop gevestigd op Heerlen en op zich-zelf. Zaterdag zouden ze zelf moeten winnen van Athene en dat lukte. Op diezelfde dag zou Heerlen gegadigde Loreal een spaak in het wiel moeten steken. Ofschoon de steeds beter spelen-de Heerlenaren gelijkwaardig waren aan de Venlonaren, lukte het niet. Het had Kerkrade zondag nu nog maar van Lo-real gewonnen, dan was er niets ge-beurd. Kerkrade verloor echter! De Kerkradenaren krijgen nu Wils-kracht voorgeschoteld en mogen wel oppassen. Zij moeten echter kunnen winnen en hopen op SVVM — dat daar-toe zeker in staat is — Loreal een hak zal zetten. Heerlen moet in de huidige vorm goed worden geacht voor V. en L. 2 een zwaar tegenstander te zijn. Win-nen van de Geleense reserves lijkt ons echter te veel gevraagd.

Luck Raek 1 versloeg Robin Hood 2

De uitslagen van de laatste wedstrij-den van de Nederlandse Bond voor Sportschutters zijn:

Hoofdklasse (pluim)
St. Lamb. 1-St. Hub. 1 793-771
Luck Raek 1-Robin Hood 2 807-791
Robin Hood 1-De Missers 1 809-793
RIA 1-RKWBCM 1 811-753
Sparta 1-Trianon 1 790-772
Juliana 1-SCA 1 800-776

Eerste klasse (pluim)
St. Brigid 1-SVT 1 768-803
Robin Hood 3-Luck Raek 2 802-776
SCA 2-Vas.e Hand 1 760-765
De Valk 1-Juliana 2 765-737
Trianon 2-De Leeuw 1 756-734
De Prins 1-Sparta 2 750-775

Tweede klasse (pluim)
Julia 2-St. Lambertus 2 733-783
SVT 2-De Valk 2 776-779
RWBCM 2-De Prins 2 728-733
St. Hubertus 2-Oud Römpe 1 745-789
Diana 58 1-SVD 1 779-774
De Missers 2-Sparta 3 761-749

Derde klasse (pluim)
SVV 1-Prins Hendrik 1 743-746
SVK 1-SVT 3 776-782
Glück Auf 1-Revanche 1 733-716
De Missers 3-De Prins 3 768-693
De Vaste Hand 2-St. Brigid 2 700-728
RWBCM 3-RIA 2 713-725

Vierde klasse (pluim)
SVT 4-Glück Auf 2 743-701
Revanche 2-Diana 58 2 757-726
Pr. Hendrik 2-De Missers 4 667-716
De Leeuw 2-Winchester 1 695-769
Ooud Römpe 2-Juliana 4 757-752
SVD 2-SVK 2 675-763

Hoofdklasse (kogel)
RWB 66 1-St. Hub. 1 750-784
Trefpunt 1-Musketers 1 796-747
Juliana 1-De Valken 1 783-771

Eerste klasse (kogel)
St. Hub. 2-SVH 2 723-678
Roda 1-St. Hub. 3 745-735
SVT 1-St. Lamb. 2 670-729
ESVS 2-St. Hub. 5 793-676

Tweede klasse (kogel)
Courage 1-Juliana 2 727-727

De stand:
Hoofdklasse (pluim)
Robin Hood 1 15 28 11948
Luck Raek 1 15 27 11875
Sparta 1 15 20 11713
Robin Hood 2 15 20 11705
St. Lambertus 1 15 16 11708
Juliana 1 15 16 11662
SCA 1 15 13 11433
St. Hubertus 1 15 12 11604
RIA 1 15 12 11537
De Missers 1 15 8 11531
RWBCM 1 15 4 11493
Trianon 1 15 4 11479

Eerste klasse (pluim)
SVT 1 15 30 11799
De Valk 1 15 24 11575
De Prins 1 15 20 11506
Luck Raek 2 15 20 11424
Robin Hood 3 15 19 11515
Trianon 2 15 16 11132
Vaste Hand 1 15 12 11222
Sparta 2 15 12 11194
SCA 2 15 11 11049
De Leeuw 1 15 6 11206
Juliana 2 15 6 3093
St. Brigid 1 15 4 11131

Tweede klasse (pluim)
Diana 58 15 23 11385
De Prins 2 15 23 11218
De Missers 2 15 20 11266
De Valk 2 15 18 11131
St. Lambertus 2 15 16 11287
SVT 2 15 16 11260
Oud Römpe 1 15 14 11180
RWBCM 2 15 12 11593
SVD 1 15 14 11130
St. Hubertus 2 15 8 11081
Juliana 3 15 7 10987
Sparta 3 15 7 10388

Derde klasse (pluim)
SVV 1 15 26 11271
SVK 1 15 24 11447
Phis Hendrik 1 15 24 11229
Glück Auf 1 15 20 11081
SVH 1 15 20 10992
RIA 2 15 14 10729
De Missers 3 15 14 10604
Revanche 1 15 10 10653
RWBCM 3 15 10 10487
St. Brigid 2 15 9 10572
Vaste Hand 2 15 7 10460
De Prins 3 15 2 10491

Vierde klasse (pluim)
Revanche 2 15 28 11146
SVK 1 15 24 11130
De Missers 4 15 16 10555
Juliana 4 15 18 10967
Winchester 1 15 16 10815
SVD 2 15 16 10248
SVT 4 15 14 10211
Diana 58 2 15 12 10455
De Leeuw 2 15 12 10444
Glück Auf 2 15 8 10113
Oud Römpe 2 15 8 10034
Prins Hendrik 2 15 4 9754

Hoofdklasse (kogel)
Trefpunt 1 11 22 8707
St. Hubertus 1 11 20 8581
SVH 1 11 16 8498
St. Lambertus 1 11 11 7684
Trefpunt 2 11 8 8322
Musketers 1 12 8 9134
Juliana 1 11 7 7687
De Valken 1 11 6 8346
RWB 66 1 11 0 7845

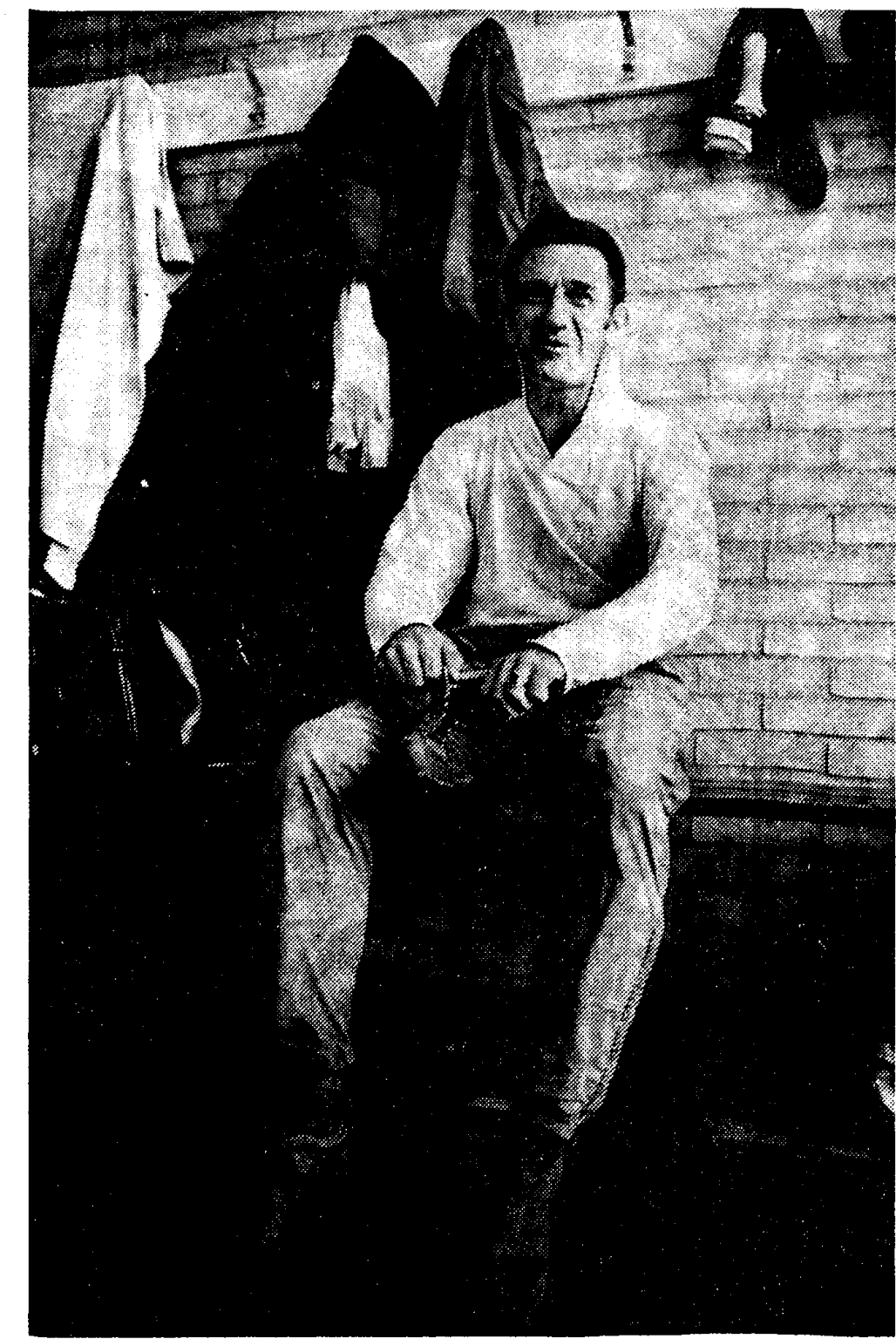
Eerste klasse (kogel)
SVT 1 11 20 8360
De Valken 2 11 16 8049
ESVS 1 11 14 8207
St. Hubertus 2 11 12 7362
Roda 1 11 12 8034
St. Hubertus 3 11 12 7949
Musketers 2 10 8 7142
SVH 2 11 8 7773
St. Lamb. 2 12 0 8164

Tweede klasse (kogel)
Courage 1 9 13 6330
Juliana 2 9 13 6260
De Valken 3 8 12 5449
ESVS 2 8 8 5593
St. Hubertus 4 7 6 4738
SVT 2 8 4 5403
St. Hubertus 5 9 2 5724

Verenigde Staten naar wereldkampioenschap zaalhandbal

BAZEL, 31 jan. — De Verenigde Sta-ten nemen de plaats in van Canada bij de strijd om het wereldkampioenschap zaalhandbal. De internationale Canada federatie diskwalificeerde Canada om-dat het land vorig jaar de Deen Eric Jacobsen had opgesteld in een ontmoet-ing tegen de Verenigde Staten. In eerste instantie had de IHF Spanje uitgenodigd de opgevallende plaats in te nemen, maar Spanje sloeg de invi-tatie af, omdat het in zo'n korte tijd, het wereldkampioenschap wordt van 26 februari tot 9 maart in Frankrijk gehouden, geen ploeg op been kon brengen.

George Knobel: niet defensief

Gunstig program voor Limburgia

HEERLEN, 31 jan. — Limburgia staat morgen voor de eerste van drie achtereenvolgende thuiswedstrijden. Een reeks ontmoetingen tegen respectievelijk Sportclub Drente, PEC en Baronie, waaruit de Brunnsummers minimaal vier à vijf punten moeten halen.

Secretaris Huub Welzen over het gunstige programma in de komende weken: „Als we nog willen meespelen, dan moeten wij drie wedstrijden winnen. Ik heb goede hoop dat wij daarin slagen”. Na de overwinningen op Hermes DVS en VVV heeft Limburgia weer een stuk meer zelfvertrouwen gekregen. Sportclub Drente is met aanvullers als De Grootte en Roosen echter altijd een lastige tegenstander geweest voor de Brunnsummers. Het veld in Brunsum was gisteravond nog uitstekend bespeelbaar. Joop Deben (gerekte knieband) heeft deze week weer voor het eerst — met een bandage — kunnen trainen. Maar hij zal morgen nog niet opgesteld kunnen worden.

Limburgia: het elftal wordt geformeerd uit: Cruizen, Sobczak, Vrijsch, Stalman, Emil, Klostermann, Maas, Kampe, Gerards, Beckers, Smeets, Janssen, Coolen, Dormans en Isenborghs. SC Drente: Poelman — Dock, Strijker, Hogenberg, Pruim — Mink, Groenewold, Reekers — De Grootte, Roosen, Bosman.

• Volewijckers-FSC

De resultaten in de komende twee uitwedstrijden — zondag naar De Volewijckers en een week later naar Heracles — zullen beslissend zijn voor de toekomst van FSC. Komt — na vier verliespunten — het eerste divisieschap in gevaar of niet? De medekandidaten voor de onderste plaatsen zullen hierin een beslissende rol spelen.

FSC speelde nog niet tegen de Volewijckers. Het is de laatste — uitgestelde — wedstrijd van de eerste helft van de competitie. De Amsterdamse ploeg staat op de voorlaatste plaats van de ranglijst met één wedstrijd minder gespeeld dan FSC. Het puntenaantal bedraagt 13. FSC heeft 16. Duidelijk dus, dat de Volewijckers op winst zullen spelen, want met 'n gelijkspel is men niet gebaat. FSC wel en zal daarom de nadruk leggen op de verdediging. Maar de Limburgse ploeg zal het weer moeilijk krijgen...

De Volewijckers: Duits — Adriaanse, Bosman, Meier, Heerland — Verwey, Klaassens, Van Haren — Fenne, Waayenburg, Stout. FSC: (vermoedelijk) Nieling — Van 't Hek, Kusters, Ernst, P. Benen — Plum, Mensinck — Hanssen, Pijpers, Schunk, Z. Mullens.

• ZFC-Roda JC

Het terrein in Zaandam was gisteravond fedelijk goed bespeelbaar. De ZFC'ers hebben deze week op het hoofterrein te strand.

Roda JC'er Bertie Willems zal voorlopig de voetbalschoenen nog niet kunnen aantrekken. Hij staat sinds enkele weken op non-actief en zal zich in verband met zijn rugklachten binnenkort in Wageningen aan een nader onderzoek laten onderwerpen.

ZFC: Blauw — Onclin, Brouwer, Koopman, Debets — Helling, Van den Ban, Van Ingen — Van Helvert, Westra, Van Eikeren.

Roda JC: het elftal wordt samengesteld uit: Wings, Damen, Engelen, Ploffer, Fischer, Klein, Sonden, Deswijzen, Striver, Brasse, Biehl, Schaekens, Onielka en Langenhuizen.

• B-elftallen

Het B-elftal van FSC speelt vanmiddag om half drie in het stadion te Sittard tegen Feijenoord B. De opstelling van FSC: Moonen — Pennings, Barneveld, Erdkamp, Rutten — Driessens, Heuts, Tilley — Gubbels, Aben, Van Straaten. Leo van Straaten, genezen van een meniscus-operatie, maakt vandaag zijn comeback.

Roda JC B treedt vanmiddag in Kerkrade aan tegen ZFC B (14.30 uur). De opstelling van Roda JC B: Van Oldenmark — Fecke — 200.2.

De 22-jarige student Valerie Trolskis uit Alma Ata heeft vrijdag op de Mededoban in zijn woonplaats het Russisch record op de 1500 meter verbeterd en rebracht op 2.03,8 seconden. Het oude record stond op naam van Valerie Kaplan met 2.04,3. Kees Verker is houder van het wereldrecord op deze afstand met 2.02,0.

Kerkrade ploeg wordt samengesteld uit Van de Mierden, Van Boekel, Kockelkorn, Deckers, Spronck, Janssen, C. Brasse, Rouhl, Kousen, Jongen, Schönwälder, Meuser en De Man.

• Afgelast

De eredivisiowedstrijd GVAV-Sparta die voor zondag op het programma stond, is door de KNVB in verband met de slechte toestand van het terrein in Groningen afgelast. Verder gelastte de KNVB alle wedstrijden die voor vandaag in de afdeling Drente waren vastgesteld, af wegens onbespeelbaarheid van de terreinen.

John Carlos zegt atletiek vaarwel

NEW YORK, 31 jan. — De Amerikaanse atleet John Carlos bekend van zijn demonstratie met de zwarte handschoenen op de Olympische Spelen van Mexico, wordt beroepsvoetballer in 't American football wel te verstaan. Volgens zijn raadgever Pappy Gault, die leider was van de Amerikaanse boks ploeg in 1968, tekent Carlos binnenkort een contract bij de Eagles in Philadelphia. De vierjarige verbintenis zou Carlos, volgens Gault een bedrag garanderen van tussen de 600.000 en een miljoen dollar.

Carlos: miljoen dollar

Titelstrijd 38/2 in Waubach

Nieuwe winst Piet Thijssen

WAUBACH, 31 jan. — Maastrichtenaar Piet Thijssen heeft zich gisteren in de derde ronde van het Nederlands kampioenschap tweede klasse kader 38/2 te Waubach aan de kop gehandhaafd. Hij versloeg in zijn middagpartij Quant uit Warmenhuizen. De MBV-bijlater nestelde zich daarmee in een goede uitgangspositie voor de beslissende fase van het toernooi dat vanmiddag om 14.00 uur in restaurant Moonen wordt voortgezet.

Derde ronde: Van Oldenmark 300 21 79 14,28 Fecke 243 21 45 11,57

Suurendonk bij Ajax in plaats van Dick van Dijk?

MVV valt aan!

KNOBEL: HOOP OP GOEDE WEDSTRIJD

door Harry Theunissen

MAASTRICHT, 31 jan. — De verwachting van trainer Knobel ten aanzien van de wedstrijd MVV-Ajax: „Ik hoop dat het een zeer goede wedstrijd wordt. Dat is bijna net zo belangrijk als de overwinning. Natuurlijk proberen we die wedstrijd te winnen en daarom zullen we niet defensief gaan spelen. In dit stadium is het voor MVV en Limburg het voornaamste, dat het publiek een prachtige strijd te zien krijgt. Het is een ideale gelegenheid om propaganda te maken voor het voetbal. Overigens moeten we niet al te zwaar tillen aan die ontmoeting. MVV heeft wel belangrijker wedstrijden gehad. Van de tien kansen heeft Ajax er acht om te winnen. Dan is er een kans op een gelijkspel en nog een winstkans voor ons.”

De spelers van de Maastrichtse eredivisieploeg hebben geen enkele aansporing nodig. Zij zijn vast besloten de volle negentig minuten voor een zo goed mogelijk resultaat te strijden. Zonder twijfel krijgen zij daarbij de steun van het propvolle stadion waar ook zesduizend Amsterdammers zullen zijn.

Opstellingen

Zoals wij gisteren reeds meldde, wordt verwacht dat de opstelling van MVV in vergelijking tot de wedstrijd tegen PSV slechts op een plaats gewijzigd zal worden en wel de ervaren oud-Ajaxed Prins in plaats van Reijers. Hoewel uit beide kampen geen opstellingen werden verstrekt, kan men er ook op rekenen dat Ajax aantreedt met het elftal zoals dat 21 januari van Napoli won; dus met Suurendonk (die drie maal scoorde) in plaats van de uit vorm zijnde Van Dijk. Na hun wedstrijd tegen deze Italiaanse club kwam Ajax niet meer in actie voor een heuse krachtmeting.

Spelbeeld

De Amsterdammers zullen dus wel honger naar de bal hebben, maar vermoedelijk toch een afwachtende houding aannemen met Cruyff in teruggetrokken positie. MVV zal zich evenwel heus niet laten verleiden om massaal te gaan aanvallen.

Enkele briljante individuele momenten kunnen de strijd beslissen. Men kan rustig stellen, dat Ajax over elf zeer goede voetballers beschikt. De grote kracht van MVV schuilt in het verbluffend sterke ploegverband alsmede een zestal uitstekende spelers, die niet hoeven onder te doen voor hun meer beroemde tegenstanders. De gevaarlijke aanvallers en sterke opbouwsters zijn er al op voorbereid, dat zij een stevige bewaking krijgen.

Het is trainer Michels bekend, dat Prins de taak van vrije man ofwel spelverderer krijgt. Zijn werk zal wel energiek worden belemmerd, maar gelukkig beschikt de thuisclub in dat opzicht ook nog over andere mogelijkheden.

Kwaliteit

Van Ajax-zijde was men niet genegen verder in te gaan op het komende duel. Zowel trainer Michels als voorzitter Van Praag besamen, dat zij een moeilijke wedstrijd verwachten. Zij gaven wel toe, dat elke tegenstander van Ajax er „bovenop” zit maar met betrekking tot MVV zei de voorzitter, dat die opponent ook over de kwaliteit beschikte om Ajax scherpwaardig partij te kunnen geven en derhalve ook zeer reële winstkansen bezat.

Het Amsterdamse gezelschap arriveert vanmiddag half zes in de Dael te Nuth om vandaar zondag naar Maastricht te gaan.

Het is mogelijk dat er onder barre weersomstandigheden moet worden gespeeld, maar het terrein verkeert in uitstekende staat.

Orde

De Maastrichtse politie hoopt, dat veel Maastrichtenaars hun auto's thuis zullen laten en met het openbaar vervoer naar

het stadion komen. Dit om het parkeerprobleem enigszins te verlichten. In het stadion zullen naast de gebruikelijke ordediensten 35 politiemannen present zijn. Men acht dit voldoende voor een ordelijk verloop. „Als het hele stadion in beweging komt, staan wij ook machteloos,” aldus hoofdinspecteur Boesten, die wel een enorme drukte verwachtte, maar toch geen moeilijkheden.

De vermoedelijke opstellingen:

MVV: Köver — Pleumeekers, Quaedackers, Herben, Szefer — Hoenen, Toenaar, Bonfrère — Prins, Mraz, Brokamp.

MVV: Köver — Pleumeekers, Quaedackers, Krol — Rijniers, Mühran — Swart, Suurendonk, Cruyff, Keizer

SUURENDONK

Voor het programma „Twintig minuten verlenging” van de ROZ zijn morgen spelers en trainer van MVV te gast in de Maastrichtse studio. Luisteraars kunnen van 19.40 tot 20.00 uur telefonisch (0430-15446) nakaarten met de MVV-ers over de wedstrijd tegen Ajax. Onder meer oranje-debutant Willy Brokamp en trainer George Knobel zullen in de ROZ-studio aanwezig zijn.

De Vara-televisie maakte vrijdagmiddag opnamen van de MVV-international Willy Brokamp. Dit interview alsmede spelbeelden van de interland Israël-Nederland, waarin Brokamp het enige doelpunt scoorde, kan men vanavond zien en horen om 21.35 uur in het programma Sporttribune op Nederland II.

Van warme stal naar koude baan

Loting schaatsstrijd

HEERENVEEN, 31 jan. — De loting voor de 500 meter, het eerste nummer van het eerste Europese schaatskampioenschap voor dames, brengt de Nederlandse kampioene Atkje Keulen-Deelstra in de vierde rit op het ijs van de Thialf-baan tegen de Russische sprintkampioene Ljoedmilla Titova. De loting die gisteravond in Heerenveen werd verricht, had voor de ritten van heden, zaterdag het volgende resultaat:

500 meter: Eerste rit: Ingerkarset (Noo)-Troicka (Pol), tweede rit: Kantola (Fin)-Berg (Noo), derde rit: Statkevitsj (Rus)-Hedlund (Zwe), vierde rit: Keulen-Deelstra (Ned)-Titova (Rus), vijfde rit: Van den Brom-Vilkas (Fin), zesde rit: kaiser (Ned)-Kaoeniste (Rus), zevende rit: Krol (Pol)-Bierman (Noo), achtste rit: Moisanatsjeva (Rus)-Schut (Ned), negende rit: Duffer (WDI)-Sundby (Noo), tiende rit: Lindblom (Zwe)-Demming (Ned), elfde rit: Keskiviltika (Fin)-Berglund (Noo), twaalfde rit: Tanz (WDI)-Sjelekova (Rus), dertiende rit: Chevauchet (Fr) alleen.

1500 meter: 1. Berg-Hedlund, 2. Karset-Titova, 3. Keskiviltika-Statkevitsj, 4. Schut-Vilkas, 5. Keulen-Deelstra-Moisanatsjeva, 6. Van den Brom-Lindblom, 7. Kaoeniste-Troicka, 8. Biermann-Duffer, 9. Kaiser-Sundby, 10. Tanz-Krol, 11. Berglund-Sjelekova, 12. Chevauchet-Demming, 13. Kantola alleen.

(Zie ook pag. 17)

(ADVERTENTIE)

Directverkopers - Verkoopkolonnen

Serieuze dames en heren vinden bij ons de verkoop-„schlager”. De centrale verwarmingsreinigingsborstel DBGM „Heibo” uit echt lamsvel, is steeds gevraagd, waar centrale verwarming is. U kunt winkels, bureaus, particulieren, hotels, restaurants enz. opzoeken en zult merken, dat u een lukratief en concurrentievrij artikel aan te bieden heeft.

Hoge directprovisie, gegarandeerd voortdurend inkomen door nabestellingen.

Uw schriftelijke sollicitatie verwacht: Fa. Ernst, voor Nederland, Kerkrade, Postbus 59.

Peter Lloyd niet van de partij tegen Grenoble

(Van onze sportredactie)

GELEEN, 31 jan. — Vanmiddag zal zullen de spelers van Grenoble, zondagavond in een Cup Internationalwedstrijd tegenstanders van de Smoke Eaters, in Geleen arriveren. De Smoke Eaters zullen niet de beschikking hebben over de uitstekende verdediger Peter Lloyd. Manager Savellkoul: „Lloyd is kapitein bij de Afcent. Hij moet aan militaire oefeningen in Noord-Duitsland deelnemen. Hij heeft die oefeningen, samen met anderen, ook moeten voorbereiden. Dat was de reden waarom hij niet heeft kunnen deelnemen aan de trip naar Chamonix en Grenoble.”

Rustige dag in Hoogoven-toernooi

WIJK AAN ZEE, 31 jan. — Gisteren werden in het Hoogoven-toernooi alreeds de afgebroken partijen uitgespeeld. De resultaten van deze rustige schaakdag waren:

Meestergroep veertiende ronde: Day-Smederevac 4-1-1; Forinios-Hartoch 1-0.

Andersson 10; Medina en Forintos 9; Honfi 8; Hartoch 8; Antunac 7; Doda 7; Clarke en Drimer 6; Maeder, Van Scheltinga en Smederevac 6; Van Geet 5; Picket en Sokolov 5.

Damesgroep: Assenova-Ferrer 1-0; Vokralova-Vreeken 1-0; Timmer-Alexandria 0-1; Alexandria 9; Teodorescu 8; Vokralova 6; Assenova en Konarkowska 5; Cohn, Heemskerk, Timmer en Tuk 4; Vreeken 4; Ferrer 3; Cardoso 2.

JAN BAZEN WEER SNEL

DAVOS, 31 jan. — Jan Bazen die dinsdag bij internationale schaatswedstrijden in Cortina d'Ampezzo het Nederlandse record op de 500 m verbeterde en bracht op 39,6 seconden, heeft gisteren in DAVOS opnieuw zeer snel gereden. Bazen won de 500 meter in 40 seconden. Jan Bols eindigde met een tijd van 40,9 seconden op de tweede plaats.

De 5000 meter leverde met 7.43,0 een overwinning op voor de Noor Per Willy Gutormsen. Kees Verkerk bezette achter de Noor de tweede plaats met 7.43,4. Op de 500 meter was Verkerk met 42 sec. als vierde geëindigd.

Pech voor Alemannia

AKEN, 31 jan. — De zorgen van Willybeth Weh en Alemannia Aken worden steeds groter. Gisteren werd bekend dat aanvoerder Erwin Hoffmann voor de rest van het seizoen uitgeschakeld is. Hij moet een meniscusoperatie ondergaan. Vleugelspeler Herbert Gronen brak deze week een teen en zal voorlopig ook op non-actief staan. Voorts zal Gerd Klostermann, die tot nu toe slechts één wedstrijd voor Alemannia speelde, nog lange tijd moeten rusten met een pijnlijke knie.

Wedstrijden op home-trainer in Geulle

GEULLE, 31 jan. — In café de Neulens-tuin te Geulle worden vanavond op uitnodiging home-trainerwedstrijden gehouden. Naast onder meer Jan Krekels, Rini Wagtmans, Herman Hoogzaad, Chris Pepels, Frits Hoogerheide en Ben Koken komen ook dames aan de „start”. De wedstrijden beginnen om 19.30 uur.

Okker gemakkelijk naar halve finale

AUCKLAND (NZ) 31 jan. — Tom Okker heeft zich gisteren gemakkelijk geplaatst voor de halve finales van het open tennistoernooi in Auckland. Okker versloeg in de kwartfinales de jonge Australische DC-speler John Alexander met drie keer 6-4. Met oud-Wimbledonkampioene Margaret Court-Smith verzekerde Okker zich van een finaleplaats in het gemengd dubbelspel. De Nederlands-Australische combinatie versloeg Alexander en Kerry Melville met 6-1 6-1.

NICHOLSON LAAT STERREN VALLEN

LONDON, 31 jan. — De manager van Tottenham Hotspur, Bill Nicholson, heeft na de uitschakeling van zijn club in het Engelse bekertoernooi, woensdag tegen Crystal Palace, enkele bekende spelers voorlopig buitenspel gezet. De Spurs, die als enige club deze eeuw zowel de league cup als F.A. Cup oververden, werden nu al in de vierde ronde uitgeschakeld. Tottenham heeft in de periode 1960 - 1970 driemaal de cup gewonnen. Nicholson verborg deze week zijn teleurstelling niet. Hij plaatste Jimmy Greaves, Alan Gilzean, Cyril Knowles en Joe Kinnaen buiten het elftal. Mogelijk wordt ook de voor 110.000 pond gekochte Roger Morgan voorlopig niet opgesteld.

LUDWIG VEG BIJ ESBJERG

GRONINGEN, 31 jan. — Ludwig Veg, tot 22 november vorig jaar trainer van GVAV, heeft een verbintenis aangegaan met de Deense tweede divisieclub Esbjerg. Sinds Vegg kwam naar Nederland in 1963, heeft hij onder andere Rapid JC, DFC, Alkmaar en Holland Sport onder zijn hoede gehad. Veg is van 1965 tot november 1969 trainer geweest van de Groningse eredivisieclub. Hij kreeg moeilijkheden met het bestuur over gedane uitlatingen, die tot zijn ontslag leidden.

Sport-toto

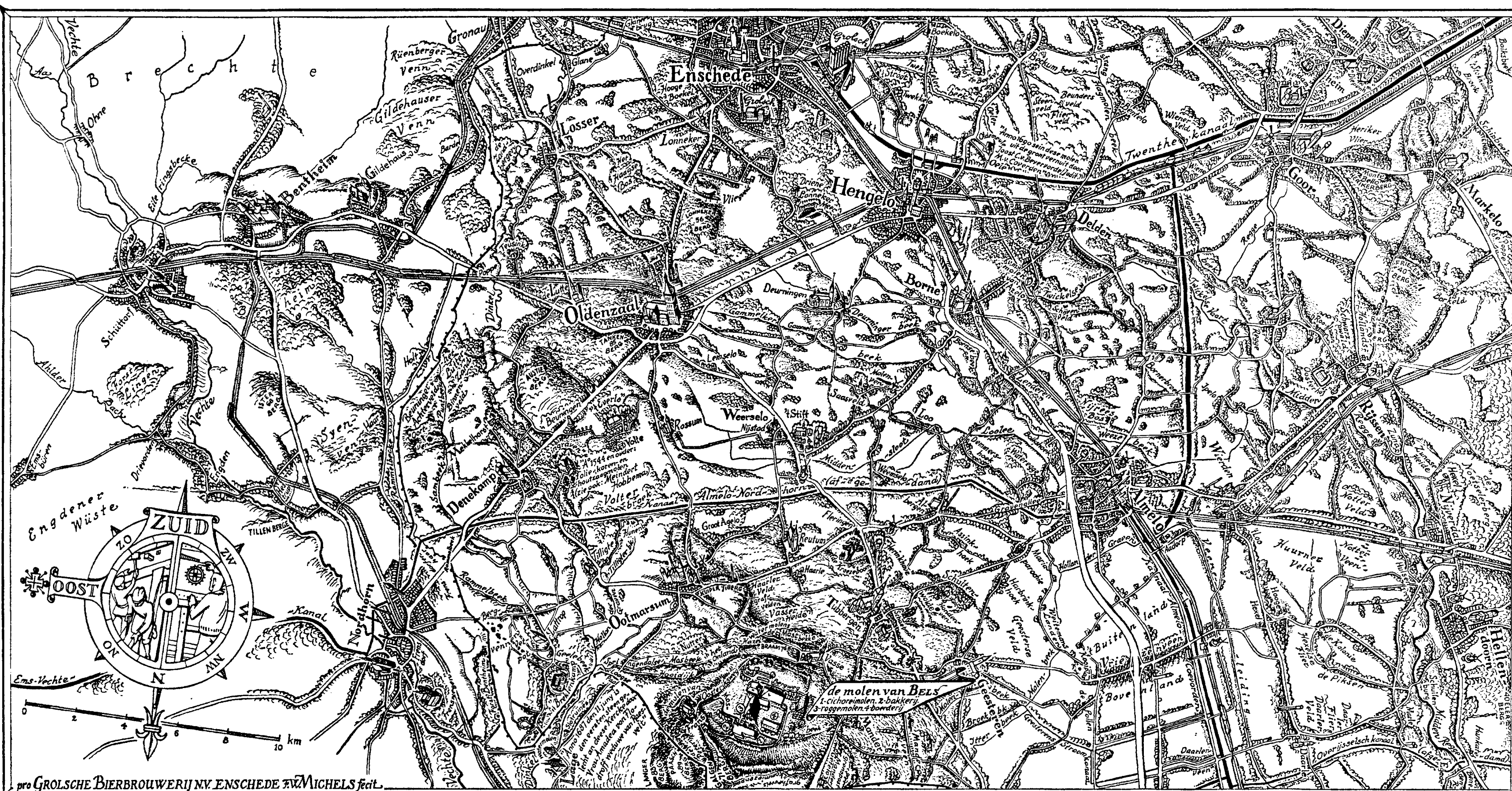
DEN HAAG, 31 jan. — In sporttoto nummer 25 heeft geen van de 763.416 deelnemers de kruisjes op de juiste plaats gezet. Voor de tweede prijs meldden zich 37 personen.

De gegevens van toto 25 zijn: deelnemers 763.416, bruto inleg: f 1.639.807,20, totaal prijzenbedrag: f 737.913,24. Tweede prijs: f 295.165,30, 57 meldingen, ieder ontvangt f 5.174,40. Derde prijs: f 258.289,63, 868 meldingen, ieder ontvangt f 295,20. Extra prijs: f 184.478, 181 meldingen, ieder ontvangt f 1.019,20. Het grote aantal prijswinnaars in toto 25 heeft ertoe geleid dat de uitbetaling enige vertraging heeft ondervonden.

Prinselijke aftrap

BEEK, 31 jan. — De aftrap voor de belangrijke amateurwedstrijd Caesar - MKC zal morgen verricht worden door prins Piet I, vergezeld van zijn raad van elf.

Vakmanschap is Meesterschap en de Schoonheid van het eigen Land

Bij het bekijken van deze kaart moet U zich voorstellen dat U - met de rug naar het Noorden op een hoogte bij Vasse staande - Uw blik over Twente laat dwalen. Twente, land van weinig water, maar dat weinige draagt in hoge mate bij tot het eigene van het bijzonder afwisselende landschap. Een landschap met weidse essen en lappendekens van weilandjes, omzoomd met akkerwallen, afgewisseld door heidevelden en -veldjes, met uitgestrekte bossen en statige lanen, maar ook met her en der

verspreide groepjes loof- en naaldbout, met tal van heuvels en grote vlakke streken, met een veelheid van beekjes, die in dit rijk geschakeerde land tussen Dinkel en Regge ontspringen. Het water van die beekjes, een van de oudste natuurlijke krachtbronnen, drijft molens aan, pronkstukken van aangeboren bouwkunst van boerentimmerlieden, tevens molenbouwers.

Watermolens, soms minutieus in puntgave staat teruggebracht onder de kundige en be-

zielende leiding van architect Jan Jans, destijds specialist in het restaureren van eeuwenoude Twentse boerderijen en bijgebouwen, als schuren, bakhuizen en molens.

Vakmanschap is Meesterschap. Dat geldt voor de bouwers en restaurateurs van watermolens, dat geldt ook voor de brouwers van Grolsch, opvolgers van Peter Cuyper, die in 1676 Gildemeester werd van de brouwers in Groenlo.

Grolsch, ambachtelijk gebrouwen bier, met een eigen karakter en een bijzondere smaak en frisheid, bereikt door een volkomen natuurlijk brouw- en rijpsproces, dat bijna vier maanden duurt. Dank zij de natuurlijke houdbaarheid van Grolsch, kan het kunstmatig houdbaar maken achterwege blijven, waardoor alle goede eigenschappen van dit bier worden behouden.

Grolsch bier, vers bier, in beugelflessen en in pijpjes.

Bierkenners vragen

Grolsch

Van Watermolens en van Bier: Als U de Twentse watermolens gaat bezichtigen, vindt U in hun omgeving, en op Uw weg van de ene naar de andere, een keur van bezoekwaardigheden. De molens zijn: de molen van Bels (Lechtwinder, 2 klokken, 3 trekmolens + 1 boerderij), de molen van Frans, die aan de Hazelbekke bij de Mast, de molen bij het Huis Singraven, door Meindert Hobbema uitgebeeld, de Oldemeule aan de Oelerbeek en die van Diepenheim nabij 't Nijenhuis, en tenslotte de molen van Azelo, waarvan het rad verdwenen is. Een heel andere bezoekwaardigheid is de Enschedese vestiging van de Grolsche Bierbrouwerij, die voor excursies openstaat op de middagen van maandag t.m. donderdag. Voor deze groepsrondleidingen is zoveel belangstelling, dat ze maanden van te voren moeten worden aangevraagd.

Wilt U een reproductie van deze kaart met onderschrift, perfect gedrukt op luxe-vergè-papier?

Doe dan in een enveloppe een briefje met Uw naam, leeftijd en adres, en de naam van de kaart: 'Twente'. Voeg daarbij 5 stukken van Grolsch-etiketten, waarop de G van Grolsch voorkomt. Van het etiketje van een beugelfles kunt U de G zo afscheuren; van een pijpje (waarin precies hetzelfde verse Grolsch) zult U het etiket eerst moeten afweken. Bent U geen Grolsch-

drinker en niet van plan dat te worden, voeg dan - in plaats van stukjes etiket - voor een waarde van fl. 1,25 aan geldige niet-opgeplakte postzegels toe. Plak de enveloppe dicht, frankeer met een postzegel van een kwartje en adresseer aan: Grolsch, Postbus 55, Enschede. De kaart wordt U dan in een kartonnen kokertje franco thuis gestuurd.

Onze in het Europortgebied gevestigde raffinaderij maakt deel uit van de Gulf Oil Corporation, een wereldconcern. Wij produceren benzine, petroleum, gasolie, stookolie, enz., benevens diverse soorten smeerolie. Thans zijn wij bezig met de bouw van zeer grote petrochemische installaties voor de produktie van ethyleen, styreen, enz. Deze installaties zullen een onderdeel vormen van de raffinaderij. Het hiervoor benodigde bedieningspersoneel is gedeeltelijk reeds aangesteld. Het overige, nog benodigde

bedieningspersoneel in volcontinue dienst

zal gedurende het eerste halfjaar van 1970 worden aangevuld. In de naaste toekomst zal ook de afdeling verscheppingen worden uitgebreid. Deze afdeling is belast met het lossen en beladen van tankschepen en wagons en de daarmee verband houdende werkzaamheden, zoals: verpompen van produkten, tankmeten en het nemen van monsters. Ook dit werk wordt verricht in volcontinue dienst.

Chef Personeel
Gulf Oil Raffinaderij N.V.
Postbus 18,
Rozenburg.

Textielindustrie Mijnstreek T.I.M.

Sittardweg 58 - Heerlen

Wij zoeken voor onze bedrijfsadministratie een

kantoorbediende

(vrouwelijk)

Leeftijd tot 21 jaar

Sollicitaties schriftelijk of persoonlijk aan bovenstaand adres

Te huur aangeboden

„distributieruimte“

met eventuele medewerking om artikelen te verpakken voor bezorging, verzending of af te halen, omgev. Valkenburg. Br. ond. no. F-775 bur. dez.

Betontimmerlieden Metselaars en Handlangers gevr.

voor Herzogenrath (Duitsland). Zich te melden bij de heer Mund, op bouwwerk Eygelshovenerweg, Herzogenrath.

N.V. ORGANON - OSS

is één van Nederlands grootste farmaceutische ondernemingen. Het is een modern, ruim en internationaal georiënteerd bedrijf, dat o.a. geneesmiddelen vervaardigt, die aan de hoogste wetenschappelijke en kwaliteitseisen voldoen.

Binnen haar farmaceutische produktie-afdeling bestaat momenteel een vacature van leidinggevend niveau voor een

H.T.S.-er/chemie

in een afdeling van de farmaceutische fabriek, waar o.m. injectievloeistoffen worden bereid.

De functionaris zal zich, na een ruime inwerkperiode, een grondige kennis moeten verwerven van de chemische en technische aspecten van dit zeer specifieke werk.

Daarnaast wordt van hem verwacht dat hij leiding kan geven aan de medewerkers van deze afdeling, waaronder analisten. Als verdere eisen dienen te worden genoemd: een kritische instelling, goede contactuele eigenschappen en initiatief en inzicht om technologische of andere verbeteringen voor te stellen en te evalueren.

Eventuele ervaring in aseptische werktechnieken wordt op hoge prijs gesteld, maar is niet beslist noodzakelijk.

Zij, die geïnteresseerd zijn in deze verantwoordelijke functie, worden verzocht hun sollicitaties of verzoeken om inlichtingen te richten aan de Personeelsafdeling der N.V. Organon, Kloosterstraat 6 te Oss, onder vermelding van nr. 1110.

FRONTALE OPMARS VAN RUSSISCHE SCHAAATSTERS

Europese titelstrijd wordt confrontatie Nederland-Rusland

(Van onze correspondent)

GRONINGEN, 31 januari — Na een treinreis van 14 uur en een bliksembezoek aan huis, is de Nederlandse damesploeg (donderdag) in Oranjewoud binnengedruppeld. Intensief voorbereid en mentaal geladen voor het grote gevecht dat dit weekeinde tegen de Russinnen moet worden geleverd. Want zowel in het kamp van Kees Broekman, als van zijn opponent Jevgeni Krasilnikov is men van een ding overtuigd: de eerste Europese titelstrijd in Heerenveen wordt een pure confrontatie van Nederlandse en Russische macht. Voor de concurrentie, ook voor de Noorse dames, zal slechts een bijrol zijn weggelegd.

Beste kanshebster heet Ans Schut

Kees Broekman, met Elly van de Brom als eerste in hotel Tjaarda gearriveerd, stelt zich over de afloop van deze prestigieslag bijna even gereserveerd op als zijn Russische collega. Broekman: „Ik ben beslist niet pessimistisch. De meisjes verkeren in een optimale conditie. De tijd die in Davos gemaakt zijn geven alle hoop. Vooral op de sprint is een duidelijke vooruitgang geboekt”. Maar meteen wordt Broekman weer voorzichtig als de naam van Nina Statkevitch valt. De daden van de 26-jarige studente uit Leningrad hebben toch wel duidelijke onrust in de gelederen van de Oranjeploeg gezaaid, al waren er eerder Russen en Russinnen wier fabelachtige prestaties verbleekten in regelrechte duels met de concurrentie.

NINA STATKEVITCH is ook voor Kees Broekman het grote vraagteken van dit kampioenschap. Broekman geeft zonder aarzeling toe: „Ik ben geïmponeerd door haar tijd op de 500 meter. Als dat meisje 43,3 seconden kan rijden (dan moet zij bij ons sterk zijn). Dan zal Ans Schut het ook erg moeilijk krijgen, al verbeterde zij haar persoonlijk record in Davos ook tot 45,3. Maar twee seconden op de sprint zijn bijzonder moeilijk in te halen”. Dat is ook de mening van de vijf dames, die de Russische aanval op de jarenlange hegemonie van Nederland moeten afslaan. Kon de wereldtitel van Lasma Kauniste, een jaar geleden in Grenoble, nog als een incident worden beschouwd, voor een groot deel voortvloeiend uit die historische val van Elly van de Brom, de frontale opmars van de Russinnen wordt ditmaal als een bijzonder serieuze zaak gezien.

- Sterkste troef
- VOOR ANS SCHUT bijvoorbeeld, op papier de sterkste troef van Broekman — ze was gebrand toen ze hoorde dat Nina haar record op de 1500 meter had verbeterd —, en ook voor Elly van de Brom, specialiste op de korte afstand. Ans Schut: „Die Russinnen hebben geweldige tijden gemaakt, maar ik waag me niet aan een prognose; dat heb ik nog nooit gedaan”. Elly van de Brom: „Het zal een erg moeilijke strijd worden, waarvan weinig is te zeggen”. Daarom ook is Broekman maar liever voorzichtig. Ik verwacht alle vijf bij de eerste twee, met voor mij Ans Schut als voornaamste kanshebster op de titel”. Geen Stien Kaiser dus, die

in Davos slechts bescheiden prestaties leverde, maar volgens Broekman toch voor een verrassing kan zorgen: „Stien is op trainingswedstrijden nooit zo best, maar ik verwacht toch een sterk toernooi van haar”. Geen Attje Kuilen-Deelstra dus ook, hoewel Broekman steeds meer bewondering voor de zo verrassend naar voren gekomen Friezin koestert: „Geweldig, zoals Attje in Davos heeft gereden. Ze heeft op drie afstanden haar persoonlijk record weer verbeterd, maar de 3.000 meter blijft natuurlijk een zwak punt. Kans op de derde plaats zit er voor haar echter wel in”.

- Affaire Falkena
- UITERAARD komt bij het noemen van Attje — in Oranjewoud kamergenote van even oude Stien Kaiser — de affaire-Akke Falkena ter sprake. Hoewel voorzichtig formulerend — in afwachting van een gesprek met T.C.-voorzitter Wynia — wil Broekman zijn keus toch wel verdedigen. „Er is na de Nederlandse kampioenschappen gesteld dat bij extra selectiewedstrijden in Davos de 1500 meter beslissend zou zijn. Dat is nu eenmaal een sleutelafstand voor plaatsing in het klassement. Akke Falkena was drie seconden langzamer dan Rieneke Demming, die na een val een tweede kans kreeg. Gezien de goede tijden op de andere afstanden van Akke is in overleg met de T.C. besloten om daarna nog een extra selectie op de 500 en 3000 meter te houden. Voor Akke de sterkste en zwakste afstand. Ik wilde weten wat ik aan haar had Toen bleek opnieuw dat er tussen Rieneke en Akke op de drie kilometer een kloof van meer dan 15 seconden zit en dat gaf de doorslag”.

ANS SCHUT
...favoriete...

Blijft overigens de vraag of rond deze hele selectie duidelijke afspraken tussen T.C. en Broekman zijn gemaakt. Terwijl Akke Falkena zonder wrok in Kouferdierre een glanzende comeback in de kernploeg voorbereidt, is Rieneke Demming vastbesloten haar keus te rechtvaardigen. Het jonkvrouw talent van het Oranjekwintet zegt: „Het waren voor ons allemaal zenuwsiopende dagen, maar ik heb me er volledig overheen gezet”. Broekman: „Rieneke heeft dit seizoen enorme vorderingen gemaakt. Ik acht haar goed voor het brons op de 3.000 meter”.

MET DE STERKE sprintkracht van Elly van de Brom moeten

de Nederlandse dames een krachtig tegenwicht vormen voor de Russische machtsgreep in het langzaam naar een kampioensfeer groeiende Heerenveen. „We werken dit jaar naar twee toppen toe, de Europese en de wereldkampioenschappen”, zei Broekman twee maanden geleden. Zondag zal duidelijk worden of zijn eerste doel gerealiseerd is. Ergens op de Thialf-baan zal Klaas Visser kritisch toekijken....

Spaar ons voor
ijzel of hagel

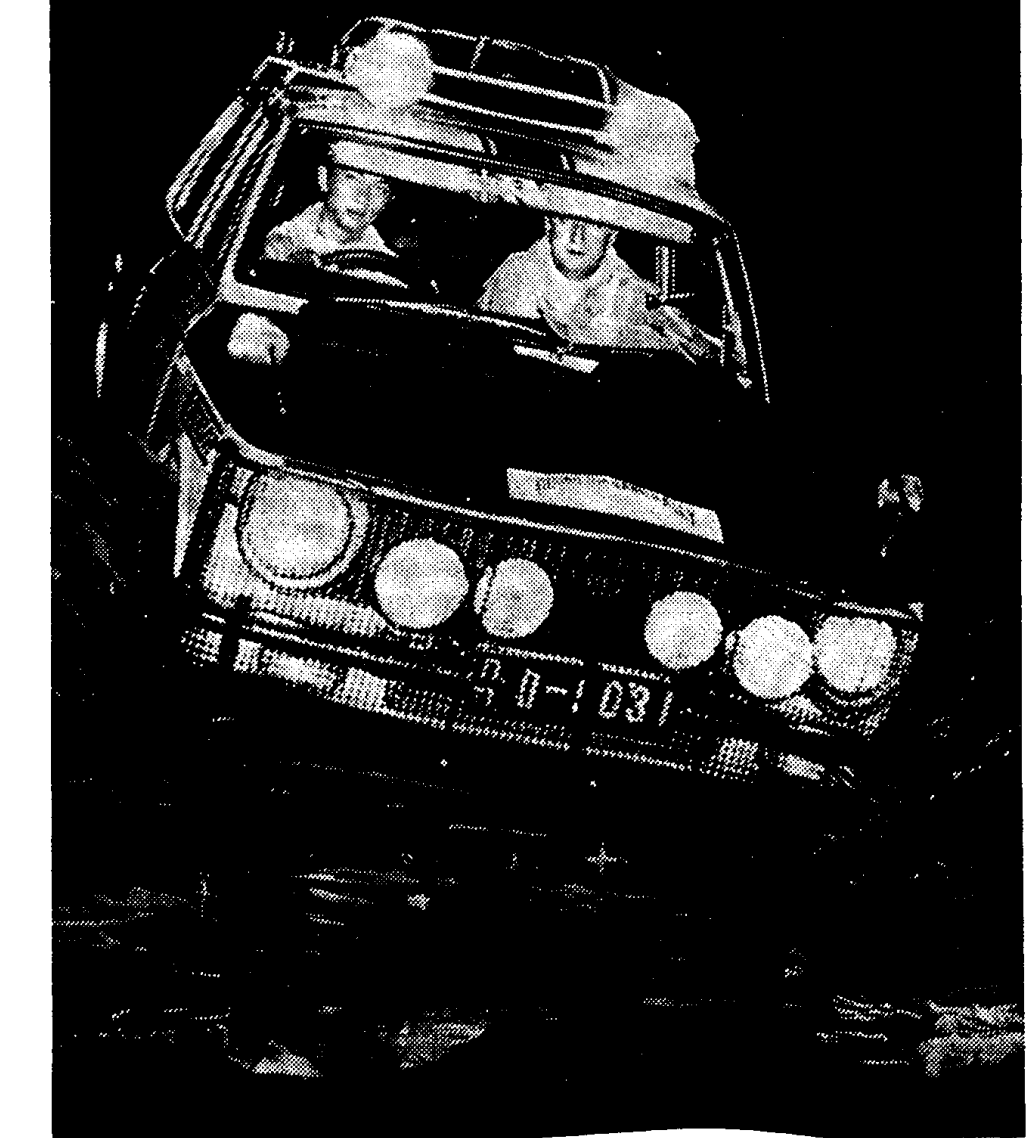
DE IJSMAKERS van het ijsstadion Thialf in Heerenveen hopen, dat het droog blijft. En als ze dan nog iets mogen wensen: een paar graden onder nul. „Man, dan krijg je hier Alma-Ata-toestanden. Dan is het ijs als een spiegel en dan gaan er records sneuvelen”, zegt chef-ijsmaker Jan Geldof. „We kunnen hier het mooiste ijs maken dat er bestaat, maar dan moeten we een beetje geluk hebben met het weer en tot nu toe hebben we dat met grote toemooien nog niet gehad”. Geldof meent het als hij zegt: „Die wonderbaan in Inzell is niets beter dan die van ons, alleen het weer is daar vaak beter”. Friese rijders en rijdsters die af en toe in Amsterdam of Dordrecht rijden, komen meestal met klachten over het ijs terug. „Dat komt”, aldus de heer Geldof. „Omdat daar het ijs gemaakt wordt door buizen, die in het zand liggen, waardoor zich gemakkelijk ribbels vormen, terwijl de baan ook lang zo snel niet reageert bij het aan- of afzetten van de machines. Bij ons is dat anders. Hier liggen de buizen in een laag beton. Niet de buizen, maar het vlakke beton koelt het water tot ijs en dat is het grote voordeel, altijd vlak en het reageert heel snel”. Het machinepark bestaat uit twee ammoniak tanks, vier pompen om de ammoniak door het buizennet te pompen, drie compressoren om het dan ontstane ammoniakgas weer op te zuigen en twee condensatoren om van het gas weer ammoniak te maken. De lagere temperaturen ontstaan juist tijdens de perioden dat de ammoniak vervliegt tot gas. In een andere machinekamer staan drie enorme gele kleurige generatoren, die op aardgas aangedreven, zorgen voor de opwekking van stroom. De ijsmachines zijn in staat bij zeven graden boven nul nog voor redelijk ijs te zorgen. „Het enige wat we dan vaker moeten doen is met de Zamboni de baan op te gaan om te dwelen. Deze machine — veel bezoekers van de ijs hockeywedstrijden hebben het gevaarte reeds diverse malen in actie gezien — kan naast dwelen, de baan ook schaven en eventueel wassen als er teveel stof op ligt. Voor de ijssmakers van Thialf — en niet alleen voor hen — is het te hopen dat het weer zich het komende weekeinde van een goede kant laat zien. Aan sneeuw hebben de ijssmakers een grondige hekel, ijsel is nog erger en hagel is wel het beroerste wat hen kan overkomen. „Spaar ons daar alsjeblieft voor,” zegt de heer Geldof.

Jan Leenders en „Jan Nolten” van Thailand hopen op hitte en slechte wegen

Venlonaar in Londen-Mexico

door Jan van Lieshout

AAN DE AUTORALLYE Londen-Mexico, die de Daily Mirror organiseert als ouverture op de wereldkampioenschappen voetbal in Mexico neemt ook een Limburger deel. Het is de 33-jarige zakenman Jan Leenders uit Venlo, die momenteel in Bangkok woont. Donderdag was de Venlonaar, die in de kantines van de Amerikaanse bases in Vietnam en Thailand jukeboxes verhuurt en daar gok-, koffie- en frisdrankenautomaten heeft staan, even over. Vandaag zit hij voor zaken in New York, dinsdag voor een interview door verslaggevers van de „Daily Mirror” in Londen, waarna hij woensdag of donderdag zijn vader en beide broers in Venlo nog even gedag komt zeggen om weer snel naar Thailand te vliegen. In zijn hotelkamer liggen volgens een laatste bericht van het Bangkokse thuisfront 30 kilo wegenkaarten te wachten, die voor het vertrek nog goed moeten worden bestudeerd.

Jan Leenders rijdt de monsterrit die 25 landen aandoet in een Toyota Corolla 1100 cc. Coëquipier is de 27-jarige wielrenner Preeda Chullamontol uit Bangkok, die op de Olympische Spelen in Tokio op de sprint een gouden plak veroverde en op de vijfde Aziatische Spelen in Bangkok zelfs vijf gouden medailles bij elkaar trapte. „Hij is zoets als Jan Nolten in Nederland. Geweldig populair. Met hem wordt enorm meegeleefd. Samen zijn ze enkele keren op de televisie geweest. In die kranten recensies en uitgebreide interviews. Thailand verwacht veel van ons. Gestart wordt in het Wembley-stadion waar Engeland laatstelijk de Jules Rimet-trofee veroverde. In totaal zullen 25.000 km. moeten worden afgelegd. Behoudens een zereis van 11 dagen, één volle rustdag en enkele kortstondige ruststops gaat het non-stop naar Mexico-City, waar we op 27 mei moeten aankomen.

- Europese zesdaagse
- In zes dagen en zes nachten rijden we van Londen naar Lissabon, waar slechts 80 wagens zullen worden ingescheept voor de overtocht naar Rio de Janeiro. Voor die Europese zesdaagse heb ik de meeste schrik. Op dit traject liggen er veel goede wegen. Slechts van Sophia naar Milaan rijden we over slechte wegen. Preeda en ik moeten het van de slechte wegen hebben. Ik pikier er daarom hard over voor 19 april Londen-Lissabon alvast een keer te rijden. Op dat stuk is mij het zwaarste werk toebedeeld. In Zuid-Amerika komt Preeda pas in actie. Hij kan ontzettend goed tegen de hitte, die veel slachtoffers zal eisen. Ik ben benieuwd of 35 wagens het Panamakanaal zullen bereiken. Slechts 35 auto's worden overgevoerd. Elke deelnemer zal voor twee grote problemen komen te staan: of hij niet slapen in de auto voldoende rust krijgt en of de auto het 25.000 km. volhoudt. Preeda kan verdomd goed slapen in een auto. Ik hoef maar te zeggen: „slapen” en hij is vertrokken. Ik zal proberen dat goede voorbeeld te volgen.
- Hulp
- Wat de wagen betreft: we hebben er in Azië al drie rallyes mee gewonnen. Onder meer Vientiane-Singapore. Deze rallye voerde bij een geweldige hitte door Laos, Thailand, Maleisië en Singapore, dwars door de jungle, over grillige bergketens en slechte wegen. Vietcong-strijders, tijgers en olifanten maakten die 3.000 km ontzettend opwindend.
- In Japan is men erg enthousiast over onze deelname. IJlings hebben de Japanse panners de helpende hand toegestoken.

Hun prestige is in de weegschaal komen te liggen. In elk land waar Toyota verkoopkantoren heeft, staat een team klaar om ons bij te springen. In Bangkok wordt onze wagen momenteel klaar gemaakt. In maart kom ik hem in Venlo even laten zien. Van binnen komt hij er als een cockpit uit te zien. In het dashboard komen vijf snelheids- en tijdsklokjes, die Heurer, een Zwitsers horlogefabriek beschikbaar heeft gesteld. Praktisch de hele route zal op tijd worden gereden. Het dak wordt gestut, zodat we verder kunnen als we eens over de kop zouden gaan. We krijgen speciale remmen, de motor wordt opgevoerd, op de motorkap komen musketierschermen en voor de schijfwerpers een steenbeschermers.

Dunlop levert de banden. Volgens onze becijferingen hebben we er ongeveer 36 nodig. Op de snelle Europese wegen zullen we op smalle banden rijden, op slechte wegen met breed, terwijl in de bergen banden met een laag profiel moeten worden opgelegd. Banden zullen zeiten vanwege de druk op grote hoogte uit. Tussen Santiago en Lima komen we over hoogten tot 5.000 meter. Vandaar ook dat we twee zuurstofflessen zullen meenemen.

- Gratis tanken
- In de wagen komt verder een extra benzinetank, waardoor het mogelijk zal zijn om 800 km te rijden zonder te tanken. Natuurlijk zullen we de tank niet steeds gevuld laten. Dat scheelt onherroepelijk snelheid. In de landen achter het ijzeren gordijn zal hij goed van pas komen. Het octaangehalte van de benzine in Hongarije, Joegoslavië en Bulgarije is iets te laag. De benzine zelf kunnen we gratis tanken bij Shell-stations.
- Behalve Shell, Dunlop, Heurer en Toyota sponsort ons ook „The Bangkok Post”, een van de twee Engelstalige kranten in Bangkok met een oplage van 10.000 abonnees, de VVV in Thailand, van wie we folders krijgen om onderweg uit te delen, de Trans Worlds Airlines, die onze wagen gratis naar Londen vliegt en de Singhabierbrouwerij.
- Het Singha-bier, waar Thailand trots op is, zullen we na de Rallye kunnen nuttigen. Maar ik verkeer u dat er onder de Zuidamerikaanse zon gedronken zal moeten worden. Het eten zal in de hitte ook wel de nodige problemen scheppen. Wij nemen vitaminerijke voedselpakketjes mee, die de Amerikanen in Vietnam gebruikten. Kip en bief in blik, spaghetti en macaroni, biskwietjes chocolaatjes en ander spul, dat de Tommies en de Yankees in de oorlog ook bij zich hadden. We hebben de noodrantsoenen tijdens de trainingen al beproefd. Het smaakte allemaal best.

Onze sponsors hebben reeds enkele cocktailparties in het vooruitzicht gesteld, indien we Mexico bereiken. Ook zijn enkele aantrekkelijke premies uitgelooft. De „Daily Mirror” heeft eveneens diep in de geldbuidel getast, zodat er fikse geldprijzen te verdienen zijn. Wie wint, krijgt 10.000 Engelse ponden.

- Sterke teams
- Op een overwinning durf ik niet te rekenen. Er komen enkele bijzonder sterke Engelse teams aan de start. A. Cowan, die vorig jaar Londen-Sydney won, is van de partij. Roger Clark, die vierde werd in de rallye van Monte Carlo en Tony Nash doen mee. Dan

hebben enkele bekende sportlui ingeschreven, zoals de voetballer Jimmy Greaves. Op de deelnemerslijst prijken verder twee damesteams en equipes van de Britse land- lucht- en zee-macht. Ook prins Charles heeft zich gemeld, zodat een wel bijzonder gemeleerd gezelschap in een bonte stoet kan worden uitgewild.

Maar wat zal er van overblijven? Van de 120 vertrekkende cars worden er slechts 10 tot 15 in Mexico-City verwacht. Een slijtageslag wordt allerwege voorspeld. Ik zal me de solide vaderlandse wapenspreuk goed

in de oren knopen. Je Maintien-drai....

BIJ DE FOTO'S:

Boven: Leenders met zijn coëquipier Preeda Chullamontol en hun auto waarmee zij de rally Vientiane-Singapore hebben gewonnen.

Jan Leenders en Preeda Chullamontol houden van zware routes. Op de foto zien we hem tijdens een Aziatische rally bij het „nemen” van een riviertje.

Bar-Dancing THEUNISSEN Schinveld

Woensdag, zaterdag en zondag DISCO-TIME

Heden zaterdag groot gemaskerd oud mennekesbal

Vrij entree

IM HEIDE STÜBEL

Café-Rest. Pension

HEDEN ZATERDAG EN ZONDAG
spelen voor U

HUUB en HARRY

Beleefd uitnodigend:
E. Cobussen, H. Droomers

— SCHINVELD! — SCHINVELD! —

DANCING PAM-PAM - KERKRADE

HEDEN ZATERDAG

Gekostumeerde Karnavalsavond

o.l.v. Prins Jack van Saint-Tropez en Prins Hub van Pam-Pam met hun gevolg. Vrij entree voor iedereen.

CAFÉ-DANCING VESTJENS - Gracht

GRACHTERSTRAAT 11 — SPEKHOLZERHEIDE

HEDEN ZATERDAG en ZONDAG DANSEN met het bekende dans- en showworkst

DE JENCO'S

OP DINSDAG 3 FEBRUARI a.s.

GROOT AUW WIEVERBAL

Zaterdag en zondag tot 3 uur geopend.

Disco-Bar-Dancing SOHO

NIEUWENHAGEN — voorheen Schiffelers

Heden zaterdag voor de 14e maal

groot auw menkens-
en auw wieverbal

Orkest: Boereblaaskapel Sint Cecilia

Beleefd uitnodigend gymnastiekvereniging Olympia.

Zondag weer NONSTOP-DANSEN met de nieuwste hits, gepresenteerd door onze bekende diskjockey JOS MAAS.

Op naar Nieuwstadt

HEDEN, ZATERDAG 31 JANUARI

GROOT PRINSEBAL

in ZAAL TOOS SCHROUFF

Orkest: „THE KARINA BOYS”

Eentree vrij. — Aanvang 7 uur.

DISCOBAR

club 69

VALKENBURG

DANCING

BAR-DANCING „T WIELTJE”

ANNEX SCHEEPSBAR SPEKHOLZERHEIDE

ELKE ZATERDAG en ZONDAG

DANSEN

A.S. DINSDAG, 3 FEBRUARI

groëse Auw Wieverbal

Eentree / 2.— per pers. Ingang café Akerstraat 36, Spekholzerheide. Zaalopening 19.00 uur. — Het bekende Belgische dansorkest

LOS THIONIS

speelt voor u. — Opbrengst Carnavalsvereniging Kerkrade-West.

EURO

DANCING

HEERLERBAAN

HEDEN ZATERDAG en ZONDAG

DANSEN

met de populaire disk-jockey

BENNY HERMSEN

Wij brengen u een wervend hit-programma en toppers van morgen!!

Broeksittard

Kermismaandag, 2 februari, het alombekende

AUW WIEVERBAL

in 't Hanehöfke

Orkest: JOHNY BLENCO.

Beleefd aanbevelend, P. Willems.

DANCING GORISSEN

BRUNSSUM

HEDEN ZATERDAG EN ZONDAG

DANSEN

Een der mooiste dansings in Limburg.

SCHINNEN aanstaande zondag ZAAL BEURSKENS

GROOT KARNAVALSBAL

Orkest: De Böhmerwaldmuzikanten

Prins Ad en Wijze Raad aanwezig.

Schinveld BAR DANCING

LABERINTO

Heden zaterdag DISCO-TIME

COR-DE-LA-BEYE presenteert zijn record-show met de tophits van vandaag en morgen op Europa's meest moderne discotheek.

Zondag 1 februari GROOT BAL

met het beroemde dansorkest

LES MICHELLES

Aanvang 6 uur. Dansen tot 2 uur. Expl. A. Plasier

DONDERDAG 12 FEBRUARI GROOT HOTA-BAL

Zie ook pag. 43

Hotel Monopole

Einderstraat 115, KERKRADE

Heden zaterdag en zondag

DANSEN

met het dans- en showworkst

„The Shape”

Iedere dag

DANSEN

in onze geheel nieuwe

Zaterdag en zondag

DISCO-BAR

disk-jockey „DIETER”

Tot 2 uur geopend.

TREEBEEK

HEDEN ZATERDAG

groot prinsenbal

in Narrentempel W. Arnoldussen

IEDERE WEEK ZATERDAG EN ZONDAG

SOULTIME

PASCAL VOERENDAAL

Wij nodigen U bij deze uit tot het bijwonen van het

traditionele carnavalsbal

georganiseerd door het kringbestuur van de K.P.J.L., kring Gulpen op zondag 1 februari in

Harmoniezaal Goebbels te Bochtoltz

Aanvang 6 uur. Kas open 5.30 uur

Orkest: PARTY COMBO

Tot latrijk bezoek uitnodigend, prins Herman I en zijn gevolg

A.s. vrijdag, 6 februari GALA-AVOND. Eentree / 4.— per pers. Aanvang 20.11 uur. Tafelreservatie t.m. donderdag 5 februari. De gereserveerde tafels worden vrijgehouden tot uiterlijk 21.00 uur. Avondkleding gewenst (geen kostumering). Ingang parkeerplaats (Cachoonplein). — Beleefd uitnodigend Prins Hein I, de Raad van Elf. — De avond wordt verzorgd door het bekende Belgische dans- en showorkest LOS THIONIS. — De veer dol daag ook dansen.

AKERSTRAAT 36, SPEKHOLZERHEIDE, TEL. 0445—3465

Trefcentrum Chevremont

ZONDAG A.S.

groot gecostumeerd bal

met proclamatie jeugdprins Chevremont.

De muziek wordt verzorgd door:

hofkapel „De Jeete-berger knapkapel”

Aanvang 7.11 uur.

PANCRATIUSHUIS - HEERLEN

A.s. zondag

DANSEN met

KOKOMO KWARTET

Zaal 5: D.J. Jo.

„ONS TREFCENTRUM”

Hoensbroek-Zuid

Heden zaterdag, aanvang 8.00 uur:

GEHUWDENBAL

(gekostumeerd) met de PICOLINO'S

zondag, aanvang 7.00 uur:

DANSEN

met de QUINTO'S

KEGELPALEIS — HEERLEN

Heden zaterdag en zondag spelen in het café voor U

de Melodisten

woensdag 4 februari

AUW-WIEVERBAL

met

The Skyliners

heden zaterdag

DANSEN

met het orkest

REVIVE

UIT BREDA

AUW WIEVERBAL

heden zaterdag in de gezelligste dancing van BRUNSSUM.

Beleefd uitnodigend de Auw Wiever

PACHA

Geopend iedere dag vanaf 17.00 uur. 's Zaterdags en 's zondags vanaf 14.00 uur tot 2.00 uur 's nachts.

PRINS HENDRIKLAAN 66-68

MOLENBRONZAAL LIMBRICHT

ZONDAG 1 FEBRUARI

DANSEN

met het orkest

FREDDY AND THE CASH

Onze dancing is geheel gemoderniseerd en verbouwd in een intieme en gezellige sfeer.

Donderdag 5 februari

AUW WIEVERBAL

ten bate van V.V. Limbricht.

Supportersvereniging Blauw-Wit.

Orkest: DE MELODIA'S

GELEEN BAR-DANCING

Le Caveau

Gedurende de maand januari speelt voor u iedere zaterdag en zondag het bekende dans- en showworkst

THE TWENS

SCHINNEN ALAAF SCHINNEN

VRIJDAG 6 FEBRUARI organiseert de carnavalsvereniging Schinöster haar

AUW WIEVERBAL

in de Narrentempel Limburgia

BREINDER 2, SCHINNEN

Aanvang 20.11 uur.

Beleefd uitnodigend: Prins Ad I, de Raad van Elf en kasteleinsvereniging

Dancing BUS - Brunssum

HEDEN ZATERDAG DISCO-TIME — ZONDAG DANSEN met

THE PICOLINO'S

A.S. DONDERDAG, 5 FEBRUARI, AUW WIEVERBAL

Akerstraat 37

Spekholzerheide

Dancing

HERDY

IEDERE VRIJDAG, ZATERDAG en ZONDAG

DANSEN

TELEFOON 04445—6575

DANCING ROMANTICA

NIEUW-EINDE

HEDEN ZATERDAG

GROOT AW WIEVERBAL

met het hoforkest LES TROUBADOURS

Mooie prijzen voor 't mooiste Awt Wief.

CAFE-BAR-DANCING

„SAN REMO”

SPEKHOLZERHEIDE — KASPERENSTR. 29

TELEFOON 04445—5254

HEDEN ZATERDAG EN ZONDAG DANSEN met het bekende dans- en showworkst

THE AMIGO'S

DINSDAG 3 FEBRUARI A.S.

AUW WIEVERBAL

VRIJ ENTREE.

Iedere maandag en woensdag KIENEN door de supportersclub Roda J.C. — Aanvang 20.00 uur.

Zaterdag tot 3 uur geopend.

CAFÉ-DANCING WILHELMINA

HEDEN ZATERDAG

GEOSTUMEERD BAL

met het dans- en showworkst

„APOLLO-TRIO”

H. Steins-Kochen, Bleijerheide, Pannesheiderstraat 30, tel. 5287

Disco-bar-dancing NATIONAL - Heerlerheide

brengt u elke zaterdag en zondag

DISK-JOCKEY JACK BRUNING'S

ongeevenaard showprogramma en iedere woensdag en vrijdag speciaal voor u ons exclusief

„This is yours candle-light evening programma”

Vrij entree

GELEEN

HOFSTRAAT 30

TEL. 5771

HEDEN ZATERDAG 31 JANUARI

The Sharons

WOENSDAG 4 FEBRUARI

HITWEEK!

Livin' Blues

donderdag 5 februari FILMVOORSTELLING. — zondag 1 februari en dinsdag 3 februari 19.45 uur JERRY (Lewis) ALS HUISKECHT. — DISKOTIME.

VANAVOND IN SPORTHAL VARENBEUK

NEDERLANDSE BASKETBALLSTERS TEGEN POLEN

HEERLEN. 31 januari. Vanavond vindt in de sporthal Varenbeuk de internationale damesbasketbalwedstrijd Nederland - Polen plaats. Ook de interlandontmoeting tussen de heren van Nederland en Frankrijk wordt in Heerlen gehouden en wel op zaterdag 21 februari aanstaande.

De Zuidlimburgse liefhebbers van basketbal zullen het aantrekken van beide wedstrijden naar de sporthal Varenbeuk ongetwijfeld op prijs stellen. Het Zuiden is niet verward met basketballevensmomenten, vooral ook uiteraard omdat in deze contrain relatie nog weinig basketbalbeoefenaren kunnen worden geteld. Weinig basketbalbeoefenaren betekend over het algemeen weinig goede verenigingen en weinig of geen topsport. Weinig topsport heeft weer tot gevolg, dat er voor de tak van sport weinig reclame kan worden gemaakt. Een vicieuze cirkel dus. De Heerlense Stichting voor Lichamelijke Opvoeding en Sport meent reeds langer dergelijke vicieuze cirkels te moeten doorbreken in het algemeen sportbelang, in het belang van een uitgebreid scala van sportmogelijkheden en in het belang van een zo uitgebreid mogelijke sportbeoefening door iedereen. Vooral daarom wenst zij de sportliefhebbers de damesinterland Nederland-Polen op 1 januari en de heren interland Nederland-Frankrijk op 21 februari voor te schieten. De Sportstichting heeft namelijk niet alleen gezorgd, dat deze ontmoetingen in haar hal kunnen plaats vinden, maar zij heeft het doorgaan ook financieel mogelijk gemaakt. Reeds eerder deed zij de basketbal-liefhebbers een plezier door de wedstrijd Nederland-Tjechoslowakije naar Heerlen te halen.

Rolduc organiseert weer Roda jeugd-schaaktoernooi

KERKRADE, 31 jan. — Het jaarlijks terugkerend en in belangrijkheid winnend Roda jeugdschaaktoernooi, wordt ook dit jaar weer door het Gymnasium Rolduc georganiseerd. Het krijgt deze keer nog een extra tintje daar het toernooi een internationaal karakter krijgt. Duitse, Engelse en Franse teams zijn voor deelname uitgenodigd. Beoogd wordt een verbodering van leerlingen en studenten op internationaal niveau.

VOLLEYBAL-UITSLAGEN

DISTRIKT ZUID-LIMBURG

Dames 1e klasse: SDO 1-Bekerveld 4 2-3, Bekerveld 5-EPV 1 3-0, BSV 1-Hera 1 3-0, Heer 1-Rapid 2 3-0, Mav JGM 2-Sittardia 1 1-3.

Dames 2e klasse A: AMVJ 2-Set Up 2 3-0, Bekerveld 7-Sp. en Sp. 2 3-0, Bekerveld 6-Set Up 1 3-0, Smash 1-BSV 2 0-3, SDO 2-Sp. en Sp. 3 3-0.

Dames 2e klasse B: Bekerveld 8-Polaris 1 3-2, Berchmans 2-Fiscus 1 0-3, EPV 2-Helpoort 1 0-3, Heer 2-Mav JGM 3 0-3, Maasvogels 1-Six Up 1 1-3.

Dames 3e klasse A: AMVJ 3-Sittardia 2 3-0, BSV 3-Taveno 2 3-0, SDO 3-Taveno 1 0-3, SDO 3-P. en P. 1 2-3, SVM 1-Set Up 3 2-3.

Dames 3e klasse B: BVC 1-EPV 3 3-0, Ceres 1-Volharding 1 3-1, Six Up 2-VC Berg 1 3-0, Hera 2-Rapid 3 3-0, Polaris 2-Hera 2 3-0.

Heren 1e klasse: Fiscus 1-Heyok 2 2-3, Rapid 2-Berchmans 1 3-0, Six Up 1-Smash 1 3-0, Atlantis 1-VCN 1 Atlantis niet opgekomen, Roda 1-Mav JGM 2 3-2, P. en P. 2-BSV 1 1-3.

Heren 2e klasse A: AMVJ 2-Gema 1 3-0, P. en P. 4-Bekerveld 4 3-0, Taveno 1-SDO 2 3-2, Bekerveld 3-Heyok 3 3-2, Sp. en Sp. 1-BSV 2 3-0, P. en P. 3-SVM 1 3-0.

Heren 2e klasse B: Fiscus 2-EPV 1 2-3, Polaris 1-Mav JGM 3 3-1, Rapid 4-Rapid 3 1-3, VCN 2-Six Up 2 2-3, Helpoort 1-Heer 2 1-3.

Heren 3e klasse A: Bekerveld 5-AMVJ 4 2-3, Roda 3-Heyok 4 3-0, Sp. en Sp. 3-Sittardia 1 scheider, niet opgek., Avanti 1-DES 2 3-2, P. en P. 5-SDO 4 3-2.

Heren 3e klasse B: Sittardia 2-DES 1 3-0, Taveno 2-SDO 3 3-2, BSV 3-Roda 3 1-3, Sp. en Sp. 2-Heyok 5 3-0.

Heren 3e klasse C: VCN 3-EPV 2 1-3, Volharding 1-Berchmans 3 3-0.

Heren 3e klasse D: Fiscus 3-VC Berg 1 3-0, Rapid 7-Polaris 2 0-3, Six Up 3-Rapid 5 3-1.

Meisjes junioren B: Ceres 2-Polaris 3 0-2, Berchmans 3-Avanti 1 2-0.

De stand na 14 wedstrijden is: Berg ad. Maas 20 punten 13.08; Munstergelen 18 punten 11.34; Broeksittard 16 punten 12.17; Elslou 16 punten 12.05; Merkkelbeek 10 punten 12.70; Puth 10 punten 11.76; Susteren 8 punten 10.23; Beek 6 punten 11.68; Amstenrade 6 punten 11.62.

(ADVERTENTIE)

ATTENTIE!!

Geboorte- en overlijdensadvertenties voor maandag kunt u opgeven

's ZONDAGSMIDDAGS

tussen 3 en 4 uur op ons telefoonnummer

04440 - 11445

Limburgs Dagblad

Nobelstraat 21 Heerlen

ATTENTIE!!

Geboorte- en overlijdensadvertenties voor maandag kunt u opgeven

's ZONDAGSMIDDAGS

tussen 3 en 4 uur op ons telefoonnummer

04440 - 11445

Limburgs Dagblad

Nobelstraat 21 Heerlen

De Heerlense Sportstichting heeft zich met de Heerlense middelbare scholen in verbinding gesteld en medegedeeld, dat hun leerlingen in de gelegenheid worden gesteld de interland van vanavond tegen gereduceerde prijs te bezoeken. Activiteiten als deze werden door de Heerlense Sportstichting ook reeds ondernomen ten aanzien van de in Limburg nog steeds moeilijk van de grond te brengen honkbal sport en er langzaam in ontwikkeling gerakende zaalvoetbal.

De basketbalwedstrijd Nederland - Polen begint vanavond om 20.00 uur. De filmdienst van de N.O.S. zal aanwezig zijn voor het maken van opnamen voor het zondagavond uit te zenden sportprogramma.

Er wordt gespeeld in groepen van vier, waardoor iedere speler drie partijen te spelen krijgt. Verleden jaar werd de wisselbeker gewonnen door de scholiegemeenschap Oud-Vroenhoven uit Mastricht. Door toepassing van een nieuw systeem speelt iedere schaker van een schoolteam in een aparte groep. De behaalde resultaten in een groep worden dan per team samengegesteld, waardoor het winnende team zich waarlijk een internationaal schoolkampioen kan noemen. Voor een inschrijfgeld van 10,- per persoon, kan men niet alleen deelnemen aan het toernooi op zaterdag 21 en zondag 22 februari 1970, maar voor dat bedrag worden ook ontbijt en warme maaltijd verstrekt.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

De deelnemers krijgen nog iets extra's want op zaterdagmiddag 21 februari geven de internationale meester K.v.d. Berg en de schaakjournalist B. J. Witthuis een simultaanseance.

Van bij J. van Ham, gymnasium Rolduc of bij de jeugtleider van de LSB, de heer R. Hollman, Pr. Beatrixstraat 9, Bunde.

Basketball is ook zeer geschikt voor dames. Ook al is men in Limburg (nog) niet zo ver. De wedstrijd van vanavond in de Varenbeuk wordt zeker een goede propaganda voor het damesbasketbal.

Recordcijfers in draf- en rensport

Henri Buitenzorg en Cherie Spencer verdienden goed

DEN HAAG, 31 jan. — De stijging van de totalisatoromzet naar ruim 47½ miljoen gulden en de uitbreiding van het aantal paardensportwedstrijden hebben op nieuw geleid tot recordcijfers in de draf- en rensport. Het totaal aan prijzen en fokpremies verreden bedrag steeg met / 292.271,— tot de recordhoogte van / 5.412.335,—. Hiervan ging / 4.804.188,— (v.j. 4.518.791,—) naar de draverijen en / 608.147,— (v.j. 571.273,—) naar de rennen, respectievelijk een vermeerdering van / 258.598,— en / 36.874,—. Het uitgekeerde bedrag aan fokpremies steeg met / 23.640,— tot / 473.994,—.

Deze totalen werden bereikt op totaal 260 draf- en rensportwedstrijden met bij- na 2200 draverijen en rennen. Op de

renbaan van Duindigt werd aan prijzen beschikbaar gesteld / 1.713.315,—, op Hilversum werd verreden / 1.428.600,—, Groningen / 357.400,—, Nieuwveld / 326.725,—, Wollega / 285.200,—, Nootdorp / 188.750,— en Alkmaar op 10 wedstrijddagen / 184.400,—.

Paarden

De paarden die de grootste greep uit de miljoenenpot deden, waren de Derby-winnaar Henri Buitenzorg met / 55.320,—, Cherie Spencer / 54.000,—, de Amerikaanse draver Tiny Special / 45.500,— en de winnaar van de Grote Prijs der Lage Landen Tivaty Polo met / 45.000,—, gevolgd door Yellow Six met / 39.700,—. Bij de volbloeds waren het Jolly Maverick S. / 23.200 en Lucky Boy met / 20.433,—.

Van de eigenaren eindigde de heer G. J. van Oosten te Rotterdam op de eerste plaats met een totaal gewonnen bedrag van / 97.728,—, gevolgd door de gebroeders Hendrick te Mheer die hun paarden, w.o. Cherie Spencer / 92.425,— bijeen zagen draven, derde werd de heer P. A. Meinardi met / 75.179,— en vierde B. Dapper Jr. te St.-Maartensbrug met / 66.025,—. In de sector rennen won de Wassenaarse Stal de Bloemert / 91.076,—, stal Groenendaal te Heemstede / 30.459,— en H. Katz te Den Haag / 30.129,—.

Rijders

Bij de pikteurs scoorde Jan van Dooyeweerd met 144 overwinningen het grootste aantal overwinningen. Het is een aantal dat nog nummer door een rijder in een seizoen is behaald. Het totaal aantal overwinningen in zijn carrière als rijder benadert de 1000 stuks. Zijn gewonnen bedrag was / 247.692,—, bijna / 30.000,— minder dan Jan Wagenaar Jr. die het "slechts" tot 129 eerste plaatsen bracht. Op grote afstand volgen de rijders Harrie Pools met 55 (/ 133.078), Klaas Woudstra met 55 en Tom Kooyman met 54. De rennen brachten de Engelse jockey Peter Perkins uit 193 starts dertig keer als eerste over de finish, gevolgd door Henk van der Kraats met 22 overwinningen.

Trainers

Ook bij de trainers is het tussen de en-trainementen van Jan Wagenaar Jr. en Stef van Dooyeweerd — een broer van de leidende rijder — een felle strijd geweest. De paarden uit de training Wagenaar startten 702 maal, waaruit zij 144 maal wonnen en een bedrag van / 336.814,— vergaarden. De training Dooyeweerd boekte elf overwinningen meer, doch het financiële resultaat was minder, namelijk / 293.002,—. Op de derde plaats eindigde de Utrechtse P. M. Smit met 76 overwinningen, W. H. Geersen met 76 en Harrie Pools met 68.

Bij de trainers van volbloeds eindigde F. Delbrassinne met 38 overwinningen op de eerste plaats, gevolgd door G. J. Riem met 25 en Meij. A. M. Beissel van Gymnich met 24.

BRIDGEN

Bij de 196 paren die hebben meege-speeld in de voorronden van het populaire „mixed-kampioenschap” van Nederland, telden wij 21 paren uit Zuid-Nederland. Vijf daarvan hebben zich in de finale gespeeld: de Eindhovense familie Verkaik, de Tilburgse familie De Wijs, de heer Franssen (Venlo)-mevrouw Tervonderden (Roermond), de heer Koeman-mevrouw Tap (Nijmegen) en tenslotte bondsbestuurslid André Boekhorst (Utrecht)-mevrouw Gerards (Heerlen), welk laatste paar tot een van de — overigens vele — favorieten voor de nationale titel gerekend mag worden.

Hoe zoudt u de twee volgende spellen bieden met uw favoriete partner? Oost-gever, NZ kwetsbaar:

WEST: 10 9 8 7 5 4 ♠ A 6 3
♥ A 6 ♠ 10 9
♦ A V ♦ H B 8
♣ A V 10 ♣ H B 9 8 7

In een parenwedstrijd is drie SA met deze spellen een pover contract dat slechts tien slagen voor een score van 420 opbrengt wanneer NZ met harten uitkomen. Zowel zes klaver als zes schoppen zijn redelijke eindcontracten, die beide afhankelijk zijn van een 2:2 verdeling der uitstaande schoppen. Speelt men bijvoorbeeld zes schoppen en begint noord met harten-uitspel, dan wint west en moet eerst drie malen ruiten spelen om een hartenje op te ruimen. Dat loopt goed af — daarna volgen schoppenaas en schoppen na, het geluk blijkt met de moedige te zijn en de winst van 980 garandeert een geweldige score. Onder andere zag ik de heer ir. Gielkens (Geleen) met mevrouw Hamers (Hoensbroek) dit aardig slembod bieden en maken.

Er waren tijdens dit toernooi natuurlijk de nodige onverwachte situaties, want lang niet iedereen speelt hier precies volgens het boekje en dat wil nog wel eens verrassende resultaten afwerpen. Viro Bisht, de uit India afkomstige en reeds geruim tijd in Nederland wonende ingenieur, vertelde aan iedereen die het maar horen wilde, wat hem in deze situatie was overkomen:

NOORD:
♥ S 7 5 3
WEST: A H V 10 2 ♠ 9 4
ZUID:
♥ 8 6

Mevrouw west speelde een hartencontract, de oostkaart was heel open. De normale speelwijze is natuurlijk het trekken van harten, maar een vrouw met de behoorlijke kans op hartenboer valt. Hoewel Bisht (noord) niets had gewonnen, begon mevrouw west uit de sloten hand de harten twee op tafel te leggen. Wat had u als noord gedaan? Noord zag dat de tafel (oost) slechts harten negen had en hij dacht er zeker van te mogen zijn dat zuid boven de negen kon. Kortom, noord speelde best bij — op tafel werd harten twee gemaakt en mevrouw West die nu geen hartenlag verloor, beleefde een van de hoogtepunten van haar bruidegomloopbaan: zij had een meesterklasser op prachtige manier te pakken gehad!

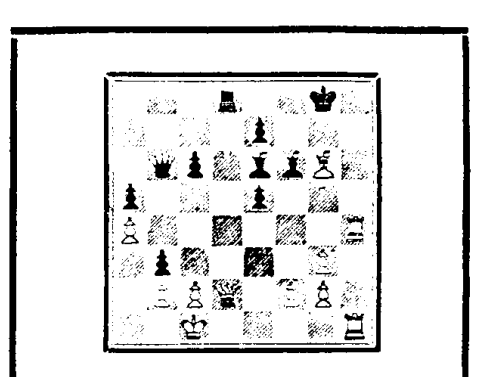
HERMAN W. FILARSKI

SCHAKEN

Het wordt dit keer een beetje een praatrubriek. We zijn thans een paar maanden bezig met het experiment van „een rubriek voor de gemiddelde schaker” hetgeen tegen alle tradities in is. Zover de reacties ons bereikten hebben we in de roos geschoten, althans met „het idee” maar of de inhoud nu precies het idee dekt, is een vrij duistere zaak. Mocht een lezer, of verenigingsbestuurder, bepaalde voorstellen hebben, dan zullen we er graag aandacht aan besteden, ofschoon, het is onze droeve ervaring, dat schakers nooit „de pen ter hand nemen”, en „alleen tekeer gaan als de redacteur er eens lekker naast is.” Desondanks, partijen of opmerkingen van harte welkom.

Thans een opgave, die misschien ook door de Telon-schakers kan worden opgelost. We hebben het „type-combinatie” al enkele malen behandeld. Onderstaand diagram „stamt” uit de partij Antunac-Hartoch, meestergroep Hoogoven-toernooi.

Wat gaf geforceerd mat in 6 zetten. Oplossing opgaven rubriek 10 januari. Het was een slotfase uit de partij Jacobsen-Eales. Niemeyertoernooi '69-'70. Zwart speelde 1...Ne2??7? en werd

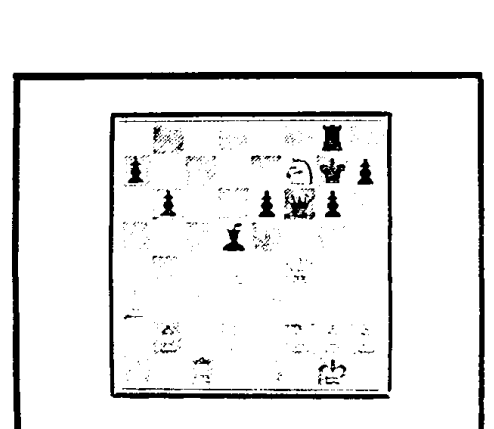

door 2. P77, mat gezet! Zwart had simpel kunnen winnen indien hij 1...Lg2 had gespeeld.

Daarop moet volgen 2. Kg2, en na 2...Te2+ had wit de pijp aan Maarten kunnen geven.

Opgave 2 had betrekking op het duel Urzica-Belajski. Wit miste een geweldige kans op winst door 1. Da7, te verzuimen. De dreiging 2. La6!, is dan in alle varianten doodlijk.

Onze tweede opgave is ontleend aan een stand uit de partij Filip (Tsjek) - Platonov (SU).

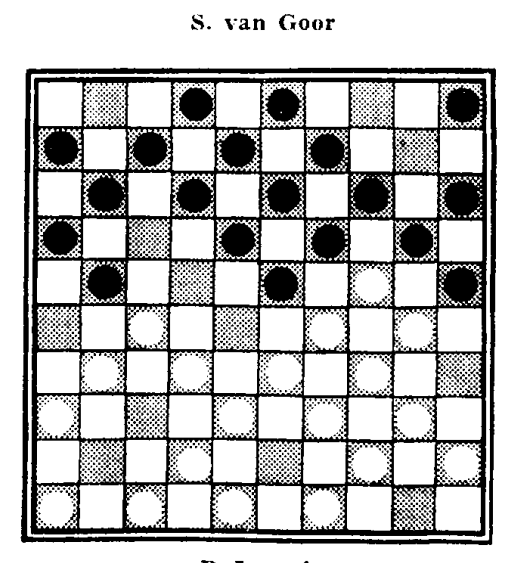
Vraag: Wat speelde wit en waarom capituleerde zwart?

EEUWIG SCHAAK.

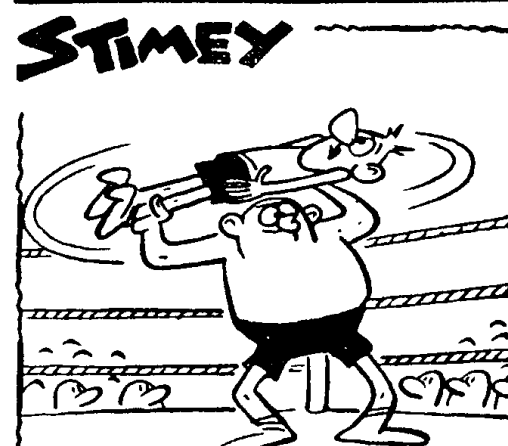
DAMMEN

In de winter worden de dammers actief. Niet alleen worden de provinciale clubkampioenschappen afgewerkt (in Limburg werd VOS reeds kampioen van de hoofdklasse, er is nog een ronde te spelen, en MDC van de tweede klasse, terwijl in de eerste klasse nog hard wordt gevochten), ook de persoonlijke kampioenschappen worden in de wintermaanden gespeeld. Men is hier nog bezig aan de voorrondes. Behalve deze „verplichte” wedstrijden treft men soms ook sneldamwedstrijden op het programma aan. Daartoe kan een vereniging het initiatief nemen. Eind vorig jaar werd het open sneldamkampioenschap van Brunssum gespeeld (open betekend: ook dammers uit andere plaatsen mogen er aan deelnemen). Er wordt bij deze wedstrijden met de klok gespeeld; beide spelers krijgen tien minuten bedenktijd, er behoeft niet te worden genoteerd.

Meestal trekken dergelijke wedstrijden een flink aantal deelnemers, omdat het hele programma in één middag kan worden afgewerkt en omdat het een goede training is om snel een bepaalde stand te kunnen overzien. In Brunssum werd W. C. Maertzdorf winnaar; tweede werd S. van Goor en derde P. Lacroix. Laatstgenoemde stelde mij een paar leuke partijfragmenten uit deze wedstrijd ter hand, die bewijzen dat er ook in dit korte tijdsbestek nog lustig op los wordt gecombineerd.

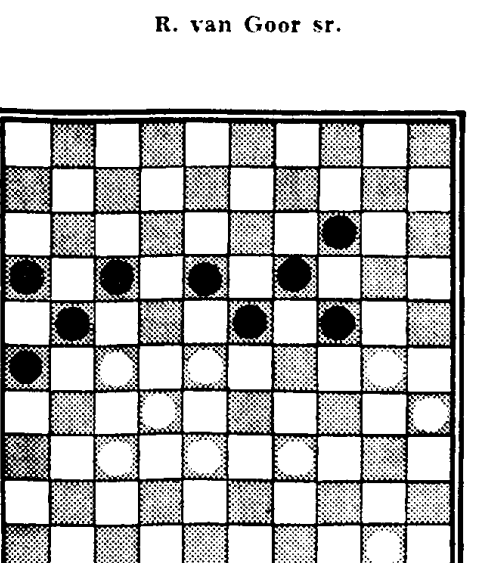

S. van Goor

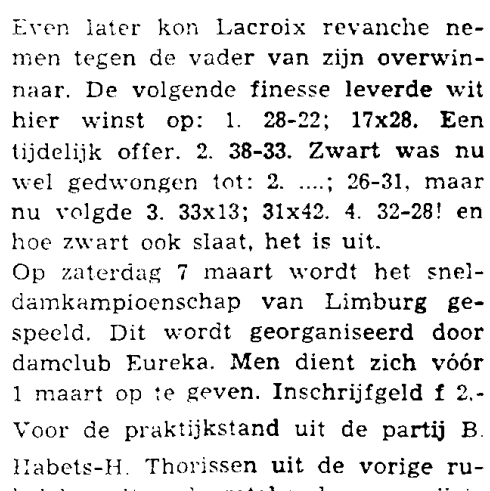

P. Lacroix

Een staaltje van durf van de witspeler om in een vluggertje op de zogenaamde Partie Bonnard in te gaan. Hij vertrouwde waarschijnlijk op zijn groot combinatievermogen. Toen wij echter 38-27 speelde, toonde Van Goor dat hij ook weet wat combineren is, want de zwartspeler won fraai door 18-22; 28x26; 12-17; 29x18; 20x29; 34x23; 25x43; 48x39; 19x48. Damhalen op een bezet veld!

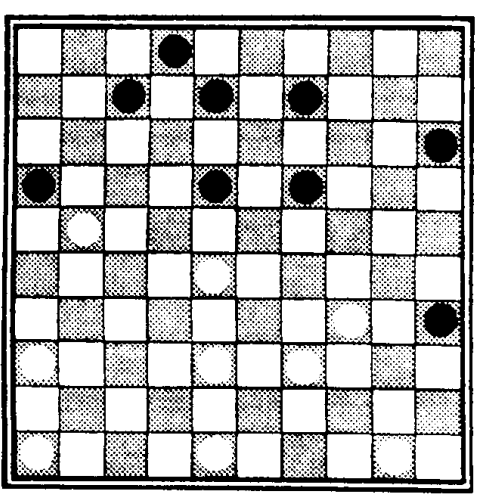
R. van Goor sr.

P. Lacroix

Van f 5 beschikbaar. Oplossingen tot 7 februari aan mijn adres. Hier even de stand in cijfers. Zwart: 6, 8, 11, 14, 16, 18, 19, 20, 23, 24, 26, 27, 31, 36, 38, 10, 40, 45, 46, 48. Daarom is voor zwart 20-24 four!

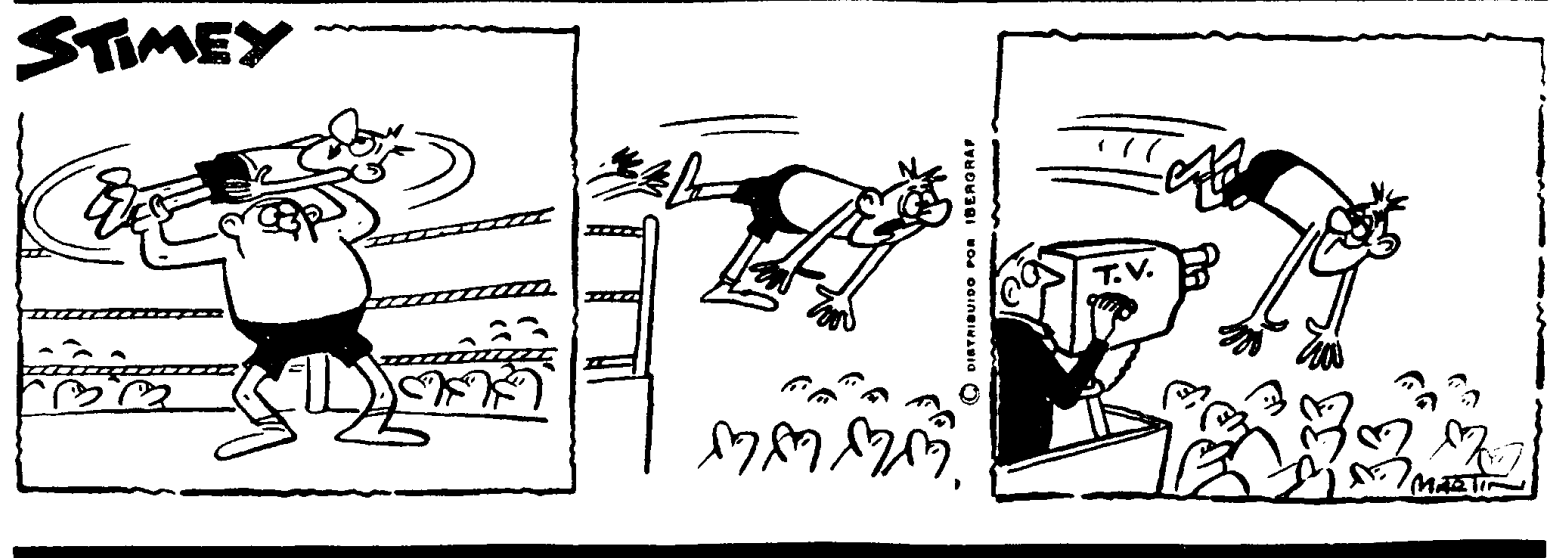
De oplossing van het probleem van J. Verstraeten uit de vorige rubriek luidde: 1. 44-39; 19x30. 2. 29-24; 30x19. 3. 42-35; 15x24. 4. 28-23; 18x40. 5. 38-32; 27x29. 6. 38x27; 21x32. 7. 47-42; 12x21. 8. 42x31; 36x27. 9. 22-18. 13x22. 10. 48-42; 37x48. 11. 39-34; 48x30. 12. 25x1; 16x7. 13. 13x26. Een lastig probleem, maar mooi. Alleen de slotstand is wat onbevredigend.

Probleem nr. 10.

H. Wetzelaer uit Kerkrade is iemand van wie men maar zelden problemen ziet. Toch weet hij af en toe verrassend goed voor de dag te komen, zoals in dit mooie dwangprobleem. Ondanks het feit dat er aan beide kanten maar negen schijven op het bord staan, een moeilijke opgave.

LEEN DE ROOY
Meidoornstraat 59
Heerlen

Limburgs VOORDELIGSTE AANBIEDINGEN van de week.

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

Oude-Wijven-
FRUIKEN,
HOEDEN en
MASKERS
te kust en te
keur. Grijs
pruik met
knot 6.95.
Linnen masker
0.95

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

Leuke bonte
KIELEN in
kranten- of
biermerken-
druk. In kleine
en grote maten,
van 8.95 tot 5.95
Bijpassende
PETTEN 2.50 en
1.50

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

COWBOY-
HOEDEN in
vood, wit, zwart
en bruin vilt,
vanaf 1.75.
COWBOY-
PISTOOL met
„Silver“-loop
van 4.95 tot
1.95

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

TAMBOURIJ-
NEN van bont
metaal of met
echt vel. Ze zijn
er in prijzen
van 3.95 tot 0.75
SPREEK-
SAXOFOONS
vanaf **0.95**

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

Originele
BOEREN-
KIELEN voor
groot en klein,
vanaf 3.50.
BOEREN-
PETTEN
1.95 en 1.25.
RODE HALS-
DOEK **1.25**

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

STROKOKES
voor neger- of
Hawaï-
costuum 4.95,
3.95 en 2.95.
ZWARTE
TRUIKEN met
hoge col. Grote
maten v.a. 7.95.
Kindermaten
vanaf **4.75**

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

ZELFBINDERS en VLINDERSTRIK-
JES met origineel, grappige carna-
valsteksten 2.75. 2-kleurige
STRIKJES voor verenigingen **1.50**

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

INDIANEN-
COSTUIMS,
zowel voor
jongens als voor
meisjes van 4
tot 15 jaar, in
vele nieuwe
modellen. Het
afgebeelde
model in
maat 4 kost
14.50

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

KAALKOPPEN met haar en bolle
wangen 2.95. HALFMASKERS met
snor en baard 1.95.
FREETNEUZEN vanaf **0.30**

WUNEN
ELDORADO
KERKRADE

CHARLESTON
HOED 3.95.
HANDSCHOE-
NEN 3/4 lang 4.95
SIGARETTEN-
PIJPJE uit-
schuifbaar tot
50 cm. 1.50,
25 cm. **1.25**

Maak ELDORADO tot een zaak van WINST VOOR U!

HOE JE HET OOK BEKIJKT

CARNAVALSARTIKELN

DE GROOTSTE KEUZE!

**N.V. Industrie-
maatschappij
J. C. Bamford
(NWE)**
Bamfordweg 1,
Utrechtse (L.)
Telefoon: (0438) 23 84.
Telefax: 55195

zoekt voor directe indiensttreding een

**SECRETARESSE/
ASSISTENTE**

voor de service-manager.

Haar zal worden opgedragen correspondentie
en een deel van de technische administratie
te verzorgen.
Kennis van Frans en Engels is daarbij be-
langrijk.

Schriftelijke of telefonische sollicitaties worden zo
spoedig mogelijk ingewacht.
Telefonische contacten: 0448-2386, toestel 3.
Schriftelijke sollicitaties: Postbus 26 - Meerbeek.

Voordelig te koop

Koffieautomaat

met 5 sorteringen.

Jan van Cruichen N.V., Schiedamschedijk 2-4, Heerlen
telefoon 1264.

**GEMEENTE
VENLO**

Op de afdeling Interne Zaken van de secretarie is op korte
termijn plaatsingsmogelijkheid voor een

**REGISTRATUUR-
AMBTENAAR**

Vereist: diploma GA I en archiveringszorging I.

Salaris: tot maximaal f 1200,- per maand

Sollicitaties (met vermelding in de linkerbovenhoek van
nr. 5/48) binnen 10 dagen aan burgemeester op werkdagen.

Restaurant OLD DUTCH
(Membre Alliance Gastronomique Néerlandaise)

vraagt voor direct of later, voor haar à la carte restaurant:

- Chef de Partie
- Aide de Cuisine
- Commis de Cuisine

Aanmelden schriftelijk of persoonlijk, na tel. afspraak
(tel. 016-126712).

Rotterdam, Rijnlaan 28.

Wegens sterfgeval

herenkapsalon te huur

te Eygelshoven, Hooftstraat 122. Vrij van goodwill.
Inlichtingen: Weerts, Hooftstraat 51, Eygelshoven, tel. 387

Te koop aangeboden

MODERN WINKELPAND

VOOR ALLE DOELEINDEN GESCHIKT.

Te bevragen: Maastrichterstraat 55 - Brunssum

TE KOOP

**1 Burroughs
factureer / boekhoudmachine,
1 Burroughs boekhoudmachine**

beide in prima staat.

PARALLELWEG 47, HEERLEN.

**Wegens ziekte te koop
WASSERETTE**

gunstig gelegen in Zuid-Limburg. — Redelijke prijs.
Brieven onder no. 3 2040 Limburgs Dagblad Geleen.

Wegens uitbreiding van onze activiteiten vragen
wij voor direct enkele

**administratieve
krachten:**

a) Jonge man/vrouw
voor de boekhouding van 16 tot 20 jaar die in
het bezit is van het Mulo-diploma.

b) Jonge man/vrouw
voor de facturering met enkele jaren
Mulo-opleiding.

c) Kieme jongedame
van 16 tot 20 jaar
met gevoel voor administratief werk
voor de inkoop-afdeling.
Op ons modern kantoor bieden wij een prettige
werkkring, goede salaris en sociale
voorzieningen.
Bel voor nadere inlichtingen of schrijf een
bondige sollicitatiebrief aan:
S.E.V. GROOTHANDEL GEBR. THIEWISSEN
Nuthweg 66 - SCHINNELN - Tel. 0448-1267

Zet alles wat stinkt, ploft of giftig is op een eiland in de zee

„W AAROM moeten we alle industrieën en fabrieken op goede veengrond bouwen in de groene strook langs onze kust, die we zo hard nodig hebben voor recreatie en om te wonen? Laten we het continentaal plat voor onze kust dempen, dan hebben we zoveel industriegrond als we maar willen“. Dat is in het kort de mening van electrotechnisch ingenieur J. J. Pot uit Slikkerveer. Hij is de man die bij al het gejammer over het verdwijnen van recreatiegebieden en vervuiling door de industrie met een alternatief komt.

„Iedereen roept ach en wee als Rotterdam met een plan komt en weer grote stukken grond voor de industrie opeist. Maar niemand zegt welke kant we wel uit moeten“, zegt de heer Pot. Zelf ontwierp hij zijn „Noordzee-plan“. Eilanden van opgespoten zand voor de industrie in het ondiepe gedeelte van de Noordzee.

„Het is allemaal een kwestie van ruimtelijke ordening“, zegt ingenieur Pot in zijn woning in Slikkerveer. „Buiten Rotterdam zijn er eigenlijk maar twee andere Atlantische havens in Europa. Le Havre in Frankrijk en Hamburg in Duitsland. Rotterdam ligt daar gunstig tussen, aan de Rijn-delta of mini-Delta. Dit gebied is geliefd als vestigingsplaats voor de grote industrie wegens de goede aan- en afvoerwegen, maar het is overvol. Er wonen een paar miljoen mensen in de tank van de fabrieken en de schaarse recreatie-gebieden worden door nieuwe bedrijven opgeslokt. De industrialisatie zal blijven toenemen. In 1985 zal de petro-chemische industrie in de westelijke wereld vertienvoudigd zijn.“

Rotterdam zoekt voor uitbreiding van zijn industrie en haven ruimte op de Maasvlakte. Amsterdam wil bij IJmuiden een buitenhaven bouwen voor de groter wordende tankers en Den Haag heeft een (heel vaag) plan om een stuk zee voor de kust te dempen. Al deze plannen zijn slechts lapidum volgens de heer Pot en overbodig, als het Noordzee-plan wordt uitgevoerd.

„Kijk, vroeger was de Noordzee tot aan de Doggersbank vasteland“, zegt hij, „maar dat is allemaal ondergelopen. Als we geen dijken hadden gebouwd kwam de zee nu tot aan de hoge zandgronden in Utrecht en Brabant. De Noordzee is een ondiepe zee, tot de Doggersbank nergens dieper dan 40 meter. Als we daar nu kunstmatig eilanden maken door zand op te spuiten en alles wat stinkt, ploft of giftig is neerzetting, dan kunnen we de groenstrook achter onze duinen behouden om te leven en te wonen. Natuurlijk moet er ook dan geleid worden op water- en luchtverontreiniging“, vindt de heer Pot. „De Noordzee is al de smerigste zee ter wereld en lucht stoot zich niet aan afstand“.

Een oplossing als de Maasvlakte, een stuk land aan de kust te bouwen, is volgens hem niet geslaagd omdat hierdoor de zeestromingen langs de kust beïnvloed worden en onze stranden gevaar lopen. Zijn eilanden wil hij tenminste 5 kilometer buiten de kust houden, zodat het strand als uniek recreatiegebied blijft bestaan.

Buitenland

Het plan van de heer Pot is niet nieuw, elders wordt al gedacht aan industrialisatie van de Noordzee. In 1972 hoopt Frankrijk een nieuwe haven bij Le Havre klaar te hebben, 26 km voor de kust en bereikbaar voor de grootste schepen. In België hebben al meer ondernemingen plannen gemaakt voor het bouwen van haven- en industrie-eilanden voor de Belgische kust. Er bestaat een „plan zeevast“, om op de zandbanken voor Zebruggen een haven en wooneiland te maken. De kosten worden geschat op 1,5 miljard gulden. De Belgische Betonmaatschappij wil op de Thorntonbank, 26 km uit de kust, een haven bouwen, geschikt voor tankers van 500.000 ton. Duitse banken zijn bereid dit plan te financieren, indien de Belgische regering toestemming geeft voor het leggen van een pijpleiding van deze kunstmatige haven naar West-Duitsland. De Belgische regering heeft een commissie ingesteld om alle plannen te onderzoeken.

Alle bestaande plannen in Nederland, zoals het plan 2000 van de gemeente Rotterdam, zijn volgens de heer Pot slechts gepruts om zoveel mogelijk industrie en havenuitbreiding in een toch al overvolle Rijn-delta te stoppen. „Behalve dat dit slechts een tijdelijke oplossing kan zijn, omdat er nu al ruimtegebrek is, wordt ook onherstelbare schade toegebracht aan het woonmilieu. Buitenlandse bedrijven die zich in de Rijn-delta willen vestigen, zijn gedwongen naar het buitenland te gaan omdat er geen ruimte is. Een voorbeeld is het Japanse bedrijf Mitsui, dat nu naar België is gegaan. Door dit enge industrialisatiebeleid heeft Nederland al miljarden aan buitenlandse investeringen misgelopen“.

De heer Pot heeft voor zijn plan weinig gehoor gekregen bij de officiële instanties. Het ministerie van verkeer en waterstaat heeft laten weten dat de tijd er niet rijp voor is. „Wij lopen achteraan“, vindt de heer Pot. „Wat willen we nu, dat onze kinderen en kleinkinderen in 2000 zeggen dat we te zuldig en te bekropen zijn geweest. Dat het onze schuld is als ons land dan onleefbaar is?“

Zijn plan kan, meent hij, een oplossing zijn voor vele problemen van ons overbevolkte land. De Hoogovens moeten uitbreiden en willen een tweede bedrijf in de Maasvlakte bouwen. „Veel eenvoudiger en dichterbij huis kunnen ze een eiland voor IJmuiden bouwen en Amsterdam kan bij dat eiland zijn nieuwe buitenhaven vestigen“. Maar niet alleen voor de industrie heeft het eilandenvanplan voordelen, meent de heer Pot. De toekomstige superpersonische vliegtuigen zullen nog meer lawaai maken dan de huidige straalvliegtuigen. „Waarom bouwen we niet een groot internationaal vliegveld op een eiland in de Noordzee“, vraagt hij zich af, „dan houden we het lawaai buiten onze woongebieden“.

Hovercraft

De kosten van zijn plan zijn niet zo hoog, niet hoger althans dan de huidige prijs van industrialisatie in Amsterdam of Rotterdam. „We moeten van het idee af dat de overheid als grond bouwrijp moet maken, zoals dat nu gebeurt“, zegt de heer Pot. „De overheid verdeelt het continentaal plat in kavels, zoals bij aardgasconcessies. Industrieën en andere belangstellenden die ruimte zoeken, krijgen dan zo'n kavel toegewezen en moeten daar zelf een eiland bouwen“.

Er kan, volgens ir. Pot, begonnen worden met een klein eiland, maar dat kan onbeperkt worden uitgebreid. „We moeten alleen vaargeulen openhouden voor de scheepvaart. Er hoeft geen grond ontgrend te worden, de zee ligt te wachten op gebruik. Een ander financieel voordeel is dat de eilanden zandgrond hebben, wat goedkoper is bij het bouwen dan de drassige veengrond“. Het is niet zijn bedoeling dat er woonwijken op de eilanden komen, want dan zitten we weer tussen de industrie met alle bezwaren. De petro-chemische industrie, die het gevaarlijkst is in woongebieden en veel ruimte vraagt, komt het eerst in aanmerking voor vestiging in zee. Bovendien zijn deze bedrijven daar goed bereikbaar voor de mammoettankers. Deze tak van industrie heeft naar verhouding weinig arbeidskrachten. Arbeiders kunnen gemakkelijk heen en weer reizen van de woongebieden in de groenstrook langs de kust naar de eilanden. Zo lang er geen tunnels zijn of bruggen die de verbinding met het vaste land vormen, is de Hovercraft, een voertuig dat zich op een luchtkussen voortbeweegt over water en land, uitstekend geschikt. Het pendelen zal door de moderne vervoermiddelen heel wat sneller en comfortabeler kunnen aan het huidige pendelen van arbeiders uit Brabant naar het Rotterdamse industriegebied in kleine busjes zoals nu gebeurt.

„Maar al zullen de kosten duurder uitvallen dan verwacht, hoewel is het ons waard om Nederland leefbaar te houden en te maken. We hebben nu nog de keuze tussen een grauw industrieel als het Ruhrgebied of een modern industrieel met de fabrieken van buiten de wooneenre. Wat zal men zeggen in 2000? Dat we het hebben verpraat of dat we het hebben gehad en verder te kijken?“ vraagt hij zich af. Zelf hoopt ir. Pot dat anderen zijn plan verder zullen uitwerken. „Ik ben maar een amateur, die het uit liefhebberij deed, zoals een ander postzegels verzamelt“.

Engeland balt z'n vuisten

Weet u nog wel?

„In de zomer van 1940 begon Engeland snel het toevluchtsoord te worden voor de democratie. En... zou bovendien het wapen-arsenaal van het vrije Westen worden. De nederlaag van Duinkerken moest worden uitgewist. Engeland balde z'n vuisten...”

Meer, veel meer hierover in „De Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog”, een indrukwekkende reeks standaardwerken die als initiatief van ons blad verschijnt. Doorwrochte werken, die zullen worden gepubliceerd in 96 wekelijkse afleveringen. Elke aflevering telt 32 pagina's en behandelt een onderdeel, toegelicht met foto's, tekeningen, kaarten, diagrammen, historische documenten. Natuurlijk wilde ook u op deze reeks intekenen. Maar u deed het nog niet. Aarzel nu echter geen moment meer en benut deze kans om zo makkelijk een zo begeerlijk standaardwerk te verwerven.

Benut vooral deze kans

„De Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog” is geschreven door geschiedkundigen en militaire autoriteiten van „beide” kanten. Objectief. Verantwoord. Maar ook: boeiend als een documentaire. Elke week een nieuwe complete reportage. Dat is het voordeel van deze op leessnelheid afgestemde wijze van publiceren. De prijs van één zo'n boeiende aflevering is slechts f 1,25. Onbegrijpelijk eigenlijk voor zulk goed verzorgd drukwerk, met zoveel vierkleuren-illustraties... U kunt het allemaal, heel makkelijk in uw bezit krijgen. Als... u nu de coupon ingevuld aan ons opstuurt.

Een standaardwerk voor uw leven

Dát is het imposante eindresultaat na 96 leerzame, boeiende weken. Zes dikke boekwerken. In rijke banden van rood kunstleer met goudopdruk. Mooie boeken, maar ook boeken waar u telkens weer een beroep op kunt doen, zonder dat u ooit wordt teleurgesteld. Want deze „Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog” beantwoordt al uw vragen en plaatst ze bovendien in het juiste historische verband. Alweer een goede reden om nu de bon ingevuld aan ons op te sturen.

Schitterende verzamelband gratis

Als u nu de bon aan ons opstuurt dan doet u verschillende dingen tegelijk. U doet iets waar u

96 weken lang een leerzaam genoeg aan beleeft. Dat is één. U bouwt aan een unieke schat voor uw boekenkast. Dat is twee. U vergroot uw kennis van een dramatische periode in de geschiedenis. Dat is drie. U verdiept uw inzicht in de situatie in de wereld- nu (in het verleden ligt immers het heden!). Dat is vier. En... u krijgt de eerste verzamelband die normaal f 5,25 kost, gratis. Dat is vijf. Vijf goede redenen om nu de bon in te vullen en aan ons te zenden.

BON12

Ik abonneer mij op de „Geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog”

Mijn naam is: .....

Adres: .....

Woonplaats: .....

Handtekening: .....

Ik betaal per maand.

Adresseer de bon als volgt:

Limburgs Dagblad
Antwoordnummer 46
Heerlen.

Doe deze bon in een envelop, waar u geen postzegel op hoeft te plakken, deze betalen wij.

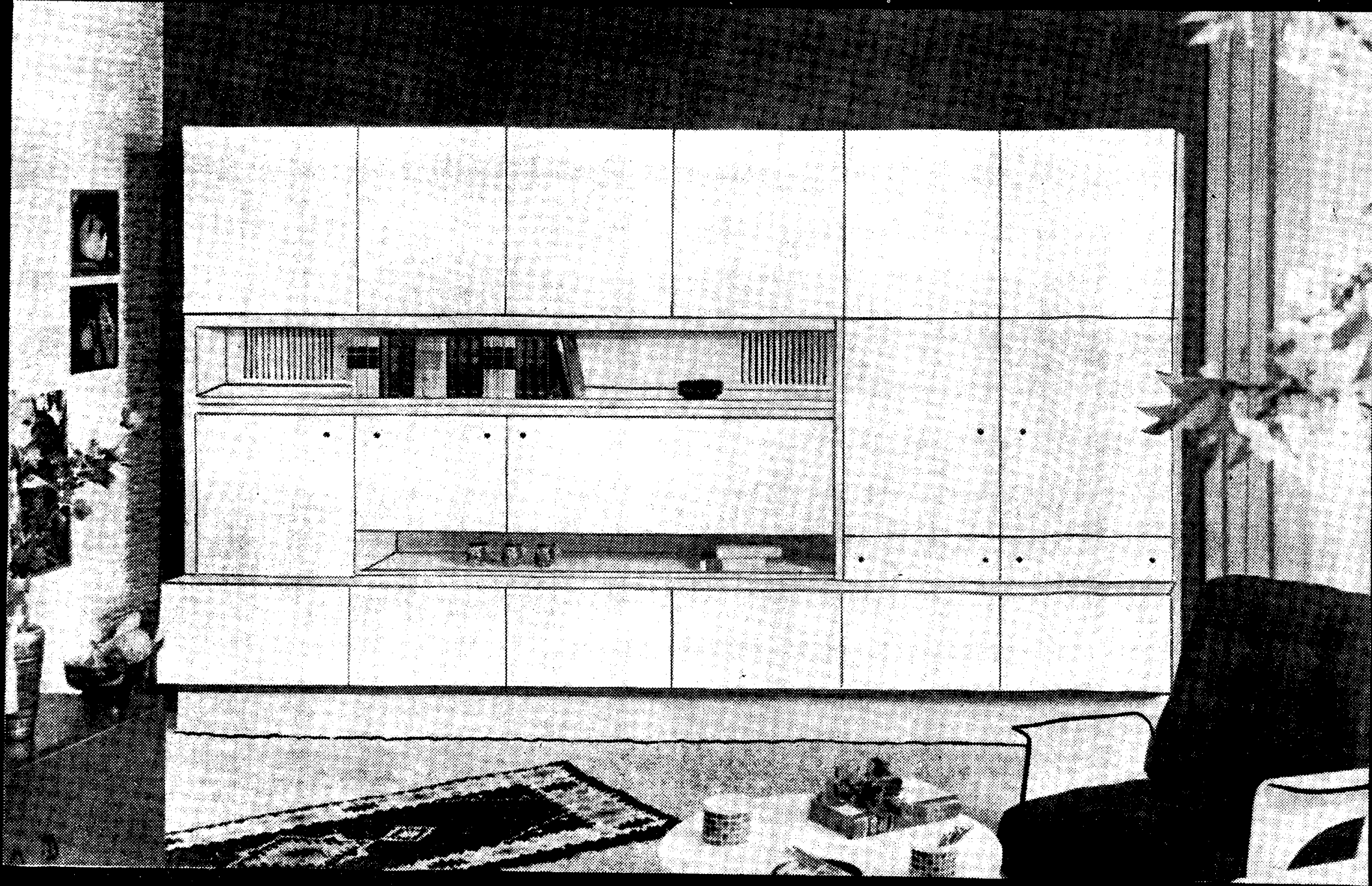
Een speciale aanbieding van het Limburgs Dagblad.

WESTDUITSLAND'S

meest exclusieve

WONINGINRICHTING

overtreft weer ieders verwachtingen

... met deze
sensationele aanbieding.

Wandkombinatie in slijplak met stereo-installatie

300 cm breed met speciaal ingebouwd televisie-vak, uitgevoerd in de fijnste matwitte slijplak met vele extra voorzieningen die vanzelfsprekend bij zo'n representatief meubelstuk horen zoals: exclusief barvak, schrijfbureau, televisie-vak met speciale draai-deurijes, schuifladen op telescoop-rails in het onderste deel, cassette-laden in het bovenste deel.

Kortom een zeer apart meubelstuk voor jonge veeleisende mensen, voor wie onze spreekwoordelijk lage prijzen betaalbaar zijn.

DEBETZ-sensatieprijs
incl. extra voorzieningen

DM 795.-
Speciale aanbieding

DEBETZ aanbiedingen zijn niet te evenaren

Ernstig vervuilde bejaarde overgebracht naar kliniek

Man leefde als een holbewoner

door Hubert Haenen

HEERLEN, 31 jan. — Een binnenbrandje in het huis van een 83-jarige Voerendaler heeft gisteren aan het licht gebracht dat de in voddren en lompen geklede oude man al jaren in een toestand van onbeschrijflijke vervuiling en wanorde leefde. Politie, brandweer en artsen stonden perplex toen ze met de oude man en zijn huis — het wemelde van ongedierte — werden geconfronteerd. „Ik ben er de hele dag kapot van geweest”, bekende Voerendaals nieuwe burgemeester I. Sieben gisteravond.

Het brandje, dat ontstond in de slaapkamer, werd veroorzaakt doordat de man de as van een polikacheltje op de houten vloer liet vallen, hetgeen, gezien de grote hoeveelheid as die er lag, zijn gewoonte moet zijn geweest. Daarop vatte het bed, in welke een houten slaapkamer stond, brand. Buren, die de vlammen hadden opgemerkt hadden inmiddels de brandweer gewaarschuwd die het vuur snel bedwongen had. De schade bleef bovendien beperkt.

Jeugdige insluipers gegrepen in Sittard

SITTARD, 31 jan. — De Sittardse politie heeft twee jeugdige knaapen, de 13-jarige R. en de 15-jarige S., beiden uit Sittard, in de kraak repakt die zich enkele weken lang schuldig hebben gemaakt aan insluipingen in de Sittardse Schildersbuurt. De jongens hebben vermoedelijk 15 insluipingen op hun naam staan. Het totale bedrag dat zij meekipten bedraagt enkele honderden guldens, waarvan de jongelui nog circa 30 guldens over hadden. Zij zijn na verhoor naar huis gestuurd, maar zullen zich nog voor de kinderrechter moeten verantwoorden.

Een speciaal daarvoor belaste patrouille van de politie vatte donderdagavond post in de schildersbuurt. Op een gegeven moment constateerde men bij een huis, waarvan de bewoners niet thuis waren, dat twee jongens daar met een tand gereed en tot, bleek al spoedig dat dit duo de talloze insluipingen in deze wijk van Sittard op zijn naam had staan. De jongens gingen heel eenvoudig te werk: met de sleutel van hun eigen sleutel hangen zij in andere huizen in de buurt doodleuk binnen gewandeld en vloegen dan hun slag. Soms was er wel buit, soms niet. In een aantal gevallen hebben de bewoners — die op het moment van insluipen niet thuis waren — niets gemerkt.

De jongens — allebei scholieren — zijn reeds bekenden van de politie. Zij hebben een volledige bekentenis afgelegd. De politie is blij dat deze zaak is opgelost. „Het heeft ons heel wat hoofdpijnen gekost”, aldus inspecteur E. Diek van de Sittardse recherche.

Aanrijding na 2 dagen rijbewijs

SITTARD, 31 januari. — Een op de Sittardse markt geparkeerd staande wagen werd gisteravond om kwart over acht door een wegrijdende automobilist aangereden. De man ging er niet goeddoede richten vandoor. Omstanders noteerden echter het nummer en waarschuwden onmiddellijk de politie. Na een half uur kreeg de bewuste autobestuurder, S. uit Sittard, bezoek van de politie. Hij ging op de bon. De man had posen twee dagen zijn rijbewijs, aldus verklaarde hij.

„Geef me maar een revolver...”

Burgemeester Sieben: „De man had zich zeker al in een jaar niet meer gewassen.” De Voerendaler wilde koste wat het kost terug naar zijn huis. Gisteren moest men hem dan ook vrag en wel laten gaan. In de loop van de dag wist Voerendaals burgemeester hem, in overleg met de officier van justitie, onder te brengen in de lazenclank te Hoensbroek. „Geef me maar een revolver dan schiet ik me dood!” zei hij toen hij wist dat hij voorlopig niet meer naar zijn woning aan de Heerleneweg terug mocht.

De 83-jarige leefde alleen boven de winkel waar hij vroeger een slagerij heeft gedreven. In zijn jongere jaren was hij een bekende lange afstandloper, een marziale, sterke figuur, gedecoreerd met tientallen medailles van vierdaazen. Ook nu nog, op zijn hoge leeftijd, toont hij zich vitaal. Tien jaar geleden trok hij zich terug. Sindsdien laggen zelfs zijn buren hem nooit meer te zien. Hij kwam alleen maar en dan zie stiel, naar buiten om in alle vroegte de vuilnismanier op de stoep te zetten. Niemand liet hij in zijn huis. De bakker moest zijn brood via een luikje in de voerdeur afleveren. Zijn tijd bracht hij door met kranten lezen. „Hij leefde als een holbewoner”, zegt burgemeester Sieben. Een week of twee geleden werd de nieuwe burgemeester op de man geattendeerd. Hij moest toen zijn bezoek aan de 83-jarige eerst per brief aankondigen voor hij binnen werd gelaten. Ook toen nog kwam hij niet verder dan de gang. „Vent, wat heb ik met jou te maken”, kreeg de burgemeester toen te horen. Alleen een zoon kwam zijn vader tweemaal per week eten brengen. Commentaar van de heer Sieben: „Ik kan me moeilijk voorstellen dat kinderen hun vader in zo’n verwaarloosde toestand achterlaten.”

Jan Wolkers tilt er niet zwaar aan

Deining om sjlager „volslagen kolder”

KERKRADE, 31 januari. — „Het is belachelijk”, zegt de Amsterdamse beeldhouwer en schrijver Jan Wolkers, „dat iemand zich zo druk maakt over een onschuldig zinnetje uit een carnavalsliedje dat ik in mijn laatste boek „Turks Fruit” heb opgenomen. In het boek heeft de schrijver een gedeelte van de tekst gebruikt van een schlager uit 1950. „Ja, die Mokkel”. Dit lied is gecomponeerd door de Kerkradenaar Nico Ploum, die beweert dat Jan Wolkers zijn boekje te buiten is gegaan door zonder voorafgaande toestemming een gedeelte van de schlager op te nemen in „Turks Fruit”.

„Het lijkt me kolder”, zegt Wolkers. De hoofdperson uit mijn boek herinnert zich deze tekst, en ik laat het hem uitspreken. Het is toch geen belediging of zolets? Bovendien heb ik maar een heel klein stukje overgenomen. Ik wist helemaal nog niet dat Nico Ploum hiertegen heeft geprotesteerd bij BUMA in Amsterdam”.

Stunt

„Onzin om daar zo’n drukte over te maken. Misschien de tekstdrrijver mag pogingen ondernemen te komen. Het is in ieder geval een aardige poging van iemand die na „Ja, die Mokkel” niet meer zo produktief is geweest, en nu weer de aandacht wil trekken door een dergelijke stunt uit te halen. Een aardige poging hoor”, zegt hij lachend.

BUMA uit Amsterdam — Bureau voor Muziek en Auteursrechten — heeft uitspraak gedaan: „Jan Wolkers is fout”. De zin waar alles om gaat: „Ja, die Mokkel, die pol die wil ich putzen, de Mokkel, hoe de zaak juridisch doet niet zo zwaar aan. Iets opnemen uit een bestaand liedje dat gemeengoed is, is locie niet iets om je druk over te maken”. Nico Ploum uit Kerkrade heeft ook al een brief geschreven aan de uitgeverij Meulenhoff in Amsterdam,

De 83-jarige Voerendaler die zich jaren lang in zijn huis verborg.

Ook eerdere pogingen van gemeentewerke om de man uit zijn onbeschrijflijke toestand te halen liepen dood op de botte weigering van de 83-jarige, die volgens de artsen niet alleen vitaal, maar ook nog over zijn volle geestesvermogen beschikt. „Het is een leemte in de wet”, aldus de heer Sieben, „dat je niet kunt insluipen in zo’n geval. Het is eigenlijk een gelukkig toeval dat dat binnenbrandje er is geweest.”

waarin hij vraagt of deze onverkwikkelijke zaak niet geregeld zou kunnen worden. „Ik wacht nu maar af, wat er gaat gebeuren”, zegt de heer Ploum. „Contact met Wolkers heb ik nog niet gehad, maar misschien kunnen we de zaak wel onderling geregeld krijgen. Voorlopig wacht ik maar af wat BUMA gaat doen”.

„DOLLE MINA” KOMT NAAR LIMBURG

MAASTRICHT-BRUNSSUM, 31 jan. — Dolle Mina gaat ook in Limburg opereren. De actiegroep uit Amsterdam, die deze week met zwaar geschut is begonnen alles op haren en snaren te zetten om de vrouwen een gelijkwaardig aandeel in de mannen-gemeenschap te laten innemen, heeft in Limburg weerklank gevonden. Reeds dit weekeinde komt een delegatie van de Amsterdamse actiegroep naar Maastricht om er plannen uit te breiden voor een reeks acties in de zeer naaste toekomst. Wat deze plannen gaan behelzen, blijft nog even geheim.

Dolle Mina heeft vaste voet in Limburg gekregen dank zij een spontane actie van de Limburgse cabaretiere Bertine Vroomen. In het radio-schakelprogramma van de NOS „Komt u maar” haakte zij maandagavond in op de Dolle Mina-actie. Haar adhezievertuiging aan de actie had tot gevolg dat de Amsterdamse dolle Minagroep haar heeft aangesteld als Limburgse contactpersoon. „Iedere vrouw, waar ook in Limburg, die zich op welke wijze ook gefrustreerd voelt, is van harte

Vrachtauto van koperdieven in Tegelen gevonden

MAASTRICHT, 31 jan. — De rijkspolitie in Tegelen heeft de Maastrichtse recherche meegedeeld, dat in Tegelen de dinsdagnacht bij de fa. Dettremont in Maastricht ontvreemde vrachtauto is aangetroffen. Van de lading van 10 ton koper en tin ter waarde van rond 40.000 gulden werd niets meer aangetroffen. De wagen werd gistermiddag naar Maastricht overgebracht en onderzocht op eventuele sporen. Hij stond al 2 dagen onbeheerd langs de weg. Verwacht wordt, dat de onbekende dieven hun buit enige tijd zullen laten onderduiken en eerst later aan de man zullen trachten te brengen.

Fietsend meisje aangereden

SITTARD, 31 jan. — Op het kruispunt Dr. Nolenslaan - Baandert te Sittard werd het 13-jarige meisje V. uit Sittard gesneeld door een passerende auto, bestuurder door B. uit Ulestraten. Het meisje, dat op dit kruispunt geen voorrang verleende, liep een ernstige hersenschudding op en moest worden overgebracht naar het ziekenhuis.

uitgenodigd om telefonisch contact met mij op te nemen, aldus Bertine Vroomen, die dit weekeinde gastvrouw is van verscheidene Amsterdamse Dolle Mina's. Haar adres luidt: Oosterweg 87 d, Maastricht-Oost, tel. 14602. Ze is er elke dag bereikbaar behalve op maandagen.

Dolle Mina-bal

De carnavalsvereniging „d'r Sterrbach” te Brunssum geeft alle Limburgse „Dolle Mina's” de gelegenheid zich in de carnavalsvreugde uit te leven. Zij houdt woensdagavond een „Dolle Mina-bal”. Het „Dolle Mina-bal” is niet meer en niet minder dan het traditionele Auw Wieverbal. „We hebben de naam aan de actualiteiten aangepast. Verder heeft het geen betekenis. Met carnaval zijn de vrouwen immers altijd Dolle Mina's geweest”, verduidelijkt voorzitter J. Wijers. De avond begint om half acht in zaal Oberije aan de Rumpenerstraat.

DE HISTORIE VAN LIMBURG

VANAF VRIJDAG zal de historische H. J. H. Schurgers iedere week op een van de provinciepapen na's een stukje Limburgse geschiedenis schrijven. De serie zijn wij begonnen omdat de heer Schurgers ons heeft kunnen overtuigen, dat vele Limburgers niets weten van hun eigen geschiedenis. In de geschiedenisboeken wordt ook te weinig aandacht geschonken aan de historie van Limburg. Onze provincie bezit echter onnoemelijk veel geschiedenis en was bijvoorbeeld alle andere delen van ons land voor op het gebied van wegenbouw, stedenbouw etc. Daarom vanaf vandaag exclusief voor het Limburgs Dagblad iedere zaterdag een stukje geschiedenis. Te beginnen op pagina 29.

Vrouw drie dagen dood in woning

KERKRADE, 31 jan. — Gistermiddag werd in een woning aan de Poeyckstraat in het Ehrensteineveld in Kerkrade het lijk ontdekt van de 70-jarige weduwe A. K. die al meer dan drie dagen dood in haar woning heeft gelegen. De Kerkradse politie werd door de bewoners uit de Poeyckstraat gewaarschuwd, toen de vrouw zich sinds zondag niet meer had laten zien. Tegen half vier drong de politie de woning van de alleenstaande vrouw binnen en ontdekte het lijk op bed in de slaapkamer, waarvan de luiken en de deur aan de binnenzijde waren afgesloten. De politie neemt aan dat er geen misdrijf is gepleegd, en dat de vrouw een natuurlijke dood is gestorven.

Man bij botsing op slag gedood

VENLO, 31 jan. — In het Noordlimburgse plaatsje Aijen nabij Bergen is gistermorgen om kwart over elf de 22-jarige J. Vogelsangs uit Wellertloot op slag gedood, toen hij met zijn bestelauto vanuit een zijweg de rijbaan opreed en hierbij in botsing kwam met een vrachtwagen met twee personen aan boord. De bestuurder van de vrachtwagen, die op slag werd gedood, was J. Wellertloot. De botsing was zo heftig dat de bestuurder van de bestelauto uit de wagen werd geslingerd, waarbij hij met zijn hoofd onder de wielen van de aanhangert terecht kwam.

Dieventrio gegrepen

HEERLEN, 31 jan. — De Duitse douane heeft gisteren aan de grens, na een tip van de Heerlense politie, een dieventrio uit Keulen aangehouden dat in een Heerlense zaak 3 scheerapparaten en een radio hadden ontvreemd. In hun auto hadden ze bovendien vier radio's die eveneens in een Heerlense zaak hadden gestolen. Een radiohandelaar in Heerlen miste na het bezoek van de drie Duitsers — een 40-jarige chauffeur, en twee 33-jarige vrouwen — twee scheerapparaten. Hij alarmeerde onmiddellijk de politie die de twee mannen en een vrouw opgevoerd. De aanhouding van het drietal, volgens de politie recidivisten, bleek dat ze nog meer uit diens winkel hadden gestolen.

Werknemer nam loonzakjes mee

SITTARD, 31 jan. — De politie van Sittard heeft vrijdagmiddag de 18-jarige H. uit Eindhoven aangehouden die een loonzakje met de naam van de heer J. A. te Sittard, die jonkeman wordt ervan beschuldigd vijf loonzakjes met een totale inhoud van 1.541,80 uit het bureau van de boekhouder van genoemd bedrijf te hebben weggenomen. Bovendien zou hij in de loop van de afgelopen twee maanden meerdere loonzakjes van verhoor werd de knaap heengezonden, maar hij zal nog wel voor de rechter moeten verschijnen.

Weer Kamer-vragen over Spaubeek

SPAUBEK, 31 jan. — Het PSP-kamerlid J. van Wijk zal vragen aan de minister van Binnenlandse Zaken stellen naar aanleiding van de benoeming van burgemeester dr. J. van Bunnig als waarnemend burgemeester van Spaubeek. De heer Van Wijk zal de minister ondermeer vragen of deze beslissing gezien mag worden als een indirect antwoord op eerder door hem gestelde vragen over Spaubeek naar aanleiding van krantenartikelen over toestanden en mistoestanden in die gemeente.

Het Kamerlid vroeg indertijd of de gemeente Spaubeek in het kader van de herindeling niet beter voortdijtig opgeheven kon worden. Volgens het officiële communicé van het provinciaal bestuur naar aanleiding van de benoeming zal de burgemeester van Geleen de functie van burgemeester W. Priekl overnemen. Hij zal de laatste laatste ziekteverlof heeft en omdat verwacht kan worden dat de ziekte van langere duur zal zijn. Dit ziekteverlof zou verband houden met gezinsomstandigheden in huize Priekl.

Dodelijke val van trap

HEERLEN, 31 jan. — Gisternacht rond een uur is de dertigjarige mevrouw C. P. de Groot uit Vrieheide te Heerlen bij een val van de trap in haar woning dodelijk verongelukt. Ze stond boven aan de trap toen ze duizelig werd en haar evenwicht verloor. De vrouw, die Groot kwam met het hoofd op de vloer terecht, ze overleed vrijwel onmiddellijk.

● Vandaag dan het woord aan de eerste Dolle Mina. Eerlijk de eerste en direct al een volwaardige Mina. Naar onze indruk: misschien minder dol maar zeker zo verstandig als haar Amsterdamse zuster. Wat ons betreft: gelukkig; want het zou een misverstand zijn deze dolle Mina niet ernstig te nemen. Voor de overige reacties op de Dolle Mina's: zie pag. 25.

visie op limburg

Mina-Mijnstreek geboren

De uitdaging om aan de integratie van de Limburgse vrouw in de Limburgse gemeenschap een stoot in de goede richting te geven was voor ons onweerstaanbaar. Met beide handen willen wij daarom de gelegenheid aangrijpen in deze kolommen ons geesteskind „MINA-MIJNSTREEK” aan de dagbladlezers te tonen.

Haar dolle zuster uit Amsterdam zal moeten deelde model staan voor de zuiverlijke MINA. Duidelijkheidshalve willen wij dus beginnen met op te noemen, wat ons in de dolle zuster zo aantrekt en welke drie eigenschappen we ook zo graag ons kind zouden meeven. ORIGINALITEIT, waarbij we dus heel goed beseffen dat een origineel iets eenmalig is. Hier dus alle eer aan de Dolle Mina. VITALITEIT: Mina is zo vitaal. Ze gebruikt niet alleen haar verstand om haar plannen uit te denken maar ook haar gevoel. Heel dit verantwoordigde gevoel kleurt de felheid van haar acties. Ook wij willen een vitale Mina. SOLIDARITEIT. Amsterdamse Mina gebruikte haar gebundelde krachten! (Werd niet een aantal argeleze mannelijke burgers met vereneende krachten de auto's ingesleept?) Ook wij willen gebundelde krachten, desnoods spierkracht, maar toch liever geestkracht.

Mogen wij duidelijkshalve ook zeggen waar we de dolle zuster niet willen volgen? Dat is daar, waar haar acties te dol zijn, de overlast te groot wordt en het shock-effect te kras. Onze beleidslijn hierin willen wij nog niet nader uiteenzetten.

Uit het eigen woord van DOLLE MINA nemen wij graag over: CRECHES in alle grotere bevolkingscentra in de mijnstreek. GELIJKE BELONING VOOR MAN EN VROUW bij dezelfde arbeid en prestatie. GESCHIEDEN BELASTINGHEFFING bij gescheiden inkomens. Als NIEUWE SUGGESTIE zouden wij alle MINA-sympathisanten willen vragen: Stelt uw geslacht ook er eens op in, in uw eigen omgeving te ontdekken hoe vaak de vrouw nog steeds wordt behandeld als iemand die op bepaalde terreinen veelal niet aan bod hoeft te komen. U wilt voorbeelden? Man en vrouw werken allebei, maar in verschillende gemeenten. Dan heeft dit echnpaar niet de vrije keuze om zich te vestigen, hetzij dicht bij de werkkring van mevrouw, hetzij dicht bij de werkkring van meneer. Neen, ZIJN werkring geeft de doorslag van vestiging, ook al verdient hij maar een kwartje in de week. Ander voorbeeld: Namens het bestuur van een vrouwenvereniging schrijven voorzitter en geestelijk adviseur een brief aan het Bisdom. Beiden tekenen. De antwoordbrief, waarvan de inhoud bijzonder sympathiek is, is uitsluitend gericht aan de geestelijk adviseur, te zijnen name en adres.

Zelfs de naam van de betrokken vereniging, waar „vrouwen” in voor komt, wordt niet genoemd. Ook zou MINA MIJNSTREEK met alle vuur dat in haar jonge botten verscholen ligt, iedere vrouw willen toeroepen: zie de WERELD toch als arbeidsterrein en niet alleen de kring van gezin en huis en tuin.

Munstergelener aangehouden

Geschaakt meisje terug in Tuddern

SITTARD, 31 jan. — In Haarlemmermeer is de 20-jarige N. uit Munstergelene aangehouden, die beschuldigd wordt van schaking van een minderjarige dochter van Safari-directeur F. uit het Duitse Tuddern. De Munstergelener — zelf getrouwd en vader van één kind — was als dierenverzorger in het Safari-park werkzaam. De man is naar Sittard overgebracht, waar het onderzoek verder zal worden voortgezet. Het meisje is door haar vader in Haarlemmermeer opgehaald en is nu weer thuis. Het „avontuur” heeft ongeveer 14 dagen geduurd.

Op zaterdag 17 januari vertrokken ze vanuit Sittard — het meisje ging vrijwillig mee — naar Amsterdam. Het tweetal reisde tot Linne in een auto van de vader van het meisje. In Linne lieten ze deze wagen achter en kochten

Beangstiging alleen voor wat er in de wereld gebeurt is niet voldoende. Na het kennemen van iets komt het beoordelen daarvan en als je het niet mee eens bent moet dat naar voren gebracht worden. Wordt dus aan u als vrouw een bestuurlijke functie aangeboden, neem die dan aan, maak kennis met de feren, beoordeel ze en spreek dat oordeel uit. Strookt dat oordeel niet met de bestaande situatie dan kunt u als vrouw in een bestuurlijke functie zorgen dat er iets verandert.

Wanneer „MINA-MIJNSTREEK” u zal toelustert, gezin, huis en tuin aan hun lot over te laten, zouden wij MINA meteen de mond snoeren. Maar MINA meent, dat u moet woekeren met uw talenten en deze ook beschikbaar moet stellen aan de wereld buiten uw huis, tuin en gezin. De gevolgen van een dergelijke beschikbaarheid voeren ons terug naar onze eerste eis: CRECHES of, als u het liever wilt omschrijven, OPVANGCENTRA VOOR PEUTERS, met zou men te denken voeren aan de mogelijke kneden en taken van dergelijke opvangcentra breeduit te definiëren. Daarvoor was de ons beschikbare tijd ook te kort. Bovendien heeft MINA vermenen dat zowel landelijk als regionaal de CRECHES grote aandacht moeten krijgen van verscheidene verenigingen en groepen. Liever wordt MINA-MIJNSTREEK in deze activiteiten als deelnemster opgenomen dan ze eenzijdig te doorkruisen. Contacten hierover zijn reeds gelegd.

GELIJKE BELONING VOOR MAN EN VROUW. In Engeland is de er sedert 1968 ingevoerd, dat voor de vrouw de rechter pas worden in 1975, wanneer ongelijke beloning daar onwettig wordt. Als wij het nu eens, wanneer wordt het dan her een feit? Aan MINA zal het niet liggen, evenmin als zij zal versagen in haar strijd om een gescheiden belastingheffing. De honorerings van vrouwenarbeid mag nooit het vulmide zijn voor een suttende begroting. Voor de regering niet. Voor een bedrijf ook niet. MINA weet, dat hierover in verscheidene commissies reeds wordt gedacht en gesproken. Maar het gaat wel langzaam. Te langzaam.

MINA wil nog even terugkomen op haar hoogste karaktereigenschap: SOLIDARITEIT. Een solidariteit die als een sterke ketting alle vrouwen uit alle bevolkingsgroepen aaneenschakelt. Misschien vindt u na het voorgaande MINA MIJNSTREEK te beschouwend en te tam. U vergist u. Zij kan zeer fanatiek met haar pasgeboren pen trappen. Nog wil zij de moeders niet onbegrepen hun peuters en masse en onbereid op de stoepen der gemeentehuizen achter te laten. Zij hoort haar eis: CRECHES op redelijke wijze ingewilligd te zien. Maar het aktecomité MINA MIJNSTREEK zal nauwlettend toezien dat haar dochter niet wordt genegeerd en ook niet inslaapt. Dit aktecomité heeft nog slechts een voorlopige samenstelling, ieder die haar deelen enthousiast deelt is in haar midden welkom. Ook mannen, van wie er reeds verscheidene comitéd zijn. Secretariaatsadres: Nieuwenhagen, Kleikolenweg 17.

Geboorten:
ALEXANDRA
29-1-1970
Met Marcel verheugen wij ons over de voortvorige geboorte van ons tweede kind.
Marianne Schurgers, geb. Kusters
Lee Schurgers
5131 Hilensberg
Tijdelijk R.K. Ziekenhuis Sittard, kamer 515
In plaats van kaarten.
Op woensdag 4 februari a.s. hopen onze geliefde ouders

Johan Dautzenberg
en
Gertrud Dautzenberg-Vreuls
hun 60-JARIG HUWELIJKSFEEST te vieren.
De plechtige H. Mis voor hunner intentie zal opgedragen worden om 14.30 uur in de kapel van Huize Heerenveld.
Hun dankbare kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen
Ubach over Worme, januari 1970
Receptie van 17.00-18.00 uur in het Parochiehuus, Kloosterstraat Waubach.

Op ZATERDAG 7 FEBRUARI hopen onze ouders en grootouders
J. Vaessen
en
M. Vaessen-Hanseen
hun ZILVEREN HUWELIJKSFEEST te vieren.
Dat we hen nog lang samen gelukkig mogen zien, is de wens van hun dankbare kinderen en kleinkinderen.
CHARNEUX (België)
Bouzhemoet 375
Op donderdag 5 februari 1970 herdenken onze geliefde ouders, groot- en overgrootouders

Gerard Dortant
en
Maria Degens
hun 60-jarig huwelijksfeest
Voor de familieleden wordt om 3 uur een H. Mis uit dankbaarheid opgedragen.
Heerlerheide, Kampstraat 51
Adres van de dag: Heijndelweg 6B Heizenberg.
Receptie van 17.30-18.00 uur.

Dankbetuiging
Voor de zeer vele brieven van betuigingen, ondervonden alsmede voor de vele ontvangsten geschenken en bloemen, bij gelegenheid van ons gouden huwelijksfeest, betuigen wij, ook namens onze kinderen en kleinkinderen, allen onze oprechte dank.
Een bijzonder woord van dank aan H. gestellijken, H. gemeentebesturen, dokters, alle verenigingen, Bejaarden Centrum, familie, vrienden, kennissen en allen, die er toe hebben bijgedragen dit feest voor ons onvergetelijk te maken.
M. Verhagen
W. Verhagen-Boschhaken
Elgersloven, Christinastraat 30

Het heeft de Almachtige God betoogd heden tot Zich te nemen, wij plechtige, in de leeftijd van 54 jaar, in het de Wewer-schouwburg te Heerlen, mijn innigst geliefde echtgenoot en onze zorgzame vader

Willi Heinrich Hüsch
echtgenoot van
ANNA WESTRIK
De dienstbetreffende familie:
Heinrich
Annelien
Friedrich Hüsch
Familie Westrik
Schinveld, 29 januari 1970
De rouwperiodes worden gehouden op maandag 2 februari a.s. om 14.00 uur in de Rebooth-kapel aan de Kerk te Schinveld, waarna de begrafenis zal plaats hebben op de Algemene Begraafplaats te Schinveld.
Bijeenkomst aan het rouwhuus Julianastraat 19 Schinveld te 12.30 uur.
Zij, die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven dit toe te schrijven aan de droefte omstandigheden waarin wij ons bevinden en deze als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging
Bij deze betuigen wij allen onze oprechte dank voor het medeleven bij de ziekte, het overlijden en de begrafenis van de heer
J. Gouma
Namens de familie:
A. Gouma
Tweede, januari 1970
Dr. A. Kijpstrastraat 50

De heer J. J. G. AARTS,
Keerweg 105, Born
dankt via deze weg alle KVP-leden in de Statenkring Sittard die hem op de eerste plaats van de ranglijst bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten brachten voor de bijdrage van vertrouwen in hem gesteld.

Elisabeth Paffen-Otten
Familie Paffen-Otten
Kerkstra-24/25, januari 1970.
De plechtige rouwperiodes met begrafenis op maandag 2 februari a.s. om 9.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius te Blijsscheide.

De heer J. J. G. AARTS,
Keerweg 105, Born
dankt via deze weg alle KVP-leden in de Statenkring Sittard die hem op de eerste plaats van de ranglijst bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten brachten voor de bijdrage van vertrouwen in hem gesteld.

De heer J. J. G. AARTS,
Keerweg 105, Born
dankt via deze weg alle KVP-leden in de Statenkring Sittard die hem op de eerste plaats van de ranglijst bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten brachten voor de bijdrage van vertrouwen in hem gesteld.

De heer J. J. G. AARTS,
Keerweg 105, Born
dankt via deze weg alle KVP-leden in de Statenkring Sittard die hem op de eerste plaats van de ranglijst bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten brachten voor de bijdrage van vertrouwen in hem gesteld.

De heer J. J. G. AARTS,
Keerweg 105, Born
dankt via deze weg alle KVP-leden in de Statenkring Sittard die hem op de eerste plaats van de ranglijst bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten brachten voor de bijdrage van vertrouwen in hem gesteld.

De heer J. J. G. AARTS,
Keerweg 105, Born
dankt via deze weg alle KVP-leden in de Statenkring Sittard die hem op de eerste plaats van de ranglijst bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten brachten voor de bijdrage van vertrouwen in hem gesteld.

In vrede van Christus is heden na een kortstondige ziekte, voorzien van de H. Sacramenten der zieken, van ons heengegaan, mijn innigst geliefde echtgenote, onze zorgzame dochter, behuwd dochter, zuster, behuwdzuster, tante en nicht
Johanna Winanda Maria Savelkoul
echtgenote van
CAROLUS GEROLDUS VAN ELJS
in de leeftijd van 20 jaar.
Wij bevelen haar ziel in uw godvruchtige gebeden aan.
Papenhoven-Obbicht: C. G. van Eljs
Papenhoven-Obbicht: H. J. Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: M. J. Savelkoul-Pijnsekers
Papenhoven-Obbicht: Bea Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: Thea Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: Hella Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: Agnes Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: Marietje Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: Peter Savelkoul
Papenhoven-Obbicht: P. E. van Eljs
Buchten: M. A. van Eljs-Ariaans
kinderen en kleinkinderen

Papenhoven-Obbicht, 30 januari 1970
De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 3 februari a.s. in de parochiekerk van de H. Catharina te Papenhoven-Grevenicht om 10.00 uur. Bijeenkomst aan het rouwhuus, Tomberstraat 17, Papenhoven-Obbicht, om 9.45 uur, alwaar gelegenheid tot condoleren vanaf 9.15 uur.
De overledene zal herdacht worden in de avondmissen op heden zaterdag en maandag om 7.00 uur in bovengenoemde kerk.
De overledene ligt opgebaard in de rouwkamer van het Bejaardencentrum St. Maarten te Born. Bezoek dagelijks.

Geheel overgegeven aan Gode H. Wil is na een kortstondige ziekte van ons heengegaan, in het ziekenhuis te Brunsum, in de leeftijd van 65 jaar, mijn lieve man, onze goede pleegvader, schoonvader, grootvader, broer, zwager, oom en neef
de Weledede Heer
Alfons W. J. Peeters
res. luitenant-kolonel b.d.
oud commandant Indië Bataljon 5-6 R.I.
echtgenoot van
BERTHA H. S. VAN WEERS
Wij vragen een aardschacht gebed voor zijn zielrust.
Brunsum: H. C. S. Peeters-van Weers
Brunsum: Wim van Zandvoort
Anny van Zandvoort-Reek
Simone Michiel
Heerlen: Sijf van Zandvoort
Ans van Zandvoort-Frenken
Noël Veronique Marijke
Familie Peeters
Familie van Weers
Familie van Zandvoort
Familie van Munster
Brunsum, 30 januari 1970
Kerkstraat 136
De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 3 februari 1970 om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Langebeers Brunsum. Bijeenkomst op het kerkplein om 10.00 uur, alwaar in de kerk gelegenheid tot condoleren.
De rouwperiodes voor zijn zielrust wordt gehouden maandag 2 februari a.s. om 18.45 uur in voornoemde kerk.
Zij, die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven dit toe te schrijven aan de droefte omstandigheden waarin wij ons bevinden.

Voor uw bijdragen van deelneming bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve echtgenoot en onze zorgzame vader en grootvader
Joh. Theodorus Kitzten
zeggen wij u hartelijk dank.
A. H. G. Kitzten-Hoekstedenbach
kinderen en kleinkinderen
De zeswekdienst zal plaatshebben op zondag 2 februari a.s. om 9.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born.

Gevestigd per 1 februari 1970
E. M. M. VAN DEN BOSCH
Zenuwarts
RIJKSWEG ZUID 115 - GELEEN
in samenwerking met
P. W. DE ROOIJ
Zenuwarts
SPAUBEEKLAAN 52 - GELEEN
Sprekerij: Sint Barbaraschouwburg Geleen.
Uitsluitend volgens afspraak

SLAAPKAMERS, DEKENS EN INTERIEURMATRASSEN
WONINGRICHTING
TUMMERS
Stationstraat 45 - HEERLEN - Telefoon 2483

TANDARTSASSISTENTE
gevraagd
Liefst met ervaring
Brieven onder nummer 1806 bur. dezer
Dr. A. M. C. M. SCHELLEN,
vrouwenarts te Sittard
in de Statenkring Sittard op de tweede plaats van de ranglijst gekomen bij de groeistatistieken, voor de Provinciale Staten dankt de KVP-leden via deze weg voor het in hem gestelde vertrouwen.
Het Kiescomité

Bejaardencentrum
„Hoog Anstel” te Kerkrade
vraagt:
a) telefoniste
b) bejaardenhelpster
Sollicitaties schriftelijk aan de Directie.

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

De plechtige eerste jaardienst van
Jozef Hubert Dieteren
zal gehouden worden op maandag 2 februari a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van Broeksittard.
Broeksittard, januari 1970
Familie Dieteren-Kusters en kinderen

LIMBURGS DAGBLAD
NOBELSTRAAT 21, HEERLEN
Geachte abonnee,
Wij willen u steeds van dienst zijn, vooral als u door een op handen zijnde verhuizing niet over de nodige tijd beschikt om tijdig een briefkaartje naar ons hoofdkantoor te zenden. Hierdoor mist u uw dagelijkse krant meestal enkele dagen. Gaarne willen wij u helpen om dit te voorkomen.
Indien u onderstaand formulierje enkele dagen vóór uw verhuizing onafgebroken inzendt aan ons Hoofdkantoor te Heerlen, antwoordnummer 48, dan kunnen wij er voor zorgen dat u in uw nieuwe woning reeds de eerste dag door uw Limburgs Dagblad verveeld wordt.
En nog wat. Wilt u eventueel uw abonnementsgeld automatisch via uw girorekening laten overschrijven. Dat kan. Op onderstaand formulierje is ook hiervoor ruimte geslagen. U vindt uw gironummer in en ontvangt dan van ons een machtigingskaart.
U vindt mij iedere vrijdag en zaterdag in dit hoekje.

Oud adres: Nieuw adres:
Ingaande: .....
Naam: ..... Naam: .....
Adres: ..... Adres: .....
Woonplaats: ..... Woonplaats: .....
Ik wil mijn abonnementsgeld ingaande ..... automatisch van mijn girorekening laten overschrijven. Mijn gironummer is .....
Gaarne machtigingskaart. Handtekening: x

Autobedrijf Heynen N.V.
Frankenlaan 1, Heerlen, tel. 0448-13800
vraagt voor spoedige indiensttreding een
ADMINISTRATIEVE KRACHT
mannelijk of vrouwelijk, leeftijd p.m. 17 jaar. In bezit van M.A.V.O. of U.L.O.-diploma en kunnende typen. - Schriftelijke of mondelinge sollicitaties te richten aan bovengenoemd adres.

Dealer van een groot Frans automerk
zoekt een:
CHEF WERKPLAATS
Onderwijsniveau: m.b.t. de richting van de werksfeer.
Gedacht wordt aan een dynamische figuur met werkplezier, doch die daarnaast ook beschikt over een goede theoretische ondergrond en leidinggevende en organisatorische kwaliteiten.
Salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn zeer gunstig.
Geheimhouding verzekerd.
Brieven onder nummer M.A. 5002 Limburgs Dagblad Maastricht.

100.000 + 1 DAF in LIMBURG BIJ ALBERT HEIJN
- MARKT HOENSBROEK -
kunt u van donderdag 29 januari tot dinsdag 10 februari deze ene DAF beschikken
Automobielmij. Charles Feyts
Prov. weg no. 9, Ombek, 0442-314
Vraag om een proefrit.

Bejaardencentrum
„Hoog Anstel” te Kerkrade
vraagt:
a) telefoniste
b) bejaardenhelpster
Sollicitaties schriftelijk aan de Directie.

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

GELEGENHEID tot OPBAREN
van OVERLEDENEN in modern ingerichte **ROUWKAMERS**
UITVAARTCENTRUM HOENSBROEK
Hoofdstad 15A
Telefoon 0448-0224
Begraafplaats bij de kerk van 13.15 uur tot 14.30 uur
Zondags van 13.15 uur

Heerlen verkoopt beddehuis voor ruim 4 miljoen

HEERLEN, 31 jan. — De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen, mr. J. H. Groeneweg, heeft aan het bestuur van de Stichting Regionaal Centrum voor Werkende Jongeren Zuid-Limburg Oost in principe een subsidie toegezegd voor de oprichting van een school voor beroepsgeleidend onderwijs in het voormalig beddehuis van het oude Sint-Josef ziekenhuis te Heerlen. Dit is voor het college van B. en W. van Heerlen aanleiding de raad, die maandag in openbare vergadering bijeen komt, voor te stellen dit beddehuis voor 4.300.000 gulden aan de stichting te verkopen.
B. en W. willen er voorlopig kosteloos het medegebruik van een grondstrook ten westen van het Rochusapaviljoen bij doen. De stichting heeft er op gewezen, dat bij de streekschool de aanleg van sportaccommodatie mogelijk moet worden gemaakt. Hiervoor komt een terrein van 4.000 vierkante meter ten westen van het beddehuis in aanmerking. Te gelegeren tijd zullen B. en W. de raad daarover een nader voorstel doen.
Bij de aankoop van 4.300.000 gulden komen nog enkele miljoenen voor verbouwing en inrichting van het gebouw zodat er in totaal bijna 8 miljoen mee zal zijn gemeoid. Het ligt in de bedoeling half augustus met het geven van onderwijs te beginnen.
Dertien zelfstandige stichtingen waarvoor technische scholen, Mater Amabileschool, levensschool en school vrije jaren hebben zich bereid verklaard gezamenlijk de doelstellingen van de stichting te realiseren. De stichting Regionaal Centrum omschrijft haar doelstelling als het tot stand brengen en doen functioneren van optimale educatieve voorzieningen voor de werkende jongeren in de regio Zuid-Limburg-Oost. Daarbij wordt niet alleen de nadruk gelegd op de techniek, maar ook op de school als het part-time onderwijs, dat nu door 32 leerlingsteels wordt geregeld, opvangen maar ook op de algemene vorming. In een beginselverklaring van het stichtingsbestuur staat, dat de persoonlijkheid en de zelf- en medeverantwoordelijkheid ten minste zo belangrijk zijn in de op gang zijnde industriële revolutie als de vakken. Door gebrek aan personeelskwalificaties wordt de afstand tussen academisch en HTS'ers en de werkende jongeren steeds moeilijker te overbruggen waardoor in de moderne bedrijven steeds meer moeilijkheden en conflictsituaties ontstaan.
De stichting wil door de nieuwe school voor beroepsgeleidend onderwijs, waarin volgens de toelichting aan de raadsleden, het vaktechnisch, vaktechnisch, metaalbewerking, houtbewerking, elektrotechniek en autotechniek worden ondergebracht, medewerkers aan het opheffen van een discriminatie, die blijkt uit de onderwijsbegroting. Volgens deze begroting zijn in de laatste 10 jaren de uitgaven voor het onderwijs met 117 pct. gestegen, voor het middelbaar en laagere middelbaar met 220 pct.

L. Hendriks (33)
secretaris van Schipluiden

HEER, 31 jan. — De heer L. H. Th. Hendriks (33), chef afdeling financiën van de gemeente Heer, is benoemd tot gemeentesecretaris van Schipluiden. Een 8000 inwoners tellende randgemeente van Delft.

De heer Hendriks werd geboren in Meerssen. Hij verdiende zijn gemeentefinanciële sporen in de gemeentehuizen van Meerssen, Ulestraten, Moergesteel en Heer. Hij is o.m. in het bezit van de diploma's Gemeente-Administratie I en II en Gemeente-Financiën en doceri o.m. 'gemeente-administratie aan de Limburgse Bestuurschool. Wanneer de benoeming ingaat van de heer Hendriks is nog niet bekend.

Nadere studie van ontgronding in Bergen

MAASTRICHT, 31 januari. — Onder patronage van G.S. en met instemming van het gemeentebestuur van het Noordlimburgse Bergen zal een nadere studie worden gemaakt van het voor de gemeentebestuur van Bergen en de ontgrondingsplan. Overwegen zal worden of alomog een gedeeltelijk alternatief mogelijk is, dat ook in juridisch en financieel opzicht verantwoord kan zijn.

Hiermee is vrijdag in Maastricht besloten na een uienlang gesprek tussen afdeling vertegenwoordigers van G.S. en het gemeentebestuur van Bergen en aan de andere kant drie van de negen leden van de wetenschappelijke staven aan de universiteiten van Utrecht en Nijmegen, die in december van vorig jaar schriftelijk beswaren hegen aan de ontgronding tegen de voorgenomen ontgronding van de in totaal 450 ha. Bergens heidegrond. De wetenschapsmannen kennen aan dit gebied uitzonderlijke geologische en biologische waarden toe.
De eerste fase van het reeds volledige gesanctioneerde plan verkeert inmiddels in de buurt van Leuken alsmede de aanleg van een sluis tussen Leuken en de Bergeheide. Deze werkzaamheden zullen onverminderd voortgang vinden en waarschijnlijk binnen een jaar gereedkomen. De aangevoerde werkzaamheden, voor wat de volgende fasen betreft, worden getoetst op hun zwaarte en wechtheid en op reële mogelijkheden om er alomog rekening mee te houden. Aan het onderhoud dat gistermiddag in het gemeentebestuur plaatsvond namen van de zijde der provincie de gouverneur dr. Ch. van Rooij, de gedeputeerden dr. L. Horemans en J. van der Weide alsmede een aantal ambtelijke deskundigen, voorts een afvaardiging van het Bergense gemeentebestuur en van de zijde der oppositie dr. J. de Smidt en dr. P. Florisz, beiden van de rijksoverheid te Utrecht en dr. E. van der Maarel, verbonden aan de katholieke universiteit te Nijmegen.

Minister acht klachten over woningvereniging rechtvaardig

DEN HAAG, 31 januari. — „Naar aanleiding van klachten van bewoners van de woninggroep „Molenberg” te Heerlen heeft Inderdaad een onderzoek plaatsgevonden bij de betrokken woningbouwvereniging. Daarbij is gebleken dat het bestuursbeleid in verschillende opzichten aanleiding geeft tot gerechtvaardigde kritiek”. Dit antwoord minister Schut van volkshuisvesting en ruimtelijke ordening, op vragen van de heer Oele (P.v.d.A.) in de Tweede Kamer.
Minister Schut zegt verder dat er op 17 januari tussen de hoofdingenieur-directeur van de volkshuisvesting en de bouwvereniging in de provincie Limburg en het college van burgemeester en wethouders van Heerlen over deze aangelegenheid een gesprek heeft plaatsgehad. Op het bestuur zal aarzeling worden uitgesproken om in bestuursbeleid organisatorisch opzicht maatregelen te nemen, die kunnen leiden tot het herstel van de vertrouwensrelatie met de huurders en de uitvoering van noodzakelijke verbeteringswerkzaamheden aan de woningen. Ook zal de hoofdingenieur-directeur contact opnemen met aarzelders het bestuur en anderezijde de vertegenwoordigers van de huurders, aldus minister Schut.

Lof voor 27 eerste cursisten

Geslaagde omscholing van ex-mijnbeambten

GELEEN, 31 jan. — Alle 27 voormalige mijnbeambten van de DSM die tijdens de afgelopen twee maanden jaarlijks werden in Nederland — een cursus volgden aan de Academie voor School- en Beroepskeuze in Tilburg hebben gistermiddag in het Geleens Beambten-casino 't geslaagd, „adjuut-bevoegde-adviseurs” in ontvangst moeten nemen. De uitreiking werd bijgewoond door onder andere drs. A. Groeneweg, drs. D. Knibbeler — chef-kadervorming DSM —, vertegenwoordigers van het ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid en van Arbeidsvervalsing en de heren Bayens en Aarts, respectievelijk directeur en voorzitter van het bestuur van de Academie voor School- en Beroepskeuze.
Drs. Aarts zei tijdens zijn toespraak onder meer dat het hem verbaasd heeft te horen dat alle geslaagd (de oudste is 47) inmiddels een nieuwe werking hebben gevonden of een nieuwe betrekking in het vooruitzicht hebben. De omscholing van de mijnbeambten werd volgens hem mogelijk gemaakt door een voortreffelijke samenwerking tussen het ministerie van Sociale Zaken, de DSM en de academie. „Een samenwerking die bij andere instanties en bedrijven vaak ontbreekt”, aldus de heer Aarts. „Een ombudsman zou er een dagkant aan hebben”.
Drs. W. Bayens, die tijdens de bijeenkomst als bijdrage van waardering een koperen mitwewerkslamp in ontvangst mochten nemen, zei onder meer dat in Nederland een uitstekend talent aan de dekking van het gebied van het beroepskeuze-werk bestaat. Ook bij pree, evenals de heer Knibbeler, de aan de gelede gelede samenwerking tussen de betreffende instanties.
De heer E. Koning, die het woord voerde namens de geslaagde, verklaarde dat ook hij dankbaar was, hoewel — aldus de spreker — tijdens de cursus gesprekken werden gevoerd tussen onder andere hemzelf en de directie van de academie, die wel eens de indruk soude kunnen wekken dat dit niet het geval zou zijn. „Ik moet de heer Bayens toch wel bedanken”, meende de heer Koning, „want hij heeft het anderste uit de overheidshuis geselecteerd. Wel moet de heer Bayers mij eens vertellen hoe het hem gelukt is een bopere mijwewerkslamp te krijgen, want dat is ons in onze 20-jarige loopbaan bij de mijn niet gelukt”.
Drs. Aarts zei tijdens zijn toespraak onder meer dat het hem verbaasd heeft te horen dat alle geslaagd (de oudste is 47) inmiddels een nieuwe werking hebben gevonden of een nieuwe betrekking in het vooruitzicht hebben. De omscholing van de mijnbeambten werd volgens hem mogelijk gemaakt door een voortreffelijke samenwerking tussen het ministerie van Sociale Zaken, de DSM en de academie. „Een samenwerking die bij andere instanties en bedrijven vaak ontbreekt”, aldus de heer Aarts. „Een ombudsman zou er een dagkant aan hebben”.
Drs. W. Bayens, die tijdens de bijeenkomst als bijdrage van waardering een koperen mitwewerkslamp in ontvangst mochten nemen, zei onder meer dat in Nederland een uitstekend talent aan de dekking van het gebied van het beroepskeuze-werk bestaat. Ook bij pree, evenals de heer Knibbeler, de aan de gelede gelede samenwerking tussen de betreffende instanties.
De heer E. Koning, die het woord voerde namens de geslaagde, verklaarde dat ook hij dankbaar was, hoewel — aldus de spreker — tijdens de cursus gesprekken werden gevoerd tussen onder andere hemzelf en de directie van de academie, die wel eens de indruk soude kunnen wekken dat dit niet het geval zou zijn. „Ik moet de heer Bayers toch wel bedanken”, meende de heer Koning, „want hij heeft het anderste uit de overheidshuis geselecteerd. Wel moet de heer Bayers mij eens vertellen hoe het hem gelukt is een bopere mijwewerkslamp te krijgen, want dat is ons in onze 20-jarige loopbaan bij de mijn niet gelukt”.

Heeft deze waarde?

Ja !!

Knip uit, en stuur in aan:
DRIEHUIS KLEDING
AKERSTRAAT NRD. 210, HOENSBROEK

en u ontvangt van ons omgaand de verbeterde uitgave met een waarde van

250 cent

CORSTENS-VERSCHUREN
koopt

ZONDAG 1 FEBR. MANNEN KANARIES / 8,50, popjes / 2,50, diepe kleuropjes / 3, witte popjes / 2,50, putter-bastaard mannen / 11 p. st. zebravakjes / 3,50, witte / 4,50, meeuwjes / 3,50, parkieten / 3, valparkieten op kleur / 17,50 p.p. jonge valparkieten / 8 p. st. vogels brengen: Sittard 11.30-12.30 uur „Stardis”, Puttr. 10; Heerlen 1-3 uur „Kogel-paleis”, Emmast. 7a; Beek 2.30-3.30 uur Ja. Vöcken, Meldersweg 1; Berg en Terblijt 4-4 uur Zaach. Conjaards Rijweg 30.

P. Vande Voort
Tandarts — Vriendmaal afwezig van 31 jan.-16 febr.
Snoedgetuigen andere tandartsen

DIVERSEN
ASSURANTIE portefeulies ter overn. gevr. Constante betaling Br. o. no. 5978 van dit blad.

Schrijfsel van hand
Befestien en
Befestien en hand
Befestien en hand

Publikatie aangeboden door
DIT BLAD IN SAMENWERKING MET DE
STICHTING IDEELE RECLAME CREATIE

Een auto op zes Heerlenaren

HEERLEN, 31 jan. — Bij gelegenheid van de opening van het Quick Service Garagebedrijf Veneken aan de rotonde Schelsberg-Heerenweg te Heerlen zal de wethouder van Openbare Werken en Verkeer, de heer M. de Kruiff, vrijdagmiddag, dat er in Heerlen dit jaar al 12.000 autobezitters geregistreerd staan. Dat is één auto op 6 inwoners. Heerlen blijft hiermee net onder het landelijk gemiddelde van een auto op 5 inwoners. In 1960 waren er in Heerlen nog maar 3.474 auto's of een op 20 inwoners. De wethouder had uitgerekend, dat dagelijks ongeveer 12.000 auto's van de rotonde Schelsberg-Heerenweg gebruik maken. Het nieuwe bedrijf is het 52ste benzineverkooppunt, dat in Heerlen in bedrijf gesteld is. Volgens de verwachtingen zullen, naar de heer De Kruiff vertelde, in het jaar 2000 rond 7.500.000 personenauto's de wegen in Nederland bevolken. Dit aantal stelt grote eisen aan het wegennet. „Men is dan ook overal in den lander, vooral hier in Zuid-Limburg, waar de herstructurering ook nog een grote rol speelt, druk doende om het wegennet uit te breiden en te verbeteren”, aldus de Heerlense wethouder.

Jan Maen houdt geen zitting

HEERLEN, 31 jan. — Het Tweede Kamerlid Jan Maen zal maandag 2 februari geen zitting houden. In plaats daarvan is zitting op vrijdag 6 februari van 2 tot 6 uur in het NKV-gebouw, Stationsstraat 59, Heerlen.

Bij poging om pompstation te bouwen

Invalide roept hulp van prins Claus in

KERKRADE, 31 januari — Oliehandelaar P. Saris uit Heerlen heeft prins Claus ingeschakeld bij zijn pogingen de autoriteiten in Limburg te vernieuwen. De heer Saris probeert al sinds 1963 tevergeefs toestemming te krijgen een pomp- en servicestation te bouwen op het industrieterrein Spekholzerheide in Kerkrade, dat nu van de grote uitvalswegen in Heerlen. „Het is vechten tegen de bierkaai”, zegt hij er zelf van. De secretaris van de prins heeft op 29 december laten weten dat het klagschrift is doorgezonden naar de minister van Verkeer en Waterstaat.

Gisteren besloot de heer Saris opnieuw een brief naar prins Claus te schrijven. „Keer op keer heeft het gemeentebestuur van Kerkrade geweigerd mij een vergunning te verlenen voor de bouw van een benzinepompestation en reparatieplaats op het industrieterrein Spekholzerheide of ergens anders in de gemeente. Er mocht op de plek die ik heb uitgekozen op het industrieterrein niet gebouwd worden omdat het agrarisch gebied was, zei de gemeente. Ik had al een voorlopige overeenkomst getekend met de heer Knubben voor de bouw van een pompstation langs de Heerlenersteenweg. Juist, nog op het industrieterrein. Na twee-en-een-half jaar afgevezen te zijn, lees ik in de krant dat in Spekholzerheide een pompstation en smeermidruimte wordt gebouwd in de buurt van het transportbedrijf Scholtes. Dat doet de emmer overlopen. Ik zal de prins precies laten weten hoe er gemiddeld is”.

Bouwverbod

In augustus 1967 vroeg de heer Saris, sinds enkele jaren zwaar invalide, het gemeentebestuur van Kerkrade ontheffing van de hinderwet om een benzinepompestation in Spekholzerheide te bouwen. Hij stuurde tekeningen en bestek in. Kerkrade weigerde omdat het terrein agrarisch gebied was. De heer Saris vroeg of hij dan ergens anders in Kerkrade mocht bouwen. Als antwoord kreeg hij: wij zijn geen loopjongen, wees verstandig en trek je aanvraag in. Oliehandelaar Saris schakelde de Kamer van Koophandel in. Die stelde een onderzoek in en liet op 10 augustus 1967 weten dat het uitgekozen perceel op Spekholzerheide agrarisch gebied was, waarvoor een absoluut bouwverbod gold. „Trek daarom uw aanvraag in en

De langste fiets ter wereld zal carnavalszondag in de optocht te Schijndel meelopen. Het is een bedenksel van de vindingrijke carnavalsclub „De Morkolven”. De lengte 10 meter; capaciteit 13 personen. Er bestaat een wereldrecord „langste fiets”, dat op naam staat van een Keulse carnavalsvereniging. Maar volgens berichten moet die Duitse fiets maar een kleintje zijn vergeleken bij deze Hollandse. De fiets zal niet alleen in de optocht te zien zijn, maar wordt ook gebruikt om de circa 40 schijndelse tapperijen te bezoeken tijdens de carnavalsdagen.

Raad Stein houdt subsidieaanvraag buurtwerker aan

STEIN, 31 januari. — Stein krijgt voorlopig, althans in de eerstkomende maanden nog geen buurt- of zogeheten frontwerker. De commissie Samenlevings Opbouw Stein (S.O.S.) die in verband met de aanstelling van een dergelijke buurtwerker de gemeente om subsidie vroeg, heeft gisterenavond tijdens de raadsvergadering niet de onverdeelde sympathie van de vroede vaderen gekregen. Een meerderheid van de raad vond namelijk dat eerst een geschil tussen de SOS en de katholieke Inter Parochiele Jeugdraad Stein (IJFJ) moet worden uitgesproken. De KJPJ vindt onder andere dat in de SOS niet alle geleidingen van Stein zijn vertegenwoordigd.

Bij poging om pompstation te bouwen

plaats uw pompen ergens anders in de gemeente. Er zullen zeker nog enige vergunningen worden verleend. Het industrieterrein blijft echter buiten beschouwing, omdat daar alleen industriële vestigingen mogen komen.” Kerkrade weigerde echter een andere plaats aan brief van 27 september 1967. „Het is niet onze taak voor U een plaats uit te zoeken”. Op Spekholzerheide mag geen pompstation komen, verduidelijkt de Kamer van Koophandel na een gesprek met het gemeentebestuur van Kerkrade. Wethouder Wiel Bremen zegt dat het lang is geweest op het industrieterrein een pomp- en servicestation te vestigen. „Dat is zelfs een van de voorwaarden gesteld bij de stichting van de Industrieterrein. Het industrieterrein moest afgezonderd worden met een parkeerplaats en een

PPR Maastricht laakt gemeentebeleid:

Hoogbouwpolitiek is fatale misgreep

MAASTRICHT, 31 jan. — De afdeling Maastricht van de Politieke Partij Radicale heeft er in een open brief aan „allen die invloed hebben op woningbouw en huisvesting” bij het Maastrichtse stadsbestuur op aangedrongen haar hoogbouwpolitiek te verlaten en meer eengezinswoningen te bouwen, „omdat steeds meer deskundigen erkennen dat de na-oorlogse hoogbouw-race een fatale misgreep is geweest.” De P.P.R. hoopt met deze ruk aan de noodrem nog net op tijd te zijn geweest om voor de op stapel staande woonwijk Daalhof nog te redden wat te red-

Bij poging om pompstation te bouwen

den valt, waar volgens de plannen van dit moment de helft van de 2.500 woningen in hoogbouw zullen worden uitgevoerd. Waarom al deze hoogbouw, vragen briefschrijvers zich af. Omwille van de grootstedelijke allure? Is het om aan wensen van machtige bouwmaatschappijen tegemoet te komen of is het een prestige noodzaak? Reeds eerder heeft de P.P.R. zich uitgesproken tegen hoogbouw in de toekomstige nieuwe woonwijk. De open brief is bedoeld als een uiterste poging om de plannen voor Daalhof alsnog te wijzigen en om aan de veranderende inzichten omtrent flatbouw niet achtteloos voorbij te gaan.

Motivering

Als motivering voor deze poging worden een aantal uitspraken aangehaald die de laatste tijd door prominente deskundigen zijn gedaan: de huur van flatwoningen is in het algemeen hoger dan van eengezinswoningen o.a. door allerhande centrale bijbehorende voorzieningen; de woningnood is door de massale hoogbouw in feite verlegd o.a. door niet betaalde hoge huren; 110 goede eengezinswoningen kunnen op dezelfde ruimte staan, waarop 200 flats gebouwd kunnen worden; hoogbouw werkt verveling in de hand van mensen die eigenlijk graag een hobby zouden beoefenen als duivenmelken, vogels houden en tuinieren; veel hoogbouw is bij wijze van monument gebouwd ter verhoging van grootstedelijke allure; het jeugdprobleem is voor een groot deel een erfenis van het moeten opgroeien in hoogbouw, waardoor geestelijke en

Bij poging om pompstation te bouwen

benzine- en servicestation. Ik herinner me dat de aanvraag van de heer Saris in 1967 is afgewezen. De juiste reden kunt U in de stukken vinden”. Volgens de stukken bleek het terrein een agrarische bestemming te hebben. „Ik kom er geen wijs meer uit”, zegt de heer Saris. „Ik ben invalide; ik heb van alles geprobeerd om in Heerlen of Kerkrade een vergunning te krijgen. Het lijkt echter maar niets. Ten einde raad heb ik toen maar aan de prins geschreven.” De 37-jarige oliehandelaar probeerde in 1967 ook of hij leverancier van AFCENT kon worden. „De mensen hebben me keurig behandeld. Er is een officier bij me thuis geweest, die me vriendelijk bedankte voor het aanbod. Hij zei dat AFCENT intussen een contract met Fina gesloten had. Kijk, dat is fatsoenlijk”. De heer Saris is vastbesloten te blijven doorvechten voor wat hij zijn recht vindt.

Dieven bezochten openluchtzwembad

SCHAESBERG, 31 jan. — In de nacht van donderdag op vrijdag werd ingebroken in het openluchtzwembad te Schaesberg. Een deur van het gebouw die toegang geeft tot de keuken werd geforceerd maar er werd niets gestolen. Tevens werd ingebroken in een op het terrein van het openluchtbad staande verkoopwagen van de heer R. uit Schaesberg. Hier werd wel snoepgoed gestolen. In de Schaesbergse Steenfabriek werden vijf handvormen gestolen.

Alvorens opname in tehuizen

MAASTRICHT, 31 jan. — Op verzoek van het Limburgse Groene Kruis zijn G.S. bereid de „verordening op de bejaarden-oorden in Limburg” uit te breiden met de bepaling, dat opname in een bejaardenoord pas mogelijk is nadat de betrokkene een gynaecologisch borstonderzoek heeft ondergaan. Aan provinciale staten is voorgesteld deze bepaling goed te keuren.

Groene Kruis wil borstonderzoek voor bejaarden

MAASTRICHT, 31 jan. — Op verzoek van het Limburgse Groene Kruis zijn G.S. bereid de „verordening op de bejaarden-oorden in Limburg” uit te breiden met de bepaling, dat opname in een bejaardenoord pas mogelijk is nadat de betrokkene een gynaecologisch borstonderzoek heeft ondergaan. Aan provinciale staten is voorgesteld deze bepaling goed te keuren.

Alvorens opname in tehuizen

In zijn verzoek wijst het bestuur van het Groene Kruis erop, dat in alle overige provincies deze tuberculosecontrole reeds lang verplichtend is gesteld. Men acht een dergelijke voorwaarde van bijzonder belang, aangezien de bejaarden een bedreigde groep vormen en tuberculose bij hen veelvuldig voorkomt. Als bijzondere reden voor Limburg wordt nog aangevoerd, dat de ziekte- en sterftecijfers als gevolg van tuberculose hier hoger zijn dan het landelijk gemiddelde. Het Groene Kruis acht het noodzakelijk de bejaarden in bejaardenoorden ook periodiek te heronderzoeken op tuberculose van de ademhalingsorganen. Beide verzoeken hebben de instemming gekregen van de commissie voor de bejaardenoorden in Limburg en van de provinciale raad voor de volksgezondheid.

Balletschool tekent hoger beroep aan

MAASTRICHT, 31 jan. — Nadat de Maas-trichtse Rechtbank dinsdag j.l. uitspraak deed in het kort geding, dat de Stichting Muziekschool Geleen had aangespannen tegen de balletschool „Gisèle” uit Elsloo heeft gisteren procureur mr. Moszkowicz uit Maastricht namens de balletschool hoger beroep aangetekend.

„Niet omdat de balletschool onvoldaan over het resultaat is, het beroep geschiedt op formeel-juridische gronden”, aldus de gedaagde partij.

De Stichting Muziekschool Geleen spande het korte geding aan, omdat een van de leraressen, mevr. de K., zich weer van deze stichting gedistancieerd had en het lesgeven aan haar reeds lang tevoren bestaande school had hervat. De stichting eiste van haar dat zij geen contact meer met haar vroegere leerlingen mocht zoeken. Daarmee bleek de rechtbank het eens, wat in vonnis echter tevens inhield dat de balletschool Gisèle geen enkele contractuele verplichting aan de stichting muziekschool heeft, zoals ter zitting wel werd gesteld maar niet in geding werd gebracht.

Hoevel de Stichting Muziekschool Geleen in de vorm van het concurrentieverbod in vonnis heeft gewonnen, beschouwt de balletschool deze uitspraak eveneens als een overwinning. Het aangespannen hoger beroep betreft details in bepaalde formuleringen van het vonnis.

Mick Micheyl bracht sfeer in Heerlense schouwburg

De show van Mick Micheyl bevat alle elementen die voor een avond echte ontspanning zorgen. Voor veel toeschouwers betekende de voorstelling die zij donderdagavond in de Heerlense schouwburg zagen een herinnering aan het Parijse Casino de Paris. Het programma omvatte een zeer gevarieerd aantal nummers, dans, acrobatiek, goochelkunst, zang en heel veel glamour.

Als extra attractie kon men de uit Nederland afkomstige zanger Dave zien optreden, die in Frankrijk geregeld met zijn liedjes boven aan de hitparade staat. Hij presenteerde een korte tour de chante met veel goede teksten en een prettig stemgeluid. Goochelaar Brahma en het circusnummer van „Les Clerans” brachten show van wereldklasse, terwijl het ballet „The Stafford Dancers” in prachtige kostuums hun aandeel soms wel wat al te routine-matig afdraaide.

Na de pauze kwam de vedette Mick Micheyl in al haar veelzijdigheid het podium beheersen. Als chansonière die zelf haar liedjes schrijft als acrobate en als komediant heeft ze een vaste greep op het publiek. Haar clownnummer is een van de hoogtepunten van de avond. Ze speelt hierin een verlopen artieste die vroeger trapeziumwerk heeft gedaan. Op straat wordt ze door een voorbijganger op de hak genomen en haar pogingen om haar oude hoed uit te brengen worden een succes. Het is een enorme diepe uilnissemmer te vissen zijn kostelijk. De scène eindigt ermee dat ze zich laat overhalen weer langs een touw naar de nok van het theater te klimmen om daar enige duizelingwekkende stunts uit te halen. Als een sjoel gekleed marktvrouwje „voert ze een prachtige act op. De dialoog met haar hondje Fine en het gevecht met een passant die haar lastig valt zijn meesterlijk. En als ze ten slotte haar hele handel, aardappelen en sla, de zaal in smijt, is ze op haar best. The Black Echo's brachten het Afrikaanse ritme op het podium, een dynamisch shownummer, alhoewel hun eerste optreden wat langdradig werd doordat het te lang duurde. Maar de show van Mick Micheyl vormt in zijn geheel toch een buitengewone attractie. Het brengt het soort probleemloze ontspanning dat, wanneer het door goede artiesten gebracht wordt, zeer acceptabel is, getuige een volle schouwburg.

LILY SCHEFFER

LEZERS
SCHRIJVEN

- 1) Brieven van lezers dienen kort, duidelijk en terzake te zijn.
- 2) Plaatsing geschiedt uitsluitend met volledige ondervermelding.
- 3) De inhoud van het geschrevene blijft voor rekening van de afzender. De redactie is slechts verantwoordelijk voor publicatie er van.
- 4) De redactie moet zich het recht voorbehouden ingezonden brieven in te korten, van een afschrift te voorzien of voor publicatie te weigeren. In het laatste geval worden de brieven aan de afzender gestuurd.

Kapel (VIII)

In de Volkskrant van 24 januari j.l. las ik de volgende advertentie: „Gevraagd: in welke kerk of kapel waarover een rector is aangesteld, te Breda of Tilburg wordt des zondags onder onvoorwaardelijke trouw aan Christus' plaatsvervanger op aarde, Z.H. de Paus, met respect voor de H. Stoel, overeenkomstig Zijn wensen en voorschriften de H. Mis opgedragen en het Woord Gods verkondigd? Breda, 23 januari 1970. F. Froger - H. van Hellenberg - Hubar - P. Nobelen - S. Smits. Antwoorden onder no. 2010 Vkr.” En Heerleen zou de kapel van het oude ziekenhuis gaan afbreken?

HEERLEN A. M. Beijers-Prijden

Dolle Mina (I)

Naar aanleiding van uw stukje „Uitdaging aan eerste Limburgse Dolle Mina” even het volgende: hoevel ik niet wil zeggen, dat zulke evenementen als deze actie tot de kern van de zaak doordringen ben ik het er direct om eens, dat er vol het een en ander mag veranderen. Zelf nog betrekkelijk jong (35 jaar) is het iets waar ik ook mee kamp. I moet het mij niet kwalijk nemen, maar ik vind het verschil man vrouw heel veel meer naar voren springen dan bij ons „boven” zoals ze dat hier zeggen. Wij hebben nl. vrouwelijke rechters, deurenwaarders, advocaten, dominees en zelfs heel hoge posten op ministeries worden door vrouwen bezet.

Hier tref ik alleen een enkele vrouwelijke advocaat aan en dan is er pas een vrouwelijke dominee, beroepen, die uiteindelijk maar moet afwachten hoe zij zal worden ontvangen. Was het nog zo, dat mijn moeder direct na de lagere school een baan moest zoeken, omdat het geld nodig was en omdat zij toch eens ging trouwen. Ik werd al in de gelegenheid gesteld een behoorlijke opleiding te volgen, wat als gevolg heeft, dat je naast diploma's een goede praktische ervaring moet opdoen, waarna je ook een zeer behoorlijke baan krijgt. Dit geeft je een zekere zelfstandigheid en je leert, dat nadenken en denken er dingen zijn, die minstens even belangrijk zijn zo niet belangrijker. k zal U een paar voorbeelden geven over dingen die mij hier verbaasden. Hier poest een vrouw nog dikwijls haar man in schoenen. Het is niet in de poesten want dat is vijf minuten werk. Hier doe je tot op zekere hoogte mee en dan is de man de baas. Ik ben vrouwelijk genoeg om nergens tegen mijn man aan te leunen, maar ik hoop toch van een man te profiteren. Het is niet in de man en vrouw in de maatschappij en ook in eigen kring naast man en vrouw ook beiden mens zijn en ook als zodanig beoordeeld en behandeld worden.

SCHIMMERT S. E. van Hoest - ten - Hoeve

Dolle Mina (II)

Elke vorm van discriminatie moet op de duur wel radicaliserend werken. Wij wezen hierop reeds eerder in ons artikel „Roermondse vrouwen op de barricaden”. Wij schreven toen, dat diegen die de evolutie miskenden, de revolutie zouden baren. Het L.D. vond het toen klaarblijkelijk noodzakelijk deze regel weer te laten. Inlangs wezen wij op de discriminatie van de vrouw op het Pastoraal Concilie van Noordwijkerhout. Dit artikel moesten wij een/derde deek inkorten, want zoveel plaats had men toen nog niet voor de problematiek van de vrouw binnen onze mannengemeenschappen. Wij hebben er maar aan af gezien omdat wij beseffen dat het onzinnig zijn moet, om te proberen een olifant in een sigarenkistje te stoppen. Te meer daar wij beseffen waar de te schoen werkelijk knelde. En plotseling, ziedaar het L.D. verleent frontpagina plaats. Hoe edel klanken deze woorden op het eerste gehoor. Het L.D. beseft echter beter dan wie ook, dat zich hier een gelegenheid voordoot om van elke vrouw een „dolle Mina” te maken. Het L.D. verleent hier ruim baan, die op andere plaatsen nog niet mogelijk is. Het is een beetje dubbelzinnig, dat het L.D. zich bereidheid moet worden. Het L.D. moet immers begrepen hebben dat de zaak van de vrouw meer geschaad wordt met het ingaan op dergelijke praktijken, hoe begrijpelijk ook deze moge zijn voor de vrouw, dan dat het haar positie zou kunnen versterken. Het L.D. wil zo kort zijn, slechts één ding nog: u zult met uw streven ongetwijfeld sukskes hebben. In deze carnavalsfeestelijke tijd zal zich beslist een „dolle Mina” te woord melden. Wij gunnen u deze dwaze vreugde. Wij protesteren echter ten sterkste tegen de mogelijkheid dat u ook maar de geringste suggestie zoudt willen doen dat deze groep representatief zou moeten zijn voor onze vrouwen. U moet weten dat wij in onze vrouwen de Mens zien, en dat zij op grond hiervan moeten leren hun rechten en plichten aan te treden. De dolle Mina wijzen wij van de hand als te incidenteel.

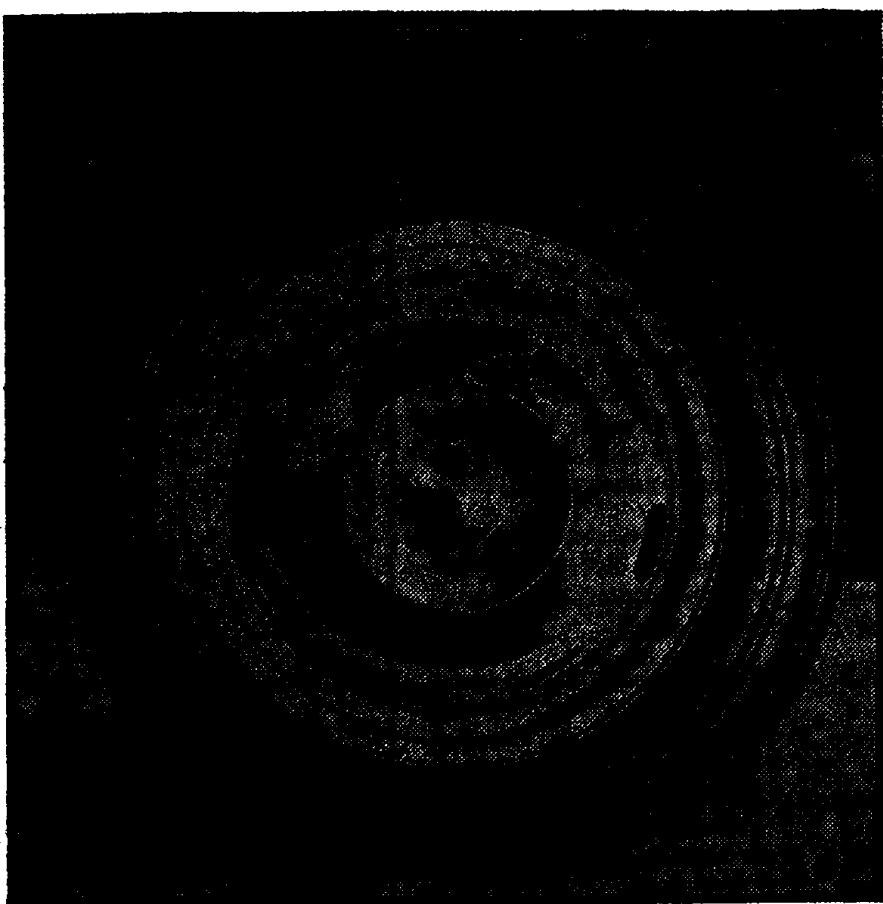
KERKRADE J. G. Heinen

Dolle Mina (III)

Tevreden Mina's Gefrustreerde Mina's Versierde Mina's Teleurgestelde Mina's Al deze Mina's passen min of meer in het patroon, dat voor Mina voorhanden is. Pas als dit patroon zo gaat knellen, dat Mina er lastig van wordt, gebeurt er iets. Maar een enkele losgebroken Mina staat zonder gekijkt omhuisel zo alleen, en dat is koud en akelig. Liever verkrampt in 't pak, dan bloot in de kou, dat is netter ook, hebben we altijd geleerd. Eigenlijk jammer, want wie weet hoe veel Mina's er zo zitten. Als ze het maar eens van elkaar wisten en niet alsmar in hun eentje hun best bleven doen om met een naadje hier en een blommetje daar hun massajurk netjes te houden. Mina met haar tentje uit, los leren lopen, dat kan ze best, langzamerhand. Oefenplaats is er genoeg, Vormingscentra, Volkshogescholen, Vrouwenverenigingen en politieke partijen hebben hier een taak. Maar Mina moet er zelf heen gaan.

HEERLEN A. Diederens van Dijk

Bij DAF kunt u snel vooruit komen

Wie een gezin heeft, kan zich geen gok veroorloven. Uw toekomst moet zo veilig mogelijk zijn. U moet eigenlijk de zekerheid hebben van een vaste baan tot aan Uw pensioen toe. Die zekerheid hebt U bij DAF, want de auto is niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. En in de totale auto-verkoop neemt DAF een steeds groeiende plaats in. In ons voortdurend groeiend bedrijf kunnen wij nog heel wat mensen gebruiken. Die nog heel wat kunnen bereiken. Interesse? Kom praten. Voor informatie of aanmelding bent U dagelijks welkom op ons bedrijf van 8-12 en van 2-5 uur. Eveneens bij de arbeidsbureaus in Sittard, Heerlen, Brunssum, Roermond, Maastricht.

Bovendien op een der volgende zittingsavonden:

op dinsdag 3 februari 1970 van 19.00-20.00 uur:

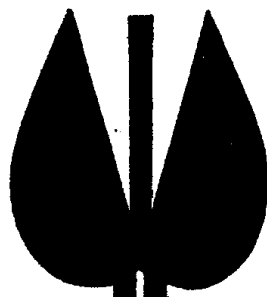
Maastricht: Gebouw „De Stuers“
Kruisherengang 12,
Heerlen: Café M. Bijsmans, Akerstraat 7.

en van 20.30-21.00 uur:

Beek: Hotel „Wilms“, Mauritslaan 22.
Hoensbroek: Café „De Keizer“, Hoofdstraat 38.

DAF

VAN DOORNE'S PERSONENAUTOFABRIEK DAF N.V. — BORN.

dit is misschien al de
zevenentwintigste advertentie die je ziet!

Ja, er wordt hard getrokken aan JONGENS en MEISJES met MULO, MAVO en HAVO-opleiding, want binnenkort beginnen vrijwel overal nieuwe cursussen voor

leerling-verpleegkundigen

óók in St. Bavo.

Waarom B-verpleging? De psychiatrisch verpleegkundige staat eigenlijk midden in de maatschappij; staat elke dag tegenover de problemen van de maatschappij; staat ook voor de mensen, die niet meekunnen in die maatschappij.

Samen met allerlei kundige mensen zoals artsen, psychologen en mensen die zich hebben toegelegd op b.v. de arbeids- en bewegingstherapie, doet hij iets; kan het ook, door een eigen opleiding!

Waarom St. Bavo? Zoals bij die zesentwintig anderen, natuurlijk óók nieuwbouw op St. Bavo, natuurlijk óók veranderingen op St. Bavo. De tijd staat nergens stil.....! De werksfeer is wel iets van St. Bavo zelf; ook leerlingen, die diep genoeg duiken in hun opleiding, kunnen aan die ontwikkeling meehelpen; ze kunnen er gewoon niet aan ontkomen.

En de leef- en woonomgeving moet je liggen. Zo is het een plezierige toekomstigheid, dat St. Bavo midden in de Bollenstreek ligt op enkele km. van het strand, dichtbij en met uitstekende verbindingen met Leiden, Den Haag, Haarlem enz.

Wat te doen? Pak een briefkaart, zet je naam en adres en opleiding erop en stuur die aan de afdeling Personeelszaken van St. Bavo. Je krijgt dan nadere gegevens en een sollicitatie-formulier.

Psychiatrisch Centrum
ST. BAVO
Noordwijkerhout

Tel. 02533-3141

- AUTOSPUITERS
- PLAATWERKERS
- AUTO-ELECTRICIENS
- AUTO-STOEFREDDERS

gevraagd; zeer gunstige voorwaarden; vaste betrekking.
Karossierwerk Souren, Aken, An Gut Wolf 12.

**SPECIALIST vraagt
ASSISTENTE**

17-20 jaar
Mulo- of M.M.S.-Diploma
Br. o. nr. 1808 b.d.

RANK XEROX

Rank Xerox is een dynamisch en snel groeiend internationaal bedrijf, dat xerografische kopieer/duplicatieapparatuur vervaardigt en distribueert. De vestiging te Venray is het centrale productie- en distributiecentrum binnen de E.E.G.

De eerste groei van ons bedrijf brengt met zich mede, dat wij onze afdeling Inkoop willen versterken met **AANKOMEND TECHNISCH INKOPERS.**

Ter vervulling van genoemde vakturen denken wij speciaal aan

JONGE H.T.S.-ers of M.T.S.-ers

met commerciële belangstelling en zo mogelijk over enige inkooptechnische ervaring beschikend. Wij bieden van onze kant een functie, waarin daadwerkelijk de kans wordt geboden "het vak" uit te oefenen, terwijl een vakgerichte specialistische studie van bedrijfswegen alle mogelijke aandacht wordt besteed. Gunstige groeimogelijkheden zijn in ons jonge dynamische bedrijf alomtegenwoordig.

Indien U zich door deze annonce voelt aangesproken en bij ons een kans wilt wagen Uw carrière op te bouwen, verzocht wij U zich schriftelijk te wenden tot onze afdeling Personeelszaken Meeuwsweg 89-91, Venray, onder vermelding van de advertentie. **L.T.I.**

MEDISCH CENTRUM

G E E N

vraagt voor de operatiekamer van het St. Barbara Ziekenhuis een

operatie verplegende

(mannelijk of vrouwelijk)

of iemand die daarvoor opgeleid wenst te worden en een

anaesthesie verplegende

Inlichtingen zijn te verkrijgen bij de Adjunct-Directrice telefoon 04494-5555 toetsel 113.

Sollicitaties te richten aan het Hoofd Personeelszaken Medisch Centrum, Barbarastraat 1, Geleen.

Nederlandse Spoorwegen

Op het station MAASTRICHT kunt u worden geplaatst als

STATIONSASSISTENT

Mannen van 18 tot en met 39 jaar

BIEDT NS

- EEN GOED SALARIS

bijvoorbeeld	bruto	netto
20 j. ongehuwd	f 519,-	± f 444,-
24 j. gehuwd	f 772,-	± f 645,-

en verder nog:

- PROMOTIEMOGELIJKHEDEN voor de beste krachten naar de functies conducteur, rangeerder e.d.
- AOW-PREMIE VOOR REKENING VAN NS
- BIJSLAGEN voor nacht-, zaterdag- en zondagdiensten (gemiddeld f 50,- netto per maand)
- WELVAARTSVAST PENSIOEN
- VOORDELIJG REIZEN in binnen- en buitenland (ook voor het gezin)

Nadere inlichtingen:
Telefonisch onder nummer 04400-18651, toetsel 474 of 412.
Mondeling door de personeelschef van het rayonkantoor te Maastricht.
Schriftelijk door inzending van onderstaande bon (ongefrankeerd) aan:
N.V. Nederlandse Spoorwegen,
Antwoordnummer 780, Utrecht.

Naam: .....
Adres: .....
Woonplaats: .....
Leeftijd: ..... jaar
wens inlichtingen over de betrekking stationsassistent.

Wegens bijzondere omstandigheden ter overname aangeboden.

**GOED
RENDERENDE
MELKWIJK**

omzet plan / 2.800,- p. wk.
te Heerlen. Brev. onder no.
V-778 bur. den.

Voor direct gevraagd

**zelfstandige
hulp in de huishouding**

Ged. van 3 personen. Meerdere hulp aanwezig.
Meer. Groenendijk, Dalpad 8, Heerlen (bij Aambos Molensberg), tel. 18757.

de rijksoverheid vraagt

voor het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds

bouwkundig assistent

die onder leiding van een bouwkundige, technische medewerking zal verlenen in het kader van de verwerving van onroerend goed.

Vereist: diploma HTS bouwkunde; enige bouwkundige ervaring strekt tot aanbeveling.

Standplaats: 's-Gravenhage, t.z. Heerlen.

Spijts, afhankelijk van leeftijd en ervaring, max. f 1797,- per maand. Promotiemogelijkheid aanwezig.

Schriftelijke sollicitaties onder voornummer B-3411/1172 zenden aan de Rijks Psychologische Dienst, Prins Mauritslaan 1, 's-Gravenhage.

AOW-premie voor Rijksrekening. De salarissen zijn exclusief 6% vakantietoelating

Het Gemeenschappelijk Instituut voor Toegepaste Psychologie - Adviesbureau Randers Assoc. vraagt wegens uitbreiding der werkzaamheden een

**assistente
van de psycholoog**

Zij zal onder supervisie van de psycholoog belast worden met het afnemen van tests t.b.v. de selectie van personeel. Bovendien zal zij het beheer moeten voeren over de testbank.

Voor deze belangrijke functie gaan onze gedachten uit naar een representatieve en zelfstandige medewerkster, met een volledige opleiding op middelbaar niveau.

Belangstellenden in de leeftijd van ongeveer 19-23 jaar, die ervaring hebben op bovengenoemd terrein, of opgeleid wensen te worden, kunnen hun sollicitatie, voorzien van een recente pasfoto, richten aan het

GNP-ADVIESBUREAU RANDERS ASSOC.

Franshuweg 15 Heerlen

VOOR LANGLOPENDE PROJECTEN IN EN BUITEN LIMBURG
ZOEKEN WIJ KONTAKT MET: AANKOMENDE-, VOLWAS- EN LEIDINGG.

ELEKTROMONTEURS

Buiten een goede beloning bieden wij U nog het volgende:

- GRATIS BEDRIJFSKLEDING • REIS- EN ONKOSTEN VERGOEDING
- BIJDRAGEN IN STUDIEKOSTEN • GRATIFIKATIE
- UITSTEKENDE WOONGELEGENHEID MET RUIME KEUZE

ELEKTROTECHNIEK - LIFTEN
AIRCONDITIONING - VENTILATIE - KOELING
SANTAIR - CENTRALE VERWARMING

**HEEMSTEDEN OBELT-MIJNSSSEN,
TECHNISCHE INSTALLATIES N.V.
GELEEN - STEINSTRAT 25. TEL. 04494 2529 - 7777**

N.V. BIENBROUWERIJ **BREDA** DE DRIE HOEFJUZERS
bier

VROUWELIJKE MEDEWERKSTER

Voor onze vestiging in SCHINNEN zoeken wij een
Vrouwelijke medewerkster
voor bediening van de telefoon en lichte administratieve werkzaamheden.
Accuratesse en een vlot werktempo zijn voor het vervullen van deze functie van meer belang dan een uitgebreide vooropleiding.
Het kunnen beoefenen van een schrijfmachine kan tot aanbeveling strekken.
Leeftijd ca. 17 à 18 jaar.

Schriftelijke sollicitaties te richten aan de ALGEMENE DRANKENHANDEL NEDERLAND N.V., Thuis 15 te Schinpen.
Op dit adres kan ook mondeling worden gesolliciteerd, terwijl het tevens mogelijk is telefonisch een afspraak voor een onderhoud te maken. Ons tel.nr. is 04493-1768.

ervaren operators

Het diploma LTS in een der metaalvakken of scheepswerktuigkundige (bij voorkeur A) is gewenst. Zij die in het bezit zijn van het diploma landmachinist of chemicien A en B komen ook in aanmerking. Enige jaren ervaring met hoge druk apparatuur strekt tot aanbeveling.

- Wij bieden:
- promotiekanalen door de snelle uitbreidingen;
  - een modern, bijzonder schoon (en daardoor veilig) bedrijf;
  - werkzaamheden in volcontinuïteit;
  - volledige doorbetaling bij ziekte;
  - een uitstekende pensioenvoorziening;
  - huisvesting in Terneuzen of onmiddellijke omgeving.

Indien u geïnteresseerd bent neemt u dan contact op met onze afdeling Personeelszaken onder ref. nr. 378 LD

DOW CHEMICAL (NEDERLAND) N.V.
POSTBUS 48, TERNEUZEN, TELEFOON: 01150-3920 TOESTEL 2376.

ENBI N.V. - NUTH

WIJ MAKEN

rubber- en kunststofprodukten waaraan hoge eisen worden gesteld. De nauwkeurigheid van deze produkten hangt voor een groot deel af van de precisie waarmee de matrijzen worden gemaakt.

WIJ VRAGEN

gereedschapmakers
voor onze eigen matrijsmakers, o.a.

**frezers en
copieerfrezers**

Diploma's worden op prijs gesteld maar vakbekwaamheid en ervaring achten wij minstens even belangrijk.

WIJ BIEDEN

hoog loon,
relatiekostenvergoeding,
zeer afwisselend werk in een prettige sfeer.

Heeft u interesse, neem dan schriftelijk of telefonisch contact met ons op of kom even langs. (Dagelijks van 08.30-17.30 uur).

Rubber- en Kunststoffenindustrie ENBI N.V.
Kampweg 1, NUTH, telefoon 0452-1800

HIT ST.-LAURENTIUS-ZIEKENHUIS TE ROERMOND

heeft in haar Civiele Dienst vakatures voor:

a. INRICHTINGS- ASSISTENTES

voor haar afdelingskeukens en centrale keukens (keukenafdeling). Deze functies dienen gediplomeerd te zijn, en ervaring strekt tot aanbeveling.

b. KEUKEN- ASSISTENTE

haar taak zal bestaan uit assistentie bij de voedselbereiding in de centrale keukens, en uit huishoudelijk werk.

Goede krachten genieten een uitstekend salaris, terwijl onze arbeidsvoorwaarden eveneens gunstig zijn.

Sollicitaties te richten aan het hoofd van de civiele dienst. Telefonische inlichtingen over de functies worden eveneens door hem verstrekt onder telefoon 04750-1005.

KOELTECHNISCHE INDUSTRIE KOMA N.V.

specialisten op het gebied van diepvriesconserveeringsinstallaties voor elk soort product, zoekt voor de afdeling MONTAGE en SERVICE van haar vestiging in West-Duitsland (Aarebeck bij Elmendorf)

ALLROUND KOELTECHNISCH MONTEUR

Verlangd wordt:
meerjarige praktijkervaring in een dergelijke functie met een goede basiseopleiding;
beheersing van de Duitse taal.

Geboden wordt:
een 1e klas auto, uitgerust met de modernste gereedschappen en apparatuur;
een zelfstandig rayon, waarin U de nieuwbouw-mentage en service behandelt;
een hoog loon met goede secundaire arbeidsvoorwaarden (o.a. speciale toelage en vaste dagkostenvergoeding).

Indien U van mening bent dat U aan onze eisen kunt voldoen, nodigen wij U uit om schriftelijk te solliciteren aan Koeltechnische Industrie KOMA N.V., Brugstraat 9-11, Beek (L.).
Geen bezoek dan na schriftelijke oproep.

N.V. INTERPOWER te Roermond

vraagt voor haar verkoop-afdeling

een SECRETARESSE

Er wordt van haar verwacht dat zij de diploma's steno-typen en handelscorrespondentie Duits bezit, een middelbare opleiding heeft genoten, over een goede type-vaardigheid beschikt en het Frans en Engels redelijk beheerst.

Commerciële feeling en ervaring in de electro-technische branche strekken tot aanbeveling.

een ASSISTENTE

Zij dient de diploma's Mulo en typen te bezitten en tevens over een goede type-vaardigheid te beschikken.

Leeftijd 20-25 jaar.

Haar werkzaamheden zijn van commerciële en administratieve aard.

WIJ BIEDEN:

een uitstekend salaris en een prettige werkkruis met gunstige secundaire arbeidsvoorwaarden in een nieuw en modern kantoorgebouw.

Sollicitaties met vermelding van de naam van dit blad en opgave van opleiding, ervaring en evt. referenties kunnen gezonden worden aan de directie van:

N.V. INTERPOWER

KEULSEBAAN 503 — ROERMOND
Postbus 32 — Telefoon 04750-4852

ST. IGNATIUSZIEKENHUIS - BREDA

WILHELMINASINGEL 33

Op onze OPERATIEKAMERS en NARCOSEAFDELING is op korte termijn plaats voor:

O.K. en NARCOSE-VERPLEEGKUNDIGEN

(in de rang van 1e verpleegkundige) of

VERPLEEGKUNDIGEN

die hiervoor opgeleid wensen te worden.

Na één jaar opleiding volgt aanstelling in de rang van waarnemend 1e verpleegkundige en na twee jaar opleiding volgt aanstelling in de rang van 1e verpleegkundige.

Voor huisvesting wordt volledige medewerking toegezegd.

Sollicitaties gelieve u te richten aan het Hoofd Personeelszaken.

Voor al uw bont Annie Feyge OOK NAAR MAAT

Bonthoeden, Netcolliers, —
Verhuur stols, Bontgarne-
ten.
Hommertweg 38,
Amsterdam, tel. 0448-3378

AGENTUUR AANGEBODEN

Gevraagd goed ingevoerde agenten voor de verkoop van Tafelzuren aan de Groothandel door gerenommeerde fabriek.

Rayon nader overeen te komen.

Uitsluitend ervaren krachten gelieven te solliciteren. — Brieven onder nummer 1806 van dit blad.

Boerenleenbank Schaesberg

vraagt

ASSISTENTE

leeftijd 16 tot 19 jaar;
opleiding MAVO en typen.

Sollicitaties te richten aan het Bestuur Boerenleenbank Schaesberg, Hoofdstraat 37, tot en met 5 februari 1970.

TUMMERS-CREMERS

ELEKTROTECHNIEK N.V.
vraagt:

ELEKTROMONTEURS 2e ELEKTROMONTEURS

instrumentatie vakmensen

voor grote projecten in Zuid-, Midden- en Noord-Limburg.

Geboden wordt:
vast werk en goede sociale voorzieningen.

Gegadigden worden verzocht op deze advertentie naams en adres te schrijven en deze op te zenden aan ons adres, Postbus 98, Roermond.

NAAM:

ADRES:

WOONPLAATS:
s.v.p. advertentie in zijn geheel opzenden.

WIJ BIEDEN

jonge SPD-ers

de kans in de administratie, via een praktische en theoretische scholing verder te bouwen aan hun vakmanschap. Daarbij zal - afhankelijk van de persoonlijke capaciteiten - aandacht worden besteed aan een individuele carrièreplanning. In de hieronder genoemde functies bestaat gelegenheid in de Administratie te starten.

ORTAID

De functie

assistent-fabrieksadministratie

omvat de budgettering en analyse van de bedrijfsresultaten van een of meerdere productie-afdelingen; alsmede de berichtgeving aan de bedrijfsleiding.

Deze fabriek produceert onderdelen voor o.a. kleurentelevisie en computers.

EINDHOVEN

assistent-administrateur

bij de metaal- en kunststofonderdelenfabriek. Tot zijn taak behoort de budgettering, nomenclatie en het medewerken aan de berichtgeving.

DRACHTEN

assistent-fabrieksadministratie

Deze functie omvat het zelfstandig budgetteren en analyseren van een fabricage-afdeling. De fabriek resorteert onder de Hoofdindustrie-groep Huishoudelijke Apparaten en produceert in eerste instantie scheerapparaten.

EINDHOVEN

assistent commerciële administratie

De functie omvat het medewerken aan de berichtgeving over de concern-activiteiten en de analyse van de resultaten in de verschillende landelijke Philips organisaties.

STADSKANAAL

medewerker fabrieksadministratie

Van deze functionaris wordt verwacht dat hij een zelfstandig aandeel heeft in de budgettering, nomenclatie en periodieke berichtgeving in een van de productiegroepen TV Beeldbuizen of Halfgeleiders.

EINDHOVEN

assistent berichtgevingsgroep inkoop

Tot zijn taak behoort het ontwikkelen van informatieprocedures en het opstellen van informatie t.b.v. het inkoopmanagement.

WIJ VRAGEN

- belangstelling voor de bedrijfseconomische en organisatorische problematiek van de grote onderneming;
- de bereidheid in verschillende functies - eventueel ook in het buitenland - ervaring op te doen; • het diploma S.P.D. of gelijkwaardig resp. daarvoor studerend; • de wil om door werken en verdere studie vooruit te komen; wij denken hierbij o.a. aan: de studie voor accountant (NIVRA), AMBI, statistiek en wiskunde en interne opleidingen.

Belangstellenden worden verzocht brieven met vermelding van persoonlijke gegevens te richten aan: N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken, afdeling Personeelszaken, Willemstraat 20 te Eindhoven, onder nummer 70018.

PHILIPS

N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken, Eindhoven.

is heel wat te zien (Wolfskop, Blankenberg), maar voorlopig is de Schiepersberg een enige en aparte belevenis.

KAGE 70

kosten voor 'n gedeelte goed. Dat
groepje van christelijke bidders
breidt zich steeds uit. Hoe beter we
het boecje maken, hoe meer er ko-
men. We beschrijven de zegels exact,
bijvoorbeeld „mist een tand“, of:
„heeft dun plekje“, of: „heeft een
klein zijde klein plekje“. Het is
Als je zegels beschrijft hoeven de
liefhebbers niet zelf te komen“. In
Heerlen is er voor het eerst een
aantal jeugdvakken, „Spotgoedkoop. Als
er te hoog geboden wordt stoppen we
met. We moeten de vakken goed
se, krijgen dat de jeugdige liefhebbers
teren elkaar gaan opbieden. Als dat
gebeurt verloten we de zegels“.

Ir. Buys: „Het aantal verzamelaars
neemt steeds toe. Waar het aan ligt
leek ik niet. Misschien heb ik een
aanpak. Het is heel belangrijk dat
nodig hebben. Ik persoonlijk vind dat
je er een enorme rust in vindt. Het is
iets geweldig spannend. Hij laat wat
losse zegels en mappen zien die zelfs
van tekenen en tekenen. Het is
„Het moet een liefhebberij bij-
gaan, je moet niet boven het budget
gaan, je moet je beperkingen opleg-
gen. Alles kun je toch niet hebben“.

Voor de geïnteresseerden: vandaag om
half twee in het gebouw van de Geme-
te Heerlen, Heerlenstraat 20 te Heer-
len, kijken van 9.30 uur tot 12.15 uur.

De open balie met de receptionistes is slechts één onderdeel van het plan de campagne, maar verder zijn we in ons kantoor, zoals trouwens al in de meeste belastingkantoren, attent op de vanzelfsprekende behoefte aan privacy. die in geldzaken nodig is. Vandaar dat iedere dienst beschikt over een aantal boxen, waarin iedere cliënt op zijn

1

Hoe Limburg één werd, is een ingewikkeld verhaal. Moeilijk maar ook boeiend en interessant. Daarom houden we nu dan even rust en verdelen we onze historie in 9 tijdvakken, n.l.:

1. Prehistorie of voorgeschiedenis: vanaf de oudste tijden tot de komst der Romeinen ± 50 v. Chr.
2. Romeinse Tijd: ± 50 v. Chr. – ± 400 na Chr.
3. Frankische Tijd: ± 400 – ± 900.
4. Feodale Tijd of de tijd der leenstaten: ± 900 – ± 1400.
5. Bourgondische Tijd: ± 1400 – 1477.
6. Habsburgse Tijd: 1477 – 1648.
7. Limburg als generaliteitsland: 1648 – 1795.
8. Franse Tijd: 1795 – 1815.
9. Provincie Limburg: 1815 – heden.

Vóór we de reis door ons verleden beginnen, nog één opmerking. Onze provincie, zoals we haar nu kennen, kreeg pas in 1815 de naam Limburg. Daarom gebruiken we vaak de naam Maasstreek, omdat de Maas door onze gewesten stroomt. Met de Maasstreek bedoelen we dan de gewesten aan beide zijden van de Maas, vanaf Luik tot Mook.

FRORIEP

SCHWERE WERKZEUGMASCHINEN
FÜR DIE INDUSTRIE DER WELT

Kent u reeds onze modern ingerichte mechanische werkplaats in Tüddern?

Wegens uitbreiding van onze capaciteit vragen wij nog

Draaiers - Schavers - Fraizers - Horizontaalborers

tegen de bekende zeer gunstige arbeidsvoorwaarden.

Voor ons hoofdbedrijf te Rheydt met meer dan 1000 medewerkers vragen wij bovendien nog een groter aantal

**Machinebankwerkers - Plaatwerkers - Lassers -
Modelmakers - Schavers en Slijpers**

Wij dragen zorg voor de nodige vervoersgelegenheid van woonplaats naar Rheydt en vergoeden de reiskosten grotendeels. Eventueel busvervoer.

Sollicitanten zijn welkom op maandag 2 februari of woensdag 4 februari 1970 van 17-19 uur in de zittingsaal van het gemeentehuis te Tüddern. Daar vertrekken wij alle inlichtingen. Tevens stellen wij u in de gelegenheid onze werkplaats in Tüddern te bezoeken.

Het Arbeidsbureau in Heinsberg verzorgt eveneens alle gewenste informatie. U kunt zich ook in verbinding stellen met de personeels-afdeling van ons hoofdbedrijf te Rheydt (tel. 02186-456203) en een afspraak maken voor een sollicitatiebezoek. Door u te maken onkosten worden vergoed.

MASCHINENFABRIK FRORIEP G.m.b.H.

407 RHEYDT, Odenkirchener Strasse 150, Tel. 456202
5131 TÜDDERN, Ohligstrasse 66, Tel. 02456-820

ST. ELISABETHKLINIEK HEERLEN
R.K. Ver. Moederschapzorg

vraagt

**een
verpleegkundige
(mnl.)**

in het bezit van het diploma Zieken-
verpleging A.

De functie omvat o.m.:

- patiënten-bewakingsapparatuur,
- röntgentoestel,
- E.C.G. toestel etc.

Deze functionaris zal eventueel dienst
doen op de operatiekamer, resp. hier-
voor worden opgeleid.

Gunstige arbeidsvoorwaarden:

- salaris volgens landelijke regeling,
- 5-daagse werkweek,
- gunstige pensioenvoorziening,
- woonruimte beschikbaar (nieuw-
bouwflats in onmiddellijke omge-
ving).

Sollicitaties aan de geneesheer-directeur,
Zandweg 180, Heerlen, tel. (04440)
18090.

ST. ELISABETH rk-vereniging moederschapzorg
KLINIEK HEERLEN gastro-intestine

In opdracht van een van onze vaste
relaties zoeken wij op korte termijn kon-
tact met een accurate

**administrateur/
-trice**

voor de mechanische boekhouding
van onze opdrachtgever.

Gedacht wordt aan een jongeman of een
meisje met M.B.A. of daarvoor studeren-
de, doch beleeft met ervaring in het
administratieve vlak.

Onze opdrachtgever is een modern ge-
outilleerde detailzaak op het gebied van
duurzame gebruiksartikelen, waar een
bijzonder prettige collegiale verstand-
houding heeft en volop kansen aanwezig
zijn om een levenspositie op te bouwen.

richtten aan de Directie van Algemeen
Reclame-Adviesbureau A.R.A.-NEDER-
LAND, met links boven op de envelop
de vermelding „vertrouwelijk“, De Ry-
terstraat 8, postbus 175, Weert.

GEVRAAGD VOOR WERK IN DUTELAND

- 2 electrisch pijplassers
- 2 onderhouds-
bankwerkers
- 2 pijpmonteurs
- rondelijpers
- vlaklijpers
- boorders
- constructie-
bankwerkers
- 5 electriciëns
- 10 CO 2-lassers

- fraizers
- gereedschapmakers
- machinebankwerkers

Zonder ervaring geen sollicitatie.

MONTAGEBAU G.m.b.H.

Rijksweg Noord 4, GELLEN, tel. 04494-2300.

MAARS

*Itta Hinn
Styke Hinn
Finer Hinn*

vraagt voor montage van haar platende en
wanden enkele

**ervaren
timmerlieden**

met de mogelijkheid aangesteld te worden als
voorman timmerman

Hoog loon, afwisselende werkzaamheden zo-
wel wat het werk als de standplaats betreft,
geen regen- of vorstverlies, ruime kostenver-
goeding, kilometervergoeding bij eventueel

Bij werkzaamheden op grotere afstand dient
men bereid te zijn in pensioen te gaan.

Sollicitaties aan afdeling Personeelszaken of telefonisch
onder nummer 09410-2341, toestel 16, voor het maken
van een afspraak.

Voor speedige indiensttreding gevraagd:

**SORTEERDERS
(-STEEN)**

in type-modern steenfabriek
Hoge beloning; aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden,
vast dienstverband.

Aankomst van geschieden:
DINSDAG 3 februari a.s. de avonds van 6-7 uur
in een der lokalen van het Gewestelijk Arbeids-
bureau Oostelijke Mijstrook, Gelsenstraat 30 te
Heerlen.

Wegens uitbreiding vragen wij:

1. jonge dames

welke na inwerkperiode geplaatst kunnen
worden resp. als:
A. Assistentie voor de boekhouding
B. Facturiste
Diploma U.L.O. - typen gewenst.

2. jongste bediende

max. 16 jaar

3. flinke magazijnbediende

max. 22 jaar
Goede kennis van de Nederlandse taal
5-daagse werkweek
vrijdagmiddag rustdag
opname in premievrij pensioenfonds t.z.t. mogelijk

Sollicitaties: MATH. DUMOULIN N.V. Markt 30, Maas-
tricht, tel. 1400. - Groothedep in Maastricht, Sanitar art.
en Cond. Verw.

N.V. WATERLEIDINGMIJ.
VOOR ZUID-LIMBURG

Prins Bisschopsdijel 5,
Maastricht

vraagt voor haar afdeling

Correspondentie
en Archief

TYPISTE

Vereist:
MULO-opleiding
Typedioma

Verbruikers-
administratie

**ADMINISTRATIEF
MEDEWERKSTER**

Vereist:
MULO-opleiding

Salariëring afhankelijk van leeftijd, opleiding en
ervaring.

Premie AOW/AWW voor rekening van het bedrijf.

Schriftelijke sollicitaties met uitvoerige inlichtin-
gen binnen één week te sturen aan de directie,
Prins Bisschopsdijel 5 te Maastricht.

Op enveloppe vermelden: „sollicitatie“.

Deze kan worden geplaatst in een groep teknaars
belast met het ontwerp en uitvoering van omvang-
rijke secundaire installaties van 200 kV stations,
alsmede van grote nieuwe laboratoria.

**1) elektrotechnisch
tekenaar-constructeur**

Ervaring in een soortgelijke functie en een op-
leiding op HTS-niveau is vereist.

**2) enige elektrotechnische
tekenaars**

Deze zullen worden geplaatst in de diverse groepen
belast met het ontwerp en uitvoering van omvang-
rijke elektrotechnische installaties.

Een opleiding op HTS-niveau is vereist, enige er-
varing in een soortgelijke functie strekt tot aan-
beveling.

Schriftelijke sollicitaties met vermelding van uitvoerige
gegevens te richten aan de Afdeling Personeelszaken van de
N.V. KEMA, Utrechtseweg 310 te Arnhem.

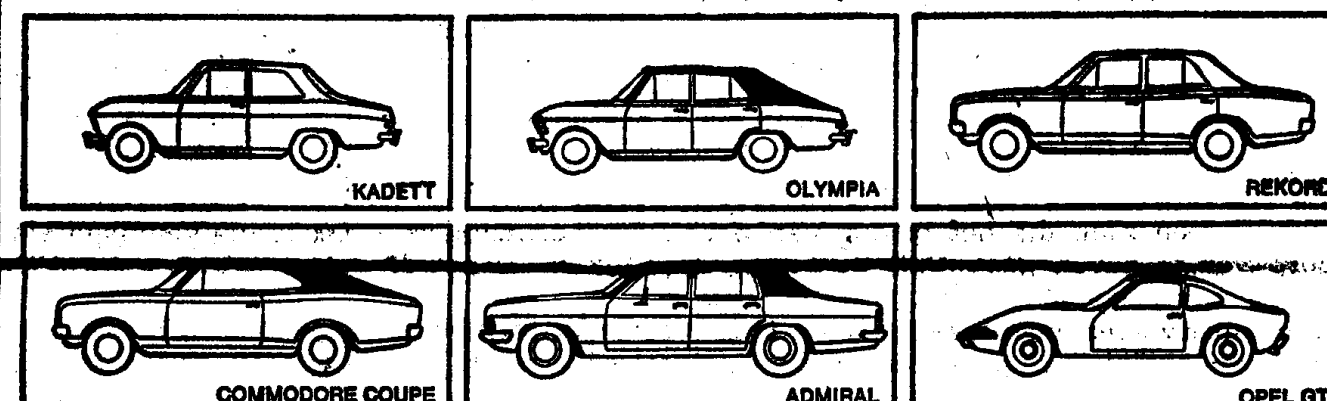
PROFICIAT

**zesenvertigduizend
zevenhonderdvijftien maal**

Proficiat meneer Hendrickx, meneer
Keizer, meneer Silvis, meneer de
Groot, Drs. Visser, meneer Ham,
mevrouw Eerenbeemt, meneer
Omega, meneer Swart, meneer
Holsbein, pater Jelsing, meneer
Noord, Prof. Van Goes, mejuffrouw
Elsinga, meneer Dijkstra. Proficiat

zesenvertigduizend zevenhonderd-
vijftien autokopers dat u een Opel
heeft gekocht. U rijdt thans in de
auto van het jaar, de meest gekochte
wagen van 1969. We zullen uw ver-
trouwen niet beschamen. Iets wat u
waarschijnlijk alwel wist, anders had
u natuurlijk nooit een Opel gekocht.

OPEL - IN 1969 HET MEEST GEKOCHT

Gevraagd:

ervaren trappenstellers!

Welke

ONDERAANNEMER of ZELFSTANDIGE TIMMERMAN

met hulp en in bezit van vervoermiddel, kan voor trappen-
fabriek op diverse grote woningbouw in
ZUID-LIMBURG en evt. Noord-Brabant,
HOUTEN TRAPPEN STELLEN?

Brieven onder nr. 1807 bur. van dit blad.

Kan spoedig worden geplaatst op tekenkamer:

1. Een bouw. tekenaar
2. Een leerling of aank. tekenaar

Uitwendend schriftelijk te solliciteren, met vermelding van
alle gegevens en voorwaarden.

Architectenbureau J. R. Smets Ing. Merkbeek, Haag-
straat 19.

**ST. ELISABETH-
ZIEKENHUIS
LEIDEN**

**Wil je
verpleegster worden**

dan kun je je nu reeds aanmelden voor
de cursus die 1 maart 1970 begint.

Heb je de vereiste voorgeschooling gehad
en ben je op 1 maart 1970 17 jaar en
7 maanden oud, dan kun je in de op-
leiding komen.

Maakt een prettige en verantwoorde
werkkring bieden wij een goed salaris
van hante 1.200,00 per maand.

- uitstekende loopbaanmogelijkheden
- dienstverband 12 maanden
- vakantietoelage 6 procent
- gratis woonvoorziening
- goede sociale voorzieningen
- 5-daagse werkweek
- gratis vervoer naar en
vanaf de kliniek
- schiedrijders in opleiding
- min. 200 bedden

Aanmeldingen en verzoeken om inlichtingen aan
de Afdeling-Opname Med. A. J. M. Vollebregt,
Hoofdstad 15 te Leiden, tel. 071-141541

Voor ons modern bedrijf zoeken wij op korte termijn

Kantoorbediende mnl. of vrl.

leeftijd 16-18 jaar
met voerkeur Mavo-opleiding en ervaring in typen

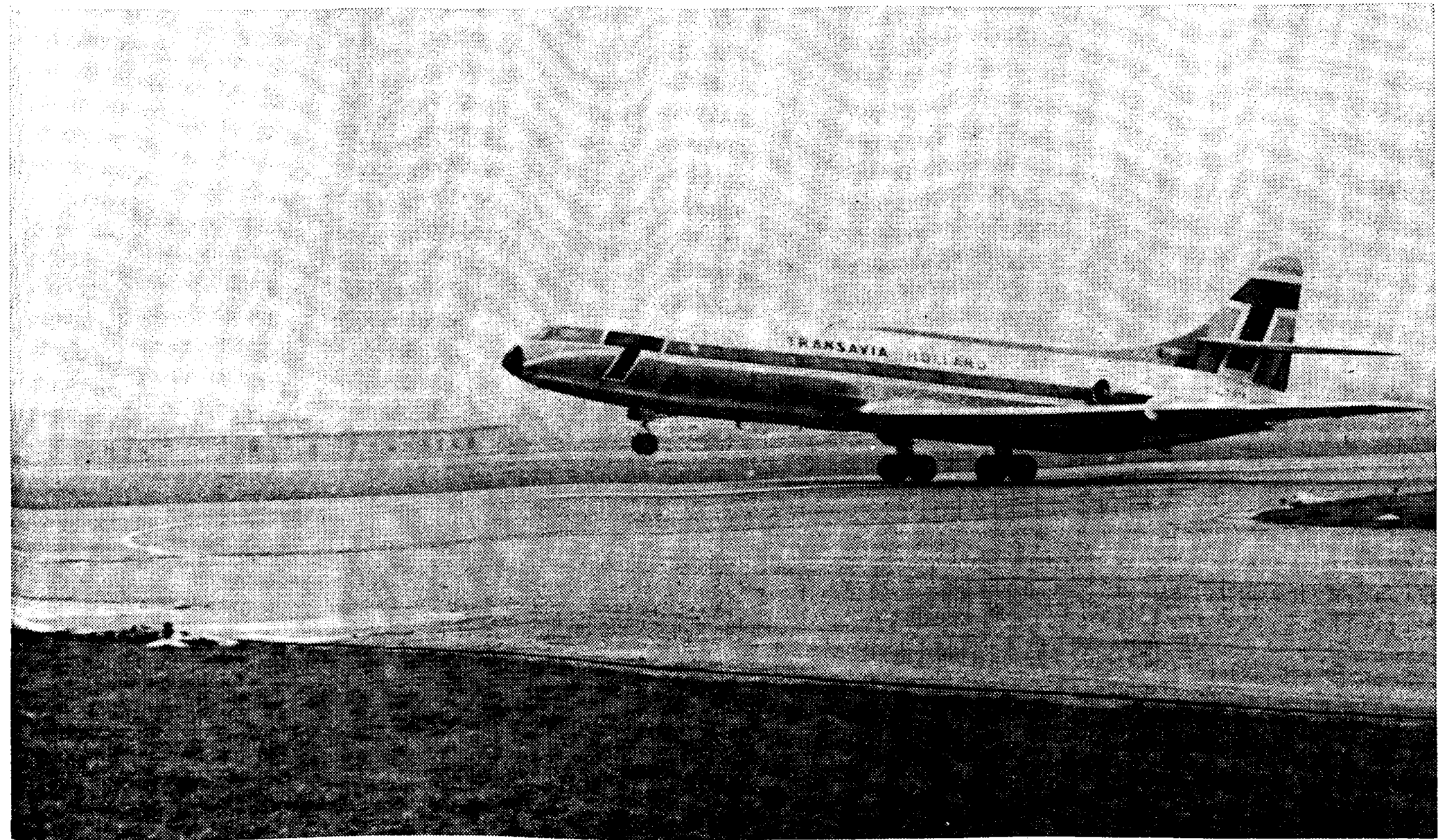
Sollicitaties schriftelijk of 's morgens tussen 9 en 12 uur, of na afspraak.

P. v. Uden en Zn.

Hoofdstraat 12, Hoensbroek, telefoon 2655

UITBREIDING VLEGVELD GAAT HELE STREEK AAN Van Ulestratens raad hangt het af

De raad van Ulestraten staat voor de moeilijkste beslissing sinds jaren. Het edelachtbaar college van een klein dorp moet zich uitspreken over al of niet uitbreiden van het vliegveld Zuid-Limburg en dat is een zaak die het belang van het eigen dorp ver te boven gaat. Ook de buurgemeenten, eigenlijk heel Zuid-Limburg, gaat een zaak als de luchthaven in dit gebied aan. Maar de buurgemeenten hebben geen stem in het ka-

Intussen buldert en raast er een stroom van tegenstrijdige meningen over het vliegvelddoel. Er is over hun bedachtzame horden. Er is een rechterwring die gevormd wordt door de voorstanders van een vergrote luchthaven. Zij bestaat onder meer uit vanzelfsprekend het bestuur van de N.V. Luchthaven, dat de plannen heeft ontworpen; uit de provinciale overheid die een flinke duit in een groep van burgemeesters doet en een groep van burgemeesters wier „ja“ in hun respectieve gemeenteraden harder heeft geklonken dan de door hen zelf erkende geluidshinder.

Frappant is daarbij dat al deze drie groepen dezelfde „baas“ boven zich kennen: de commissaris van de koning, als voorzitter van de N.V. en als direkteur van de buurgemeenten.

Tegenstanders

Aan de andere kant is er een linkervleugel van tegenstanders, verenigd in het Anti-Bulderbaan-Comité of daarmee sympathiserend. Dat zijn burgers die zich mondig weten en niet meer in lijfzaamheid ja en amen willen zeggen tegen wat er door de instanties wordt uitgedokterd. Zij hebben als voorman deenigen, die het nauwst bij de uitbreiding zijn betrokken en als het ware wonen onder de rook van de dalende en stijgende straaltvliegtuigen. Maar die zeggen, zich juist daarom niet bang te maken voor het vliegvelddoel, dat het voor minder nauw betrokkenen te moeten opnemen, omdat die niet weten wat hen boven het hoofd hangt.

Terwijl de raadsleden nog niet besloten hadden aan welke kant zij zullen gaan staan, weten zij van het eigen college van burgemeester en schout van de rechterpartij heeft gekozen. Burgemeester en wethouders gaan er bij voorbaat van uit dat de uitbreiding van het vliegvelddoel niet tegen te houden is en willen met dit „geit“ open op de meest rechtzinnige en meest afwijkingen in ruil voor het ja-woord, wantoe ze de raad al adviseerden.

Schrikbeeld

Het begin van dit alles heeft voor de buitenwereld geen scherp getekend punt gehad. Toen in de loop van verleden jaar de N.V. Luchthaven begon met het aankopen van weilanden en velden ten zuiden van het vliegvelddoel was dat de bron voor een steeds groter wordende stroom van geruchten. Die zou niet intenser worden, wel op den duur wat frequenter, maar volgens de N.V. niet onrustbarend. Voor het wegvallen van kortere verbanden stelde de N.V. wel schadeloosstelling in het vooruitzicht. Maar

pittel en kunnen alleen maar lijdzaam toezien. De raadsleden van Ulestraten hebben het alleen voor het zeggen en voelen een zware verantwoordelijkheid op hun schouders drukken. Zij willen daarom niet over een nacht ijs gaan en hebben zo lang uitstel voor hun eerste — en dat is ook hun principiële — beslissing gevraagd als mogelijk is. Pas half maart zal de raad Ulestraten „ja“ of „neen“ zeggen tegen de uitbreiding van de luchthaven.

de belangrijkste, voor sommigen zelfs de enige, zekerheid die men van de binnenkomst meenam was dat men de uitbreiding van het vliegvelddoel wat kost wilde doorvoeren. En dat „koste wat kost“ bleken dan overheidsgelden te zijn, gespendeerd door rijk, provincie en achtereenvolgens ook nagenoeg alle gemeenten die reeds van oudsher in de N.V. Luchthaven deelnamen.

Anti-bulderbaan

De reactie was fel. Er werd een Anti-Bulderbaan-comité opgericht dat zich als eerste doel stelde de uitbreidingsplannen voorlopig op te houden. Tientallen afdelingen van de comitésleden, juist omdat zij vonden dat het bestuur van de Luchthaven wat al te overhaast en onvoorbereid te werk was gegaan. Dat laatste gold dan vooral kwesties als geluidshinder en vervuiling van het leefklimaat, waaraan onvoldoende aandacht zou zijn besteed, en aan economische en planologische aspecten die zonder meer verwaarloosd waren. Dit „verzuim“, zo vond het comité, moest goedgekeurd worden en het onderdarm daartoe zelf al een initiatief door het samenstellen van een nota. Met gebruikmaking van gegevens die uit onderzoekingen bij het vliegvelddoel Schiphol waren verricht kwam men tot de bevinding dat de geluidshinder rond het vliegvelddoel Beek in de toekomst alle grenzen van het toelaatbare zou overschrijden. Ook kwam het comité bij het opstellen van de nota tot de bevinding dat het vliegvelddoel ook in de toekomst niet levensvatbaar zou blijken en dat de ligging een planologische „misdaad“ zou zijn geweest, ware deze ligging werkelijk door planologen aanbevolen en niet toegestaan door vreemde strategen gekozen.

Het Anti-Bulderbaan-Comité moende voldoende gemotiveerd hebben dat een gedegen onderzoek naar de wenselijkheid, ja naar de noodzaak van een vliegvelduitbreiding op zijn plaats was.

Mooi kleinood

Ook reacties daarop bleven niet uit. De commissaris van de koning noemde het vliegvelddoel de statenvergadering, toen er beslist moest worden over een bijdrage in de kosten, een „mooi kleinood“. Hij gaf daarbij de verzekering dat er in Zuid-Limburg beslist geen Schipholse toestanden zouden ontstaan. Er konden burgemeesterlijke uitspraken beluisterd worden in de raden van Beek en Geleen. Het Anti-Bulderbaan-comité buldert harder dan alle vliegtuigen samen en „De geluidshinder moeten wij voor lief nemen willen wij een aan de nieuwe tijd aangepast vliegvelddoel hebben“. Tot in de Tweede Kamer echoden de luide protesten door, waar minister Bakker aan de Kamerleden beloofde dat er in Beek metingen van de geluidshinder zouden worden verricht.

Het meest uitvoerig ging burgemeester H. Corten in Ulestraten raadsvergadering in op de nota van het comité. Zijn reactie bleek nagenoeg overeen te stemmen met het schriftelijke antwoord van het provinciale bestuur aan het Anti-Bulderbaan-comité op dezelfde nota. Getracht werd de vrees voor Schipholse toestanden weg te nemen. Beek is toch zeker Schiphol niet. Hier één baantje dat 2500 meter wordt

te terreinen bulldozers, graafmachines en andere wegenbouwapparatuur verschenen die begonnen met de bomen te rooien, het terrein te egaliseren en een brede funderingslaag te graven. Verontwaardigd vroeg men zich af of de aanleg nu al begonnen was terwijl de wettelijk voorgescreven stadia nog niet doorlopen waren. De wegen binnen het bewuste terrein waren nog niet opgeheven en de bestemming was nog niet gewijzigd. Het AB-comité sprak van een zeer ondemocratische gang van zaken. Burgemeester Corten was het tot op zekere hoogte met het comité eens en noemde het „zeer onlegant gespeeld“ van het bestuur der luchthaven. Maar, voegde hij eraan toe, men doet juist dat alleen waar men geen vergunning voor nodig heeft. „Iedereen is vrij om op zijn eigendom een kuil te graven“, zo heet te het.

Het verzoek tot onttrekking van de wegen kwam er vervolgens toch en — wat later — ook een plan voor een nieuwe weg ter compensatie. Er bleken nogal wat bezwaren tegen deze onttrekking te zijn. Bedrijven en bewoners van Ulestraten voorzagen schadeposten omdat zij in de toekomst intensiteit van het geluid heeft de uitbreiding geen enkele invloed. De maatregelen die genomen zijn gelden de frequentie en de enige mogelijkheid die men in dat opzicht heeft is het lesvliegen zoveel mogelijk te weren. De N.V. wil in de toekomst slechts tussen vier en zeven 's middags lesvliegen toestaan. De opwindende onder de burgers nam toe toen op de door de N.V. aangekoch-

Wens: een streekweg

Ulestraten vindt dat het te slechte verbanden heeft met de stedelijke centra waarop het in veel opzichten is aangewezen. Met name Maastricht en Geleen met hun scholen, ziekenhuizen, fabrieken, groot-winkelbedrijven en wat dies meer zij, kunnen de Ulestratenaren slechts via omwegen en binnenwegen bereiken. De bussen van de LTM, die het dorp aandoen, rijden maar om de twee uren, en geven wel een rechtstreekse verbinding met Maastricht maar niet met Geleen. Een uitkomst bood tot nu toe nog de Europaweg, waar men tevens elk half uur een andere busdienst van de EBAD had die behalve met Maastricht ook verbinding gaf met Geleen. Als de vliegvelduitbreiding een feit is, wordt echter het traject via de E9 een grote omweg. Bovendien wil rijkswaterstaat de EBAD-bussen van de autoweg verwijderd hebben.

Hoewel de instanties de aan te leggen streekweg strikt gescheiden willen zien van de vliegvelduitbreiding (het is een provinciale en gemeentelijke aangelegenheid, het ander een zaak van een particuliere N.V.), zien toch vele Ulestratenaren de streekweg als een mogelijke compensatie van een eventuele vliegvelldoelvergroting. De gemeente Ulestraten is in samenwerking met de gemeente Beek en provinciale waterstaat druk bezig met het uitwerken van de plannen voor deze streekweg. Het is de bedoeling dat deze plannen in mei of juni besteksklaar zijn en daarna zal me aan de financiering van het op 7 miljoen gulden geraamde project moeten gaan dokteren. Het zal volgens de opzet een weg worden vanaf het ziekenhuis in Geleen tot het gebied van de geluidshinder Oensel, als randweg westelijk om Ulestraten heen, tussen Vliet en Schietecoven door naar Meerssen.

Als groot voordeel van de nieuwe weg verwacht men, dat elk half uur een bus op Ulestraten zal gaan rijden omdat het traject tussen twee grote bevolkingscentra meer rentabiliteit zal geven. Over de vraag welke onderaanneming de route zal krijgen breekt men zich nu nog niet het hoofd. Zowel de EBAD, die van de E9 af moet, als de

ABC-voorzitter
P. Hermesdorf:

Onpartijdige studie vooraf vereist

DE HEER P. F. J. M. HERMESDORF, voorzitter van het Anti-Bulderbaan comité, ervaart een met de dag groeiende ergernis over het feit dat de uitbreiding van het vliegvelddoel weinig zorgvuldig is voorbereid en dat er ondanks de acties die door zijn comité zijn gevoerd er ook nu nog niets wordt gedaan om de eventuele noodzaak van deze uitbreiding wat beter te beargumenteren.

Merkwaardig vindt de heer Hermesdorf het dat op de argumenten tegen een uitbreiding die het Anti-Bulderbaan-comité in zijn nota heeft neergelegd, nog geen duidelijk antwoord, laat staan een afdoend verweer van wie ook is gekomen.

Noch van de provincie noch van de N.V. Luchthaven, noch van burgemeesters in aan het vliegvelddoel grenzende gemeenten. Men heeft er in zijn reactie maar wat omheen gedraaid en wat loze kreten geuit, vindt de heer Hermesdorf. Hij noemt de gang van zaken rond de vliegvelduitbreiding geheel uit de tijd. „Men neemt maar voetstoots aan dat iedereen het wel goed zal vinden. We worden min of meer al voor voldongen feiten gezet. Wettelijke belemmeringen probeert men te omzeilen of men verwacht daarvan dat ze zonder meer worden opgeruimd. Dat kon misschien 30 jaren geleden nog. Men vergeet dat de mensen nu anders zijn gaan denken en nu wel reageren.“

Met nadruk stelt de ABC-voorzitter: „Zolang de economische noodzaak niet met duidelijke cijfers is aangegeven blijft ik dit vliegvelddoel — erg dure — hobby van enkele belanghebbenden noemen. En dat met gebruik maken van gemeenschapsgelden en ten koste van veler gezondheid en een vervuiling van het leefklimaat. Planologisch blijft het vliegvelddoel altijd een onding, gewoon een overblijfsel van een indertijd door de Amerikanen genomen oorlogsmaatregel waaraan op amateuristische wijze wat verder gebreed en gebreed is en nog eens gebreed wordt.“ De heer Hermesdorf vraagt zich af waarom bij al die miljoenen die men aan dit vliegvelddoel wil besteden men niet enkele duizenden gulden extra wil uitgeven voor een gedegen studie door een onpartijdige instantie.

„Wijst deze uit dat de uitbreiding er moet komen, dan wilt men op twee fronten“, ten eerste zullen wij de uitkomsten niet naast ons neer leggen en vervolgens heeft men zich ook verantwoord voor een toekomstige generatie die over deze zaken nog eens heel anders zal gaan denken. Wij vragen met zo'n onderzoek toch niets ondemocratisch! Wat moet ik er dan van denken als men het niet wil laten instellen?“ besluit de heer Hermesdorf.

gevraagd werd. Een principiële uitspraak, dat was duidelijk, want het al of niet opheffen van het kleinste, nog nauwelijks meer herkenbare veldweggetje correspondeert rechtstreeks met vóór of tegen vliegvelduitbreiding. De raadsleden zagen dat duidelijk genoeg en het was niet zo maar, dat burgemeester Corten hen wijsheid, sterkte en moed toewenste. De vroede vaders vonden dat uitstel van twee maanden geen kwaad kon. „Zelfs niet voor de N.V.“, oordeelde een van hen. „Had deze maar niet de brutaliteit moeten hebben om voortijdig te beginnen.“

Vooraf de kwestie van het lesvliegen bleek voor de raadsle-

Directeur
D. Roxs:

Louter en alleen uit veiligheid

DE HEER D. ROXS, directeur van het vliegvelddoel Zuid-Limburg, antwoorde op onze vraag waarom hij de uitbreiding van het vliegvelddoel Zuid-Limburg noodzakelijk acht: „Gedurende de laatste paar jaar is ons gebleken dat luchtvaartmaatschappijen als KLM, Transavia en Martin Air Charter hun vliegtuigen zoals de DC 9, de Caravelle en de Boeing vooral in de zomermaanden ten behoeve van de reisbureaus slechts gedeeltelijk met passagiers kunnen vullen en onvoldoende brandstof kunnen laden om grotere afstanden af te leggen. Wanneer een vliegtuig een zeker toelaatgewicht overschrijdt mag het op onze startbaan van 1850 meter niet starten“, aldus de heer Roxs. „Om een voorbeeld te noemen“, zo vervolgt hij, „wanneer een vliegtuig een vlucht zou willen maken van Beek naar Mallorca, zou het gezien de lengte van onze startbaan niet genoeg brandstof aan boord kunnen nemen om de vlucht ineens af te leggen. Het zou engens een tussenlanding moeten maken, hetgeen vliegtuigtechnisch gezien zeer oneconomisch is. Verder wil een reisbureau dat dit vliegtuig chartert, natuurlijk graag van de hele bezettingsmogelijkheid gebruik maken. Maar een vliegtuig dat bijvoorbeeld 95 passagiers kan bevatten, zou om het toelaatgewicht niet te overschrijden maar 80 mensen aan boord mogen nemen. Natuurlijk een onaantrekkelijke zaak voor zo'n reisbureau. Maar wij hebben ons nu eenmaal aan de veiligheidsvoorschriften te houden. En dit is de enige, ik herhaal, de enige reden waarom wij onze startbaan van 1850 op 2500 meter verlengd willen zien.“

Met nadruk brengt de heer Roxs naar voren dat het verlengen van de startbaan het aantal bewegingen (dansen en starten) niet hoeft te verhogen. „Natuurlijk zal ons vliegvelddoel aantrekkelijker door worden. Maar dat zal toch maar voor een enkele maatschappij zijn. De langere startbaan heeft echter niets met lesvliegen te maken.“

Op onze vraag wat er gaat gebeuren als de raad van Ulestraten niet akkoord gaat met de uitbreiding van het vliegvelddoel, zegt de heer Roxs dat de beslissing in dat geval bij de exploitant ofwel de raad van bestuur van vliegvelddoel Zuid-Limburg ligt. „Ik zou deze raad dan slechts kunnen adviseren om ofwel lesvluchten op grote schaal aan te trekken ofwel de luchthaven te sluiten...“

Burgemeester
H. Corten:

Pertinent „neen“ zet ons buitenspel

BURGEMEESTER H. CORTEN zegt voor wat de vliegvelduitbreiding betreft met beide benen op de begane grond te willen blijven staan. „De uitbreiding van het vliegvelddoel komt er toch“, stelt de heer Corten op. „Zet de gemeenteraad van Ulestraten pertinent „neen“ dan gebeurt het volgende: Consequent volhoudend moet tegen alles „neen“ worden gezegd. 1. Tegen onttrekking van wegen. Het gevolg is dat het bestuur van de luchthaven in herop gaat bij gedeputeerde staten, en met succes, want de provincie heeft de uitbreiding voor een groot gedeelte gefinancierd. 2. Tegen overdracht van deze wegen aan de N.V. Gevolg daarvan is dat de N.V. een eisgeving zal trachten te bewerkstelligen via een door de Tweede Kamer te aanvaarden nutswet en ook dat met succes, zij het wel met een vertraging van twee, misschien drie jaar. Ons pertinente neen kan alleen maar leiden tot uitstel, nooit tot afstel. Een verder gevolg van dit afstel is — laten we dat maar eerlijk onder ogen zien — N.V. Luchthaven niet erg gunstig gestemd zal zijn ten aanzien van Ulestraten. Afstel betekent voor deze zekelijke instelling een flinke strop, die men straks met alle middelen zo klein mogelijk zal willen houden, waarbij met onze belangen geen rekening meer gehouden zal worden. Wij hebben immers dan niets meer in de melk te brokkelen, want door ons „pertinente neen“ zette we onszelf buitenspel. Een van de middelen om de strop zo klein mogelijk te maken is zo veel mogelijk lesverkeer naar Zuid-Limburg halen“. Met nadruk stelt de heer Corten: „Zet de gemeenteraad van Ulestraten niet akkoord, dan zit men in de boot, want door het lesverkeer zal de vliegintensiteit juist bijzonder groot worden.“

Hij vindt daarom dat het gemeentebestuur van Ulestraten aan de uitbreiding van het vliegvelddoel moet meewerken. „Maar niet direct volmondig „ja“, zeggen, want dat is bijna net zo funest als pertinent neen. Dan immers speelt men ook alle troeven uit die men in het spel heeft“. Hij adviseert om aan het „ja“ een aantal voorwaarden te verbinden die de geluidshinder c.q. het lesvliegen binnen de perken kunnen houden en voldoende waarborgen bieden tegen een verdergaande isolering van het dorp.

WACHTEN IS OP METING

OP onze vraag of de door minister Bakker in de Tweede Kamer aangekondigde metingen naar de geluidshinder rond het vliegvelddoel Beek op korte termijn plaats zouden vinden, kon een woordvoerder van de Rijksluchtvaartdienst, afdeling geluidszaken, slechts antwoorden: „Ik hoop het...“ Hij vervolgde: „Voor de juiste metingen is er heel wat vliegverkeer nodig. Wij hebben een afspraak met de luchthaven dat men ons een seintje geeft wanneer we kunnen komen. Ik vermoed dat het vliegverkeer op Luchthaven Zuid-Limburg door de vele mistige dagen nog niet zijn normale intensiteit heeft bereikt. En men wil ons niet zo maar voor niets met onze apparatuur naar het zuiden halen. Ik vermoed dat dat de reden is waarom we nog geen seintje gehad hebben.“

De meting van de geluidshinder was eigenlijk gepland voor de afgelopen zomer, maar door een vertraging in de levering van de meetapparatuur lukte dit niet. De apparatuur is inmiddels geleverd, zodat de Rijksluchtvaartdienst te allen tijde met de metingen kan beginnen.

Volgens directeur D. Roxs van de luchthaven hadden de metingen al in november moeten plaats hebben. „Wij hadden toen een afspraak met de rijksluchtvaartschool om met enkele Hansa-Jets op onze luchthaven te komen vliegen en daarmee de geluidspoeven te nemen. Door een communicatiestoornis is dat niet doorgegaan. We hebben nu contact opgenomen met enkele luchtvaartmaatschappijen om via deze gedurende korte tijd een zodanig aantal vliegtuigen hier te krijgen, dat een meting van de geluidshinder zin heeft“. De heer Roxs verwacht dat dit binnen afzienbare tijd in kunnen en kruiken is.

Niet alleen het bestuur van de luchthaven ziet verlangend uit naar de resultaten van de geluidsmetingen. Ook onder anderen burgemeester H. Corten van Ulestraten hecht er grote waarde aan. „De resultaten zouden moeten dienen als uitgangspunt voor een gesprek tussen de N.V., raadsleden van betrokken gemeenten en het Anti-Bulderbaan-comité“, stelt hij voor.

**Een Nederlander leest gemiddeld
drie kwartier per dag in zijn krant,
net als u.**

Een publikatie van het Centraal Bureau voor Courantenpubliciteit

wilma

aannemingsmaatschappij n.v.

Voor het uitbreidingsplan Daalhof, Maastricht, dat voor een aantal jaren werkgelegenheid biedt, zoeken wij

**TIMMERLIEDEN
STEIGERMAKERS
SJOUWERS**

in loondienst of onderaanneming.

Hoog loon verzekerd.

Gegadigden kunnen zich 's avonds wenden tot de heer W. Massot, bedrijfsleider, aan zijn huisadres Kreemersdreef 56, Maastricht, telefoon 04400-33146.

**Het bestuur van de
Raad voor het Jeugdbeleid
Limburg**

vraagt voor haar buro, dat momenteel gevestigd is te Sittard, doch binnen afzienbare tijd wordt verplaatst naar Maastricht

**een buro-
sekretaresse**

die, na een behoorlijke inwerkperiode in staat geacht kan worden een bijzonder gevarieerde werkring zelfstandig uit te oefenen. Salaris nader overeen te komen. Sollicitaties uiterlijk binnen 10 dagen te richten aan Bestuur Raad voor het Jeugdbeleid Limburg, Engelenkampstraat 59, Sittard.

A-Kring Bescherming Bevolking Limburg a
Op de afdeling Registratuur en typekamer bestaat plaatsmogelijkheid voor

typiste-telefoniste

Vereisten: Diploma Mulo en typen, woonachtig te Gulpen of omgeving.

Salariëring: f 412,- tot f 779,- per maand (jeugdattrek voor minderjarigen).

Sollicitatiebrief met uitvoerige inlichtingen en recente pasfoto binnen 8 dagen na verschijning van deze oproep te richten aan het Hoofd Bescherming Bevolking, Beversbergweg 4, Gulpen.

In de linkerbovenhoek van de sollicitatiebrief te vermelden: „Sollicitatie typiste-telefoniste BB”.

Gevraagd voor Afd. Boekhouding
**ADMINISTRATIEVE
KRACHT (mnl.)**

Dient in het bezit te zijn van het Ulo- of Mavo-diploma. Schriftelijke sollicitaties te richten aan:

**Aannemingsbedrijf
KEULEN N.V.**

MOLENSTRAAT 40 — GELEEN

WORMS, Smederij en Constructiewerkplaats,
Raadhuisstraat 32, Urmond, telefoon 1237

vraagt:

**administratieve
medewerker,
bankwerkers en
grondwerkers**

heeft in bezit van rijbewijs BE

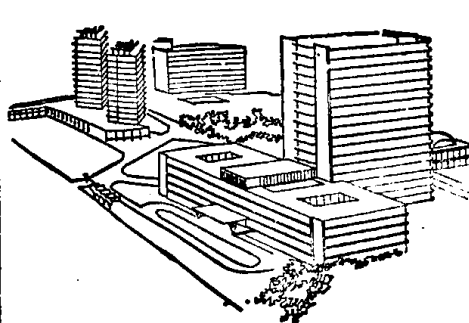
**vlees- en
vleeswarenbedrijf**

vraagt voor spoedige indiensttreding

**een
winkeljuffrouw**

— 5-daagse werkweek
— hoog loon
— vrije werkkleding
— goede sociale voorzieningen

Aanmelden dagelijks Geleenstraat 52, Heerlen, tel. 16006 en 13257.

**De
Wever
ziekenhuis
Heerlen**

Het De Wever Ziekenhuis te Heerlen zoekt voor huisvesting van leerling verplegers

zit- slaapkamers

in Heerlen.

Bij voorkeur met Centrale Verwarming.

Schriftelijke aanbiedingen met omschrijving van aanwezige voorzieningen en opgave van huurprijs kunnen worden gericht aan de Leiding Verpleegstershuis, De Wever Ziekenhuis, Henri Dunantstraat 5, Heerlen.

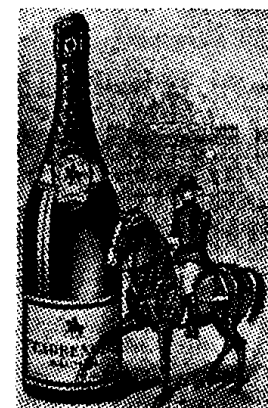
Gevraagd:

**elektro-monteurs
meet en regel-
instrumentatie
vaklieden**

voor langdurige industriewerken in Duisburg - Keulen - Frankfurt. Goede verdienstmogelijkheden, ca. DM 1400,-.

Melden
C. A. HOEVENAARS, Regentessestraat 49, Brunssum, telefoon 04449-51733.

**DRINKT NU CHAMPAGNE
met carnaval
CADRE NOIR "Reserve Brut"**

of rosé brut f 9,75 per fles

Zolang de voorraad strekt bij afname van 6 flessen ontvangst U 6 CHAMPAGNEGLAZEN (flutes) GRATIS

ERNEST ANNO 1795 HOLLMAN

Tafelstraat 20 — Tel. 04400-12265 — Maastricht x

**Architekten-werkgroep
H.B.O.-B.N.A.**

Scharnerweg 2 - Maastricht
Tel. 04400-23444

Voor ons bureau te Maastricht zoeken wij een

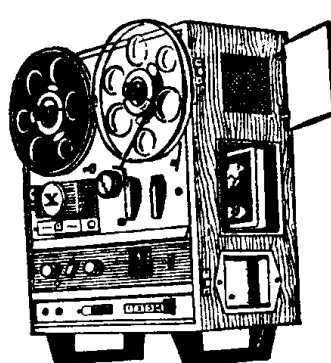
**BINNENHUIS-
ARCHITEKT(E)**

ter assistentie van de binnenhuisarchitect met ervaring in het uitwerken van diverse projecten.

Hij (zij) moet in staat zijn de hierbij voorkomende bouwkundige details zelfstandig uit te werken.

Sollicitaties met vermelding van opleiding, ervaring en verlangd salaris te richten aan bovenstaand adres.

Voor betere Stereo-apparatuur, T.V. en Radio

**ZEER SPECIALE
AANBIEDING!!**

**AKAI
stereo-recorder M-9**

— Professionele duurzaamheid
— wereldpatent CROSS-FIELD systeem
— freq. 20-23.000 hz.
— 4 snelheden
— 2 x 20 watt verm.
— geheel getransistoriseerd

(NORMALE PRIJS / 1595,-)
NU / 900,- VOORDELIJGER!!

BEKKERWEG 9, HEERLEN
telefoon 13758

AKAI GENERAL-ELECTRIC NIVICO B en O PHILIPS
NIKKO DUAL REVOX HECO ARENA
ONZE DESKUNDIGHEID IS EEN EXTRA GARANTIE

HUURSCHULD een Limburgse ziekte?

door Servé Overhof

HOE staat het bij jullie met de huurachterstand?" Op een nationale studiedag klampte de voorzitter van een Zuidlimburgse woningvereniging met deze vraag een Bovenmoerdijkse collega aan. „Huurachterstand? Bij ons? Valt nogal mee: nul-komma-nul-zes procent", luidde het prompte, tamelijk rap uitgesproken antwoord. Het Zuidlimburgse gezicht klaarde op. „Aha, net als bij ons: nul-komma-zes procent!" Westerse repliek: „Nee, bij ons staat eerst nog een nul achter de komma: nul-komma-nul-zes procent!" De Limburger deed er toen verder het zwijgen toe. Die ene nul méér betekende een verschil in tienvoud. Achteraf bleek, dat de toevallige dialoog was gevoerd door twee „kampioenen": de landelijke met 0,06% en de Limburgse met 0,6% van de jaarhuur. De provinciale bovenste-beste had het cijfer laten aanslaan dat elders in het land als normaal en redelijk geldt en dat slechts éénvierde bedraagt van het gemiddelde dat zestig woningcorporaties in Zuid-Limburg in hun debiteurenboek hebben staan: 2,37 procent. Ofwel 1,2 miljoen gulden...

stand is procentueel lager naar gelang de huurprijs hoger is. In de duurdere huurklassen komt achterstand slechts sporadisch voor. In de categorieën van enkele-tientjes-per-maand is de huurschuld daarentegen procentueel aan de hoge kant. Het handelt daarbij doorgaans om vooroorlogse woningen, die in meer dan één opzicht hun beste tijd al lang achter de rug hebben. Wil de betrokken woningvereniging overgaan tot verbetering van het woongerief — met huurverhoging als consequent gevolg — dan stuit zij menig keer op keer op een afwijzing van de kant van de huurder. „Als ik er meer voor moet betalen, heeft het voor mij niet", luidt niet zelden het standpunt van de bewoner, die reeds vele jaren vertrouwd is met de w.c. achterin de tuin en de wekelijkse wasbeurt in de keuken.

gedragen voor huisvesting in een zogenaamd betere — en bijgevolg ook duurdere — woning. Een dergelijke vordering verschafte de betrokken vereniging de titel om een eventuele achterstand in rekening te brengen bij de gemeente, die op haar beurt 80 procent van de bijbetaling van rijkswege vergoed kon krijgen. De Algemene Bijstandswet biedt soortgelijke „faciliteiten".

Uiteenlopend

De praktijken van de gemeentelijke sociale diensten lopen uiteen. Ergens in Zuid-Limburg bestaat het gebruik om de huurders met bijstand elke maand slechts de rekening toe te sturen van dat deel van de huur, dat zij uit eigen middelen moeten voldoen.

Voor de gemeentelijke suppletie gaat een tweede nota rechtstreeks naar het gemeentehuis. Het mag een administratieve vergemakkelijking lijken waar echter tegenover staat dat de huurder nimmer met zijn totale schuld wordt geconfronteerd.

In beurs kijken

Wordt bij het aanwijzen van een woning steeds voldoende rekening gehouden met de financiële draagkracht van de toekomstige huurder? Moet deze vaak niet op zijn tenen staan om de voor hem te hoge huur te kunnen voldoen? Bij Ons Limburg ontkenen meezins, dat dergelijke voorbeelden bestaan. Als algemene richtlijn voor de woningcorporaties geldt evenwel, dat zij de kandidaat-huurder onder meer op solvabiliteit moeten beoordelen. „Het is overigens erg moeilijk iemand helemaal in zijn beurs te kijken", geeft de heer Macke toe. De inmiddels voor likwidatie voorgedragen Woonruimtetwet kende gemeentebesturen de bevoegdheid toe woningen te „vorderen". Het kwam daarbij voor, dat een bepaald persoon om maatschappelijke redenen werd voor-

(ADVERTENTIE)

**Oosterse Tapijten
Hub. DOLS & Co.
MARKT 31 - SITTARD**

(ADVERTENTIE)

meubeltoonzalen

„BUKO"

**EEN WAARBORG
VOOR KWALITEIT**

kerkrade
holzstraat 134
straterweg 47 tel. 04445-5151

weert
maaseikerweg 43
tel. 04950-4468

Levering via uw erkende
woninginrichter

Carnavalsmaandag en -dinsdag
de gehele dag gesloten.

Sterke groei van Gemeente- spaarbank

MAASTRICHT, 21 jan. — De Gemeente Spaarbank van Maastricht is vorig jaar, binnen het geheel van de Nederlandse Bondspaarbanken, relatief het sterkst gegroeid, aldus blijkt uit het jaaroverzicht dat gisteren door directeur drs. J. Janssen werd verstrekt. Hij verwacht in de eerste maanden van 1970 twee belangrijke mijlpalen te bereiken en wel een totaal inleggerstegoed van 200 miljoen gulden en een totaal aantal rekeningen van 125.000.

Ook herinnerde de heer Janssen nog eens aan de geweldige ontwikkelingen die de Gemeente Spaarbank in de laatste jaren heeft doorgemaakt, ontwikkelingen die ertoe hebben geleid dat deze bank zich kan presenteren als een grote, moderne bankinstelling. Met de Bonds-spaarbanken van Amsterdam, Rotterdam en Den Haag behoort de Gemeente Spaarbank van Maastricht thans tot de grootste spaarbanken van heel Nederland.

Niet willen?

Hoe zijn deze regionale verschillen verklaarbaar en wat is in het algemeen de oorzaak van de relatief hoge huurachterstand in Limburg? De deskundigen van „Ons Limburg", aan wie wij feitelijke vragen voorlegden, bleken een pasklaar antwoord niet bij de hand te hebben. Ook voor hen bestaan er op dit stuk nog tal van onopgeloste raadsels, die zij slechts langs de weg van vermoedens en veronderstellingen kunnen benaderen. Uitschieters als die van 12,1 en 9,1 procent hebben wellicht iets uit te staan met de manier waarop het bestuur van de desbetreffende vereniging zijn taak opvat. Is men te goedmoedig? Durft men niet doortastend genoeg tegen schuldenaren op te treden? „Als het een keer, door welke omstandigheid ook, uit de hand is gelopen, duurt het lange tijd voor dat de stekken weer zijn opgeraapt!" stelt de heer J. F. Macke, hoofd van de administratieve dienst van Ons Limburg, vast.

Drs. H. Wijers, socioloog bij Ons Limburg, wil niet graag beweren, dat DE Limburger er een geringer verantwoordelijkheidsgevoel op na zou houden dan zijn landgenoten elders. Men kan teruggrippen naar de lage huren die in het verleden in deze streek golden en niet zelden de sluitpost van het huishoudboekje vormden. Voor iets

Zielzorgers voor gastarbeiders uit Duitsland, België, Luxemburg en Nederland bij hun samenkomst in het Europa-Seminarie te Rothem, waar zij spraken over hun vorming en opleiding voor specialistische zielzorgtaken.

Omschakeling als bisschoppen fiat geven

Europa Seminarie geeft voor priesters speciale vorming

Het Europa Seminarie bedoeld als instituut om een betere verdeling te krijgen van de priesters in Europa zal met ingang van september ophouden te bestaan. Onze oorspronkelijke opzet was, te voorzien in het kwantitatieve priesterprobleem door seminaristen op te leiden voor priesterarme gebieden. Dit kwantitatieve priesterprobleem evenwel bestaat niet meer, in die zin dat er nu in heel Europa priesternood heerst, zelfs in Nederland en België. Oplossingen worden gezocht door priesters te belasten met zuiver priesterlijke taken en al hun overige bezigheden over te dragen aan anderen. Het kwantitatieve priesterprobleem evenwel heeft overal plaatsgemaakt voor het kwalitatieve probleem. Er zullen steeds meer voor hun taak gespecialiseerde priesters moeten komen. Het Europa Seminarie zal zich aan deze gewijzigde omstandigheden aanpassen door extra vormingscursussen in het leven te roepen voor internationale pastorale taken".

Aan het woord is pater dr. A. Vugts, rector van het Europa Seminarie te Rothem-Meerssen. Dit seminarie heeft sinds de oprichting in 1960 — eerst in Maastricht en sinds 1964 te Meerssen — ongeveer 200 seminaristen van diverse uiteenlopende nationaliteiten opgeleid voor hun taak in priesterarme diocesen. Nog in 1968 studeerden er 24 studenten (de topaantal van dit instituut) van 7 verschillende nationaliteiten. Thans zijn er nog slechts 16 studenten: 15 Spanjaarden en 1 Engelsman. Verwacht wordt dat er zich met ingang van het nieuwe schooljaar in september geen enkele kandidaat meer zal melden. In elk geval is hun aantal veel te klein om het seminarie rendabel te

kunnen laten draaien", aldus de rector. „In een betrekkelijk kort aantal jaren is de toeloo van studenten tot ongeveer nihil gereduceerd. Volkomen normaal in deze tijd, waarin toekomstige priesters niet meer worden gerecrueteerd uit jongens van 12 jaar. In de nabije toekomst zullen de priesters voortkomen uit volwassenen, die zich in de maatschappij hebben waar gemaakt. Zij zullen mogelijk zowel gehuwd als ongehuwd kunnen zijn. Aan al deze ontwikkelingen zullen wij onze opleiding aan het Europa Seminarie moeten aanpassen." Deze aanpassing bestaat voorlopig hierin dat men extra vormingscursussen wil organiseren voor priesters die werkzaam (zullen) zijn onder buiten-

landse gastarbeiders, onder toeristen en onder buitenlandse studenten en beamten. Een specialisatie dus voor internationale pastorale taken.

Toeristen

Met de specialistische cursussen voor toeristenzielzorgers wordt reeds in september gestart. De opleiding is in drieën gesplitst. Een voor gespecialiseerde toeristen-zielzorgers, die als een soort mobiele brigade door Europa trekken naar plaatsen waar zich in een bepaald jaargetijde toeristen concentreren. Een tweede cursus is bedoeld voor priesters die incidenteel tijdens hun eigen vakantie als toeristenzielzorger werkzaam willen zijn en een derde cursus is voor geestelijken die hun vaste standplaats hebben in een toeristenplaats. Alle drie de cursussen zijn volledig internationaal en leiden op voor Nederland, België, Frankrijk, Oostenrijk, Duitsland, Joegoslavië, Spanje en Italië.

Volgens rector Vugts is uit de ervaringen duidelijk de noodzaak gebleken van gespecialiseerde zielzorgers voor toeristen. „Veel mensen komen in hun vakantie geestelijk en lichamelijk helemaal tot rust en krijgen dan te kampen met problemen, die zij anders tengevolge van drukke werkzaamheden wegduwen, maar die nu boven komen. Ook echtparen, die eerder zonder hun kinderen op vakantie gaan, krijgen vaak met problemen te worstelen en bijzonder veel prijs te stellen op gespeciali-

seerde hulp. Voor al deze mensen zal voortdurend een priester beschikbaar moeten zijn, die hun noden kent. Ook de liturgische viering van de mis zal in een vakantie-oord aangepast en extra verzorgd moeten zijn. Deze soort zielzorger zal in de toekomst steeds meer zijn waarde gaan bewijzen, nu we na de eeuw van de arbeid langzaam de eeuw van de vrijetijdsbesteding naderen. Nu nog is de werkdag groter dan de vrije tijd, maar het zal niet zo lang meer duren dat het omgekeerde het geval is."

Gastarbeiders

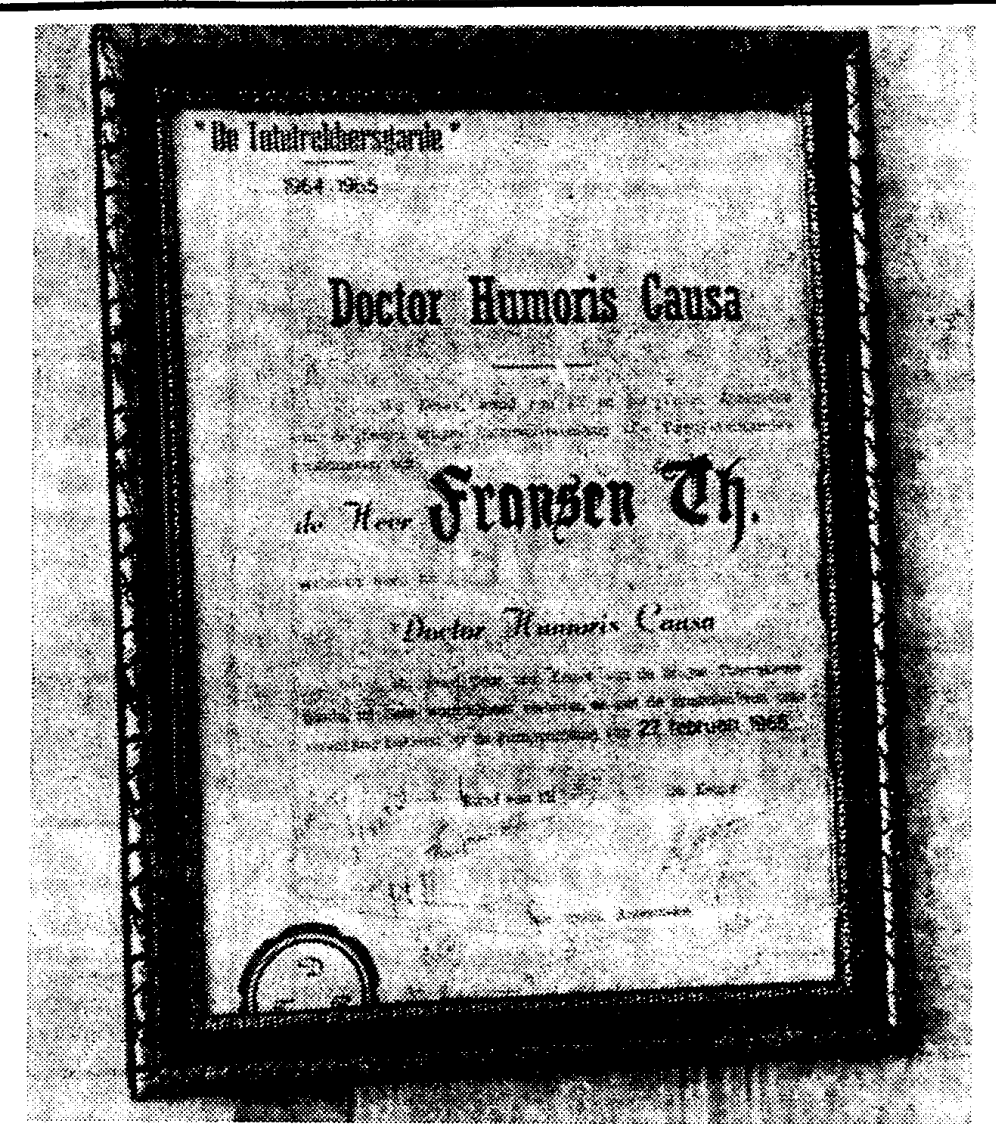
Naast de gespecialiseerde vorming van toeristenzielzorgers wordt op het Europa Seminarie ook een extra vormingscursus voorbereid voor zielzorgers voor gastarbeiders overal in Europa. Gasten en eengesterten zijn 15 van deze „veldwerkers", priesters die als zielzorgers onder gastarbeiders of onder hun eigen landgenoten-gastarbeiders hun eigen vakantiediensten aan de mis in het buitenland werkzaam zijn en die derhalve de praktische problemen uit eigen ervaring kennen, in Rothem bijeen geweest. Twee dagen lang hebben zij tijdens informele gesprekken hun problemen en moeilijkheden, hun gesignaleerde tekorten in opleiding en vorming en hun wensen op tafel gelegd. Zij waren afkomstig uit Nederland, België, Luxemburg, Duitsland en Frankrijk. Aan de hand van de resultaten van deze gesprekken zal een cursus worden aangesteld voor de vorming van gespecialiseerde zielzorgers

voor gastarbeiders. Er wordt naar gewerkt dat ook deze cursus in september van start kan gaan.

Studenten

Nog een derde extra vormingscursus denkt men aan het Europa Seminarie te gaan geven en wel een voor zielzorgers onder buitenlandse studenten, vooral in de grote Europese universiteitssteden, en onder buitenlandse ambtenaren, bijvoorbeeld van Afcen en Duratoom. Zij hebben veelal hun eigensoort problemen, waardoor groepen buiten de zorg vallen van studentenpastores en andere zielzorgers.

Deze omschakeling van opleiding in het Europa Seminarie kan niet zonder meer worden doorgevoerd. Zij behoeft de goedkeuring van de Europese Bisschoppenconferentie, die ook dit seminarie indertijd heeft gesticht. Maandag 2 maart zal deze Europese Bisschoppenconferentie daarom in Rothem bijeenkomen om over de gewijzigde opzet te beslissen. Pas als dan het fiat is gegeven kan met de definitieve uitwerking van de plannen worden begonnen.

Drs. Th. Franssen pleit voor sociologische studie Thema carnaval nooit grondig uitgediept

door Jan van Lieshout

Zodra de carnavalsstroom in Limburg weer opsteekt, ontvlamt bij drs. Theo Franssen (36), de socioloog van de gemeente Venlo, weer de drift om over carnaval te schrijven. Die drang dateert al van zijn studententijd. Zijn doctoraal-scriptie handelde dan ook over „Carnaval in Limburg".

Deze scriptie — „min of meer in opdracht van de Culturele Raad Limburg" — vormt een van de ruim 2000 studies over carnaval. „Een exclusief sociologisch werk is tot op heden niet gewrocht. Wel is Joseph Klersch uit Keulen bezig met een bibliografie over carnaval en zijn in Zuid-Duitsland sociologische studies in de maak". „Als je ziet met welke uiteenlopende onderwerpen sociologen zich vandaag de dag bezig houden, dan is het ongrijpelijk, dat de exclusieve sociologische studie er nog altijd niet is. Het thema is belangrijk genoeg om grondig te worden uitgediept. Hoeveel mensen vieren immers niet carnaval? Van de 12 miljoen inwoners, die Nederland telt, wordt het levenspatroon van zeker 3 miljoen mensen door carnaval beïnvloed. Wat geven die mensen uit? Welke gevolgen ondervindt het bedrijfsleven van hun carnavalsviering? Want 'n feit is dat het arbeidsritme tijdens carnaval in het zuiden volledig is verstoord".

Hebt U een verklaring voor het lange uittijven?

Het is als het ware een axioma van de carnaval, dat tijdens die dolle drie-daagse iedereen met iedereen omgaat. Dat was in de tijd van de Romeinen zo en dat is vandaag de dag even zo goed in België als in Limburg. Dit axioma blijkt op zijn waarheidsgehalte nooit door sociologen te zijn getoetst. Een zekere huiver zal daaraan niet vreemd zijn. Carnaval heeft met name voor de Limburger iets heiligs. We daar aankomt pleegt heiligschennis, wordt als cultureel vandalisme beschouwd en verguisd. Zeker hij, die van boven de Moerdijk komt. Dat risico loopt ook de socioloog-carnavalist. Want ik ben ervan overtuigd, dat een sociologisch onderzoek over dit fascinerende onderwerp onherroepelijk een geliefde mythe opblaast. De bewering dat met carnaval iedereen met iedereen omgaat, dat we in die dagen een klassenloze maatschappij, een standenloze gemeenschap beleven, zou de toets van een kritisch onderzoek wel teisteden, en onder buitenlandse ambtenaren, dat deze visie overtrokken is. Zij is echter een reactie op een omsteling, die evenzeer is overtrokken. Om een bepaald probleem te doorgronden is het wel eens goed de zaak om te draaien".

Als de bewering, dat iedereen met iedereen omgaat, niet veel meer is dan een mythe, hoe is het dan mogelijk, dat die zo lang standhoudt?

Dat komt omdat het lijkt, dat die mythe juist is. De meeste mensen vieren carnaval het liefst in eigen omgeving, willen niet uit het eigen milieu, willen derhalve geen sociale grenzen overschrijden. Desondanks hebben zij het gevoel, dat het wel kan. Maar een grens waar niemand overheen wil, kan toch bezwaarlijk een grens worden genoemd.

Doordat in het sociaal verkeer van de carnavalsdagen in zekere mate sprake is van een secundaire priviteit, zich uitend in minder gecultiveerde taal en verheugd dialectgebruik en vooral doordat de verkleiding nauwelijks milieu gebonden is, vallen de objectieve grenspalen tussen de klassen weg. Wanneer A. en B. uit het sociale alfabet, niet zomaar zijn onderscheiden van Y. en Z. is een chaotisch durcheinander heel goed mogelijk.

De groep, die geen carnaval viert, wordt praktisch aan de zichtbaarheid onttrokken, zodat de subjectieve zekerheid van de vierder, dat iedereen meedoet, niet wordt aangetast. Dat beeld wordt evenmin verstoord door een vrij groot deel van de oudere upper class, de gezeten burgerij, die zijn deelneming tot de wat rustiger viering in het voorzeizoen beperkt, maar met carnaval thuis blijft. Dat bewijst dat er toch sprake is van milieuverschillen.

Drs. Theo Franssen (36) de socioloog van de gemeente Venlo werd in Vortum-Mullem geboren. Hij behaalde in Borneo het HBS B-diploma en maakte zijn sociologische studies aan de universiteit te Nijmegen. In 1957 behaalde hij zijn kandidaats, in 1960 studeerde hij af. Zijn kandidaatscriptie handelde over „Carnaval in Limburg". Hij stelde een overtuigende maatschappijnormen. Zijn doctoraalscriptie had „Carnaval in Limburg" tot onderwerp. Hij schreef haar min of meer in opdracht van de Culturele Raad Limburg. Voor zijn artikelen over carnaval verheft de keizer van de Toetrekkegarde uit het Belgische Brugge de Venlonaar tot doctor honoris causa.

De feitelijke vierders bestaan derhalve voor het grootste deel uit jongeren. Mensen, die over het algemeen nog minder klasse- en standsbewust zijn".

In dat licht gezien is het niet verwonderlijk, dat carnaval wel eens als „Ventil des Eros" wordt aangeduid en dat de partners van een niet gering percentage van de huwelijken in het zuiden elkaar voor het eerst in het carnavalsseizoen hebben ontmoet. Het zou echter onjuist zijn te stellen, dat de carnaval de geïnstitutionaliseerde poging bij uitstek is tot ontremming van contactschuwe naturen".

Welke zijn volgens U de verborgen verdelers van Carnaval?

Het komt mij voor dat de meeste carnavalisten dat niet weten. Wie het wel weet gaat verduidelijkt lijken op de zelf analyserende mens, over wie Anton van Duinkerken in zijn verdediging over carnaval schrijft: „... deze gaat fataal ten onder aan de zwaarte van zijn ziel, en hij weet het, dat is zijn nameloze ellende — en hij is er zich van bewust. Hij troost zich met dit daadsoos weten — en hij weet het. Zijn houding is laf en willoos en hij weet het — zijn enige redding ware dit — is te geven — maar hij weet het". Deze zich analyserende mens zou als carnavalist vermoedelijk een mislukking zijn. Where ignorance is bliss, it is folly to be wise. Waar het niet weten een zegen is, is het dwaas wijs te zijn".

Waarom wordt volgens U Carnaval gevierd?

Om de bevrijding van het ik. Men kan zichzelf zijn, hoeft niet op de tenen te lopen. Door een vermomming kan iemand ontsnappen aan de idee van persoonlijke onbetekendheid. Men vlucht uit de massa, waarin de doorsnee-mens een klein moleculuutje is. Anderen beweren dat carnaval een vlucht in de massa is en bovendien een vlucht in het incognito. Ik beweer dat carnaval een vlucht uit het incognito is. De meesten maar hij weet het". Deze zich analyserende mens zou als carnavalist vermoedelijk een mislukking zijn. Where ignorance is bliss, it is folly to be wise. Waar het niet weten een zegen is, is het dwaas wijs te zijn".

SITTARD

Notaris M.L.B. Schutgens
te Sittard

zal op woensdag 4 februari 1970 des nam. om 3 uur in
Hotel de Peltkaan, aan de Markt 22, te Sittard ten verzoeken
van zijn principaal publiek verkopen:

Gemeente Sittard:

HET WOONHUIS met ondergrond, erf en tuin, gelegen
te Sittard, aan de Jhr. Ruyt de Boersdijk 21, met
bekend Sectie 3 nummer 299, groot 1.88 Are.
Betaling: uiterlijk 15 maart 1970.

Aanvaarding: vrij en ontruimd bij betaling.

Bezichtiging: op maandag 2 februari 1970 van 2 tot 8 uur
nam. of in overleg met het kantoor van genoemde notaris,
Walramstraat 24 te Sittard, tel. 7389.

EYGELSHOVEN

Notaris van Soest te Spekholzerheide

zal op dinsdag 3 februari a.s. des namiddags 3 uur
precies in het café van de Heer Stenen, Marktstraat 3 te
Eygelshoven, ten verzoeken van zijn principaal

OPENBAAR VERKOPEN

het halfvrijstaande woonhuis met inrit en garage, gelegen
aan de Irenestraat 18 te Eygelshoven, kadastr. gemeente
Eygelshoven Sectie B nummer 299, groot 2.92 aren. De ko-
per kan het perceel zonnig doen ontruimen met de grose
der akte van veiling.

Betaling der koopprijs uiterlijk op 3 maart 1970.

Bezichtiging een uur voor de veiling en verder in overleg
met de notaris, Kampstraat 110 Spekholzerheide, telefoon:
0445-3245.

Notaris Pinckaers
te Hoensbroek

zal op donderdag 12 februari 1970, om 2 uur n.m. in Hotel
Café Restaurant „De Wever“ (v. St. Maartensdijk), Amsten-
dorp 36 te Hoensbroek, ten verzoeken van zijn prin-
cipaal, krachtens art. 1223 B.W., publiek verkopen:

Gemeente Hoensbroek

I. Bedrijfsland met bebouwing, gunstig gelegen a.d.
Westerlaan 37, kad. sectie D nr. 1835 ged. groot ±
2 a. 78 c.a., bevattende: begane grond hal, kelder en grote
magazijnruimte (± 270 m²); 1e verd. woonkamer, zitkamer
(veranda), keuken, bijkeuken, berging, gang, toilet, groot
platform (± 90 m²); 2e verd. 3 slaapkamers, badkamer,
overloop;

II. Zakeland met bebouwing, naast voorgeand West-
erlaan 38, kad. sectie D nr. 1835 ged., groot ± 1 a.
56 c.a., bevattende: begane grond kapsalon, keuken, gang,
toilet, erf, tuin en kelder; 1e verd. woonkamer, keuken,
gang; 2e verd. 4 slaapkamers, badkamer met toilet, over-
loop.

Alles te aanvaarden, vrij van huur, in eigen gebruik op 15
maart a.s. bij betaling der koopprijs.

Bezichting: 's donderdags en 's zaterdags van 3-4 u. n.m.
Nadere inlichtingen ten notariatskantoor, Juliana Bernhar-
dlaan 116, tel. 0448-3630.

Te huur aangeboden

te Geleen, halfvrijstaand

WOONHUIS

met garage en o.a. 2 kleine en 2 grote slaapkamers.
Geheel voorzien van C.V. Tienstraat 3, Geleen.

Huurprijs / 260,- per maand.

Inlichtingen: Tel. 0449-3524.

RUIM HERENHUIS OF VILLA
IN/NAUJ CENTRUM HEERLEN

Muttig vloeroppervlak dient minimaal 500 m² te
zijn. Aan- of verbouw geen bezwaar. Bij voorkeur
met parkeerterrein.

Aanbiedingen onder no. 1804 bureau dezer.

TE KOOP

riante
semi
bungalow

gelegen

PAGESTRAAT 13 - LIMBRICHT

Int. M. J. C. J. Savelkoul, Pagestraat 13, Limbricht
Telefoon 0449-5637

In vele plaatsen van Zuid-Limburg

ontwerpen en bouwen wij bungalows

o.a.

Heerlen

Simpelveld

Limbricht

Klimmen

Bunde

Geleen

Nuth

Ook UW bouwplannen kunnen wij

uitwerken.

Geheel vrijblijvend adviseren wij over:

bouwgronden, ontwerpen, bouwkosten,

stichtingskosten en financiering.

Wij kunnen voor U uitvoeren, in een

zeer kort tijdsbestek: het ontwerp, de

bouw, de tuinaanleg en de interieur-

inrichting.

Bouwkosten vanaf / 45.000,- incl. C.V.

Geopend:

Dagelijks 14-19 uur

Dinsdag 20-22 uur

Zaterdag 10-13 uur

en verder volgens afspraak.

BUNGALOWS

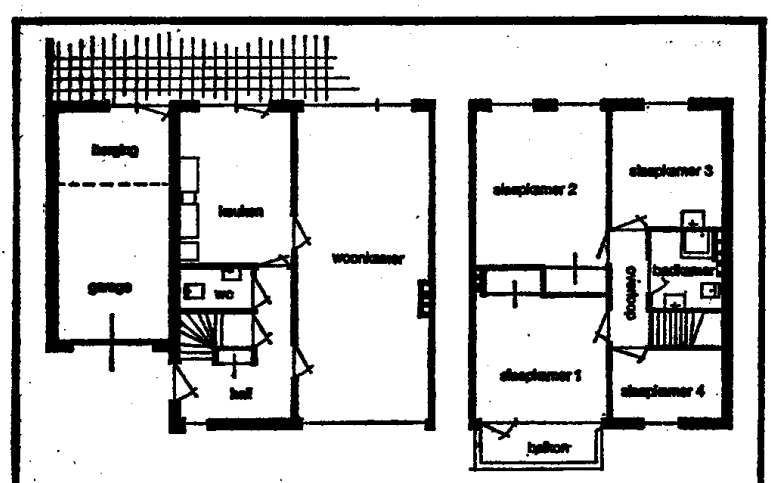
LANDHUIZEN

Bevoegdheid M. C. Adriaens

SPOORSINGEL 38

HEERLEN - TELEFOON 19834

Limbricht: vijf minuten van Sittard, half
vrijstaand huis. Uw eigendom voor
f 4900.- eigen geld

Nog deze zomer zal de bouw worden
voltooid van de drie laatste half vrijstaande
huizen, die wij in Limbricht hebben
ontworpen. Deze huizen vindt u dicht bij
de gymnasium en grenzend aan het
nieuwe bungalowpark.
De bouw wordt uitgevoerd door
Fa. Rustinx & Zn. uit Guttecoven.

het huis

de woonkamer meet: 8.32 x 3.60
de keuken: 4.15 x 2.97
slaapkamer 1: 4.25 x 3.60
slaapkamer 2: 3.60 x 3.33
slaapkamer 3: 3.23 x 2.97
slaapkamer 4: 2.97 x 1.83

het huis heeft een badkamer met douche,
wastafel en 2e toilet, een grote zolder,
veel kasruimte, garage en een grote tuin.
Aanleg van c.v. tijdens de bouw is nog
mogelijk.

de kosten

De koopprijs van dit huis is f 44.750.- k.k.

De Rijkspremie: f 9400.-

Hypotheek: max. 90%

Eigen geld: f 4900.-

Voor inlichtingen en toezending

brochure:

Stationstraat 42, Maastricht,

tel. 04400-19789

Buiten kantooruren: 04400-22619;

04406-2613.

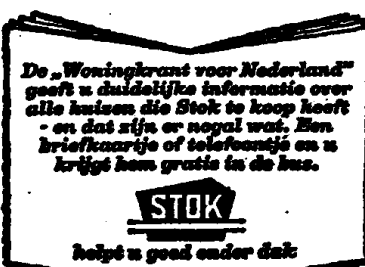
Onze kantoren zijn geopend van maandag

van vrijdag van 9.30-12.30 en van

14.00-18.00 uur. Dinsdag- en donderdag-

avond van 7 tot 9 uur.

Aanstaande dinsdagmiddag kunt u deze in aanbouw
zijnde huizen geheel vrijblijvend bezichtigen. Een van
onze medewerkers is daarvoor op het bouwterrein
aanwezig van 3 tot 5 uur.
Andere afspraken zijn altijd mogelijk.

01620

Te koop te Schaesberg:

In het mooiste woongebied van Schaesberg, dicht bij bos,

spoorpark en zwembad, Meden wij te koop aan:

Vrijstaand zeer luxueus afgewerkt landhuis (Mauritlaan),

waarin o.m.: 4 slaapkamers, badkamer, douche, garage.

Voorzien van c.v.-gas, 2 toiletten, open haard, parketvloer.

In zeer goede onderhouden. Voor-, zij- en achtertuin.

Prijs: op aanvraag.

Halfvrijstaande woning (Mauritlaan), met L-kamer, open

haard, 4 slaapkamers, moderne keuken, 2 toiletten, bad-

kamer, provisiekelder en c.v.-kelder (olie). Vrijstaande

garage. Achterzijde van dit perceel grenzend aan bos.

Prijs: f 76.000,-.

Halfvrijstaande woning (Willem II-laan) met L-kamer,

moderne keuken, 2 toiletten, badkamer, 3 slaapkamers.

In het souterrain bevinden zich de c.v.-kelder (kolen),

garage, berging en een 4e slaapkamer. Met voor-,

zij- en achtertuin. Zeer interessant. Prijs: f 67.000,-.

Halfvrijstaande woning (Dr. Nolensstraat) met garage.

Ind.: doorzonkamer 3.55x6.90, keuken, toilet, 3 slaapka-

mers, douche, 3 kelderruimten. Geen c.v. Voor-, zij- en

achtertuin. Prijs: f 42.000,-.

Meerdere aanbestedingen op aanvraag.

Nadere inlichtingen bij:

PENNERS-SCHOENMAKERS hoofd

MAKELAARDIJ N.V.

Welvertuinstraat 4-6, Heerlen

tel. 04440-13227

KANTOORGEBOUW
KAPELLERPOORT
ROERMOND

In het nieuwe kantoorgebouw aan
de Kapellerpoort, dat eind 1970 ge-
reed komt, is nog

ruimte
beschikbaar
voor verhuur

Het gebouw bestaat uit vier verdiepingen van
ieder ± 240 m². Het is voorzien van c.v., venti-
latie-systeem en lift. Zeer geschikt voor gebruik
als kantoor en showroom. Goede ligging nabij
centrum en snelwegen, met eigen parkeerter-
rein.

Inlichtingen:

MAKELAARSKANTOOR STRAUS

Minderbroedersdijk 21

Roermond, tel. 04780-7765

TE HUUR

Michiel De Ruyter
BAR annex
TAVERNE

Th. Dorrenplein 14-16, VALKENBURG

Overname van inventaris - tegen werkelijke

waarde - kan grotendeels gefinancierd worden.

Geen goodwill.

Verkoop van en enig kapitaal vereist.

Brieven aan Brand's Bierbrouwerij N.V. te Wilre.

Te huur aangeboden
KANTOORRUIMTEN
in CENTRUM MAASTRICHT

Vier grote kamers plus grote keuken en 2 kleine archi-
tectruimten (totale oppervlakte 520 m²), op eerste verdie-
ping van rijs herenhuis.

Geschikt voor advocaten- of accountantskantoor of voor
administratieve instelling.

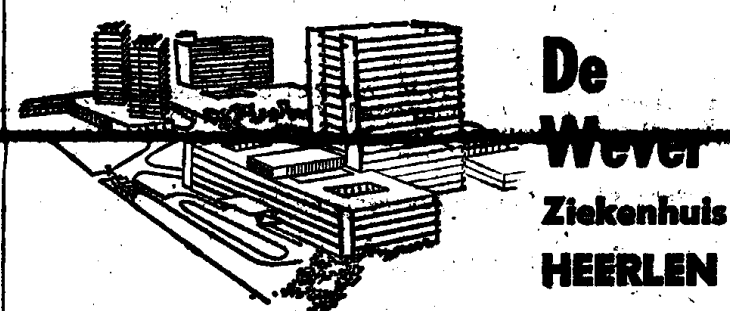
Vrij spoedig te betrekken.

Brieven onder no. 5018 van dit blad.

Te koop ruim
HERENHUIS

met souterrain, brede inrit, grote garage en tuin.

Te bezichtigen: HOVENSTRAAT 68, WAUBACH

In ons ziekenhuis is de functie van

De
Wever
Ziekenhuis
HEERLEN

hoofd
economische-administratieve
dienst

vacant.

Deze functie omvat de leiding van alle administratieve
afdelingen, de opstelling van de begrotingen per af-
deling en de bewaking daarvan, de bedrijfs-econ-
omische beoordeling van de gegevens van de boek-
houding en de computer, het adviseren aan de direc-
tie, diensthoofden en afdelingshoofden aan de hand
van de bevindingen alsmede de coördinatie van de
administratieve van de verschillende afdelingen.

Gedacht wordt aan een academisch gevormde eco-
noom met een uitgesproken belangstelling voor ad-
ministratieve en bedrijfseconomische problemen.

Het salaris zal naar gelang ervaring nader overeen-
genomen worden.

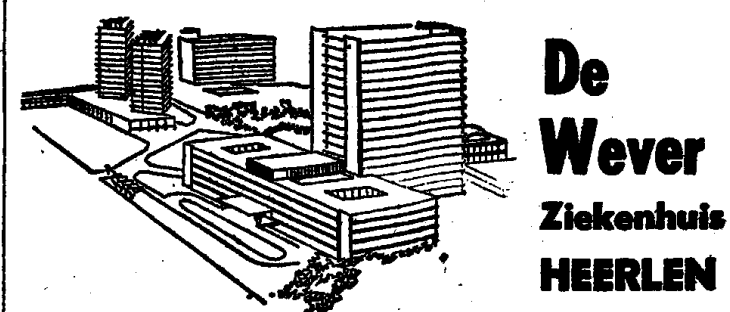
Schriftelijke sollicitaties met opgave van opleiding,
ervaring en referenties te richten aan de Directie,
De Weverziekenhuis, Henri Dunantstraat 5, Heerlen.

Het Nederlandsche Rode Kruis
in de Kring Limburg

vraagt per 1 maart 1970 een

welfareleider-
bezigheidstherapeute

voor het begeleiden van de 26 in Limburg aanwezig wel-
fare-teams, waarvan twee in het bijzonder.
Sollicitaties dienen gericht te worden aan het Kringbureau
Limburg van het Nederlandsche Rode Kruis, Cortenstraat
no. 4 te MAASTRICHT.

Op het secretariaat van de directie is een vacature
voor

een administratieve
kracht

De functie omvat het maken van notulen van be-
staande- en directievergaderingen en de daaruit voort-
vloeiende correspondentie, het opstellen van over-
zichten en statistieken aan de hand van computerge-
gevens, het redigeren van een wettelijke medede-
lingen en begeleiding van het twee-maandelijkse
ziekenhuisblad en andere publicaties.

Het salaris zal naar gelang ervaring nader overeen-
genomen worden.

Schriftelijke sollicitaties met opgave van opleiding,
ervaring en referenties te richten aan de Directie,
De Weverziekenhuis, Henri Dunantstraat 5, Heerlen.

EEN HUIS KOOPT
U BIJ STIENSTRA

BOCHOLTZ

Vrijstaand woonhuis met c.v. gas en garage. Bouw-
jaar 1963. Februari 1970 te aanvaarden. Indeling:
o.a. kelder, ruime hall, toilet, keuken met Bruynzeel
aanrecht, woonkamer met ruime deuren, terras en
garage met achtertuin, 3 slaapkamers en badka-
mer met douche en vaste wastafel. Vraagprijs
f 53.000,-.

Dagwinkels met magazijn op goede winkelstand.
Vrijwel direct te aanvaarden. Zeer goed onderhou-
den. Koopprijs f 53.000,-.

Halfvrijstaand woonhuis met garage en c.v. gas. In
1963 gebouwd en vrijwel direct te aanvaarden.
Vraagprijs f 41.000,-. Indeling: o.a. hall, toilet, ke-
derkast, keuken met installatie, doorzonkamer,
terras en achtertuin, 3 slaapkamers en douche-
cel met vaste wastafel.

BRUNSSUM

Halfvrijstaande middenstandswoning met garage en
tuin. Bouwjaar 1965. Direct te aanvaarden. Met o.a.
kelder, grote hall met toilet, ruime woonkamer,
terras, keuken met Bruynzeel keukeninstallatie,
achter- en voortuin, 4 slaapkamers en zolder.
Vraagprijs f 36.500,-.

GELEEN

Halfvrijstaand woonhuis met garage en voor-, zij-
en achtertuin. Bouwjaar 1967. In overleg te aan-
vaarden. Indeling: kelder, hall, woonkamer, keuken
en bijkeuken, 4 slaapkamers, badkamer met douche-
bak en lavet, dakterras en zolder te bereiken via
vaste trap. Koopprijs f 43.000,-.

Vrijstaand woonhuis met c.v. en garage. Bouwjaar
1963. Juni a.s. te aanvaarden. Met o.a. kelder, hall,
woonkamer, keuken, toilet, berging, 4 slaapkamers
en douche met vaste wastafel en viering Vraag-
prijs f 55.000,-.

Halfvrijstaand woonhuis met tuin en berging. In
overleg te aanvaarden. Indeling: kelder, hall, L-
vormige woonkamer, keuken en bijkeuken, toilet
en douche, berging, 3 slaapkamers. Vraagprijs
f 32.000,-.

Vrijstaand woonhuis met garage. In overleg te aan-
vaarden. Bevat o.a. 3 kelders, L-vormige ruime
woonkamer, keuken, hall, moete keuken, toilet, ach-
tertuin, 4 slaapkamers en douche met vaste was-
tafel. Vraagprijs f 48.000,-.

GREVENBICHT

Woonhuis met bedrijfsruimte en garage. Direct te
aanvaarden. Met 2 kelders, hall, woonkamer en
suite, keuken en bijkeuken, grote bedrijfsruimte
met 3 toiletten, grote tuin, 3 slaapkamers en zolder.
Vraagprijs f 38.500,-.

Zeer fraai landhuis met c.v. gas. Direct te aan-
vaarden en in 1965 gebouwd. Indeling o.a. ruime
hall, L-vormige woonkamer, woonkeuken, badka-
mer met 2e toilet en vaste wastafel, ligbad, was-
keuken, provisieruimte, garage, 2 slaapkamers en
2 grote zolders. Vraagprijs f 82.500,-.

HEERLEN

Halfvrijstaande middenstandswoning met garage.
Bouwjaar 1964. 3 maanden na koop te aanvaarden.
Indeling: o.a. hall, toilet, keuken, berging, woon-
kamer, overloop, douche, 4 slaapkamers. Koop-
prijs f 37.500,-.

In het U-plan de Erf is momenteel nog slechts een
halfvrijstaand villa te koop. De indeling is: zeer
grote hall met garderobe, ruime L-vormige woon-
kamer met open haard, splittrap naar verdieping, 4
slaapkamers, ruime loggia, badkamer met ligbad,
vaste wastafel en 2e toilet. Het geheel is voorzien

Tussenwoning met c.v. gas en berging. In overleg
te aanvaarden. Met o.a. garderobe, gang, keuken
met bruynzeel aanrecht, woonkamer met ruime deuren
naar serre, hall en toilet, berging, 3 slaapkamers en
badkamer met ligbad en vaste wastafel. Vraagprijs
f 31.000,-.

Vrijstaand landhuis met c.v., garage en aangelegde
tuin. Direct te aanvaarden. Bouwjaar 1964. Indel-
ing: 2 kelders, woonkamer, eetkamer, keuken
met bruynzeel aanrecht, garage, hall, 3 slaap-
kamers en badkamer met ligbad en vaste was-
tafel. Vraagprijs f 90.000,-.

Halfvrijstaande woning met grote tuin en oprit. In
overleg te aanvaarden. Bevat o.a. provisiekelder,
royale hall, toilet, studeerkamer, woonkamer, keu-
ken met aanrechtcombinatie, waskeuken, terras, 4
slaapkamers, badkamer met douche en vaste was-
tafel, zolder. Vraagprijs f 47.500,-.

HOENSBROEK

Halfvrijstaande middenstandswoning met garage en
berging. Bouwjaar 1962. In overleg te aanvaarden.
Indeling: kelderkast, woonkamer met daaron naar
serre, hall en toilet, berging, 3 slaapkamers, bad-
kamer met ligbad, zolder. Koopprijs f 38.000,-.

Ruim geheel onderkelderd herenhuis. In overleg
te aanvaarden. Vraagprijs f 70.000,-. Indeling: 2
werkplaatsen, garage, woonkamer, keuken met
bruynzeel aanrecht, eetkamer, werkkamer, ruime
hall met toilet, 7 slaapkamers waarvan 1 met lig-
bad en vaste wastafel.

HULSBURG

Vrijstaande bungalow met c.v. gas en garage.
Bouwjaar 1968. In overleg te aanvaarden. Indeling
o.a. moete grote hall in schoonmetelswerk, ruime
woonkamer met open haard, prachtige keuken
met luxe keukeninstallatie, patio, garage, 3 slaap-
kamers, badkamer met ligbad, douche en vaste
wastafel, toilet met fonteinje, grote zolder waar
3 slaapkamers bijgevoegd kunnen worden. Vraag-
prijs f 115.000,-.

Halfvrijstaand woonhuis met berging, tuin, erf en
boomgaard. Direct te aanvaarden. Met o.a. diverse
kelders, oprit en erf, woonkamer, hall, toilet, keu-
ken met keukeninstallatie, 2 kamers, 2 bergingen,
3 slaapkamers en royale overloop. Vraagprijs
f 34.000,-.

KERKRADE

Vrijstaand woonhuis met bedrijfsruimte en c.v. In
1967 gebouwd en in overleg te aanvaarden. Indel-
ing: kelder, hall, kantoor, showroom, werkplaat-
sen, 3 garages, hall, toilet, woonkamer met deuren
naar terras, keuken met aanrechtcombinatie, ven-
dend, dakterras en daktuin, 4 slaapkamers en
badkamer met ligbad en vaste wastafel. Vraag-
prijs f 85.000,-.

Vrijstaand woonhuis met garage en c.v. Vrijwel
direct te aanvaarden. Bouwjaar 1967. Vraagprijs
f 53.500,-. Indeling: hall met marmeer, metkast op
werkkast, toilet, keuken met roestvrijstaal aan-
recht, achtertuin, woonkamer met open haard, 4
slaapkamers, douche met zijbad en vaste wastafel,
ruime zolder.

Vrijstaand woonhuis met c.v. gas, geheel onder-
kelderd. In 1964 gebouwd en 4 maanden na koop
te aanvaarden. Indeling o.a. entree, ruime hall,
grote woonkamer met zonnedeuren en terras, ru-
me keuken met roestvrijstaal aanrechtcombinatie,
3 slaapkamers, luxe badkamer met ligbad en vaste
wastafel, toilet met fontein, grote provisiekelder
en rondom tuin. Vraagprijs f 120.000,-.

Klimmen
Vrijstaande bungalow met c.v. en rondom tuin.
Maart 1970 te aanvaarden. De indeling is o.a.
hobbykelder, c.v. kelder, wasruimte, ruime entree
met garderobe, woonkamer, ruime betegelde keu-
ken, eetkamer, groot zonneteras, toilet, 4 slaap-
kamers, badkamer met ligbad, dubbele vaste was-
tafel en 2e toilet. Vraagprijs f 98.000,-.

Nieuwstadt
Vrijstaand woonhuis met garage en bergingen. In
1963 gebouwd en direct te aanvaarden. Indeling:
ruime kelder, L-vormige woonkamer, moete hall,
keuken, garage, berging, toilet, 3

1 letters op prullebak
2 jongste heeft meer haar
3 oorbelt vrouw
4 krant in man zijn zak is smaller
5 wolk meer op plaatse
6 hooft van man die leest
7 man die buiten hangt mist vinger
8 haak waar jongste aan hangt

NCRV herhaalt Kleine zielen

David Koning, dramaturg van de NCRV-televisie, heeft meegedeeld dat de NCRV de gehele serie 'De kleine zielen' gaat herhalen. Gedacht wordt aan 1971, maar het is ook mogelijk dat het er nog dit jaar van komt.

De NCRV heeft echter eerst een nieuwe monsterproductie op stapel staan namelijk 26 afleveringen van het tv-spel naar de romancyclus 'De kleine waarheid' van Jan Mens met Willeke Alberti in de vrouwelijke hoofdrol.

De NCRV wordt, aldus Koning, overstromd met verzoeken om 'De kleine zielen' te herhalen. Dat gaat dus inderdaad gebeuren. Er zal niet worden bekort zoals wel gebeurd is met 'De glazen stad'. Uit eerbied voor het meesterwerk van Louis Couperus zal er niet worden gecoupeerd, verzekerde Koning.

MAINZ wie es licht und singt! Het lijkt een toverspreuk waarmee je in Duitsland miljoenen televisie-kijkers aan hun toestel kunt kluisteren. Volgende week vrijdag is het weer eens een keer zo ver. In een reeks uitzending brengt het eerste net van de Duitse televisie vanaf 20.15 uur deze carnavalszitting weer drie uur op het scherm. De meeste straten van de bondrepubliek zullen er vrolijk bij liggen. In grensgebieden — met name Limburg — waar men via de Duitse televisie ook van dit carnavalsgebeuren getuige kan zijn, is „Mainz wie es licht und singt“ al niet minder populair. De Südwestfunk in Baden-Baden, die de zitting in Mainz mede-organiseert, kan erover mepraten. Uit Nederlands-Limburg krijgt men jaarlijks enkele honderden reacties. Gisteravond heeft Duitsland II „Mainz bleibt Mainz“ op het scherm gebracht. We kunnen ons best voorstellen dat er kijkers zijn die er geen touw meer aan kunnen vastknopen. Behalve dan dat ene punt: alles speelt zich af in Mainz.

Mainz wie es licht und singt

„Overlopers“

Welke is nou de echte, originele Mainz-er zitting? Dit zeilt de perikelen van de Südwestfunk. De enige, ware en onvervalste Mainzer carnavalszitting is die welke vrijdags voor carnaval op het scherm komt. Dat is steeds via Duitsland I. Dit is nu al de zestiende maal in successie dat de Mainzer Carneval Verein en de Mainzer Carneval Club dit narrenfeest brengen. Onze collega's van Duitsland II zijn pas enkele jaren geleden gestart met een carnavalszitting, eveneens van uit Mainz. Ze brengen die een week voor die van ons op het scherm“.

Hoe zeer de concurrentiestrijd tussen beide televisie-stations op dit gebied is, de laatste jaren dan ook mag zijn toegespiet, een ding staat voor de meeste kijkers wel vast: beide zittingen uit Mainz wil men als het even kan niet missen.

enkele gezelschappen laten gaan. De Südwestfunk zegt: We drijven hier geen koehandel. We vertikken het om mee te gaan doen in het spel van de hoogst biedende. Tot de „overlopers“ naar de Gonsheimmer Carneval Verein (Duitsland II) behoren dr. Dieter Brand, Herbert Jakob en dr. Scheu.

Konfetti en ballonnen

Vor de zitting van de volgende week in het Kurfürstliche Schloss heeft men enkele honderden kilo's konfetti en duizenden ballonnen ingeslagen. Aan de costumes van clowns, buitereeders, ballet en andere groepen werd maandenlang door specialisten in het vak gewerkt. Kosten overigens: 100.000 Mark. Men schat dat het hele programma, inclusief de gages voor de artiesten, ongeveer een half miljoen mark kost.

Wat de populariteit van „Mainz wie es licht und singt“ betreft, nog dit. Vele jaren heeft zeventig procent van het Duitse kijkerspubliek dit programma gevolgd. „Mainz bleibt Mainz“ lag drie procent lager, aldus het opinie-onderzoek.

Luidkeels blatend Schaep

AMSTERDAM, 31 januari. Al is er dan in Nederland géén café te vinden dat „t Schaep met de vijf pooten“ heet, toch is in korte tijd het kroegje dat uit de gelijknamige televisieserie deze naam draagt, het populairste etablissement van ons land geworden. Dit allemaal dank zij tektschrijver Eli Asser componist Harry Bannink en regisseur Joes Odure, die dit cafeetje uit de KRO-televisieserie knus bruin en bewoonbaar maakten en het bevolkten met een serie onvervalste Amsterdammers zoals tante Door van de wasserette „Adèle Bloemen-daal“, waard Kootje (Piet Römer) en zijn hulp en neef Lucas Blijdschap (Leen Jongewaard).

Onlangs waren ze allemaal bij elkaar in café „De Eland“ te Amsterdam, dat voor deze ene keer omgedoopt werd in de

naam van zijn televisieconcurrent, met Piet Römer achter de tap. Leen Jongewaard rondscharend met volle glazen bier. En dit allemaal terwille van het feit dat er een langspeelplaat met liedjes uit de

fisch gezien is het arme dier dit zeker niet. Luidkeels blatend is het tweemaal de Nederlandse hitparade bestegen en 't ziet er naar uit dat deze nieuwe langspeelplaat van Phonogram ook best de weg naar de top zal weten te vinden. Aan de spelers zal het niet liggen en aan de makers ook niet, al verzuchtte Eli Asser wat benauwd dat hij in zo'n afschuwelijke tijdsnood verkeert. Voor de liefhebbers nog dit: de hoef heeft op de achterzijde de complete teksten van alle liedjes. Zo vlak voor carnaval is dat voor menigeen plezierig!

Op de foto: De medewerkers van de populaire KRO-serie „t Schaep met de 5 pooten“, van links naar rechts: Eli Asser, Adèle Bloemendaal, Piet Römer, Leen Jongewaard, Gerrit den Braber (producer) en Harry Bannink.

DIT WEEKEND OP TELEVISIE • RADIO

ZATERDAG

NEDERLAND I

- 9.20 Teleac: Spaanse les - Vamos a ver (3); Van molecul tot mens (4); Bij leven en welzijn (4).
- 10.30 Europese schaatskampioenschappen. Reportage van de 500 en 1500 meter voor dames in het ijsstadion Thialf te Heereveen.
- 10.00 Journaal.
- 10.02 Zeskamp-show. Amusementprogramma van het Zeskampsteam van de gemeenten Dronten en Goes.
- 11.00 Kijkkast. Kinderprogramma met een verhaal van het olifantje Babar en in kleur een avontuur van Gompie en zijn vriendjes.
- 11.35 Europese schaatskampioenschappen. Vervolg van de reportage te Heereveen.
- 18.45 K. De fabeltjeskrant.
- 18.55 Journaal.
- 19.04 Scheepjongens van Bontekoe. Avontuurlijk verhaal van Johan Fabritius met Swiebertje. 5. Brom ziet ze niet vliegen.
- 20.00 Journaal.
- 20.20 Dubbel-Zeskamp. Vanavond treden in het strijdpark teams uit Assen, Bolsward, Stadskanaal, Wieringermeer, Hoogland en Alphen a/d Rijn.
- 21.35 K. Udo '70. Optreden van de Oostenrijkse zanger Udo Jürgens.
- 22.25 Hier en nu.
- 22.50 Evangelie.
- 22.55 Journaal.

NEDERLAND II

- 18.45 K. De fabeltjeskrant.
- 18.55 Journaal.
- 19.04 Scala.
- 19.30 Onderwijs, nu en morgen. 5. Beleid en organisatie.
- 20.00 Journaal.
- 20.20 K. Ironsde. Oponthoud.
- 21.10 Achter het nieuws.
- 21.35 Sporttribune, waarin vanavond o.a. een gedeeltelijke reportage van de woensdag gespeelde wedstrijd Israël-Nederland.
- 22.25 K. Improvisatie. Sylvia de Leur, Elsie de Wijn, Jeroen Krabbé, Henk Molenaar e.a. spelen weer onvoorbereid een aantal scènes.
- 23.05 Journaal.

DUITSLAND I

- 18.45 De week - hier en nu.
- 19.15 Journaal.
- 19.20 Skien. De Ariberg-Kandaharrennen voor dames.
- 19.55 Ausgerechnet tatsachen. Balans in bewegende beelden.
- 20.25 K. Teletest. Aandacht voor smalfilmprojectieapparaten en elektrische scheerapparaten.
- 21.40 Regisseurs van morgen. Discussie over de film Bern-Milano.
- 21.50 K. Beat-club. Progressieve pop, blues en informatie.
- 21.55 Markt. Economie voor iedereen.
- 22.00 Journaal.
- 22.30 K. Op zoek naar Europa's laatste wilde dieren.
- 23.00 Hier en nu - goedenavond.
- 23.35 K. Gezichten en landschappen in Columbia.
- 23.00 Journaal.
- 23.15 K. Carnaval aan de Rijn. Een wagen vol narren.
- 23.55 Lottotrekking.
- 24.00 Journaal.
- 24.20 The ox-box incident. Amerikaanse western uit 1942 met o.a. Henry Fonda, Dana Andrews en Anthony Quinn.

DUITSLAND II

- 23.35 Journaal.
- 23.45 Programmaoverzicht.

- 14.15 Aqui. Espanna. Uitzending voor Spanjaarden en Duitsers.
- 14.58 Journaal.
- 15.00 Hallo, vrienden. Kimspeken. The Beatles. Afbreken en goochelaar Novelli.
- 15.25 Op safari. Vakantie in het Wanke National Park bij Livingston.
- 15.50 Wereldkampioenschappen bobsleeën. Reportage uit St. Moritz.
- 17.05 Journaal.
- 17.15 Spiegel van der staten.
- 17.45 K. Daktari. Vrijgelaten.
- 18.45 K. Betovering van de melodie. Geliefde en bekende operette-melodieën.
- 19.45 Journaal. Kroniek van de week.
- 20.15 K. The horse soldiers. Amerikaanse speelfilm uit 1959. Regie: John Ford. Aansluitend: Journaal.
- 22.10 Sportstudio.
- 22.25 Journaal.
- 23.30 Een kasteel in Zweden. Toneelspel van Francoise Sagan. Duitse vertaling: Helga Treichl.

DUITSLAND III

- 16.00 College voor onderwijzers.
- 16.30 De studiegids.
- 17.00 Bedrijfsboekhouden.
- 17.30 Mens en werk.
- 18.14 K. Met Swiep op avontuur. Avonturen met Swiebertje. 5. Brom ziet ze niet vliegen.
- 18.30 Journaal.
- 18.30 Periscope.
- 19.00 Goedenavond.
- 19.05 Klaas Vaak.
- 19.10 Nieuws uit Noordrijn-Westfalen.
- 19.15 Wereld en wetenschap.
- 19.45 Sport-extra.
- 20.00 Journaal.
- 20.15 Spectrum. Kunst en wetenschap.
- 21.00 Boudy, uit het water gereed. Franse film over een clochard. Regie: Jean Renoir.
- 22.00 Journaal - Sport.
- 22.25 Voordracht.

BELGIE (NEDERLANDS)

- 18.45 Klaas Vaak.
- 18.50 Hoogtij. Avonturenfilm voor de jeugd.
- 20.00 Journaal.
- 20.25 Speelprogramma.
- 21.40 Echo.
- 22.10 Radio en tv-bal te Antwerpen.
- 22.40 Dubbelspion.
- 23.30 Journaal.

BELGIE (FRANS)

- 18.05 Journaal.
- 18.10 Promotie. Nieuwe plaatjes.
- 18.15 Promotieprogramma voor de jeugd.
- 19.25 Pluimpje.
- 19.30 Le Jardin extraordinaire. Documentaire uitzending. Op arendvangst.
- 20.00 Journaal.
- 20.30 Geronimo. Western van Arnold Laven (V.S. 1962).
- 21.20 Cinématch.
- 23.25 Journaal.

ZONDAG

NEDERLAND I

- 11.00 Eucharistieviering.
- 13.30 Studeren (teleac). 1. Theologie.
- 14.00 Europese schaatskampioenschappen. Reportage van de ritten op de 1000 en 3000 meter voor dames in „Thialf“ te Heereveen.
- 15.00 Journaal.
- 15.02 Journaal.
- 15.22 Verkeersinformatie.
- 15.25 K. Skippy. Wilde paarden. Jeugdserie.
- 15.50 De verrekijker. Internationaal jeugdmagazine.
- 16.00 Openbaar kunstbezit. Doen en zien (2).
- 16.15 Europese Schaatskampioenschappen (vervolg).
- 16.55 Voetbal en toto-uitslagen.
- 17.00 Bidden met open ogen. De wereldgebedsweek.
- 18.20 Schaken voor beginners - 18. (Teleac).

- 18.55 K. De fabeltjeskrant.
- 19.00 Woord voor woord. Bijbelvertelling voor kinderen.
- 19.05 K. De Russisch-Orthodoxe kerk (2). Documentaire.
- 19.30 K. Kniose kneuzen rally (5). Tekenspel.
- 19.35 K. Kapitein Harmsen. Dok VII.
- 20.30 Journaal.
- 20.35 Een duidelijke zaak. Televisiespel van Hans Kuels naar een gegeven van dr. H. Voet.
- 21.20 K. Gamma. Voorlichting over en bestrijding van geslachtsziekten.
- 22.00 Het Amsterdams Philharmonisch orkest voert werk uit van: A. Thomas, Respighi en Glinka.
- 22.35 Journaal.

NEDERLAND II

- 18.55 K. De fabeltjeskrant.
- 19.00 Journaal.
- 19.05 K. De tovenaars van Saburo. 5. De glazen bol.
- 19.30 Studio Sport (1). Waarin onder andere voetbalreportages.
- 20.15 Panoramiek. Programma met achtergrondinformatie.
- 20.40 K. Wat doe ik voor de kost? Spelender bij deze quiz is vanavond drs. Schmelzer.
- 21.10 Studio Sport (2).
- 21.35 Kort geding. Onderwerp: Actiegroepen ageren terecht tegen het niet-maatschappelijk functioneren van het gesubsidieerde Nederlandse tooneel.
- 22.25 Journaal.

DUITSLAND I

- 11.00 Programma-overzicht.
- 11.30 Kerken zonder kerk-belasting. Documentaire.
- 12.00 Internationale Fröhshoppen.
- 12.45 Spiegel van de afgelopen week.
- 13.15 Magazine van de week.
- 15.00 De verboden deur (1). Franse jeugdsérie.
- 15.30 K. Aan de voet van de blauwe bergen. Westernserie.
- 16.20 Skien. De Ariberg-Kandahar-rennen slalom voor heren.
- 16.50 Yoyo. Franse speelfilm van Pierre Etaix.
- 18.15 Sport.
- 19.30 Wereldspiegel.
- 19.30 Sport.
- 20.00 Journaal.
- 20.15 Emigratie. Televisiespel van R. Neumann.
- 22.05 Journaal.
- 22.10 K. Standaarddansen amateurs. De wedstrijden om de Europa Cup in München.

DUITSLAND II

- 10.30 Programma-overzicht.
- 11.00 Zondags om elf uur. Gesprek over „het recht“.
- 11.30 Plaatselijke tijd. Reportages uit vijf werkdagen.
- 12.00 Het zondagsconcert. Met muziek van Wagner.
- 12.50 Actuele vragen. Wetenschappelijk commentaar.
- 13.00 De draaischijf.
- 13.35 K. Filpper. Op zoek naar de schat.
- 14.00 K. De gebroeders Mozziconacci. Reportage over Corsica.
- 15.20 Journaal.
- 15.25 Wij en de anderen. De „verborgen verdelers“ in de massa-media.
- 15.55 K. Schlarpi-programma.
- 16.45 Wereldkampioenschappen bobsleeën.
- 17.25 K. Elg Valley. De Ierse rebel.
- 18.15 Journaal.
- 18.30 Pater Sommerauer antwoordt.
- 19.00 Sport.
- 19.00 Les Poluoctofs.
- 19.05 Sport.
- 19.45 Daarginds. Informatie en meningen over Oost-Duitsland.
- 20.15 K. Kapitein Harmsen. Hahnöfersand.
- 21.00 K. Het liefste kind van Broadway (3). Tocht door de wereld van de muziek.
- 22.00 Journaal.
- 22.05 De televisie-ouderschool. Informatie over seksuele voorlichting 4. Hoe vertel ik het mijn kind?

DUITSLAND III

- 14.00 Het mes in het water. Poolse film van Roman Polanski.
- 15.30 Showmagazine.
- 16.00 Franse les (27).
- 16.30 Terugblik op de week.
- 17.30 Sport om 1/6.
- 18.00 K. Civilisatie. De cultuur van het avondland. 8. Het licht van de ervaring.
- 18.50 Domenico Scarlatti. Vier Sonaten.
- 19.00 Goedenavond.
- 19.05 Klaas Vaak.
- 19.10 Nieuws uit Noordrijn-Westfalen.
- 19.15 De Albanees minderheid in Joego-Slavië.
- 19.45 Programmaoverzicht.
- 20.00 Journaal.
- 20.15 Beethovencyclus. Strijkkwartet in g-gr. op 18-2.
- 20.40 Extempore. Actueel programma.
- 21.15 International pop & bluesfestival. te Essen (2).
- 22.00 Journaal - sport.
- 22.05 K. Japans poppentoneelspel.

BELGIE (FRANS)

- 11.00 Eucharistieviering.
- 12.00 Landbouwmagazine.
- 12.15 Face à la presse.
- 13.00 Journaal.
- 15.00 Damsmagazine.
- 15.30 Speelprogramma.
- 17.15 Ski. De speciale Kandaharslalom voor heren.
- 18.00 Wielrennen.
- 19.00 Les Foucoctofs.
- 19.05 Sport.
- 20.00 Journaal.
- 20.30 De regels van het spel. Tv-reeks.
- 21.45 Carmen. Eerste bedrijf uit deze opera van Georges Bizet. Aansluitend: Journaal.

BELGIE (NEDERLANDS)

- 11.00 Protestantse eredienst.
- 14.30 De smokkelaars. „Opgesloten in de geheime gang“.
- 14.45 Fabian en Fallada.
- 15.15 Binnen en buiten. Zondagmiddagprogramma met o.m.: kunstturnen uit Berlijn.
- 20.40 Wij, Heren van Zichem. Dertiende van de twaalfde episode.
- 17.55 Geschiedenis van de XXe eeuw. „Leer je naaste kennen“.
- 18.30 Sportreportage.
- 19.00 Les Poluoctofs. Quizprogramma.
- 19.30 S.G.S. Natuur: Boomalarm (2).
- 20.00 Journaal.
- 20.15 Sportweekend.
- 20.40 Wij, Heren van Zichem. Dertiende episode.
- 21.25 Japan, land van tegenspraak.
- 22.15 Afspraak met de dood. Thriller.
- 22.40 Journaal.

ZATERDAG

HILVERSUM I

- ochtend
- 7.00 Gelukwens; 7.02 Nieuws; 7.11 Ochtendgymnastiek; 7.20 Socialistisch strijdlid; 7.23 Weekind: jeugdprogr. 7.54 Deze dag; 8.00 Nieuws; 8.11 Van de voorpaar; 8.15 Z.C.O. 195: gevarieerd progr. (9.35-9.40 Waterstanden); 10.30 Werkgeven en -nemen: progr. over arbeid en arbeidsverhoudingen; 10.50 Voor nu en later, lezing; 11.00 Nieuws; 11.03 Wegwijs: tips voor trips en vakantie; 11.10 Goede wijn heeft geen kras; nieuwe opnamen van jazz- en amusementsmuziek; 11.25 Afrikaanse kroniek; 11.45 Nederlands allerele (gr.).
- middag
- 12.05 Stereo: Strijkorkest; 12.30 Tussen start en finish: actueel sportnieuws; 13.00 Nieuws; 13.11 VARA-Varia; 13.13 Actualiteiten; 13.23 Stereo: Dit is het begin... jongerenprogr. 14.35 Radio Jazz Magazine; 15.00 Frans - Duits - Engels, een luisterprogr. 16.00 Nieuws; 16.03 Stereo: Scan;

- populair progr. over electronica; 16.15 Nederlanders maken muziek: Harmonie-orkest; 16.35 Artistieke staalkaart; 17.19 De Scala 1918 - 1926: operamuziek (gr.) 17.55 Mededelingen.

- avond
- 18.00 Nieuws; 18.11 Actualiteiten; 18.20 Finale - op weg naar het weekeinde: nieuws, muziek, achtergronden en amusement. (19.30 Nieuws; 21.00 Stereo: Lichte gram. 21.05 Stereo: Het Heksenbrouwsel, hoorspel; 22.30 Nieuws; 22.40 Mededelingen; 22.45 Stereo: En dan heb je een chanson: liedjesprogr. 23.15 Stereo: licht gevarieerd platenprogr. 23.55-24.00 Nieuws.

HILVERSUM II

- ochtend
- 7.00 Nieuws; 7.11 Het levende woord; 7.16 Op het eerste gehoor: klassieke muziek (stereo) (7.30 Nieuws; 7.32-7.50 Actualiteiten); 8.00 Nieuws; 8.11 Te Deum; 8.15 Audemus: gewijde muziek; 8.30 Nieuws; 8.32 Stereo: Voor de huisvrouw; 9.00 Theologische etherleergang; 9.35 Gymnastiek v.d. huisvrouw 9.45 Solistenkamer: een gesprek met muzikale illustraties; 10.35 Kunst- en vliegwerk: informatie over actuele tentoonstellingen; 11.00 Nieuws; 11.03 Tussen economie en occupatie: oefeningen in mondiaal denken, lezing; 11.15 Solarium: een hoogtepuntprogr. voor iedereen; 11.55 Mededelingen.

- middag
- 12.00 Zonder grenzen: rubric over missie en zending; 12.10 Ondernemend, praatje; 12.14 Marktberichten; 12.16 Overheidsvoorlichting: Mens en samenleving - een uitzending van het ministerie van C.R.M. 12.28 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw; 12.30 Nieuws; 12.41 Actualiteiten; 12.50 Buitenlands commentaar 13.00 Vliegende schijven: verzoekplatenprogr. 14.00 Stereo: P.M.: een weekblad met veel plaatjes. (16.00-16.02 Nieuws); 16.30 Inzet: een progr. over amateuristische muziekbeoefening; 17.00 HIRO-Magazine; 17.15 Gasten v.d. week; 17.30 Stereo: Zesnegengplus: lichte muziek (stereo). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onvermijdelijke van de politie. 16.02 Het Gelders Orkest, met jazzcombo en solist: klassieke en moderne muziek (opn.). (In de pauze: 15.15-15.35 Mag ik ook 'es een versie voorlezen? reportage van een Rotterdamse voordrachtsavond van dichters-amateurs.). 16.15 Agresie, de onverm

DENK EENS IN! 11 lange dagen

In een goed hotel met volledig pension
OP HET ZONNIGE MALLORCA
met strand en zee op steenworp afstand
U vliegt er natuurlijk per „JET“ heen

REEDS VOOR f. 285 alles inbegrepen

kijk dat is nu een **Gouden reis** van „White Cars Organization“, die 50 jaar lang vertrouwen en complimentjes van klanten en relaties heeft gekregen. Wij hopen ze dit jaar van U te krijgen! Vraag onze dikke vierkleurenprospectus met een helabel andere gouden jubileum-reizen tegen drastisch verlaagde prijzen.

HEERLEN:
Speersingel 46-48, telef. 04440-17171
HEERLEN:
Kunnaplein, telef. 04440-14500
SITTARD:
Lambertstraat 54

Zend mij gratis jubileumprogramma
Naam _____
Adres _____
Woonplaats _____

White Cars Organization 50 jaar

TE KOOP OUDE EIKENHOUTEN BIERVATEN

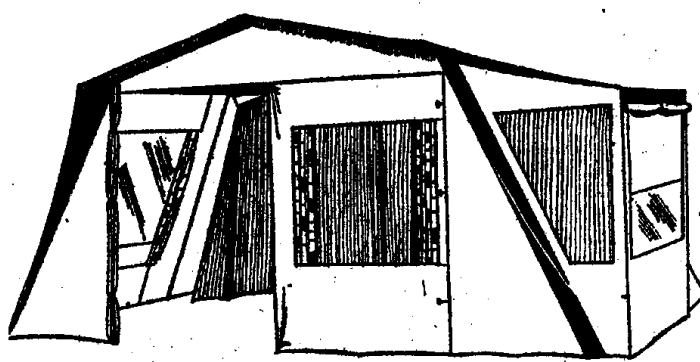
Buiter 35 - WIJLANDGRADE
Telefoon 04467-3706

Gevraagd in apotheekhoudende huisartsenpraktijk

DOKTERSASSISTENTE

al of nog niet gediplomeerd. Moet bereid zijn om indien nodig huishoudelijk werk erbij te verrichten. Brieven ond. no. 1802 bur. dez.

BUNGALOW- TENTEN-SHOW

Ben prachtige bungalow, uitstekend geschikt voor een middelgroot gezin. Groot dagverblijf met een uitgebouwd keuken. Twee grote vensters, welke afgesloten kunnen worden met tris getinte gordijnen, bieden uitzicht naar alle kanten. De voordeuren kunnen zowel opgerold als naar buiten gezet worden. Losse zonneluifel (200x190) is apart leverbaar. Snel te bevestigen op de reeds aangebrachte fixatiepunten.

Technische gegevens: Verzwaarde 300 grams dakstof en 200 grams doek voor de zijwanden. 9 poots frame 20 mm 9, tropical verzinkt.

Gewicht 44 kg.

Hoogte 210/180. Keukelen 180 cm breed.

Afzonderlijk verpakt in stevige zakken.

San Remo f 369.-

OPRUIMING CAMPING

- TRENTO 4-pers. bungalowtent NU 395.-
- GRANDA 3-4 pers. even gebruikt van f 425,- NU voor 325.-
- CABOLA 5-6 pers. gebruikt NU 295.-
- CHALET 4-pers. nieuw NU 299.-
- RIMINI 3-4 pers., gebruikt, de ideale trekkerbungalow, NU 195.-
- RUBBER BOTEN WINTERPRIJS! 3-4 pers., geschikt voor B.B.-motor, van 210,- voor 149.-
- SLAAPZAKKEN 100% dacron, gedessineerde stof, van 57.50 voor .. 47.50
- LUCHTBEDDEN, gebruikt, vanaf 10.-
- SERVIESGOED „Happy Home“ ..... 10% korting

Besoecht onze showroom!
Sta nu uw slag!

KLINKENBERG HOENSBROEK

Heisterberg 78

Telefoon 04443-1888

X s.v.p. NOTEREN!!

Vraagt nu gratis reisgids

Voor uw vliegvakantie 1970

COSTA BRAVA

reeds v.a. f 373.-

MAJORCA reeds v.a. f 317.-

natuurlijk met supersnelle jets

* vanaf Vliegveld Beek

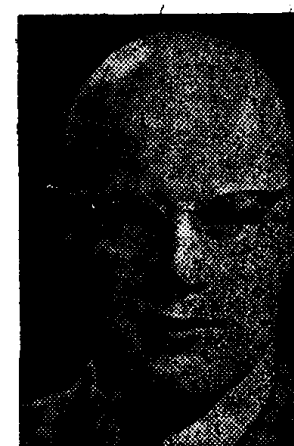
REISBUREAU VAN DE BURGT

Passage 5
Heerlen
Tel. 04440-18400

Reisbureau van Huist Maastricht
Grote Staat 21 - Tel. 04400-16996
Frankenstraat 205 - Tel. 04400-27334

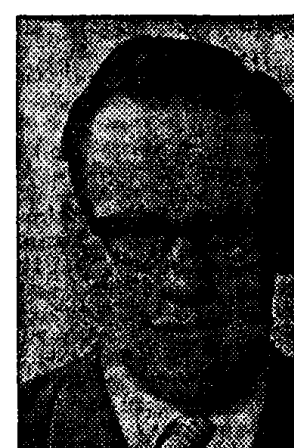
IK WAS KAAL

maar door snel gebruik
het BEKENDE haargroen
preparaat

HORPANTA

heb ik thans weer een
zonde haardos

zegt de heer v.d. Zwijl
p.a. Wijnmaatschappij 8, L
warden.

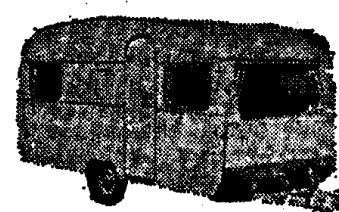
Omdat de resultaten van
schijnt hij iedereen
advies: RAADPLE
OOK DE HORPANTA-
PERTS.

ZITTING voor de gez.
panta-wederverkopers
HEERLEN op maandag
februari a.s. te avonds
8.00 tot 8.30 uur in St. P
crastushuis, Nobelstraat
(aparte zaal).

HAARONDERZOEK IN
GEHEEL KOSTeloos

VASTELOAVEND

IS WERM DOA.

Is dat vuurbei, da dinkt me a vakants.

Jeat me op vakants, dan in enne CARAVAN van der

DASSENS FRANS.

Varend of vast-sjtoand vuur jidder is jet doa.

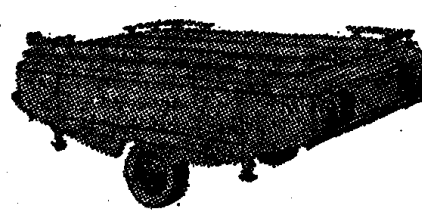
Komt nit ste spieë, angesj is nusus mië doa.

Darom reserveert op stiet en belt effe 5088.

Vuur informatieën noa der

DASSENS FRANS

Stationsjtroas 6 - KIRCHROA

BEDEVAART NAAR REISBUREAU BANNEUX N.D. JORISSEN

op ASWOENSDAG 11 FEBRUARI a.s.

Aanmelden uiterlijk 5 dagen tevoren bij CARITAS BANNEUX N.D., Alex Betslaan 44 te Maastricht, tel. 04400-02262, of bij de plaatselijke contactadressen.

Enorm interessante prijzen!!

Caravan 1000 S - 3.26 m. geremd all-in / 3508,-
Caravan 1400 LQT - 4.50 m. tandem-as (4 wielen) / 5253,-

Te zien op ons showterrein
HEERENWEG 338 - Route Heerlen-Brussum en in onze zaak

Eveneens in onze zaak te zien een moderne collectie
**BUNGALOWTENTEN
KAMPEERMATERIAAL
CARAVAN-ACCESSOIRES**

...en ik ga met leeftijdgenoten op vakantie!

Vorig jaar ook gedaan. Fantastisch. Mijn reisbureau heet Sindbad. Het organiseert sinds 1964 vakanties voor uitloftende jonge mensen. Deze vakanties bijvoorbeeld:
17 d. Torquay (Zd. Engeland) voll. pens. 298,-
16 dagen Moskou kampeertrektocht 345,-
Meer ook andere. Daar vertelt Sindbad u graag meer over. Persoonlijk of via de gratis reisgids.

sindbad
reisorganisatie voor
jonge mensen

REISBUREAU VAN DER BIESEN

vraagt voor haar hoofdkantoor:

een pientere jongedame

van ± 18 jaar

Wij bieden een zeer afwisselende werking voor een meisje met tenminste Uto-opleiding en typedioma. Schriftelijke sollicitaties gaarne omgezand richten aan de Directie, Hoofdstraat 60, Kerkrade.

presenteert:
Goedkope 11- en 12-daagse geheel verzorgde hotel-vliegreizen naar Costa Brava en Mallorca v.a. f 280,-
8-15 en 22-daagse vliegreizen vanaf Beek naar Costa Brava en Mallorca v.a. f 325,-
Voor alle data nu nog plaats, doch niet meer.

Laschet - Iberio - Reisen
Aachen. Tel. 36346
Lochnerstrasse 3
Broelheiden.
Tel. Willemsen 4212
GLOBUS CENTRE
Met LUXE-TOURINGCARBUSSEN met TOILET
NIEUW! Na in 1de dag naar Spanje met overn. in Frankrijk - van maart tot november
14 - 16 REIS
18 - 21 veld. v.a. 228,-
dagen
Vertrek: 22-3, 20-3, 10-4, 20-4, 1-5, 9-5, 18-5 etc.
Vliegreizen: Spanje - 14 dagen - reeds vanaf 228,-
Kantoren:
Maastricht: Van Huist, Grote Staat 21 + Frankenstraat 205 - Kerkrade: D.A.K. Reisen, Erpstraat 13, Tel. 6377 + 3383.

WEST-REISEN-DOINET
Spanje/Costa Brava
CALELLA - MALGRAT - CANET DE MAR
16 daagse busreis v.a. 265,-
15 daagse vliegreis v.a. 445,-
(vliegveld Beek)
Incl. reis en voll. verzorging in prima hotels ter plekke. Vertrek iedere week!
MODERNSTE TOURINGCARBUSSEN - SUPERIEURE YOUTH CENTRES.
DE SUCCESREIS VAN HET JAAR.
Inlichtingen en reserveringen
R. Spoelder-Doinet - Kruisstraat 93, Heerlen
Tel. 13208 - Vraagt gratis prospectus.

THIJSEN-TOURS

GEULLE - TELEFOON 04401-1253

Autobusreizen naar Zwitserland en Oostenrijk-Tirol

12 dagen Zwitserland Alpnach, Vierwoudstedenmeer, vertrekdatum 10 juli en 24 juli. Prijs f 271,-.

12 dagen Zell am See Oostenrijk, vertrekdatum 1 juli, 10 juli - 19 juli - 28 juli. Prijs f 280,-.

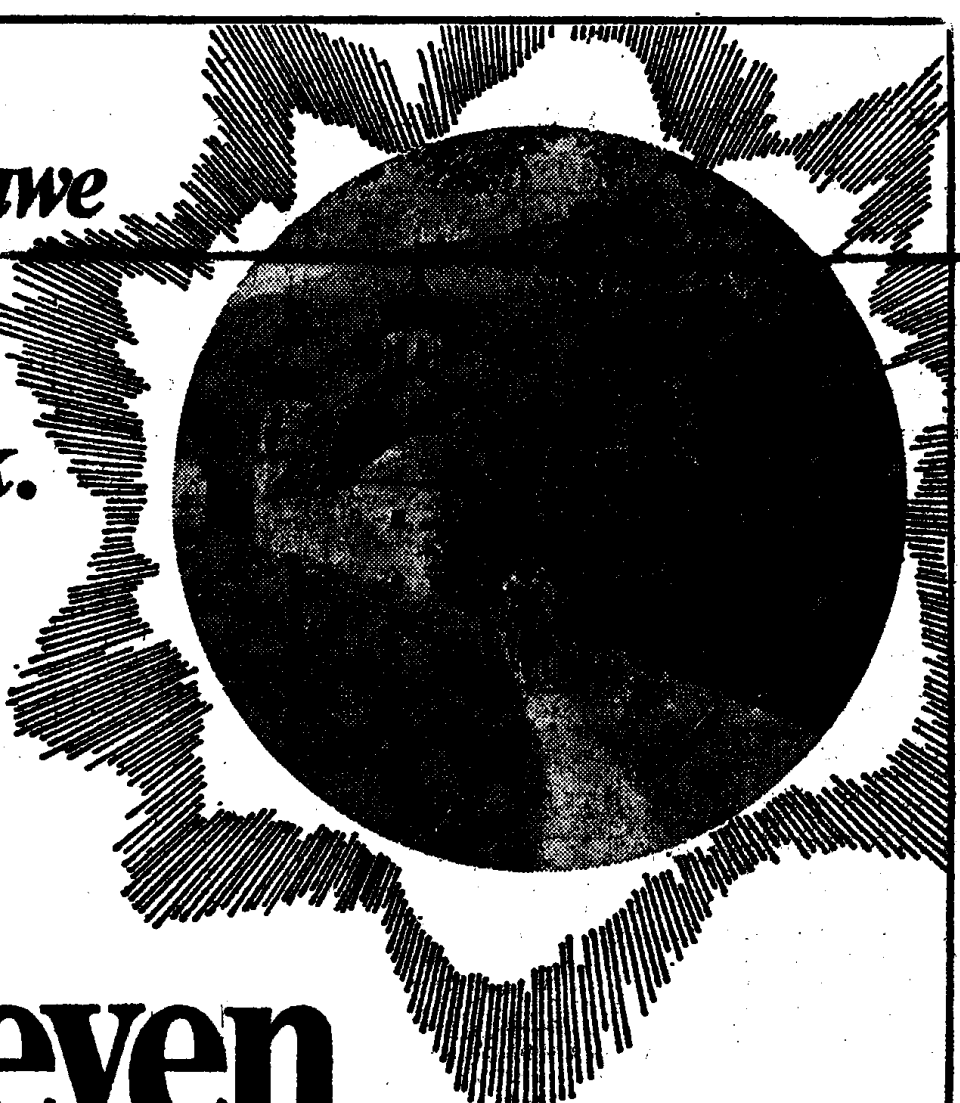
Iedere reis is inclusief volledige verzorging en 3 dagtochten (Clava 800 km ter plekke).

Comfortabele autobussen voor Uw dagtochten en binnen- en buitenland, schoolreizen, bedrijfsuitstapjes en reizen voor alle verenigingen.

Aanmeldingen en inlichtingen bij:

B. E. PAASEN
Hermelijnstraat 30 - Heksenberg-Heerlen
Telefoon Hoensbroek 04443-4169

Een nieuwe
dienstverlening
van de
Boerenleenbank.

Haal even 87 vakantie-ideeën bij de Boerenleenbank.

Maak het u gemakkelijk.

Boek uw vakantiereis bij de Boerenleenbank

Om de vakantiereis van uw hart te reserveren hoeft u niet meer eerst 'n hele 'reis' te maken. U kunt er voortaan vlakbij voor terecht, bij de Boerenleenbank in de buurt. Waar een 180 kleurige pagina's dikke reisgids gratis voor u klaar ligt. Om er 87 vakantie-ideeën uit op te doen. Kompleet verzorgde Hotelplan-reizen. Komfortabel per vliegtuig, trein of boot, of gerieflijk met uw eigen auto.

U hebt het maar voor het kiezen - de Boerenleenbank maakt het verder voor u in orde.

Kies zelf waar u heen wilt.

Laat de zorg aan de Boerenleenbank over

Zet al vroeg de vakantie van u af, bij de Boerenleenbank. Reisbiljetten, hotelreservering, uitstapjes en al wat er verder bij komt: de Boerenleenbank zorgt er voor. U hoeft alleen nog maar uw koffers te pakken. Het enige waar u nog zorg over hoeft te hebben, is dat u er op tijd bij bent. Daarom, stel niet uit, nu u nog de volle keus hebt. Haal maandag meteen zo'n gratis reisgids bij de Boerenleenbank. Het veiligste boekingskantoor dat u zich maar kunt wensen. En gemakkelijk dichtbij bovendien.

Boerenleenbank

de bank voor iedereen

1100 vestigingen

**MIJN OGEN
GUN IK
EEN BRIL
VAN
VAN DER
MUNNIK**
ATIONSSTRAAT 9
HEERLEN

**STEL NIET LANGER UIT.....
MAAR BOEK NU UW REIS BIJ:**

Smeets

REISBUREAU - TRAVEL AGENCY
RUMPENSTRAAT 3 BRUNSSUM TELEFOON 04449 - 52876

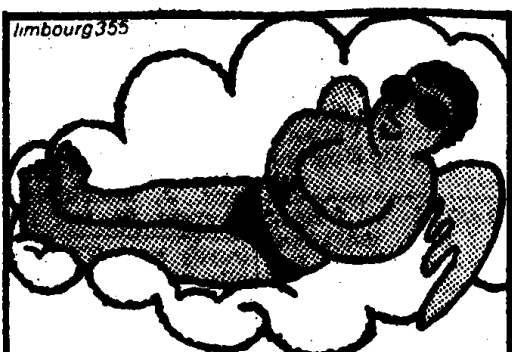

Erkend boekingskantoor voor Scharnow - Tourope - Air Succes - Relax - Marysol - Friendship Tours - White Cars - Avistours - Ebatours - Fit - Onog - Hotelplan - Sunliner - Sterrelzen - Die Haghe - Sint Christoffel - Eurotours - Van der Biesen - Trans Europa en vele andere.
VLEGREIZEN vanaf: Beek - Düsseldorf - Amsterdam. Touringcar - Trein - Bootreizen - Bungalows - Appartementen - Spoorwegbiljetten - Vliegpassages - Alle autoverdiensten.

Geopend tot 20.30 uur 's avonds. Zaterdags tot 18.00 uur — Vraagt gratis prospectus! — S.v.p. vermelden welk reisprogramma u wenst.

**TE KOOP:
woonhuis**

Antstraat 50, Waubach m.
driifgebouwen en 25 of 50
te weiland. Direct vrij te
aanvaarden. Te bevragen:
Herfstraet 10, Heerlen, te-
foon 17812.

geen wolkje aan de
lucht...

'n heerlijk zonnetje... 'n
zalig strandje... verwend
worden... alles, maar dan
ook alles is fijn gere-
geld... net 'n engelje in
de zevende hemel... zo'n
vakantieverzorging had
ik niet verwacht... maar
goed dat ik die coupon
heb ingestuurd

Van der Biesen

KERKBADE HEERLEN, HANDELSTRAAT 24, TEL. (0440) 24 24
HOFSTRAAT 2, DR. POELSTRAAT 2, HOFSTRAAT 24, TEL. (0440) 24 24
TEL. (0440) 24 24 TEL. (0440) 24 24

INFORMATIECOUPON
(gaarne ontvang ik gratis uw brochure)
naam: .....
adres: .....
woonpl: .....

**INT. TRANSPORTBEDRIJF,
TANKTRANSPORTEN, GRONDWERKEN,
LEVERINGEN ZAND EN GRIND
LANGEN N.V. GELEEN**

vraagt:
**ervaren
bulldozermachinisten
ervaren
monteurs
magazijnbedienden**

Sollicitaties te richten aan:
INDUSTRIETERREIN „BORREKUIL“
GELEEN, telefoon 04494-5900.

Voor direct gevraagd:
**plentere
MAGAZIJNBEDIENDE**

Leeftijd plm. 18 jaar.
Garage J. van Hinsberg
MAURITSLAAN 51-53 — GELEEN

Fa TILLY GRUMMER
Dr. Poelstraat 24, Heerlen
vraagt

VERKOOPSTER
voor haar confectiezaak.
Telefoon 13908

PSP ROEPT OP

alle bewoners van oude gedeelte van Lindenheuvel
die over de

KROTOPRUIMINGSPREMIE
klachten hebben.

Gedieve dit voor dinsdag a.s. schriftelijk mede te
delen aan de heer Koops, Dr. Ariënsstraat 10,
Geleen.

Wij zoeken nog enige

**REVOLVERDRAAIERS
EN BANKWERKERS**

voor omscholing revolverdraaiers
Wij bieden goede verdienstmogelijkheden,
deelname in ons premiesysteem, gedeeltelijke
reiskostenvergoeding, aangename sfeer.

FA. ACONA-APPARATEBAU GmbH en Co. KG,
5122 Kohlsheld, Industriest. 13.

**COUPEUR
of
KLEERMAKER**

GEVRAAGD VOOR
CONFECTIONSDRIJF IN
JONGE
Het bedrijf is gespecialiseerd

WONING BESCHIKBAAR
Br. ond. no. C 203 L.D. Geleen.

N.V. BIERBROUWERIJ

BREDA

DE DRIE HOEFJUZERS

bier

Voor de algehele leiding van onze
Maastricht Brunswick Bowling Lo.
zoeken wij een

MANAGER

De taak van deze manager bestaat enerzijds uit het runnen van het bowling-
centrum en anderzijds uit het beheren van het bijbehorend café-restaurant.

Wij zoeken voor deze functie een energieke persoonlijkheid die gewend is lei-
ding te geven. Hij zal naast een uitstekende commerciële instelling en ervaring
een goed en initiatiefvol organisator moeten zijn, die in staat is de bowling be-
kendheid te geven en daar een sfeer van gezellige sportiviteit te scheppen.

Ervaring in de horeca-brancher evenals bekendheid met de streek strekt tot
aanbeveling.
Bezit van het vakdiploma horeca is vereist.

Wij kunnen een zelfstandige en interessante functie in het vooruitzicht stellen,
welke gehonoreerd zal worden met uitstekende primaire en secundaire arbeids-
voorwaarden.

Gedagdigden voor deze functie kunnen hun sollicitatie onder bijvoeging van een
pasfoto vóór 15 februari a.s. richten aan het Hoofd van de afdeling Personeels-
zaken, Cereestraat 13, Breda

IMPORTEUR
LINCOLN

HORLOGES

vraagt voor spoedige instandhouding

**jonge vrouwelijke
aank. kantoorbediende**

voor het prijen, etikereren, etc. van horloges-
horlogebanden.

Vereist: zijn accuraat en enig ansicht. Er worden
geen verdere eisen gesteld aan diploma's e.d.
Schriftelijke sollicitaties met recente pasfoto of
mondeling na telefonische afspraak.
Ed. Maassen - Horlogerie Maassen N.V.
Maastricht, Lage Barakken 48, tel. 04488 - 11108

Pensionaat Koningsbosch (L.)
bij ECHT

M.A.V.O. SCHOOL
4 jarig

Huishoudschool
Lagere Nijverheidsschool — 3 jarig

LAGERE SCHOOL
3e leerjaar.

Aanmeldingen voor de laatste van de schooljaar
Aanmeldingen gaarne zo spoedig mogelijk.
Telefoon: 0448 — Mavo-school 296, Huishoudschool
en Lagere School 391, b.g.g. 223.

**CASTEX HERENMODE en HERENKLEDING
SITTARD**

vraagt:
VERKOPER

Leeftijd circa 22 jaar.

Roermond, Munsterplein
Sittard, Limbrichterstraat 68, tel. 7214

THERMO-NOVA N.V.

Wij vragen:

**administratieve
kracht**

med. of v.d. voor hele dagen,
in bezit van diploma ULO A of B
en diploma typen.

Markstraat 13, Eygelshoven, Telefoon 0444-702

Streek en uw TUINKALK

**COMPOST voor gazembestoring
bloemen en planten-expositie**

Wijngaard en v. Boothovenstraat x

Tüchtige **DREHER** gesucht
Leistungslohn - Keine Schichtarbeit
FERDINAND BACHMANN KG
Maschinenbau
51 Aachen - Roermonder Straße 94

GEMEENTE MAASTRICHT

Bij de afdeling plantsoenen van het bedrijf van
openbare werken bestaat de mogelijkheid tot plaats-
sing van

**EEN
OPZICHTER**

Taak:
leiding geven bij het dagelijks onderhoud en
beheer van de openbare groenvoorziening.

Vereisten:
het vermogen om leiding te geven en te or-
ganiseren en voldoende kennis van de zaken uit
het bezit van het diploma veldbeheer hore-
verder (voorheen te kracht - horever) of
tuinbouwtechnicus P.B.N.A.

Indeling kan plaats vinden als opzichter (max.
f. 1072,— bruto per maand), opzichter in één (max.
f. 1268,— bruto per maand) of als hoofdopzichter
(max. f. 1475,— bruto per maand).

Sollicitaties, uiterlijk 16 februari a.s., te richten aan
burgemeester en wethouders en in te zenden aan
de directeur van de centrale personeelsdienst, Bat-
terijstraat 48, Maastricht.

In de linkerbovenhoek van de sollicitatiebrief te
vermelden: „Sollicitatie opzichter plantsoenen
O.W.“

BELEGGINGSKUNDE

HEET INSTITUUT VOOR TOEGEPASTE
ECONOMIE EN BELEGGINGSKUNDE orga-
niseerd een korte, schriftelijke

**praktijkleergang
in beleggingskunde**

Praktijk- en wetenschappelijke verken-
nen aan deze studie mee. Vraag vrijblijvend
prospectus SBK aan bij het instituut.

Frankenstraat 6, Den Haag, tel. 070-382366 en 686166

Makelaarskantoor W. Hermans Jr.
Margrietstraat 24 te Beek-L., vraagt voor binnenkort

**ADMINISTRATIEF
MEDEWERKER**
mannelijk of vrouwelijk

— geen leeftijdsgrenzen; gebuud of ongebuud.
— Salarisring naargelang kennis, ervaring en
prestatie.
— Uitgebreide schriftelijke sollicitaties worden in-
gewacht op bovenstaand adres.

**BÖHLER
EDELSTAHL**

1870
1970
100 JAHRE BÖHLER EDELSTAHL

Wij zijn als dochteronderneming van een Oostenrijks concern één der
grote Europese edelstaalproducenten van Duitsland. De fabriek in Bide-
rich bij Düsseldorf met ca. 3500 man personeel is met de dagelijkse
busverbinding vanaf Heerlen goed te bereiken.
Wij vragen uitsluitend:

**BANKWERKERS
INSTRUMENTENMAKERS
SCHAVERS
ELECTRICIËNS
FREZERS
HORIZONTAALBOORDERS
PUNTDRAIERS
CIKELDRAAIERS
VLAKSLIJPERS
RONDSLIJPERS**

ongeschoolden kunnen ingewerkt worden als:

**KRAANMACHINISTEN
KABELTREKKERS
STAALSMELTERS
SMEDERS
BRANDERS
DIJTSERS**

Wij bieden alle sociale voorzieningen van een modern bedrijf, goede geleer-
samen, pensioens, 5-dagse werkweek, bedrijfsreizen en pensioens.
Iedereen die belangstelling heeft, wordt uitgenodigd gratis met de bus
naar te komen, en bij ons te informeren naar loon en mogelijkheden.
Wanneer u mee wilt komen, kunt u bespreken met in „St.-Christoffel“
in Katerdreef, Eygelshovenstraat 64, tel. 0448-440, van maandag tot
vrijdag tussen 9 en 20 uur.

Gebr. Böhler & Co. AG

de **GEMEENTE-SPAARBANK van MAASTRICHT**

— een der grootste Bondsspaarbanken in Nederland — zoekt in verband met de constante
groei van haar bedrijf:

**1. Representatieve vrouwelijke assistenten
afdeling commerciële zaken**

voor deze functie, die voornamelijk bestaat uit het bieden van service
aan de cliënten in de diverse kantoren van onze bank, komen in aanmer-
king dames tussen 17 en 23 jaar, die minimaal in het bezit zijn van een
Mavo-diploma.

**2. Een vrouwelijke assistente
afdeling boekhouding**

voor deze functie komt in aanmerking een dame tussen 17 en 23 jaar, die
in het bezit is van een Mavo-diploma en een praktijkdiploma boekhouden
(of vergevorderd is met haar studie voor dat diploma).

3. Een assistente archief

De jongedame, die zal gaan assisteren bij de instandhouding van ons goed
geordend archief, moet kunnen typen en mag niet ouder zijn dan 18 jaar.

Geboden wordt:
een salaris van minimaal voor:

16-jarigen f. 382,— per maand;
17-jarigen f. 418,— per maand;
18-jarigen f. 454,— per maand;
19-jarigen f. 490,— per maand;
20-jarigen f. 526,— per maand;
21-jarigen f. 562,— per maand en
22-jarigen f. 636,— per maand.

De A.O.W.-premie is voor rekening van de Spaarbank.
Daarnaast nog 6% vakantietoelage en mogelijkheid tot deelneming aan
een gepremieerde bedriffsparregeling.

Sollicitaties, voorzien van een recente pasfoto, te richten aan de Directeur van de Ge-
meente-Spaarbank van Maastricht, Postbus 35 te Maastricht.

Na anderhalf jaar VOLLE garantie garanderen wij iedereen die bij ons koopt :

LEVENSLANGE GARANTIE

zowel op arbeidsloon als op voorrijkosten. Dus u betaalt alleen het bij de reparaties verbruikte materiaal.....

Dit unieke service-systeem, dat wij reeds jaren voeren, dwingt ons ten alle tijde steeds efficiënt te werken, terwijl het voor u een waarborg is dat u nooit onevenredig veel voor uw reparaties betaalt.

Daarbij kunt u steeds rekenen op de snelle en betrouwbare TVC-service.

- anderhalf jaar volle garantie
- daarna alleen doorberekening van het verbruikte materiaal
- steeds recht op de snelle TVC-service
- inruil alle merken
- betalingsspreiding mogelijk

(Informeert u eens bij vrienden en kennissen hoe hun de TVC-service bevallen is. Wat zij zeggen is voor u het meest betrouwbare advies wat u zich wensen kunt.)

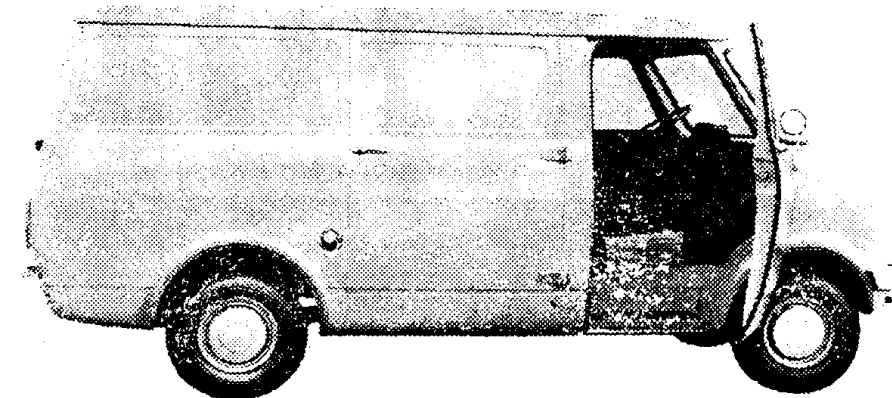
PHILIPS

KERKRADE · BRUNSSUM · GELEEN

WEIJDEN

één van de 25 uit de Bedford Bestel Brigade

Zomaar één uit de geheel nieuwe serie Bedford bestelwagens in de 800 - 1850 kg klasse. Een revolutionaire serie die een efficiënte oplossing biedt aan de vervoersbehoeften van alle ondernemers voor wie vervoer geen noodzaak maar noodzaak is. Speciaal geconstrueerd voor u: met grotere laadcapaciteit, krachtiger motoren, hogere bedrijfszekerheid. Bedford heeft 't gewoon!

800 - 1850 kg laadvermogen
25 verschillende uitvoeringen
5 gewichtsklassen
2 benzine-, 2 dieselmotoren

geringe laadvloerhoogte
korte draaicirkel
chassis met of zonder cabine
gemakkelijk onderhoud

Kom eens bij ons kijken. En praten. Ook over de andere 24 typen uit de Bedford Bestel Brigade!

Canton-Reiss N.V.
„waar u auto's met service koopt“
Apollolaan 7
Honingmanstraat 61-63
(gebruikte auto's) Tel. 180 40
Heerlen

nv. Bouw- en Aannemingsmaatschappij Vic Laudy
Leyenbroekerweg 2 Sittard. tel.: 04490-6933

Bij onze maatschappij kunnen direct geplaatst worden :

- VOORLIEDEN
- BETONTIMMERLIEDEN
- OPPERLIEDEN/HANDLANGERS

Aanmelden gaarne dagelijks op bovengenoemd adres. Na 18 uur en tijdens het weekend bij de personeelschef. Binn. Gijzelstraat 11 te Sittard. Telefoon 04490-3002.

medewerkers voor de bouw van telefooncentrales

Het telefoondistrict Maastricht vraagt voor de standplaatsen Maastricht - Heerlen - Sittard - Roermond en Venlo mannelijke medewerkers die belast zullen worden met werkzaamheden t.b.v. de bouw van telefooncentrales.

Leeftijd: 27 tot 35 jaar.
Vereisten: diploma LTS afdeling Elektrotechniek 2-jarige cursus.
Woonplaats: in of in de naaste omgeving van genoemde standplaatsen.

Wij bieden u een prettige werkkring, een vijfdaagse werkweek, een goed salaris en gunstige sociale voorzieningen.

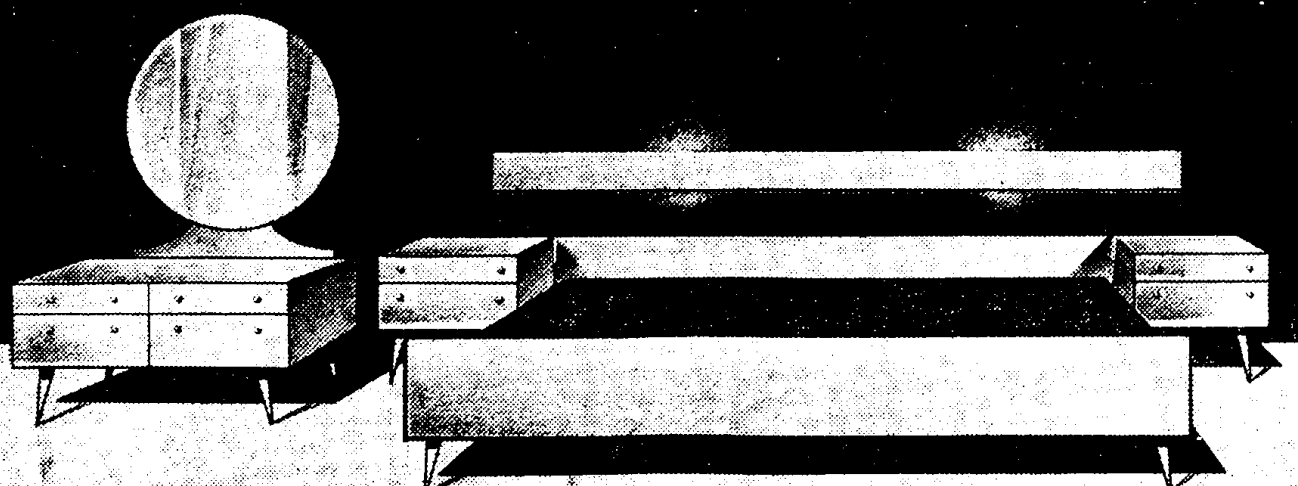
Hebt u belangstelling, schrijft u dan aan de directeur van het telefoondistrict Maastricht, t.a.v. de assistent-personeelschef, Stationsstraat 33, Maastricht.

TELEFOONDISTRICT
MAASTRICHT

DORMANS MEUBELN

AKERSTRAAT 360-362 TELEFOON 1118 HOENSBROEK

DROOMSLAAPKAMER

VAN f825,-
NU VOOR

f495,-

4-deurs kleerkast, twee nachtkastjes, ledikant in alle maten te leveren, toilettafel met ronde driedelige spiegel.

*****
GEBIT GEBROKEN
met NAGTEGAAL
gesproken

Reparatie in 1 uur klaar.
St. Franciscusweg no. 24
Heerlen. tel. 04490-11504

*****
'T IS HEEL EENVOUDIG EEN BRIL

P. Hoppenbrouwers
v.h. v.d. Heem

BRILLEN speciaalzaak
EMMAPLEIN 11
HEERLEN
telefoon 11984
bij de St. Pancratiuskerk
t.o. Wyers-passagie
U kunt er op wachten
Binnen een uur is uw
bril klaar.
Voor ziekenfondsleden
20% montuurkorting.
Glaskorringen als steeds.